

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Fasciculus temporum

Rolevinck, Werner

[Straßburg], nicht vor 1490

[urn:nbn:de:bsz:31-320271](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-320271)

Da no dñi crailff gundert vñd indem 1444 10 jar ward funden
marinem buch lag inder ow da da geyffet die Reynow
dysse wort. Ein fuerst dñm tñsach vñlle nonaginti et nonaginta
vñnz pñ pñz regnis alme tñt antwppg nasst dy wolg pñnz

Lc 25

AN 415

78. 6915.

M

Alenion Auga dunt

**Fasciculus temporum omnes an-
tiquorum cronicas complectens.**

Tabula.

Tabula brevis et utilis super li-
bro illo qd dicitur Fasciculus tempo-
rii. Et ubi inueniunt punctus
an numerus est in primo igere
folij. ubi vero post in secundo
latere. incipit felicit er.

Abaes c ppheta minor .xxi.
Abdias ppheta .xviij.
Abdon iude .xij.
Abdon et sennem mres .xlv.
Abdo propheta .liij.
Abel primus martyr .ij.
Abra rex iuda .xliij.
Abra thar ppheta .xxij.
Abimelech iude .xi.
Abraham nascitur inchoans
terciam etatem .vii.
Abraham morit .xiiij.
Abas rex iuda .xviij.
Abias ppheta .xliij.
Abies ignee sup hierlm .xxij.
Abies ignee vise sunt .lvi.
Abon ciuitas capie .xxij.
Adam primus homo .ij.
Adam moritur .iij.
Adamarius cluniacen .lxix.
Adeodatus papa .lx.
Adulphus impator .lxxiiij.
Adrianus impator .xli.
Adrianus pm papa .lxxiiij.
Adrianus scs pp .lxxv.
Adrianus tertius papa eodem
Adrianus quartus papa .lxxij.
Adrianus quintus pp .lxxiiij.
Adrianus cronographus .lxxiiij.
Agamenon capit troya .xij.
Agapitus pm pd .lv.
Agapitus scs pp .lxix.
Aggeus ppheta .xxij.
Agarbo papa .lx.
Agatha ego et martyr .xlv.
Agnes virgo et mf .xlvij.
Ahab rex israel .xv.
Alanus doctor .lxxiiij.
Albertus magnus .lxx.
Albertus impator p lxxiiij.
Albertus scs ipator lxxv.
Alchorianus componit lyij.

Alexius vir sanctus .xli.
Alexander magnus .xxvi.
Alexander pontifex .lxxij.
Alexander impator .xliij.
Alexander de balis .lxx.
Alexander de villa dei .lxxi.
Alexander pm pp .xli.
Alexander scs pp .lxxiiij.
Alexander tertius pp .lxxiiij.
Alexander quartus pp .lxxiiij.
Alexander quintus pp .lxxv.
Almani pugnati .lxxv.
Almani insignes .lxix.
Alphoncius rex castelle .lxxi.
Amelech deletur .xij.
Amazonu regnu orit .vi.
Amazias rex iuda .xvi.
Ambrosius doctor .xli.
Amo p amonitaz .vii.
Amon rex iuda .xli.
Amos abbas .xlvij.
Anacletus papa .xli.
Ananias .xli.
Anastasia virgo .xlvij.
Anastasiu impator .liij.
Anastasiu scs impator .lxx.
Anastasiu primus pp .l.
Anastasiu scs papa .liij.
Anastasiu tertius pp .lxxiiij.
Anaragoras phus .xliij.
Ancelmus eps .lxxiiij.
Andreas aplos .lxxix.
Anglia capitur .xij.
Anglia ad fide puerit .xliij.
Anglia in flore .liij.
Anglici cu britonib .lxxvi.
Anterus papa .xliij.
Annona de celo pluit .lxvi.
Annona de celo pluit .lxx.
antiberos papa .xliij.
antiochia conditur .xxvi.
antigonius rex syrie .lxxv.
anthonius pm impator .xliij.
anthonius caracalla .xliij.
anthonius macronius code .
anthonius abbas .xlvij.
anthonij corp iuenit .liij.
appolonia virgo et mf .xlvij.
appollo .lx.
appollinaris eps .xliij.

Appollinaris mf .lxxix.
Apulzus phus .lxxv.
aquaz inundatio .lxxiiij.
aquilla interpres .xli.
aqisgrani pegrinatio .lxxiiij.
aaron primus pontifex .x.
araboz poeta .lv.
arbutus rex medoz .xv.
archadus impator .l.
archelaus mgi socratis .xliij.
archita phus .eodem.
arcturus rex britanie .liij.
argus rex .lx.
aristoteles phs .lxxv.
aristobolus iudens .lxx.
arnulphus eps .liij.
arnulphus dux lotho .lx.
arnulphus archieps .lxxiiij.
arphaxat rex medoz .lxx.
arrius hereticus .xlvij.
assumptio bte marie .xlvij.
astronomi martini .lxxiiij.
athanasius eps .xlvij.
athlas astrologus .lx.
attyla rex hunoz .li.
augustus impator .lxxiiij.
augustus eps .xli.
augustus venerabilis .lvij.

Benedictus pm papa .lvi.
Benedictus pp scs ix .
Bndictus tertius pp .lxxvi.
Bndictus quartus pp .lxxv.
Bndictus quintus pp .lxx.
Benedictus sextus pp .lxx.
Bndictus .vii. papa .eode.
Bndictus octauus pp .lxxi.
Benedictus nonus .lxxij.
Benedictus decimus .lxxiiij.
Bndictus .xi. papa .lxxiiij.
Bndictus .xii. .lxxv.
Bndictus .xiii. .lxxvi.
berengarius pm impator .lxxv.
Berengarius .ii. ipator .lxxi.
Berengarius tertius ipator eo .
Berengarius quartus ipator .lxx.
Berna ciuitas impial .lxxix.
bonifacius primus pp .li.
ij

Tabula.

Bonifacius scōs papa .lv	Constantin ⁹ .i. impa .xlvij	Felix tertius papa .liij
Bonifacius tertius pp .lvij	Costantin ⁹ .ij. ipator .xlvij	Felix quartus papa .liij
Bonifacius quintus papa .lvij	Costantin ⁹ tertius ipator .lix	Felix quintus papa .lxxvij
Bonifacius sextus papa .lx	Costantin ⁹ quartus impator .lx	Festum oim scōz .lvij
Bonifacius septimus pp .lxxvij	Costantin ⁹ quintus impator .lxij	Festū purificatōis ma. .lv
Bonifacius octauus .lxx	Costantin ⁹ sextus impa .lxij	Festū visitatōis marie .lxxvi
Bonifacius non ⁹ pp .lxxij	Costantin ⁹ primus pp .lxi	Festū venerabil ⁹ sacri .lxxi
Bonifacius archieps .lxij	Costantin ⁹ us scōs pp .lxij	Festū transfiguratiōis .lxxij
Bonus vel donus pp .lxx	Conscia pura .lxxvij	Festū sci petri ad vincula .li
Burgundios orti sūt .lxxij	Cōtra plicitatē bñficioz .lxxi	Festū .iiij. euāgelistaz .lxxij
Burgundi sūt xpiani .lxix	Corpa triū regū .lxxvij	Formosus papa .lxxvij
	Corpus gigantis .lxxij	Florianus impator .lxvi
	Chorifantes .lxxi	Franciā in meore .lxxvij
		Franciscus minor .lxxix
C alixtus prim ⁹ papa .xliij	D adan filius regina .liij	Fredericus .i. impator .lxxvij
Calixt ⁹ .ij. papa .lxxix	Damasus prim ⁹ pp .lxix	Fredericus scōs impa .lxx
Celestinus primus pp .li	Damasus scōs papa .lxxix	Frederic ⁹ tert ⁹ ipator .lxxix
Celestinus scōs pp .lxxvi	Dani idolatriā postpō. .lxix	Frīsia conuertitur .lxi
Celestinus tertius pp .lxxix	Decius impator .lxv	
Celestinus quartus pp .lxxix	Demus papa .lx	G ad filius iacob .xvij
Celestinus quintus pp .lxxix	Deusdedit papa .lvij	Gad propheta .xij
Cardo hereticus .xliij	Dilunū in achaia .xvij	Gaius imperator .lxxij
Clemens prim ⁹ papa .xl	Dyocletian ⁹ ipator .xvi	Gallus impator .lxxix
Clemens scōs papa .lxxij	Dyonisius papa .cōd.	Gaius papa .xvi
Clemens tertius papa .lxxix	Dūnicus ordinis pādi .lxxix	Salienus medicus .xliij
Clemens quartus papa .lxxij	Donatiste heretici .xlvij	Ballia pene tota vastat .lxvi
Clemens quintus papa .lxxij	Dulcius heresiarcha .lxxij	Salienus impator .lxv
Clemens sextus papa .lxxij		Ballia antea fuit .lxxvij
Clemens septim ⁹ pp .lxxvi		Ballus imperator .lxv
Clemens martyr et papa .xl	E ddōade daniel ⁹ .xliij	Sanferi ⁹ rex vandaloz .li
Cometa apparuit .xlvij	Eccia magōburgē .lxx	Basimunda regina .lxvi
Cometa apparuit .liij	Episcopatus qnqz .lxv	Belatinus primus pp .liij
Cometa apparuit .lxv	Era quid sit .liij	Belatinus scōs papa .lxxv
Cometa apparuit .lxxij	Era romanoz .xix	Berardus eps .liij
Cometa apparuit .lxxvij	Era grecoz .xij	Berardus dux bavarie .lxv
Cometa apparuit .xc	Era christianoz .lxxv	Berardus groet .lxxvi
Comitatus sabaudie .lxxix	Era machometi .lvij	Bermania ad fidē rē .lxij
Concilium antiochenū .xvi	Era alphonfi .lxxi	Bermanus capuan ⁹ eps .liij
Concilium caribagiū .li	Euaristus papa .xli	Bermanus parisiensis .lv
Concilium aurelianensē .liij	Eugenius primus papa .lix	Bermanus exulatur .lxij
Concilium lateranense .lxx	Eugenius scōs papa .lxv	Bertridis abbatissa .lix
Concilium lugduū .lxxi	Eugenius tertius .lxxvi	Billa ego pādetissima .lxvi
Concilium viennense .lxxij	Eugen ⁹ quartus papa .lxxvij	Billa laus edit .lxvi
Concilium pſtatiē .lxxvij	Eusebius papa .xlvij	Bordianus impator .lxv
Concilium basilienſe .lxxvij		Bothoz regnū cessat .lxij
Conradus vel hugo .lxxij	H abianus papa .xlv	Bratiahus moach ⁹ .lxxvij
Conradus p ⁹ impator .lxxij	Felix p ⁹ papa .xlv	Grando maxima .xlvij
Conradus scōs ipator .lxxvi	Felix secundus papa .lxix	Brecci pēit misarabil ⁹ .xij
		Bregorius eps lingonicū .lv

Tabula.

Iacob filius ysaac .viij.
Jacob moritur .xi.
Jacobus minor apłs .xxix.
Jacob? maior apłs .xxviij.
Ienus rex italie .f.
Iaphet filius noe .iij.
Iecthan filius heber .v.
Jeremias propheta .xx.
Ihericho extruitur .cv.
Iesus ydrach .cxc.
Iesus xps nascit? .cxcv.
Ignatius docto? gl'iosus .liij.
Impium bipertitū fir .lxiij.
Imperium transfertur .lxx.
Impatores romani .cxciiij.
Innocentius p'mus pp .l.
Innocentius sc's pp .lxxvi.
Innocentius tert' pp .lccix.
Innocentius q'tus pp .lxxxi.
Innocenti? v.papa .lxxij.
Innocenti? sextus pp .lxxv.
Innocenti? vij.papa .lxxviij.
Innocentius octau' pp .lxxix.
Inuentio sancti michael .liij.
Inundatio pluuiar .lvij.
Ioachim? anna clarēt .cxcij.
Iob vir sanctus .ix.
Iohes baptista nascit? .cxcij.
Iohes bapti. decollat? .cxcvi.
Iohānes euāgelista .xl.
Iohannes crisostom? .l.
Iohannes heremita .clix.
Iohānes damascenus .liij.
Iohes elemofinarius .lvi.
Iohānes tingen? .lvij.
Iohannes anglicus .lvi.
Iohannes scorus .lxxij.
Iohannes scorus .lxxij.

Tabula.

Johannes andree	lxxvii	Israel in flore	liiij.	A acedemon dicitur	x.
Johannes gerson	lxxvii	Israel sine rege	lvij.	Acedemonioz regnū	xij.
Johannes cassianus	li	Juba rex ingulatur	lxxij.	Lacedemonios sunt zē	lxx.
Johannes de epibus	lxxvi.	Jubileus instituit	lxxij.	Lana de celo pluit	clviij.
Johannes mōseuil	lxxvii	Jubileus mutatur	lxxv.	Leantfrancus eps	lxxij.
Johes de rupescissa	lxxv.	Jubileus mutatur	lxxij.	Lancea dñi reperitur	lxxv.
Johannes rufburch	lxxvi.	Jubileus celebratur	lxxij.	Lapis grandis cecidit	lxx.
Johes dñx burgūdie	lxxvii	Judas machabeus	lxx.	Laomedon rex troye	xi.
Johes de capistrano	lxxvii	Judea tributaria fit	lxxij.	Lando papa	lxxij.
Johāna regia frācie	lxxi.	Judei deuastāt puicias	li.	Laurentius martyr	clv.
Johānes balestarij	lxxvii	Judei plures	li.	Leander gothos puerit li.	
Johannes foreth	lxxix.	Judei expellunt	lxxij.	Leator quidā paulus	lxxv.
Johānes primus pp	liiij.	Judei cōbusti fuerūt	lxxij.	Leo primus papa	liij.
Johānes scōs papa	lv.	Judeus quidam	lxxi.	Leo secundus papa	lx.
Johānes tertius papa	lvi.	Jodocus heremita	li.	Leo tertius papa	lxi.
Johānes qrtus papa	lit.	Julianus occisor pentū	xl.	Leo qrtus papa	lxxij.
Johānes qntus papa	lx.	Julianus impator	clviij.	Leo qntus papa	lxxij.
Johānes sextus papa	lxi.	Julius cesar	lxxij.	Leo sextus papa	lxi.
Johānes septim⁹ papa	lxi.	Julius papa	clviij.	Leo septimus papa	lxi.
Johānes octauus pp	lxxv.	Justina impatric	clviij.	Leo octauus papa	lxx.
Johānes nonus papa	lxxvii	Justinianus p⁹ impa.	liiij.	Leo nonus papa	lxxij.
Johānes decimus pp	lxx.	Justinian⁹. ij. impator	lxi.	Leo primus impator	liij.
Johānes. xi. papa	lxx.	Justinianus iterato	lxi.	Leo scōs impator	lxi.
Johānes duodecim⁹	lxx.	Justinus primus ipator	liiij.	Leodogarius eps	lxi.
Johānes. xij. papa	lxx.	Justinus scōs impator	lvi.	Leonardus liuiocesi.	liiij.
Johes. xiiij. papa	lxx.	Justinus philosophus	clij.	Leonardus heremita	lvi.
Johānes. xv. papa	lxx.	Juhenalis	liij.	Leontius psularis mī	clv.
Johānes. xvi. papa	lxx.			Leontius	clvi.
Johānes. xvij. papa	lxx.			Leōida rex partāoz	lxxij.
Johānes. xviij. papa	lxxi.			Leonides pater origenis	liij.
Johānes. xix. papa	lxxi.	K arolus magnus	lxx.	Leonilla martyr	clvi.
Johānes vicesimus	lxxi.	Karolus secundus impe	lxx.	Leontina ciuitas	lxxi.
Johānes vicesim⁹ p⁹	lxxvii	rator	lxxij.	Letania maior instituit	lxxij.
Johānes. xxij. papa	lxxij.	Karolus tertius impa.	lxxij.	Leui filius iacob	vij.
Johānes. xxij. papa	lxxvii	Karolus qrtus impa.	lxxij.	Leui pī oīm lenitaz	vij.
Johel propheta	lxxij.	Karolus rex francie	lxx.	Lex pat in mōte sy na	x.
Jonas propheta	lxxij.	Karolus marcellus	lxxij.	Lia vīoz iacob	vij.
Jonich us filius noe	x.	Karolomannus	lxxij.	Liber pī vinū inuenit	x.
Jordanus teutonic⁹	lxxij.	Karolina stirps	lxx.	Liber leuiticus scribitur	x.
Joseph filius iacob	vij.	Karolphus	lxxij.	Liber numerorum promul	
Joseph venditus est	vij.	katherina vīrgo z mī	clviij.	gatur	x.
Joseph moritur	ix.	katherina de senis	lxxv.	Liber regū secundus	lxxij.
Joseph spūs marie	lxxij.	Karolus dux burgundie	xc.	libroz ipsos inueniunt	lxxij.
Joseph⁹ historiographus	lxxij.			Libraria cōburitur	lxxij.
Jouinian⁹ impator	clviij.			Ligur⁹ philosoph⁹	lxxij.

4

Linus papa martyr .xxix.	macedonius hereticus	monarchia grecoz .xxvij.
Lipardus discipulus remi .liiij.	martha soror magdalene .xl.	monarchia persaz .xxij.
Lodonicus primus impator .lvi.	marthella pediseq .lx.	monarchia romanor .xxiiij.
Lodonicus scdus impator .lxxi.	martinus papa primus .li.	monasteria solennia .lxiij.
Lodonicus .iiij. impator .lxxiij.	martinus papa scdus .lxxij.	monasteria sancti bndicti .lxiij.
Lodonicus qrtus impator .lxxiiij.	martinus papa tertius .lxx.	mons qdam maximus .lxxx.
Lodonicus rex francie .lxxxi.	martinus papa qrtus .lxxxij.	monstru bñs caput .lxxvij.
Lodovicus olim rex fra .lxxxij.	martin' papa qntus .lxxxvij.	monstru in italia .lxx.
Lodovicus dux arelate .lxxxvij.	martinus cronogphus .lxxxi.	monstru duo mulieres .lxxij.
Londalus vir sanctus .li.	martinus episcopus iburonensis .xlxi.	mortalitas maxima .lxxi.
Lotharius primus impator .lxxi.	matheus aplos .xxix.	mures infinite .lxxxij.
Lotharius scdus impator .lxx.	mathias aplos .xxxix.	
Lucanus poeta .lxxxvij.	mathildis comitissa .lxxxij.	
Lucas euangelista .xxxi.	mauricius cu so. suis .xlvij.	N abuchodonosor .xli.
Lucretia scia nobilis .xxxiij.	mauricius impator .lvij.	Narcissus patriarcha .lxiij.
Lucius imperator .xlv.	maurus discipulus sancti benedicti .li.	Naum propheta .xviij.
Lucius primus papa .xlv.	maximus eps .xl.	Nauta quidam .li.
Lucius scdus papa .lxxvi.	maximus impator .xliij.	Necemias .lxxij.
Lucius tertius papa .lxxxvij.	maximus eps .l.	Neroth princeps .v.
Ludgerus eps .lxiij.	mgander samarites .l.	Nero imperator .xxxix.
Ludi scenici instituantur .xxv.	mediolana condita .xxv.	Nerva imperator .xli.
Ludolphus caribuseu .lxxxiiij.	melchias des papa .xlvij.	Nestorius hereticus .li.
Ludus scdorum reperit .xxij.	melchisedech rex .xij.	Nichosorus impator .lxiij.
Lugdunum conditur .xxxiiij.	menander comitis .xxvi.	Nicolaus episcopus .xlvij.
Luna in sanguine .xx.	menodemus philosophus .xxvi.	Nicolaus primus pp .lxxvi.
Lupoldus dux austrie .lxxvi.	menelaus .xxix.	Nicolaus scdus papa .lxxxij.
	meretrix isantes pepit .liij.	Nicolaus tertius pp .lxxxij.
	merlinus nascitur de incubo .li.	Nicolaus qrtus pp .cc.
	merodach primus rex babilonis .xix.	nicolaus qntus papa .lxxxix.
	messala poeta .lxxij.	nicolaus de lyra .lxxxij.
	michael imperator .lxiij.	nicostratus diaconus .xlv.
	michaelis templum astruit .lxi.	ninus pm' rex assyrior .vi.
	micheas propheta .xx.	ninus qrtus rex assyrior .vii.
	micheas contra hierlm .xviij.	ninine destruitur .xx.
	mirabilia contigerunt .lxiij.	nobilitas qñ incepit .v.
	milo de anglie .lxxij.	nobilis martyr .xlvij.
	mincus rex britonum .lxxij.	normandia conuertitur .lxxvij.
	minerva .viiij.	noruegia conuertitur .lxxvij.
	minutia virgo .xxvi.	nouatus psbyter .xlv.
	misacl .xxi.	nouatus martyr .xliij.
	mitridates rex ponti .xxxij.	numa pompilius .cc.
	moyses nascitur .ii.	numitor rex italie .xviij.
	monarchia assyrior .vi.	

Tabula.

D ebeth de tribu iuda .xij.	otto scōs impator .lxx.	P harao hogchoris .ic.
occafio troyano. bell. xi.	otto tertius impator .codē.	P hares filius iude .vij.
Dchozias rex israel .xx.	otto qrtus impator .lxxix.	P hogao comes .lvij.
Dcho imperator .xxix.	ouidius nabo poeta .xxiiij.	P harus turre i mari .xxvij.
Dchus rex persaz .xxvi.	ozee propheta .xxij.	P haroneus rex argiuoz .xxij.
Dcauianus impator .xxiiij.	ozee rex israel .xxij.	P ar vniuersalis .xxix.
octaua assumptionis .lvi.	ozē pō nifer .xx.	P arecclesie reddita .xxij.
Ddericus vir sanctus .lxxiiij.	ozias vel azarias .xxij.	P ar prima ecclesie .xliij.
Ddido abbas cluiacen. .lxxij.		P elagius primus papa .lvij.
Dgerus dux danoz .lvi.		P elagius scōs papa .lvij.
Dida propheta .xx.		P elagius hereticus .l.
Dlimpias prima .xxij.	P achoni ⁹ vir sanctus .xlvij.	P eregrinus eps .xliij.
Dlimpias mī alexādrī .xxvij.	P achonius monachus .l.	P eregrin ⁹ qdā occidit .lxxi.
Dmogirus primus .xx.	P afuncius monachus .xlvij.	P ermēides philosoph ⁹ .xxiiij.
Dnesim ⁹ eps cphesioz .xxix.	P alladius eps .li.	P erpetuus eps .liij.
Dneus rex assyrio .xij.	P almatus mī cū vxore .liij.	P ersecutio prima eccle. .xxix.
Dnias pontifex .xxvij.	P anibergus stoycus .xliij.	P ersecutio scōa ecclesie .xl.
Dnias filius symeōis .xxvij.	P anthaleon martyr .xlvij.	P ersecutio tertia ecclesie .xli.
Dnias magnus .xxix.	P apias iohānis auditoz .xliij.	P ersecutio qrtā ecclesie .xliij.
onias pius .eodē.	P apias .xlvij.	P ersecutio qnta ecclesie .xliij.
op bin filius beli .xij.	P aptrius romanus .xxvij.	P ersecutio sexta ecclesie .xliij.
oratus flaccus poeta .xxiiij.	P arisi ⁹ miracul ⁹ pignit .lxxij.	P ersecutio septia ecclesie .xlv.
ordo sancti bndicti .liij.	P ascal ⁹ pm ⁹ papa .lxx.	P ersecutio octaua eccle. .xlvij.
ordo cluniacen. .lxxij.	P ascal scōs papa .lxxv.	P ersecutio nona eccle. .xlvij.
ordo cartusien. .lxxij.	P ascal ⁹ vir sanctus .liij.	P ersecutio decia eccle. .eodē.
ordo cistellen. .lxxv.	P assagiu magnū .lxxvi.	P ersecutio vndecia ec. .xlvij.
ordo cisterien. .lxxij.	P assagiu grāde .lxxvij.	P ersecutio xij. ecclesie .eodē.
ordo templarioz .lxxv.	P astor ⁹ pecoz .lxx.	P ersecutio lxxi i affrica .liij.
ordo sci. iohis bap. .lxxvi.	P atricius eps .xlvij.	P estilentia maxima .xxi.
ordo guilbelmitaz .lxxvij.	P atricius magnus p ⁹ .l.	P estilentia magna .lxxiiij.
ordo dñoz teutonicoz .lxxix.	P atricius martyr .xlv.	P estilentia grauis .xxvij.
ordo sancti trinitatis .lxxix.	P atrocius martyr .xlvij.	P estilentia sacri ignis .lxxij.
ordo cruciferoz .lxx.	P aula senatrix vidua .xliij.	P etreus se perfodit .xxiiij.
ordo celestinoz .lxxij.	P aulinus eps .li.	P etrōella filia sci petri .lxxvij.
ordo pmonstraten. .lxxv.	P aulin ⁹ riberien ⁹ rōani .lxx.	P etronius eps .li.
ordo canonicus .lxxij.	P aulus apostolus .lxxvij.	P etrus ap ⁹ et papa .lxxvij.
ordo nouoz militum .lxxiiij.	P aulus p ⁹ heremita .xlvij.	P etrus martyr .xlvij.
ordo saluatoris .lxxv.	P aulus simplex .xlvij.	P etrus damascenus .lxxij.
ordo grandinote n ⁹ .lxxij.	P aulus dyacon ⁹ .lxxij.	P etrus damianus .lxxij.
ordines quoz medicatū .lxx.	P aulus primus papa .lxxij.	P etrus damianus .lxxij.
origenes doctor egregi ⁹ .xliij.	P aul ⁹ scōs papa .lxxix.	P etrus alphonius .lxxv.
orozius .l.	P aupes de lugduno .lxxiiij.	P etrus abelardus .lxxvi.
os inferni .xxiiij.	P hacec rex israel .xxij.	P etrus lothardus .lxxvij.
ostertus leodiēn. .lxxij.	P hacecia rex isrl ⁹ .xxij.	P etrus comestor .lxxvij.
ossa samuel pphete .l.	P halech filius israhel .l.	P etrus tarētasiēn .lxxvij.
oswaldus eps .lxx.	P hara virgo sancta .lvij.	P etrus de tharētasia .lxx.
oriboniel iudez .x.	P harao nefres rex .lx.	P etrus de gliaco .lxxvij.
otto primus impator .lxx.	P harao amonophis .lx.	P illar ⁹ pcurator iudee .lxxvi.

Tabula.

Philos iudeus	xxviii	Prosper eps	liij	Regulus eps	xl
Philippus rex macedo	xxvi	Prothasius martyr	xxix	Regulus rex babilonic	xxij
Philippus rex syrie	xxv	Prothus et iacincius	xlj	Remigius eps remen.	liij
Philippus aplos	xxix	Proximus p'sbyter	xlvi	Reharedus rex gothor	lvi
Philippus eps	xlj	Prudentius poeta	l	Rex affrice	lxxix
Philipp' p' impator	xlvi	Ptolomeus sorber rex	xxxi	Richardus virduu	lxxij
Philippus u. impator	lxi	Ptolomeus alexander	xxxij	Ricardus d' sco victore	lxxvi
Philippus tert' impa	lxxix	Ptolomeus cleopatra eodez		Riphat filius gomer	liij
Philomator rex	lxxix	Ptolomeus dyonisius eode		Robertus rex francie	lxxix
Phinees pontifex	xi	Ptolome' rex egipti	xxvii	Roboam rex iuda	liij
Phinees filius belij	xiij	Ptolome' philadelph'	xxij	Rodoaldus eps	lxx
Pipin' p' rex francoz	lxi	Ptolomeus euergetes	xxvii	Rodus insula capie	lxxxiij
Pipinus filius karoli	lxiij	Ptolome' philopator	xxvii	Roma in merore	lxxix
Piscis marinus	lxxxiij	Publius romanus	liij	Roma capitur a gothis	l
Pithagoras pbs	xxij	Publi' licinius roani	xxxi	Romanus papa	lxxvii
Pius primus papa	xxij	Puella qda. xij. a. noz	lxxvi	Romani saracenos	lxi
Pius secundus papa	lxxix	Puella huius. v. vulnera	xc	Rome ciuitatis incole	lxxxiij
Placella virgo	xlx	Puer qdam iudeus	lvi	Ruben primogenit'	liij
Plaga horribilis	lxxvi	Puer qda de almania	lxxx	Rubertus impator	lxxvi
Plato philosophus	xxv	Pueri sci michaelis	lxxxix	Roma destruitur	lvi
Plautus eloqns	xxix	Pugna sancta oriz	lvi		
Plinius scos orator	xi	Phul rex assyrioz	xxvii		
Plorius rhetor	lxxxiij				
Pluralitas bnficioz	lxxij				
Plurarcus philosophus	xi				
Policarpus eps	xlj	Q			
Ponapeus trognus	liij	Quadratus eps	xi	Alba filius chus	liij
Popeius marcellus cii	eode	Quatuor cordati	xlvi	Saba	liij
Pontianus martyr	eodez	Quintus rept' in rure	lxxxiij	Sabatha	liij
Pontianus papa	lxxxiij	Quintus roanus	xxxiij	Sabathaca	liij
Porphirius pbs	xlvi	Quiriacus eps et m'	xlviij	Sabursardach rex babil.	xxij
Potentia ignis in celo	lxxv	Quirinus martyr	xlvi	Sabellius hereticus	lxxvi
Possessio ecclesie	xlviij	Quirinus m' tribunus	xi	Sabina martyr	xlj
Potian' discipuls sci pe.	lxxix	Quintus curtius pbs	xxvi	Sadoch pontifex	lxx
Praxedis virgo	lxxvii	Quintus scipio roanus	lxxxiij	Sadoch de tribu iuda	xxv
Praxedis quieuit	liij			Safus rex assyrioz	lc
Predicator heresis	li			Saberga abbatissa	lviij
Prieect' et marinus m'fes	lxi			Salarbiel dux isrl'	lxx
Prianus qda nobil'	xlx			Sale in linea christi	v
Prim' et felician' m'fes	lxxvii			Salomo filius naafon	l
Priscillianus eps	xlx			Salomon rex pacis	lxxij
Priscus tarquinius rex	xxi			Salmanasser rex assyrioz	lxx
Priscus martyr	xlx			Salustius crispus	lxxxiij
Priscus martyr	lxxvi			Samarita condit'	xxv
Privatus martyr	lxxxiij			Samson iudex	xlj
Probus imperator	xlvi			Samites	lxxix
Prochas filius	xxv			Samson eps	lvi
Procellus martyr	lxxix			Samuel iudex	lxxij
Prodigia magna	lxxvii			Sanctinus eps	xi
Prodigia plura	lxxix			Sangar iudex	xi
				Sanguis de celo fuit	lxxxiij
				Sanguis de imagine	lxxij
				Saraballa templu	lxxvi
				Saray vxor abrahā	lxxv

Tabula.

Haraias pontifex	.xxi	Hedechias rex	.xxi	Sibilla cumana	.xxij.
Hardanapallus	.xxij.	Hedecim milia martir	.xxij.	Sibilla deaspontia	.xxij.
Haraceni de affrica	.lxi	Hedes cardinalium	.lxi	Sibilla turbitina	.xxij.
Haraceni proficiunt	.lxij	Hella yxor amech	.lxij	Sicitas magna	.lxi
Haraceni q dñabant	.lxix	Hella filius inde	.lxij.	Sidon delciur	.lxvi.
Haruch filius reu	.vi	Helencia ciuitas codit	.lxvi.	Sigibertus filius regis	.lx.
Hagag rex egipti	.xij	Helencus rex syrie	.lxvij	Signa horribilia	.lx.
Haturnus eps tholosan	.xl	Hellum rex israel	.lxvij.	Signi crucis apparuit	.lx.
Haturnus rex italie	.xi	Hellum pontifex	.lx.	Signa mlti pcellit	.lx.
Hauinianus eps	.lxix	Hem filius noe	.lxij.	Solia apud macedonia	.lxix.
Hauinianus pp	.lxij	Hemeias clarus habet	.lxij	Siluerius papa	.lx.
Haul primus rex isrl	.xij	Semiramis affertor rex	.lx.	Siluester primus pp	.lxij.
Halus prostermitur	.lxvij	Sempzonianus mtr	.lxvi.	Siluester scdus papa	.lxij.
Haxonia puertis	.lxvij	Sempzonius romanus	.lxvij	Siluester tertius pp	.lxij.
Hacoz ludus reperit	.lxij	Sempzonius valerius	.lxix	Siluius rex italie	.lxij.
Heptiz de iuda auferit	.lxij	Seneca stoicus	.lxix	Simachus interpres	.lxij.
Hicpio flaminius	.lxix	Senacherib rex	.lxix	Simachus patricius	.lxij.
Hicpio africanus	.lxix	Seno impator	.lxij	Symeon archieps	.lxij.
Hicpio natica	.lxix.	Senones galli	.lxij.	Simon comes	.lxix.
Hicpio seipm iugulauit	.lxix	Septe machabei	.lxix.	Simon iustus pontifex	.lxvij.
Hicpisma pmi in eccia	.lxv	Septe sapientes	.lxix	Simon filius onie	.lxix.
Hicpisma secundu eccie	.lxvij.	Septe dormientes	.lxix.	Simon filius matathie	.lxix.
Hicpisma tertiu eccie	.lxix.	Septe doz enigilat	.lxix.	Simon magus	.lxix.
Hicpisma qrtu eccie	.lxij	Septuaginta interpretes	.lxvij	Syman et iudas	.lxix.
Hicpisma qntu eccie	.lxij	Serapia martyr	.lxij	Simon cleophe	.lxix.
Hicpisma sextu eccie	.lxij	Serapion martyr	.lxix.	Simplicius papa	.lxij.
Hicpisma septimu eccie	.lxix.	Serapion p ^o moa.	.lxix.	Sigismundus impator	.lxix.
Hicpisma octauu eccie	.lxix.	Serapis rex	.lxix.	Symphorianus martyr	.lxix.
Hicpisma nonu eccie	.lxvij.	Sergius p ^o pp	.lxix.	Simpsoniagus mtr	.lxix.
Hicpisma decimu eccie	.lxix.	Sergius scdus pp	.lxix.	Sindulphus pi byter	.lxix.
Hicpisma vndecimu eccie	.lxix.	Sergius tertius papa	.lxix.	Sine iudice	.lxix.
Hicpisma duodecimiu eccie	.lxix.	Sergius qrtus papa	.lxix.	Synodus nicena	.lxix.
Hicpisma tredecimu eccie	.lxix.	Sergius eps plagatus	.lxix.	Synodus constantinopolita	.lxix.
Hicpisma .xiiij. eccie	.lxix.	Seroninus martir	.lxix.	Synodus epbesina	.lxix.
Hicpisma .xv. eccie	.lxix.	Seruaci togroz eps	.lxix.	Synodus calcedonen.	.lxix.
Hicpisma .xvi. eccie	.lxix.	Seruile bellu in sicilia	.lxix.	Synodus constantinopo	.lxix.
Hicpisma .xvij. eccie	.lxix.	Seruicus populi isrl	.lxix.	Synodus septima	.lxix.
Hicpisma .xviii. eccie	.lxix.	Seruus tullius romanus	.lxix.	Synodus octaua	.lxix.
Hicpisma .xix. eccie	.lxix.	Seruus flaccus romanus	.lxix.	Siracusana conditur	.lxix.
Hicpisma vicesimu eccie	.lxix.	Seruus seruoz dei titus	.lxix.	Siricius papa	.lxix.
Hicpisma .xxi. eccie	.lxix.	Seuera abbatissa	.lxix.	Situs primus papa	.lxix.
Hicpisma .xxij. eccie	.lxix.	Seuerinus archieps colo	.lxix.	Situs secundus papa	.lxix.
Hicpisma .xxij. eccie	.lxix.	Seuerinus papa	.lxix.	Situs tertius papa	.lxix.
Hicpisma oritur in impio	.lxix.	Seib filius adam	.lxix.	Situs quartus papa	.lxix.
Hicpiz regnu oritur	.lxix.	Selzelo vir sanctus	.lxix.	Socrates philoso. nascit	.lxix.
Hiconica gens oritur	.lxix.	Sibilla samia	.lxix.	Sol decet lineis reuertit	.lxix.
Hicpurrin ^o abbas fulden	.lxix.	Sibilla delphica	.lxix.	Sol in celum mobilis	.lxix.
Hicpbastianus martyr	.lxix.	Sibilla frigida	.lxix.	Sol obscuratur	.lxix.
Hicpecta chorisantiu	.lxix.	Sibilla erubescit	.lxix.		
Hicpsecundus pbs	.lxix.	Sibilla fauna	.lxix.		

Tabula.

sol obscuratus	lxxij.	Thare pater abraham	vi.	tetullianus africanus	xlviij.
soles duo appaerunt	lxxv.	Tarquinus superbus	xxij.	tiberius filius	xx.
solennis eps	liij.	Tharsis a quo cilices	v.	tiberius impator	lxxv.
solin' sidon' doctor	lv.	thartari pmissione	lxxvi.	tiberius graccus	lxx.
solita picula pla	lxxiiij.	Tartari deuastant	lxx.	tiberius scos impator	lv.
sophia nobil' matroa	clij.	Tartari inuadit	lxxij.	tyburcius martir	clivij.
sophocles poeta	xxiiij.	Tauran' rex assyrioz	xi.	timotheus hereticus	li.
sophonias ppha	xx.	Taurinus eps	xl.	thimoteus eps	xl.
sores pm' rex egipti	vi.	Tecla virgo sancta	lxxix.	tytus capitur	lxxv.
sostrat' ppha' struct' lxxv.		Teglatphalasar rex	xxviij.	titus diaconus	lxxix.
sothor papa et m'.	clij.	Thelephorus pp	clij.	titus eps creten.	eodez.
partani	lxxv.	Terecion rex sicionioz	vij.	titus filius vespasiani	lc.
peglin histoi'ale	lxxxi.	Tempora grossa	vi.	titus liuius tragediaz	lxxix.
pes virgo et m'	clij.	templu salomonis	clivij.	titus liui' histori'ac	eode.
pinga corona dñi	lxxiiij.	Templi incendit	xxi.	titus publius roman'	lxxiiij.
piscus sup aplos	lxxviij.	Templum fundat	lxx.	titus quintus	eodez.
p's gndois mlti	lxxxiij.	Templum purget	lxx.	thobias morit	xx.
taillans eps	lxxxi.	Templi sc'e sophie	lvi.	togorma filius gomer	liij.
tatua marmorea	lxxij.	Templi destruit	lxxxiij.	tola iudez	clij.
tella magna i oriete	lxi.	Templi in egipto	lxxix.	thomas apostolus	lxxix.
tephan' pm' pp	clv.	Tpa sanguinolenta	lxxij.	thomas de aquino	lxxxiij.
tephagnus scos pp	clxij.	Tempora cruenta	lxxvi.	thomas eps	eodem.
tephan' tert' pp	eode.	Tpa peccaminosa	lxxv.	thomas cantuarien	lxxviij.
tephan' qrt' papa	lxxv.	Tpa mltu supsticiosa	eode.	tholertum ciuitas	lxxv.
tephan' qnt' papa	lxxv.	Tpa satis turbulenta	lvi.	tranquillinus	clvi.
tephanus sextus pp	lxxviij.	Tempestas maria	lxxvi.	translatio marie magd	lxxij.
tephius septim' pp	lxxix.	Tempus effeminatu	lxxij.	translatio plimoz	lxx.
tephaus octau' papa	lxxix.	Theodocian interps	clij.	translatio sancto z	lxxi.
tephaus non' papa	lxxiiij.	Theodol' eps seduncu	liij.	translatio imperij	lxxv.
tephan' p'bo.	lxxviij.	Theodolus martir	cli.	translatio nicolai epi	lxxiiij.
tephaus eps leodien	lxxviij.	Theodericus arrian'	liij.	transmigratio	lxxi.
tephan' pm' rex yngarie	lxx.	Theodericus rex	lv.	tres pueri p'ciunt	eodez.
tephaus leodien. abbas	lxxij.	Theodardus abbas	lxxix.	tres soles in celo	lxxij.
tephaus abbas cister.	lxxv.	Theodora martir	cli.	tres soles visi sunt	lxxviij.
tephanus scus p'	lxx.	theodoras eps syrie	liij.	tribuni	lxxij.
igma epi qd' mlti	lxxvi.	Theodoras p' pp	lxx.	trifarius cursus	lxxviij.
trages hostium	lxx.	Theodor' scos pp	lxxviij.	triphon puer	clv.
tudiu vniuersale	lxxiiij.	theophilus eps	clij.	tripolis capitur	lxxxiij.
ue vxor iude	vij.	theophilus eps	clij.	triphon rex syrie	lxxxi.
ulpitius biturien	lxxv.	theophilus	clv.	troya vastatur	clij.
ulpitius seuerus	l.	theophilus q se diabolus	lv.	troyanum bellum	clij.
um occisoz d' p'is	lxxviij.	theodosius impator	clix.	troianus impator	cl.
uphene de iaphet	v.	theodosius. ij. impator	clij.	trois in dardania	xi.
upiores almani	lxxxi.	therentius romanus	lxxix.	trophinus eps	lxxix.
		therentius comicus	lxx.	trophina vxor decij	clv.
		terra sancta	lxxxiij.	tubal	liij.
		terremotus maximus	li.	tucalcayn malleator	eode.
		terremotus p'nuu	liij.	tuellinus rex yngarioz	lxxxiij.
		terremotus macini	lxxv.	tunica dñi reperit	lxxij.
		terremotus magni	lxxxiij.	turci de montibz	lxxij.

Tabernaculi pparat.
Tadius impator.
Talarandus.
Talarand indeoz.

Tabula.

Turci dolo quide
Turris babel
Tubal.

Vacat imperium
Vagosus pfectus
Valēs imperator
Valentinianus impator
Valentin⁹ hereticus
Valentinus papa
Valerianus martir
Valerianus impator
Valerius maximus
Valerius graccus
walbertus vir sc̄tus
walpurga p̄go sancta
Varro doctissimus
Vaticinium quoddā
Vedastus trebacen.
Venetie et padua
Venetiarū ciuitas
Veni⁹ magnus fuit
Ventus horribilis
Vespasian⁹ impator
wernerus puer sc̄tus
wenzelaus pnceps
wenzelaus impator
westphalia incipit pueri
Vibertus vir sanctus
Victorinus
Victorinus
Victorian⁹ pconsul
Victor miles
Victor p̄mus papa
Victor sc̄ds papa
Victor tercius papa
Victor
Victor cū pl̄ibus
Victor eps capuanus
Victoria p̄go et martyr
Victoria miraculosa
Vigilius autistodoren.
Vigor boiacen.
wilhelmus heremita
wilhelmus parisiē.
wilhelmus impator
willibrodus epus

lxxxix. Vincentius martyr
v. Vincti⁹ de valētia
v. Vinctius speculator
Virgilius poeta
Visiones tondali
lxxx. Visions elizabet
lxxvi. Visions hildegardis
xliv. Vissio bozenda
xliij. Vissio flebilis
xliij. Vitalis martyr
lxy. Vitellianus papa
xliij. Vitus et modestus
xliij. Vlpian⁹ iuristegol
xlv. Undecm milia p̄ginū
lxxxv. Ungari gens iculta
lxxxv. Ungari vastani romā
lxxvij. Ungaria puerit ad fidē
lxxij. Urban⁹ p̄mus papa
lxxij. Urbanus sc̄ds pp
lxxij. Urbanus terci⁹ pp
lxxij. Urban⁹ q̄rtus papa
lxxij. Urbanus q̄ntus pp
lxxij. Urbanus sext⁹ pp
lxxxij. Urias ppha occidit
xc. Urmari⁹ p̄sul sc̄us
xliij. Xerxes rex assyrioz
xliij. Xerxes rex persaz
lxxij. Xpoferus papa
lxxxv. Xpus dñs nascitur
v. Yauan a quo greci
vi. Ydolatria oritur
xv. Ysabel vxor abab
viii. Ynach⁹ p̄m⁹ rex argiuoz
xv. Yoiada pontifex
xlv. Ypolitus martyr
liij. Yrach filius enoch
vii. Ysaac filius abrahā
vii. Ysaac moritur
vii. Ysachar filius iacob
xviij. Ysaia nobilis ppheta
xx. Ysaia m̄io coronat
vii. Ysis regina egipti
ic. Ysuar
lxxxv. Yuo sc̄tus doctor suris
lxxij. Ysuarus monachus

Zabulon filius iacob
Zacharias et elizabet
Zacharias papa
Zacharias rex israhel
Zamir rex israhel
Zeraia pontifex
Zelpha p̄cupina iacob
Zenocrates p̄hs
Zeuerintus pp et m̄
Zoptine⁹ dñs bohēmie
Zoroastes rex bractianoz
zorobabel rex
zorimas abbas
zorimus papa

Finis Tabule.

Generatio et generatio laudabit opera tua

Generatio et generatio laudabit opera tua et potentiam tuam pronuntiabunt. Scribitur ps. cxliij. Cum non sine multa diligentia: sanctorum patrum studia: temporum decursus supputarunt. non dubium quin magna utilitas ecclesiasticis viris. et precipue illis qui ecclesiasticam patriam gubernare hnt: inde proueniat: nec ulli statui hominum hoc parum prodesse credendum est: si temporata mente ad rerum gestarum historias: quas ob diurnam memoriam studiosi viri conscripserunt oculos leuenter: quis plerique id minus perspicerent. Decet namque viros virtuosos precedentium facta sepe ad memoriam reuocare: ut bonis exemplis discant dignis operibus insistere. ut in malis valeant perditionis scopulū declinare. Verū nisi preciosum a vili separet: stulta occupiscentia se temptare non valens: in tenebrarū voragine precipiti cursu mergeretur. Ob hoc sancti doctores videntes quod ad intellectū sacrarū scripturarum et ecclesie regimen: historiarum decursus ex parte necessarius esset. simulque omnium gestarū congeries inutilis tum pro sui magnitudine tum pro superfluo: et viliū factorū repetitione superuacua quidam nobis historias canonizarunt amputatis fabulis supsticiosis ac genealogiis in terminis que ad rem non pertinent. Sicque factum est per maximos eorū labores: ut penetra te temporum historia breuissimo studio a quolibet intelligente iam nedum sine labore. imo cum cordis oblectatione possit incorporari. Decuit quoque ad ornatum scripture: ut hac pulchritudine non careat que omnibus gentibus tanque lucerna prefulgida in obscuro loco proponenda fuit. Ingenium in super humanum quod magnifice plura comprehendere facilliter potest: huiusmodi prout diuersorum florum prunari non debuit. in quo varia virtutum exempla reperies factaque reproba eque consideres: ille carpere: hec preterire moneretur. Videre enim supra modum est delectabile: qualiter primi nostri parentes: ex quibus originem duximus instituti fuerunt a summo omnium gubernatore deo deinde quis decursus eorum: quomodo defecit et profecit rationabilis creatura in sapientia. virtute. potentia. sanctitate. longevitate. et sic de alijs. et in omnibus his diuinum regimen admirari quod sit deus mirabilis in creaturis suis: qui nūquam administrare cessauit illis quos condidit. quanta creatoris longanimitas et misericordia. et quod inscrutabilis diuinorum iudiciorum abyssus. Nec et infinita alia peruolans humana industria pennis quibusdam interne contemplationis: non solum preterita et presentia: sed etiam futura meretur: dum ex similibus ad similia progreditur. cui si bona voluntas adiuncta fuerit: te deo quodam incolatus huius in deum surgit ad laudandum: et re gratiandum. et contemplandum: cupiens dissolui: et esse cum christo in eternum. Incepit ergo hec contemplatio in iocunda contemplatione creaturarum et finit in feliciore tedio earundem: et appetitu creatoris. Iuxta illud ps. Quid enim mihi est in celo: et a te quid volui super terram. Vbi autem adheres re deo bonū est. Hoc forte in preassumpto verbo idem psalmista nobis persuadere nititur: dicens Generatio et generatio laudabit opera tua: et potentiam tuam pronuntiabunt. Quasi dicat. Per omnia que in mundo casura cernimus: ad te qui nunquam deficiis tendere debemus. Que vti que sententia valde accomoda est ad propositum nostrum. Cum enim teste augustino plura in sacra scriptura commemorantur que nihil significant. et tamen necessaria sunt propter ea que aliquid significant necesse est talibus ita uti: quousque sterilia sunt: sicut illa que secunda deuotione immediate in deum mentem nostram subtrahunt. alioquin non recte scripturam legimus in qua spiritus sanctus loqui credendus est. Sūt ergo arida quo ad superficiem littere: sed grana quo ad spiritualem intelligentiam. Que autem ita aliena sunt: ut nequaquam spiritualiter intelligi possunt. aut non expedit: omni tamen veneratione digna sunt propter finem in quem ordinantur: qui est scire et diligere deum. Et de hoc genere videtur esse supputatio annorum que in sacra historia diligentissime annotata continetur. De qua: ut idem Augustinus testatur hoc certissime tenendum est quod tanta est diuina auctoritate reborata: ut omnino falsissimus sit quicquid ab ea discrepat: ut cum ea omnino concordari non possit. Que cum ita sint: mirum valde videtur: cur sancte scripture tractatores: de hac materia intantum sunt diuersi in pluri

A

Prohemium.

bus locis vsq; hodie: vt aut omnino aut vix nequeant concordari. Et redit illa antiqua et fa-
mosa questio de translatione. lxx. interpretum. an potius ei standum sit in supputatione annoz
an textui hebreorum: quem moyses ille maximus et primus legis promulgator edidit. Hic co-
trierunt sancti doctores ingenia sua. et quilibet pro capiti suo dicit quod sensit. Et quia pe-
riculosum est de magistrorum ecclesie indicare sententijs. vt dicit Hieronymus super Danie-
lem. et nimis laboriosum est omnia retere. ideo Beda super alios qui studiosius in hac ma-
teria sudarunt: elegit modum Prosij qui satis concorditer cum Hieronymo et eusebio et alijs
magis authenticis de his loquitur. et dicit ecclesiam hunc modum tenere: licet alios non repre-
hendat. quare actum videtur vt hec supputatio magis vulgata sit in libris plurimorum postea
scribentium. Augustinus etiam. in. cv. libro de ciuitate dei multa de his tractat. sed satis dis-
sentit a positione Bede. quia sequebatur exemplaria que tunc magis vulgata fuerunt: vt etiam
patet in om. elijs suis. et maxime super psalmos. Positio autem Prosij et Bede habet: q. a creatio-
ne mundi vsq; ad natiuitatem abrahe fluxerunt anni. iij. m. clxxij. fm septuaginta. Hebrei mi-
nuta habent. Dcccxxvi. quia fm biblias correctas iuxta hebraycam veritatem ab adam vsq;
ad natiuitatem abrahe sunt anni tantum. Dcccclxxij. Deinde satis concordant cum he-
breis. lxx. interpretes vsq; ad destructionem templi. que vocatur communiter transmigrationis
babilonis. Sequentia tempora non habentur ex canonica scriptura: sed ex alijs historijs ta-
gentium q. iudeorum. Et iterum ibi est diuersitas: sed non nimis magna. Simul igitur col-
ligendo fm Bedam a mundi creatione vsq; ad christi natiuitatem veniunt anni. v. m. ccc. et h-
est modus ecclesie. Unde versus. Unum tolle datum ad milia quinq; dycentis. Nascendi do-
mino Beda dat a protoplasto. De vltiori discussione huius questionis vide si placet Au-
gustinum vbi supra. et Hieronymum. et alios locis suis. Hic autem quia breuitati studemus:
prolixitas nobis multum vitanda est. Colligere namq; disposuimus iuuante domino ex plu-
ribus libris fasciculum quendam temporum a mundi creatione vsq; ad presens. in quo tam
sacrarum scripturarum q. diuersarum aliarum historiarum facta: tanq; in memoriali quodam
compendiose religabimus. Faciam proinde iuxta sententiam flori q. solent qui terrarum sit-
in breui quasi tabula depingunt ita totam humani generis imaginem. temporumq; decursus
in peticulis folijs complectar. Nec mihi conscius sum aliquid me posuisse quod non in fide-
dignis historijs habeatur. aut alijs libris ecclesiasticorum doctorum. siue quod nunc ex co-
dictis aperte sequatur. Vbi autem dubium fuerit. an sic vel aliter. hoc ipsum etiam ita vt repe-
ri pari modo annotaui. Et ne ipsa superficies historie deuotis tediosa esset persepe sententias
quasdam floridissimas applicaui ex sanctorum dictis que deuotionem redolent pariter ac do-
ctrinam. Auctoritatem ergo dantes his qui ante nos laborauerunt. nos pro modulo nostro
labores eorum intrauimus. sparsim hinc inde carpentes quod potuimus. Et vt sciatur q. or-
dine eos secuti sumus. primo totum tempus veteris testamenti. v. m. clxx. annorum in quin-
q; etates distinctum reperimus in quodam libello qui Isidoro ascriptus videbatur. vbi mul-
tum artificialiter procedit deducendo annos mundi vsq; ad tempora sua. scilicet eraclij. qui
cepit regnare circa annos domini. Dcccj. sed supputationem suam no ordinauit scdm. etiam
christi. sicut nec Orosius. Et hunc sequimur in duabus primis etatibus. similiter et in duab;
sequentibus exceptis paucis. quia textus scdm. hebraicam veritatem a natiuitate abrahe vsq;
q. captiuitatem babilonicam apud nos magis est correctus et diligentius explanatus. Et id
sequimur cum. parum tamen refert. In quinta etate maiorem laborem habuimus propter ni-
miam diuersitatem historiarum. et veniam precor quia iam vnum iam alium prout meli-
raui secutus sum. An autem debite singulos annos supputaui lectori iudicium committo. Li-
neam autem assyriorum et romanorum et aliorum ex diuersis historijs laboriose satis coaptavi. ro-
gans. vt si cui transcribere placuerit diligenter obseruet spacia et numerum correspondente
ne longius aut strictius ponat q. exemplar habet. alioquin et labor peribit et fructum non re-
portabit. eritq; opus eo mendosius quo compendiosius nisi hoc studeat diligenter obserua-
re. Si autem debite quod facile arbitramur hec incorporauerit non modica ei prebebit illumi-

nationem ad intelligendam sacram scripturam et libros augustini et hieronymi. et Drosij et aliorum. et si vera sunt que in pluribus libellis scripta reperim. Porro in sexta etate sequimur cronicam martini et vincentij qui compendiose procedunt vsq; ad tempora sua. Post eos per annos fere. cc. sequor notabilem librum quendam cuius auctorem nescio qui pene vsq; ad tempora sua extenditur. Que autem de post acta sunt memorie digna sicut audiuimus et vidimus fideliter prioribus supposuimus. Que omnia in sequentibus summa breuitate patebunt. Dondus autem procedendi planissimus est. et grossitudini rusticane adeo amicus vt in pariete q; dem depingi eo q; illico sine omni difficultate inuentibus se offerat. Depinxi igitur i medio folij circulos cum nomibus personarum de bitis pro quolibet tempore. et infra et supra lineas duas. quarum superior cum numero suo descendit ab adam vsq; ad christum iuxta seriem predictorum significans. vt quicquid ex aduerso illius numeri scriptum sine superius sine inferius etiam circa illa tempora factum verisimiliter credatur. Secunda linea id est inferior retrosum ascendit a christi natiuitate vsq; ad mundi creationem. vt eadem facilitate vnico numero inspecto sciatur quot annis hoc aut illud factum sit ante christi natiuitatem. Qd id sic ordinauimus. quia hec era magis solennis est apud nos et citius solet requiri. Post christum simul ambe descendunt ad tempora nostra paulatim crescendo. ita vt superior semper ostendat etatem mundi. et inferior etatem christi. quod planissime patebit locis suis. Et q; ex multis libris mendose scriptis modum hunc non leui labore ad lineam veritatis correximus. obsecramus pro christo lectorem ne insciuliter manum ad corrigendum hanc annorum supputacionem apponat. nisi prim? ope toto perspecto. Quod no ideo dicimus quasi nullibi errauerimus sed ad auisandum de nimia diuersitate doctorum in hac materia. et frequenter positio vnus est inuolutio alterius. Vbi autem errorem inuenit clementer ignoscat et corrigat ex predictis quos sequimur. Facile enim in numeris erratur. et sepe negligenter describuntur. et negligenter emendantur. vt dicit Augustinus. xv. li. de ciuitate dei.

Finit Prologus

De numero qui in sequentibus p	.i.	.x.	.c.	.D.
litteras exprimitur hec considera.	ij.	xx.	cc.	q.
I monos. v. qng. x. denes. pu. xx.	iiij.	xxx.	ccc.	iiij.
vigenos. xl. duplat idem. triplicat	v.	xl.	cccc.	liij.
lx. l. quoq; sola	vi.	l.	d.	v.
Quinaginta facit. sz. nonoginta. xc.	vij.	lx.	dc.	vi.
L dat centenos. sz. qngētos dat tibi d	viii.	lxx.	dcc.	vij.
De sexētos. D. mille. c si p sit aufert	ix.	lxxx.	dccc.	viii.
Centū. sic nūerū debes p scribere totū	x.	xc.	dcccc.	ix.
	xi.	l.	vel. cD.	x.

A ij

Prima etas Adam.

Fasciculus temporum

Dies primus In quo deus fecit lucem. et diuisit lucem a tenebris.

Dies secundus In quo fecit deus firmamentum et diuisit aquas ab aquis.

Dies tertius In quo congregauit deus aquas in unum locum et apparuit arida.

Dies quartus In quo fecit deus solem et lunam et stellas. et posuit eas in firmamento terre.

Dies quintus In quo deus fecit pisces et volucres. et cetera grandia ex aqua.

Dies sextus In quo deus fecit bestias et hominem.

Dies septimus In quo requieuit deus ab universo opere quod patrarat.

In principio creauit deus celum et terram. Dicit beatus Augustinus super Genesim. quod minus est huius scripture auctoritas quam hominis ingenij perspicacitas. Et quod de speciebus principaliter intendimus principium temporis breuiter tangere placuit. Vnde est aduertendum secundum doctores. quod quatuor coequa in principio creata sunt a deo ex nihilo. in quibus relucet creatoris summa potentia. Decem autem sunt. celum. elementa. angelica natura. materia quatuor elementorum. et tempus. Et hoc vocatur opus creationis. quod secundum fuit ante omnem diem. Post sequitur opus distinctionis in quibus relucet summa creatoris sapientia. quod factum fuit in tribus diebus primis. Deinde sequitur opus ornatus in quibus relucet summa creatoris bonitas. quod factum fuit in tribus diebus sequentibus. ut patet clare Genesim. Septima autem die requieuit ab omni opere quod patrarat. non quia si operando lassus esset nouum creaturam frangere.

Anno mundi I.

vixit an. dcccclxxx. et genuit. xxxij. filios et totidem filias.

V. dcccclxxx.

Adam vir sanctus cunctis diebus vite sue prophetie spiritus claruit. penitentiam magnam ad diu-

In primo mundi die sexta formauit deus Adam in agro damasceno. et eum de costis eius collocans eos in paradiso ut operarentur et custodirent illum preceptumque eis ne de fructu ligni gustarent sub pena mortis. Eodem die cum peccassent statim eiecit eos de paradiso in terram maledictionis. ut in sudore et erumina viuerent donec morerentur. et ut patet Genesim primo.

Humanum genus ideo deus ex vno homine instituit. ut commendarentur ei gratia sit in pleribus virtutibus. que consideratio multum electis predestinatis sanctis angelis in eterna pace sociandis. Verum tanta immanitate peccandi defecerunt homines: ut tutius atque pacatius inter se bestie viverent. Neque enim videretur inter se leones. aut inter se dracones qualia homines bella gesserunt. Vinculum concordie diligit deus. Nec Augustinus de ciuitate dei ciuitas terrena ab homicida Cayn incepit usque ad homicidam Lamech

turnam fecit. filijs suis precepta iusticie dedit. precipiens ut a consortio cayn ac filiorum eius omnino abstinere. nec cum eis matrimonia iungerent. Hic primum noster pater vno peccato a paradiso nos expulit. sed sancta conuersatio sua ac penitentia exemplum nobis dedit ad regni celestis gaudia remeandi quod autem hoc non sequitur. de primo iuste conqueri non poterit.

Del bora

Abel dei

La yn

La ma

for 2 vior mfi

Eras plurimas diuerforum regum. gentiū. aut opoz magnificorum. aut psonaz sublimi-
um hincinde annotasti. quibz vtunt̃ astronomi in suis calculationibz ab adam vsqz ad alphō-
tium. Et nota q̃ era est tempus famosum alicuius gentis vel secte. incipiēs ab aliquo effectu
q̃ est nobilis bonitatis vel malicie. Et vulgariter p̃t dici datū. iuxta qd publice cōscriptions
fiūt. **U**ti et sanctus Leo huius nois primus. frequēter huic termino era vtī i suis eplis.
Historia vt cicero dicit. est teitis tpm. iux veritatis. magistra vite. nuncia vetustatis. **U**ti
fiqz vitare possemus.

Ἰαχχv.

xx.

Lavna
 vivit. a.
 dcccc

Iste sath natus est. cxxx. ¶ Iste enos cepit inuocare nomē domi ni. forte aliqua verba deprecā
 ano ade. quoz moyses p toria inuenit. atqz imagines fecit p colendo deo. sicut mō fit i ecclia
 remittit. c. quibz luxit abel in ualle plorationis ppe ebzon Augustinus. xlii. li. de ciuitate dī
 Ipse etiam p oleo mic iperrando paradysum adit. Fecerit itaqz ciuitates duas amores
 Iste abel p m^r martyr eccliaz ichoauit. qz i g^ra mortu^s fuit duo. terrenam. scz amor sui vsqz
 Si em ab adam inchoata fuisset: non foret continuata cōtemptū dī Celestē vero. amor dī
 Dic fm aug^s. ciuitatē dēi pdidit. cui^s p^rmus ciuis fuit. z vsqz ad contemptum sui. Deniqz
 quia iustus fuerat: deus eius oblationem acceptauit. illa in seipā hēc i^s bā dēi dēi dēi

3 n hoc enoch. cayn su
am dedicauit ciuitate. l3
vix. iiii. viros scriptura

mãa
neel

querit ab hominib?
gloriam. huic aut de

dicat tūc fuisse. qz nō oēs numerauit qui tūc esse poterāt. s3. il
los tantum nominare necesse putauit. q3 suscepti operis ratio
postulauit. Iste cayn sceleratus primo ciuitatem condidit ter
renā in q̄ suos posuit ppter timorē. eo q̄ rapinas et violentias
exercebat. vnde suspicāt sibi talia reddenda qualia faciebat.
ideo ī tuto se recepit. hic fratrem suum abel ppter inuidiā occi
dit. et punitus a dño vagus rē. a 2amech occiditur.

us conscientie testis
maxima est gloria. Ad illam
pertinet cayn qui primo na-
tus est. ⁊ ciuitate cōdidit. ad
istam pertinet abel qui secun-
do natus est ⁊ tanq̃ peregrini-
us hic puerſat. q̃z gr̃a p̃dī
ſtinar. ciuis ſurſum erat
A iij

Prima etas Adam

[illegible]

Adam moritur sepeliturq; in ebron.

Anno mundi

ῥααχαν.

υααααLxx

Μαχη.

malale
elvirita
deccre

Jareth
vixit. a.
DCCCC) xliij

Enoch
annis
ccclxx

•III•0•0•0•0•III

III

ΠΛΥΤ. III

Euriositas

Flora q̄ oēs artes vel sc̄e sc̄ares libales sine
mechanice v̄l phisice h̄cane curiositati deseri
uētes a filijs lamech legū inuēte. z sic filij ad
ulteri i primū subtiliores alijs fuer̄. z q̄ time
bāt futurū p̄dicm diluuij z ignis. z iō
tubal easdē artes in duabz
columnis scripsit. vna la
teria. et alia marmorea.

Isse enoch iustus placuit deo ⁊ ppter nimiam
scitatem suam transtulit eum dñs in paradysum ubi cu
belia viuit in magna corpis et spūs tranquillitate vsq;
ad añxpi aduentum. tūc eum exhibuit ppter
fortitudinem electorū ⁊ martirio coronabū
tur enoch scripta reliquit.

Este iabel portatorum pastorum primus instituitur. et le
toris facit. Cuius pilositas aurium.

Este rubal pater canentiū in cibariis et organi-
bus et musice artis inuētor. proportiones quoque sono-
rum ex malleorum sonitu perpendit.

Concupiscentia oculi ⁊
 Iste tubalcain fuit primus malleator ⁊ fa-
 bꝛ i cuncta opꝛ ⁊ ferriz in interior artꝫ sculptꝛ
 Concupiscentia carnis

Ista noema inuenit arte varie diuersos ter-
tūre. lanā et linū in fila traxit. et panū texuit
propter leuitatē. nam antea pellibus bestiariū
pro vestibus utebantur.

Bigamia. lame
ch sat lamech ab
istis vxoribz af
flic⁹ fuit. qz p
q̄ q̄s peccatibz

Israhelamech p^m 3 natu
ra et mores bi gamia isti
tuit adulteriū cōmittē
do. Ipse etiam cayn occ
dit. non tamē volūtari ei

z pñit (ru

...

Ista r
tūre. l
ppter
e n

Folium. III.

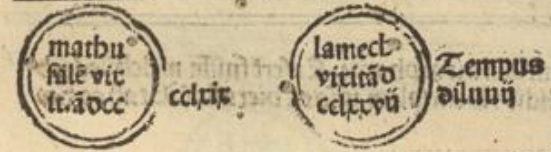
Nota scdm doctores debita pena b tpe mdo isticia. Qz ei luxuria abundavit que corpora polluit. ideo p aqua tera lora et munda fuit. in fine aut mundi qz cupiditas abundabit: p igne exuret. au p ei argenti igne purgari solent.

Hoc signu federis qd do inter me et vos. et ad omnem animam Ben. sc.

ioni filius Noe

Archa noe huius in longitudine. ccc. cubitos. in latitudine. l. cubitos. et in altitudine. xxx. et in summitate. i. cubitu. Ben. vi. Mccc Lxxvii. Mcccc Lm. i. f. ccc Lxii

hic mathu. al. senilis? Lamech cu iaz senilis q ad multitudinem annoz et caligasset oculi ei? a omniu q scriptura me puero ducebat q puer meos cu ei. d. agnos habet tasq fera vidisset. indi per dixit ei dñs: edifica domum sibi. qm adhuc. d. a. sic ipse cayn transiit viues. rñdit. ppter tñtillu. Un ob hoc puer verbe tps nō edificabo domū. ribus adeo afflixit et q sub arboribz et circa ves tiam moreretur. pres dormiuit: vt prius consuenerat.

Noe vir iustus gram inuenit coram domino. Lm em iam esset annoz. d. genuit sem cham et iaphet. Arcā de mādaro dñi edificare cepit. eaq in. c. annis perfecit. Cētesimo ergo anno iā arca completa itez. dñs apparuit ei. mādans vt cu vxore sua et filiis. eoq vxoribz arca intraret. et cu animalibz et. et statū diluuii inundauit. Stetitq aqua super altissimos mōtes cubitis. xv. Ben. vii. Et nota q eodē die dñico in majo in quo ingressus fuit. ano reuoluto cu vniuersis que ibi erāt egressus est. Post diluuiū accidit ipi noe illa famosa ebrietas. cui occasiōe ipse filijs. f. sem et iaphet. p honore patris. no et honesta pccidia bñdixit. filio vero suo cham p irrisiōe et irreuerētia maledixit. et h scdm aug. sit prima mensio de seruitute. et p oppositū de nobilitate. Nec putādū ē q oēs de Cham descēdentes fuerit ignobiles et impotētes. cu ipi ceperūt pmo esse potētes sup terrā. vt de nem roibz. et regibz chanaan et affroz. zc. Nec oēs de sem et iaphet fuerūt ptnosi siue nobiles aut potētes cu pene oēs in idolatrie crimen ceciderūt. et ab alijs oppressi sepe fuerūt. sz hec maledictio et bñdictio vicia et virtutes rēpicit. ppter que vel quas homo veraciter dicitur nobilis. A uij

ram domino. Lm em iam esset annoz. d. genuit sem cham et iaphet. Arcā de mādaro dñi edificare cepit. eaq in. c. annis perfecit. Cētesimo ergo anno iā arca completa itez. dñs apparuit ei. mādans vt cu vxore sua et filiis. eoq vxoribz arca intraret. et cu animalibz et. et statū diluuii inundauit. Stetitq aqua super altissimos mōtes cubitis. xv. Ben. vii. Et nota q eodē die dñico in majo in quo ingressus fuit. ano reuoluto cu vniuersis que ibi erāt egressus est. Post diluuiū accidit ipi noe illa famosa ebrietas. cui occasiōe ipse filijs. f. sem et iaphet. p honore patris. no et honesta pccidia bñdixit. filio vero suo cham p irrisiōe et irreuerētia maledixit. et h scdm aug. sit prima mensio de seruitute. et p oppositū de nobilitate. Nec putādū ē q oēs de Cham descēdentes fuerit ignobiles et impotētes. cu ipi ceperūt pmo esse potētes sup terrā. vt de nem roibz. et regibz chanaan et affroz. zc. Nec oēs de sem et iaphet fuerūt ptnosi siue nobiles aut potētes cu pene oēs in idolatrie crimen ceciderūt. et ab alijs oppressi sepe fuerūt. sz hec maledictio et bñdictio vicia et virtutes rēpicit. ppter que vel quas homo veraciter dicitur nobilis. A uij

Secunda etas Noe.

Ab isto chus ethiopea
pbibent pgenti

Ab isto mesrai
egiptu sunt exorti

Ab hoc sabel
id est arabes

Ab hoc getui
in remotio
rito affrice
ptibberes
coheretes
i. saba
taca

Iste nemroib gias. r. cubitoz cepit eg
poica in terra 2 erat robustus venator
cora dno. h. miseras
bile viciu dñandi li
bidis pyramides
icboanitz deicepti v
q bodie mos adeo e
pirius ydici non
possit. Fuit aut pñ
cipiu regni ei babi

Ab hoc sabel
id est arabes

Isti noia
pdiderit

Reg
ma.

Ab hoc sabel
id est arabes

I. ethio
pes occi
detales

Da
dan.

Ab isto pgeniti sunt
affri et fenices. et cha
nancorum gentes

Ab isto libies dicunt
exorti. vñ 2 maurita
nus fluius vsq in pñs sub dr. oēs q circa eū regitōes furitēses

Sydon Arabes
Eibens Lincus
Amorre samarites
Bergese amathe
Jebuse Aradius
Eneus omnes populi noti.

lon et arab et arch
q et calanne in ter
ra sennagr.

Iste cha vidēs
verēda pñs nū
ciauit frībo deri
dēsēū ob qd ma
ledictus fuit ab
ipso horrendum
exemplum pbens omnibus derisoribus.

Anno mundi.

Sen
vicit a
nis. oc.

Iste sem biennio post dilunium genuit arphaxat. Et fert fuisse melchisedech
q primus post dilunium condidit urbem salem. ipsa est hierusalē. Et ab eo des
cendunt generationes. xxvij.
Abraham possidet.

Pro intellectu horz est aduertendū q verissime de istis tribus filiis noe. lxxij. gentes pcreate
sūt. vñ Sen. r. Alii ad designā dū mysteriū h dñs iesus. lxxij. discipulos misit affi facie suaz. vñ
dr Luce. r. De hac materia diligēter tractat aug. xvi. de ciui. di. 2 lter cetere dr q ples aliq nati
sūt q ppterea nō sūt pmemorati. qz gētibz alijs nascēdo aficēsserūt. ipi aut gētes facere neque
rūt. Dax aut gētiū vocabula prim mā serūt. ita vt bodie appareat vñ fueris derinata. sicut ex
assur assyri. et ex heber bebrei. Partii ipis vetustate mutata sūt. ita vñ vñ boies doctissimā
iqs pscrutātes historias. nec oim. s3 aliqz ex istis origines gētiū repire potuerūt. Et si oia
Iste iaphet a patre bñdictus ē ppter in
gētiā nobilitatē. dilatōemqz ei impcabat. 2 ab eo descēderūt gñatōes. xv.

iaphet
europa
babet

Ab isto descēderūt galite. et post
gallia. ediditqz generatōes. iij.

Bo
mer

ma
gog

Ab isto sarmate ve
nerūt quos greci re
gios vocant.

alle
nea

Ab hoc pes
lagones.

Ri
phar

Ab isto
friges

rogo
rma

Ab isto scite et go
thi traxerunt origi
nem fm Hierony.

Vel ignobilis. Habuerūt tñ quedā spālia pñilegia a deo ppter inērita pñs ac bñdictio

Secundaetas Noe

De malicia huius Hamroth pleni sunt libri forte diuino iudicio actum est. ut Nero in eius vocabulo plane se offerat qui simile infamia habuit nam post confusionem linguarum ad psas abiit. et eos igne docuit colere babilone relicta filio suo belo qui ei successit. et sic deiceps posteritas eius regnum illud obtinuit usque ad christum chiliadem. secundum methodium. scilicet Augustinus. dicit eum fugatum inde. et quod filii assur illud regnum obtinuerunt. et tenuerunt usque ad annos. DCCC.

Neroth princeps de cha

Jectaz fr falec de sem

suphee princeps de iapbz

Turris habet.

Isti tres principes cum populis suis conuenerunt in campum sennaar formidantes diluuii iterum posse inundare. dixeruntque edificemus turrem cuius altitudo pertingat usque ad celum. Sed. xi. Videtur autem de stultitiam illorum miraculose in pena peccati confudit linguas eorum. et sic dispersi sunt per totum mundum. Ab illo Deber hebrei notati sunt. Nam in domo illius in diuisione linguarum sola hebreica lingua remansisse describitur que ante babiloniam dicebatur qua omnes communiter utebantur.

Anno mundi II^{us} OLIX.

II^{us} DCCXLIII.

Linea christi.

Deber vixit. a cccclii

Hic secundum hebreos dicitur spiritus prophetie habuisse. Et habuit duos filios scilicet Jectan et pbalech.

falech vixit. a cccxxix

DXDII

IA706II

Iste Jectan exemplo Neroth accepit principatum super filios sem. Et habuit filios. xiiij. quod omnes fecerunt gentes principales. Sed populi isti secundum hieronymum non sunt nobis noti vel propter terrarum longinquitatem vel propter mutationes populorum et nominum. vel propter guerras et subuersionibus. vel alijs de causis.

Jectan

Elmodab	Deda
Salech	Debal
Asrmoth	Aabimael
Jare	Saba
Abhuram	Jophir
Jazal	Einla
Jobab	populi ignoti

Iste pbalech filius Deber sic dicitur est. quia in diebus eius facta sunt confusio linguarum. quasi ipse diuisus sit ab alijs. quia in domo sua permanet lingua pristina. Unde secundum augustinum in hoc non paruum iusticie vestigium apparuit. quia ista domus liberata fuit ab hac pena. nisi non fuerit pars

in culpa. Et nota secundum eundem quod numerus linguarum fuit secundum numerum generationum. lxx. Auctus autem est numerus gentium multo amplius quam linguarum. Nam in una lingua plimas gentes nouimus.

Nobilitas circa hec tempora fere introducta. Et nota quod pluribus de causis instituta fuit. Primum fuit necessitatis. Crescere ei humano genere cum boies ad malum prouiderent. oportuit prohibere insultum prauis aduersus bonos. et id eligebat aliquis vir bonus. iustior ceteris atque prudenter qui ceteri consideret. et malos defendat. et malos coerceret. hic dicitur quod nobilitas fuit propter alios notabilis. unde Hieronymus. Nil aliud video in nobilitate appetendum nisi quod nobiles quadam necessitate constringantur. ne ab antiqua probitate degenerent.

Folium. VI.

Hoc regnū scitarū lūet sit vetustissi-
mū. tū qz barbarorū est
inter pūcipalia regā mi-
nie pputat. Un ppter

Si
tarū

regnum orit p
pe danubium

ama
zonū

sine magesa
tar regnū o
rit. i. femiaz

Era pūcipalis ensebū
z gentiliū. q antiquiora
tpa pmemorat. hic icho
ant communiter.

illi⁹ populi ineptitudinem sine
grossitiam regio illa semper dicta
est barbarica. Et est magna valde
quia meotidis paludibz incipies
inter danubiū z occianū septētri-
onales vsqz ad germaniā porrigit
Et est prima pars euope. i. qua
primū regnauit. Tanus de stirpe
iaphet. Bothi. i. Ungari sunt de
his et dani zc.

inter scitas et albanos
sus septētrione. De scitis
trahunt originem

hic orit egypti
orū regnū qd

So
res

hic orit
ignū as
syriorū

Bel. i.
reassini
orā lcy

diuersis alte-
rationibz crebro mutatū fer-
tur. et sepe fit mentio de his in
sacra scriptura. Et durauit vs
qz ad augustinum.

Hoc regnum pene nunqz
pacatum fuit.

Iste belus fuit prim⁹ rex
assyrior. et dicitur a qui
busdam saturnus qui i ob

sacro regnasse perhibetur. quia paruum habuit dominiū. Et iste fuit primus qz errorz po-
puli deum fuisse putauit. Un diuerse gentes diuersimode enim nominant. scz bel baal. baali
beelphegor. beelzebub zc. Et stetit hic enormis error in genere humano vltra. ij⁹. annorum.

ij⁹. MDCCLXXij.

ij⁹. MDCCLXXij.

Reu v
ragau. d
cccij.

laruch
vixit a.
cccij.

7422222222

7422222222

Sept. Secunda causa fuit discordia plebiū que rectum iudiciū ignorabat. licet tū inter se pa-
cate vincerent. Nam adeo ebetes fuerūt qz nihil magis impendere potuerūt. nisi qz vulgari opti-
mione celebrabant. Un expediebat pro eaz pace cōseruāda vt ex natalibz nobiliū pūcipes ha-
berent. Tertia causa processit ex aliqua fortitudine singulari. Nō nūqz em cōmunitates gra-
uate ob incurfus hostiles tale edictū sanxerūt. vt quicūqz patriam a talibus liberaret. ius no-
bilitatis p se et heredibz suis. hoc modo qz plures nobilitati leguntur.
Quarta causa ex abundantia diuitiaz sumit. Aliquando em populares nimia penuria victu
alium attenuati tradiderūt se et sua alicui diuiti. vt hoc pacto malum inopie tentaret et eū de
inceps velut nobilem et dñm recognoscerent. Inueniuntur etiam qdam nobilitates p diu-
nū oraculū institute licet pauce. quaz alique permāserant. vt in Dauid. alique cito defecerūt
vt in saul et iheroboam. et quorundā alios. Plurime quoqz leguntur nobilitates p violentiā
et tyrannidem introducte. quaz similiter alique cito destruite et penitus delte fuerunt. aliq
stabilis pmāserūt. Et nota qz scdm veteres historas raro aut nunqz in paganismo nobiliū
stirpes pperuante fuerunt propter tyrannidē et supbiam. Dulte etiā apud xpianos propter
eandā cām delecte sūt. scdm illō Eccl. x. Sedes ducum supboz destruit dñs. z sedere fecit mi-
res pro eis. Itē nota qz nemo vnqz nobilitatē odio habuit. quia est bonū per se appetibile.
sic virtus aut religio. Sz multi sancti eā fugerunt ob grande periculū qd in ea latet. propter
difficultatem max imā ipi annexam. Hoc satis in sancto propheta dauid apparuit. quem ipse
met de⁹ tā peculiari elegit. Relinquit ergo qz vix paucissimi ad tāā sublimitatē idonei fuerūt

Secunda etas Noe.

Sichionio
rum regnum
hic oritur
Ducit successit
Bracciano
rum regnum
hic oritur.

agla
lino
3020
astel

Est e aglaeus fuit primus rex sichionioz. Nota sicut dicit augustinus. xvij. d. civita dei Regnu sichionioz admodu pui erat d quo docuissimus var ro velut antiq pectoris e. pucnit tandē ad athenien. deinde ad latinos. deinde ad romanos.

Reges assyrio.

hic mēdū intrare. Artem nanqz magicam inuenit. et a Hino in bello superatus est q eius libros cōbussit.

Augustinus inter plurima regna terraz in quibus terrene cupiditatis vel vniuersitatis est diuina societas. quam huius mundi ciuitatem vniuersali vocabulo nuncupam⁹ duo regna cernimus longe prouenisse clariora. assyrio. primū. deinde romano. et tempore bus ita et locis inter se ordinata atqz distincta. Illud prius in oriente. hoc postea in occidentē te surrexit. In fine illius incipit fuit buis. Regna cetera. ceterosqz reges velut appendices dicrim.

III° XXXV. Anno mundi.

III° XXXV.

nachor
vixit. a.
cxlviij.

Linea christi.

Thare
vixit an
nis. ccv

III° XXXV.

III° XXXV.

Est thare p^o morte filij sui aram exiit de re chaldeorum. et peregrinatus est in charram cum filiis suis et nepo- ribus suis. Fertur q propter iniurias illatas sibi a contribulibus suis eo q nollet adorare ignem recessit. Et dicitur ab hebreis cōmuniter q Hemroib regnavit ibi. qui dictus fuit alio noie Amraphlis rex Sennaar. quē dū p^o bec abraā supavit. et percussit. ut dicitur Gen. xij.

Idolatria orit. Nota si bene reuoluas historias. reperies q tria p^oncipaliter hoies ad ido- latria induxerunt. scz affectio circa morientes. timor. et adulatio apud reges. et diligentia ar- tificum circa sculpturam. Demones aut in idolis latentes et responsa dantes hunc errorem confirmauerunt nimis. ita ut capitali pena plecteretur absqz dilatione qui ei se confirmaret. Accessit insuper fraudulenta poetarum laudatio. qui miseros damnatosqz homines in celsi compositis carminibus exulcerunt. Et pulchre eodem tempore cum demones loqui hoibus cepissent. misit clemens dominus angelos suos. ut quibusdam electis suis visibiliter loque- rentur. ne simul tota humanitatis massa errore pessimo deperiret.

Tempora grossa et rudia in quibus humanum genus nimis defecit a p^ospicuitate natu- ralis luminis. Et ideo necesse fuit institui leges positivas vt ea q adminicla bō rediret ad pri- stinam et naturalem intelligentiam. Vnde sup h doctore scim in p^oma scd^o Nota q multe inique leges ab hoib⁹ institute fuerūt. dicitamen recte rōnis. et mlti homines qui ceteris siue i goretia. siue prudentia re. p^ostūiores erāt dū putabant. Qmē cū qd erat insolitū reputabat q si diuinū.

Folium. VII.

Hanc ciuitatem magnam Ninus amplauit. et
ex suo nomine ninue appellauit. que est metro-
polis assyriorum.

melchizedech
rex salē

Giste melchisedech vulgariter dice
batur rex iustus propter eumiam
sanctitatem. Panē et vinū obtulit
abzabe in magnū mysteriū. fuit
eū sacerdos dei altissimi gen. viij

Iste nimis libidine dñandi p̄morus vt latius regnare posset finitimis id est vicinis suis bel-
 la intulit. Et quia populus adhuc rudis fuit. nec bellandi. nec armorū periciā bñt. cito pene
 totam aſyā ſibi ſubiugauit. factuſq; eſt primus monarcha omnium orientaliū. Cū nimis do-
 leret de morte p̄is ſui beliceſce ſibi ſolaciū ſuū imaginē ei⁹. cui tantā reuerentiā exhibebat vt
 quibuſcuq; reſ ad ipam p̄ſugientib⁹ p̄ceret. ⁊ penā idulgeret. Huius exemplo p̄ſes ſuis caris
 mortuis imagines dedicare ceperunt. Videntes autē maligni ſpūs curioſitatē p̄ſi. in⁹ latue-
 rūt. ⁊ niſa dederūt. deos eſſe dixerūt. ac diuini nos homines ſibi fieri decreuerunt. Sicq; hoc in-
 feliciffimū idolatrie crimē introductū eſt. diuine maiestati ſibi fieri decreuerunt. Sicq; hoc in-
 niā creuit. vt capitali ſententia p̄ccateſ qui eos ho-
 mines fuiſſe affirmaret.

III° Q^u LXXXIII.

Dagnus iste amicus dei abraham
nascitur anno. xliij. Fini regis.

1861

Iste arā mori⁹ est añ thare pzem suū
 in v² chaldeoz. i. i loco q̄ v² dicebatur
 Qd ar⁹ d^r q̄ in ignē piec^r fuerit cū ab
 rabaz tē. fabule
 sunt iudeoz fm
 magūtrū in b²
 storis et alios.

Do
abpē

47-203197

arā fili?
ibarefr
abzghā

Сенатъ

lorb

Ista melcha fuit filia arā vxor dō
nabor genuit bus bus Baruel
cū alijs. v. vtz gen. cxiij. sz de vno
sz baruel sit p
secutū ppter
rebecca vxorē
ysaac.

nabor
fili' isa'
fr' abra.

genuit

Iste nabor ex
iuit ciz p'suo
de chaldeā et venit in charrath
melopotamie z permansit ibi.

mel
cha.

bus

4

Bat
buel

Zuf

nachoz
fili⁹ tar
f^r abza.

cū exisset de sodomis genuit hos duos filios de
duabo filiis suis ebrius factus fuit. Sic vir sanctus
fuit q̄ etiā angelicā mernit visitatōem sic abrahā m.

(amō) Istē est pater ammonitarum.

De hoc descendit iob scdm quosdam

18) Iste batuel fuit fili⁹ nathor quem
pep̄it ei melcha. hic māsit post mor-
tē patrie in charran et posteritas ei

de hoc descēdit balaā et belin.

Anselmo

et filios de
eius sancti
abraham.

(Lia

La
ban

genui

(Rebecca

Ra
chel

vo:es
Jacob

Tercia etas Abraam

Treueris extru-
itur in almania
super mosellam
flumiū . ciuitas
antiqua.
Reges assyriorū

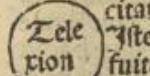

Abrahā. iij. reges percussit ppter
loib. qz ceperāt eū. vt pz gen. xiiij
qz vñ? dñ? fuisse nēroib. 7 dñ? hic
Hec tpe pñū sci āgli . iāraphl
forma hūana apparuerit hoib?
Iste ninus filius magni et se-
miramidis fertur
matrem propriāz
occidisse.

Ista semeramis
relicta vxor nini

Ante Romam treueris fuit annis mille tricentis.
fuit. que prima post mortē regis aggressa est indos et obtinuit eos. et sic per totā asyā regnū
assvriorū dilatarum est. Ciuitatem maximā babilonie instaurauit 7 muris circū dedit. Hec
a filio suo nino dñ? interfecta eo qd ipm ad il'icium concubitus ausa fuerit prouocare. sicut re-
citāt aug⁹. xviij. de ciuitate dei. Bñ in historia dicit. qd pñio filio nupsit. 7 eēdo filiū
Iste telecion sychionioz qñtus rex . genuit. qui babiloniā caput regni instaurauit.
fuit. qd regnāte adeo tñi mita et leta tpa fuerūt. vt eū defunctū velut deū pñit⁹ cole-
runt sacrificādo 7 lū-
dos celebrādo. hūc
accessit ihauiacus
cui idem fecerunt.

Anno mundi

III⁹CCXXXIII.

III⁹CCCLXXXIII.

Hic incipit illa dulcis et deuota historia patriarcharum
nostroꝝ qui vñrū deum coluerūt. 7 colendo predica-
uerunt. Vide Bñ. xij. vsqz ad finem.

IIAX⁹TDODDQW

TDXDDDDQW

Nota diligenter qd anno abrahe. lxxv. de magnifica glia summi dei elapsū est sbuz
mie sup hūanū gen⁹. qz tñc ceperūt oracla promissio-
nū dei apparere. Dñ? suauē verbū. vide augustiniū
xvi. de ciuitate dei. Item Bñ. xv.

Sodoma et gomorra ppter peccata
horribiliter subuertuntur h tempore

Ista sarai diu
sterilis. tandē
grā dñi secū
data parit ysa-
ac nonagena-
ria mulier sci
alio nomie di-
citur iescha.

De hac agareni. Et fuit con-
cubina abrahe.

sare.

Iste ismabel fuit
filius abrahe et ge-
ndit bgs. ij. cū. f.
alijs

Vxor loib retrospeciens in statuam sa-
lis repente cōuersa est magno pmonuit sacro neminē i via libaiois pterita desiderare debere

Folium. VIII.

Dic oris regni arguo
rum siue grecorum ubi
pmo in ach^o regnavit
et duravit vsqz ad tpa
deibore.

Ista prio dicta fuit Jo. filia inachi. Sed in egiptu navigans ibi lit
teras docuit. Ista vocata est. et p magna dea colitur a stul
tis plebibus
Jupiter fabulatur cum iside concubuisse. ex qua diuina qd
dam proles orta putatur a grossissimis plebiuis. Doc ita
diu fuit quorunda maleficor. taliter sua auctoritatu itupra ex
culare.

Arrius

vij. Egres

**vij. Arma
mitre.**

Iste est quint^o rex as
syrior. sub quo nar^o
est ysaac scdm aug^o.

onios ibu riaco que quida iburimachum
scribunt.

promittes ei qd pmiserat
patri eius regnante apud
sichidios leocipo. vij. rege

Abraham moritur et sepelitur in edon.

Istis ipibus promittens si an iblatis primo dictus est fecisse hoies. tñ qz de rudib^o doctos
fecit. tñ qz legit fecisse hoim i magines quas arte quadã deambulare fecit. Etia pm^o anulum
inuenit. in q gemã inclusit. 7 quarto digito portari iussit ppter venã cordis que illuc tendit.

III° XXXLIII.

III° XXXXXXIII.

Jacob
vixit. a.
cxxxiiij.

Judas
fili^o ia
cob. iij.

ab hoc tribus
regia descendit
7 tãdẽ xps dñs

IA TDDDDQW

uicem in pte iuxta qd dñs ouuiz

IA XTDDDDQW

Iste esau veditit p
mo geia fri. iacob
ipe e pz ydumeor. 7
more seyr possedit.
7 pm^o eqs asinis iurit
vnde ori sunt muli

Esau

**Rn^o
ben**

**Sy.
mō**

fbu facit
7 pdidit
pmogei
ta.
tribus fac

Dan

tribum facit de qua
samson natus est.

**Re
ptali**

tribum facit.
tribu facit.

Bad

rebecca
vtror^o ysa
ac genuit

**liavroz
iacob fi
lia labã**

Leui

sacerdo
talẽ tribu
legi^o ab h
descendit
se.

**zelsa fa
mulalã
7 iacob**

genuit hos

aser

tribu facit

Ista lia lipa oculis genuit
sex filios et vnã filiã.

**ysa
char**

tribu facit

**zabu
lon.**

tribu facit

Rache
vtror^o ial
ge. hos.

**Jo
seph**

duplice tri
bu facit p
mogenita
sunt eius
tribu fac
de q paul^o
natus est.

**mãas
ses.**

**benia
min**

**Efra
im.**

Nota qz a natiuitate ysaac
vsqz exitu de egipto fluxerit
anni. cccc. 7 de Lyrani
Genesis. xv.

**Di
na**

filiã nō facit tribum
Dec cū exiret videre mlires regiois corrupta est a sichen.

Tertia etas Abraam

Iste primus in gre-
cia instituit iudicia. legesq; pscriptit
Dichabuit frēm q̄ mēses et annos
docebat obseruare et sacella
cōstituit ad colendos deos
ppter qd̄ a rudi p̄lo iter dōs
p̄nūerat. ē. et ei boues imo
labant. dicit̄ est phēgaos
Reges assyriorum.
Diluvium i achata r̄p̄ cogij
regis elusine.

pho/
rōe?

Se/
rap?

ir.
Belo/
cus.

Et hocines ro/
dū condiderūt

Baleus

ad ia cob repromittēs ei que promiserat p̄ patribus suis que
sunt hec dno. scz possessio terre promissiois id est chanaā
et bñdictio oim̄ genitū in semie ipsius qd̄ est christus dñs.

Sub isto belo/
co locut̄ dñs

Sub isto
mortu⁹ est ysaac. regnāte tūc apud
sichionios mēstoppa. it. rege

Hec apud lacuz triconidē post illud di-
lunū p̄mo apparuit. et plures artes in-
uenit ibi. et p̄cipue lanificiū. et dea facta
est scdm̄ errorem gentiliū

pha/
rao

Iste pharao rex egipti. alia nepheres
suscepit ioseph. et exaltauit eū ppter sō-
norum interpretationem.

Anno mundi. III. 0000XLV.

Linea christi.

phares

fili⁹ iude neq; p̄cussus est a dño

Der

Sue

vroz iude bos. iij.
genuit.

Ho
man

Iste Sela filius iude cum ad
huc p̄uul⁹ ēēt. nō dedit eum iu-
das thamar. s; eā viduā remisit
in domū patris sui. Cum autē creuisset timuit
dare ne occideretur sicut fratres eius. Unde
et thamar simulās se meretricem p̄cepit in bi-
ulo de iuda. et genuit phares et sara. vi. p̄tz Be-
nesis. xvij.

Se/
la

tha/
mar

Hec ab her et homan. fr̄s Isaac mo-
iude viduata. genuit ab ipso iuda geminos filios scz

sara

mera
ri.

leni fili⁹ ia
cob p̄ oim̄
lenitaz vic
it. cxxxvij

Lenite ad b
leni gr̄ades
hōez sac̄do

carb
ānis

tal⁹ dignitatis adepti sūt p̄pte
moysen et garon. et bis etiā xps
descēdit ppter affinitatē tribuū hui⁹ et Jude.
et ppter ministeriū. q; xps sumus sacerdos ei
rex sic debuit nasci et nobis innotesci.

Bel
rom

Ioseph vir sanctus. et glia domus israel. fili⁹ iacob. natus āno ei⁹. et. Et cū esset
annoz. xvi. venditus est. Anno aut. xxx. stetit coram pharao ne interpr̄as somnia ei⁹
q̄ sublimauit eū. Et q; cast⁹ fuit et timorāt⁹. ideo a dño ubiq; dirigebatur.

Jo/
seph

Folium. IX.

Atthas magnus astrolomus hoc tempore fuit. qui et celum laumeris portasse dicitur propter per
ritiam astroz. Mercurius multarum artium peritus clauit. q̄s hoibz tradēs d̄s credebāt
Omogirus primus ad aratrum boues iunxit.
Corinthus conditur.

Ar-
gus. Iste Argus quondam rex argiuorum fuit. Ex cuius nomine illud regnū nomē accepit.
Dicit post obitū deus haberi cepit templis et sacrificiis honoratus.
Dicit tempore grecia segetes habere cepit. delatis aliunde seminibus.

amib⁹

Histe fuit duodecimus rex assyriorum. sub quo mortuus est ioseph. regnante sichioniorum Plemmio rege undecimo.

Appollo delphicus clarus habetur. et post mortem eius habitus est. Dicitur etiam dicitur phiton. et artem illam magicam inuenit. qd dicitur phitonica. de qua fit mentio in sacra scriptura.

Iacob patriarcha scilicet videtur de his moribus. *De iacob patriarcha scilicet videtur de his moribus.*

et Jacob patriarcha sc̄us vidēs diē mortis s̄e imminere vocauit oēs filios suos annūciāns
 eis q̄ futura erāt. apteq̄ de christo prophetat dicens. Nō auferet
 scept̄um z̄c. mortuusq̄ sepelitur gloriose in ebzon a Ioseph
 Benef. xlv.

Damphie conditur ciuitas egipti.

III° DCLII.

III° OXQIII.

Esrom

·XV·

Anno ante christi natiuitatem MDLV.

Athenas Licrops condidit. et ex minerua
nomē accepit. Ibiq; Licrops p̄rio regnas
uit. Nec ciuitas nūq; liberalium artium
et multoz philosophoz fuit tñ ludificāti
bus demonib; sep̄sticiosa est effecta. viō
Augu. viiij. de ci. dei. mirabile historiā

Aisuar

*Circa ista tempora
incipit historia libri
Exodi.*

Am
ras.

vixit annis. ccccviij.

Iste amram fuit filius caath filij leui
Hic accipiens vxorem stirpis sue. ge
nuit ex ea in egipto Aaron moysen z
mariam.

De/
bror

Gerustus israhelici
populi incipit duras
annis. c. lliij.

Qy
del.

Tertia etas Abraam

Dicoritur
regnum a
theniensiu

cicrops
i. rex a
theniu.

Iste cicrops fuit primus rex atheniensium. hic multas supersticio-
nes ibidem instituit nunq̃ antea in grecia visas. Ab hoc primum iu-
piter deus predicatur. eiꝝ bouem offert.

Bos in egipto exiit de flumine in festo serapis et
elevator in aere. et rursus intrat et nō p̃paret. et
pro deo colitur a stultā plebe.

Reges assyrioz

Sa-
frus.

Iste safrus fuit. xiiij. rex assyrioz. sub quo
natus est moyses in egipto. regnate sichionioꝝ. orthopole. et argiuozum quinto criaso

Diluvium deucalionis factum in thessalia.
et fetoris fabularum incendium. Et vocat̃ ideo
deucalionis. quia in eius regno maxime fuit.

pbarao
bochoꝝ
ris.

Iste pbarao non a nescire nō au-
diuit vocē dñi nolens p̃mittere
filios israhel. quare decem pla-
gis attritus. postea cū suis in ru-
bro mari submersus fuit.

Anno mundi

III° DCCXLIII.

Linea christi.

Aram.

ATQ̃

Filij israhel sunt
in magna serm-
tute tribulatōe

mo-
ses.

prim⁹ index. an. xl. nascit̃ et ponit̃
in aqua. vixit aut̃ annis. cxx.

aarō

nascitur ante moysen annis. iij.

ma-
ria:

Ista maria propheta fuit. et
carmē cecinit. leprosa fuit. vij.
diebus propter murmur. moritur in cades deserti syn
et ibidem sepelitur.

Job
vir
sacer⁹

Iste iob patiens spe-
culū circa hec tpa na-
scit̃ de lica nachoz filij
thare fratris abrahe.
Vixit annis multis.
quia post flagella vixit annis. cxi.
Et est positio augustini. gregori. ly-
re rē. scz tertia generatione post ia-
cob. Et sic fuit cōtemporaneus moy-
si. licet diu post eum vixerit. Videt̃
augustinum. li. xviij. de civitate dei

Rabī salomon expositoz in libro qui dicitur cantbedrin in capitulo belech dicit. q̃ de. dc. q̃
egressi sūt de egipto cū moysi p̃ mare rubrū non intraverunt terrā promissionis nisi duo m̃.
scz caleph et iosue. Ceteri omnes mortui sunt in deserto propter peccatum murmuracionis.
Filij vero eoz obtinuerunt eam. Sed et ipse moyses ipsam quideꝝ vidit. sed intrare nō meruit

Folium. X.

Lacedemon conditur:

Nota q^d fm augustinum circa hec tempora multa mendacia & fabulosa annotantur a grecis historiographis. que communi ter multo minora sunt q^m fama iactantur. De modico negotio magna predicant.

Liber pater vini inuenerit primo in grecia. Et archos condidit. Ipse est Dionysius Bacchus filius Semeler regis thebeoz. et pro deo cultus est.

Hercules antheu vicit. Nam scdm augustinu plures fuerunt hercules et liberi patres. quos indocui vulg^o aut putauit. aut voluit deos fuisse

Ascha/
tades.

Sub isto moyses eduxit populu de egipto. Rexit autem tunc apud sicioni os. moratus apud argiuos triopas nouissimo tpe. Licropis arthenien. reg^{is} pmi

Apteros rex crethe primo mellis colligendi vsum inuenit. Huius filia ex incestu concepit. de quo mirabilia narrantur. Et post ibidem filius regnavit. Edictus fuit audis. Leges fecit. Et bones aratro primus iunxit.

Iste aminadab primus post moysen fide plena ingressus est mare rubrum alijs trepidantib⁹ propter quod regalem stirpem meruit procreare.

III° DCLXXXVIII.

Amina
dab.

Naaso

Princeps tribus iuda in deserto.

IXD^o uirginibus iuxta d^o uirg

Iste aaron a deo vocatus digne summum sacerdotium sibi assumpsit. et testamentu eternu sibi et filijs suis statuitur. Moritur aⁿozum. cccij. et sepelitur in monte hoz. Filiusq^{ue} eius eleazar⁹ in pontificatu succedit.

Aaro p
mor
fer vicit

itha/
mar

Elea
zar

annis. cccij.

Balaam prophetat et occiditur.

Na/
dab

Ab/
iu.

Isti duo offerentes ignem alienum percussu sunt a d^{no}.

moyses
p^o iud^o
in isrl

Iste Moyses de cuius laude resonat celum et terra omnium prophetarum et historiographoz excellentissimus fuit. d^um vidit facie ad facie. clare. qd de nullo alio pterq^{ue} de paulo apostolo scriptura testatur in hac fragili carne. Rationem vtrobiq^{ue} eade. qz sunt duo patres familias. ille circucisionis. iste in prepucio. dan

Lex datur in monte syna
Liber leuiticus scribitur.
Liber numeroz pmulgat
Tabernaculu pparatur

Ehore cum. ecc. virit perit
Dathan & abyr^o vini absorbet
Bulta milia pro sternunt
propter murmur.
Deuteronomiu scribitur.

tes testimoniū de d^{na} esse
tia & docentes vnu deu co
lendu esse. Ergo isti duo tā
q^m primicerij debebāt prius
videre vt postea legitime tes
tificare possent. alij autē si
guris. Judicauit isrl. cl. an.
B ij

Tertia etas Abraam

Circa istud tempus inceperunt reges in ytaliam regnare. et multotiens nomina variarunt. ex quibus rhomanorum propago clarius deducitur.

Reges ytalie

Janus
primus rex
in ytaliam

Iste ianus primus omnium regum ytalie dicitur fuisse filius noe. qui palatium extruxit quod dicitur iaculum. et post pro magno deo habitus fuit. duas facies ei figurantes. et in principio anni eius festum celebrantes quasi esset finis preteriti et principium futuri anni. Inde ianuarius mensis si dicitur.

Reges assyriorum

amiceus

Iste amiceus fuit octavus rex assyriorum. sub quo mortuus est iosue regnante apud sichionios corace rege. xvi. apud argiuos decimo. dionao apud athenienses quarto ericibonio.

Eri-
cto-

nus quartus atheniensium princeps primus quadrigam iunxit in grecia.

Anno mundi.

III° 0000XXV.

Linea christi

salomō
raabei
vixit.

IIII° 0000000

Historia libri iosue hic incipit. in qua mirabilia bella israelitici populi describuntur. et distributio terre promissionis.

Hic secundum quosdam texitur historia destructionis beniamin et civitatis grabaon propter stupri crimen etc.

Pontifices.

eleazarus

Iste eleazarus secundus pontifex cum iosue divisit israeli terras promissionis. et ab eo descendunt pontifices usque ad christum paucis exceptis.

A iosue usque ad aioth anni. xl.

Judices

.ij.
iosu.

Iste iosue vir bellicosus fuit primo in deserto ameleche. et post mortem moysi ipse a deo iudex constitutus fuit super israel ut terras populo divideret. Cuius bella et opera. et religiosa mens in libro suo scripta sunt.

Moyses moritur
Jordanis siccatur.

Jenico capitur.

Sol in celo immobilis stat ut filii israel hostes persequerentur.

Folium. XI.

Italus rex iuxta albulam fluvium. i. tyberi civitate p̄didit. vbi post roma p̄dita fuit a q̄ tota italia nūcupata fuit. Troys in Dardania regnat. & troya p̄didit. Fabule mltie a grecis anorāt

Sibilla erithrea in babylone orta multa p̄phetat de regno iudeorū & troya subvertende. & de xpi incarnatione et beata virgine Maria.

Iste saturnus de creta insula dicitur venisse in ytaliam & ibi regnasse. quē deliri ydolatre mira cecitate hominem fuisse negant. cū tūc regnasse dicant. Et p̄mus ster cū sup agros p̄ncere docuit. q̄re etiā ster cutuē dicitur. & romani ster coriani post

dicti sūt. et etiā saturiani. Affirmat ipm fuisse patrem iouis. Latinus p̄didit thebas regnās ibi. & grecas litteras invenit. Fenice venit in thyrū & sidonem et regnavit ibi. & vsū līarū tradidit eis. et coloris fenice quo capitalia facerent.

Sibilla samia semonoe deā apte p̄phetat de po. & de paupcula ei⁹ mfe.

Iste pic⁹ saturni fili⁹ p̄m⁹ rex lauretū fuit. bellator & gregi⁹ & augur. & iter deos nūerat⁹ ē

Lampe res

Iste est. xxiij. rex asyrioz sub q̄ histo ria delboze anno rat. scōm aug⁹. et regnū argiuoz defecit

Rachab de quo descendit stirps valde religiosa hoc tempore fuisse credit. Ipe autē de ietro cognatu moysi descendit. et conuersus fuit ad iudaismū.

III° DDD LXXV.

III° DDD LXXV.

booz fili
lius sal
de raab

Booz

III° XXXVII DDD

III° XXXVII DDD

III° XXXVII DDD

Ista raab cū ēēt meretrix recepit nūcios filiūrum israel. qui ad explorandū iberico missi fuerūt. & abscondit. q̄a p̄pter ipā cum domo sua saluata. et vnde alio non effecta genuit ex eo booz

Historia libri iudicū hic incipit.

Iste phineas cū adhuc iunior esset zelauit p̄ dño. transfugans luxuriantes. et ita placatus est dñs De iuda Debeniamin

phineas

Hic fit saltus p̄ euāgelistas vsq̄ ad Booz et obet. q̄ ad min⁹ iter eos fluxerūt anni. cclxxij. q̄s tempus ad vnū hominem referri nō p̄t. & idē hic ponunt. v. magis ad denotandū tē

pus q̄ rem gestam. Dicit tamen nū colaus de lyra q̄ iuxta historie veritatem fuerunt ibi viri booz ap̄

orho
niel

aiorb
anis

san
gar

Iste orthoniel frater caleph iunioris liberauit israel d̄ opp̄essione regis mesopotamie quem percussit. Ipe accepit aram in coniugem. que petiuit irriguum superius & inferius de p̄se suo caleph. Iudicū. i.

Iste Aiorb percussit eglon regem moab et liberauit israel. fuit enim vir fortissimus et vtrāq̄ manu p̄o dextera utebatur. post hunc fuit sangar q̄ percussit de philistim. de viros vomere. Iudicū. iij.

Historia de ydolo miche scōm expositores cōmuniter dī acci disse post ioseph in illis. vij. annis. sed hebrei dicūt q̄ ipe orhoiel

Biū

Tercia etas abraam

Decasio troyanorum belloꝝ orit̃. que tanq̃ scintilla minima fuit. eo q̃ laomedon nō recepit herculem ⁊ jasonem cū bonore deo. ⁊ el tātillo tot creuerūt mala. Laueat sibi quisq; ait co
Sibilla delphica ante troy
ana bella uanicipinata ēd̃ p̃bi

Fau
nus.

Iste. q̃. rex laurētū fuit q̃

micus.

incarnatōe absq; maris coi
tu. Et si hec vera sūt. tūc gen
tibus ap̃t̃ q̃ iudeis reuelat̃
tūc est mysteriū in
Reges assyriorum.
carnatiōis. quod valde mi
rum videtur. Similiter di
cendum videtur de Job

etiaꝝ d̃s fuit illoꝝ qui sic
voluerūt vel putauerunt.

Laomedō rex troye occidit
et filia ei⁹ icionia capis. ⁊ i gre
ciam ducitur. propter que secu
ra sūt bella guisima ⁊ mala boꝝ
feditima. vide hystoriā troyanā.

Taura
nus.

Hercules ilium vastat. i. troyam cū jasone. que statim a priamo reedificata fuit. Idē Hercu
les. xij. facta peregrit. agonem olimpiacum constituit. multa bella confecit. et plurima mēdacia
de ipo conficta sunt. tandem postq; multos superauit. ip̃e moribū ferre nō valens quōdiaboz
bat. sed ab eo superatus flammis se iniecit. et mortuus inter deos translatus est.

Iste ihauranus dicitur fuisse. xxiij. rex assyriorū. excidiūq; tro
ye sub ip̃o factum fuisse aliqui affirmāt. sed forte prime et nō se
cunde. Hoc etiaꝝ tempore thola iudicat israhel

Anno mundi III^m DCCC LXXV.

Linea christi.

Booz

IIII XXXXXX

Spellati sic vicissim succedentes. q̃ q̃ ex canonica scriptura nō patet pro solido asseruere nō au
demus. Hoc tamen certissimum est q̃ inter principium iudicatus ioseph quando salomon ac
cepit ra. b que genuit booz vsq; ad natiuitatem dauid superunt anni circiter. ccc. lxxv. vbi tū
nisi tres ab euangelistis generationes ponuntur.
Pontifices.

albi
sue.

de effraim

de tribu manasse

de manasse.

Judices

Del
boza

vi.

gede
on.

vij.

abi
mele.

vij.

annis. xl.

annis. xl.

ā. xxiij.

Ista Delboza fuit mulier ⁊ propter
gratiaz prophetie delat⁹ est ei bonoz
vt indicaret israhel. vñ de mādatoꝝ
canit baruch vt percuteret hostes is
rahel. ⁊ inualnerūt filij isrl cōtr̃ iabi
regē chanaā. ⁊ cizara principē mili
cie eius. et deleuerunt eos.

Iste percussit.
q̃tuor reges scz ozeb. zebec
zeb. et salmāna. et hūliat̃
est madian coram israhel. Ju
dicum. vi. 22.

Iste abimelech fil
lius naturalis gedcon nō
vocatus a dño. sed malis
cloſeigessit se ad pncipa
tū occis. lxx. fratrib⁹ su
is quare etiaꝝ mala morte vitam finivit. Judic. x. Flo
men enim regum sibi inique imponi iussit.

Folium. XII.

Sibilla frigida fertur vaticinata fuisse anchise. et de flagellatōe potentū terre. et de descensu dei de olimpo. Anchises ex dea venere generat eneam qui regnavit in italia. Dec ficticia dece prioris rudij populorū confixerūt. quibus sua stupra et adulteria palliarunt. Carmenis filia euandri litteras latinas inuenit.

lati
nus

Ex hoc regnum latinozū dici cepit. et laurentum defecit.

Helena capitur a paride filio priami. Ipsa autem regina fuit vxor menelai regis. Priamus rex troje. filius Laomedonis postq̃ ciuitatem mirabiliter extruxerat bellum inchoauit contra grecos in malum suum.

Dector primogenitus priami totus legalis. prudens. fidelis. et incomperabilis fortitudinis et strenuitatis.

antbais

Trojanum bellum decennale fam osissimum.

Sub isto bella

troyana facta describuntur regnante apud athenienses mnesteo. apud sicbionios poliside.

Amazones sunt mulieres ferocissime. que arma sumpserunt. et horrendissima mala per centū annos perpetrarunt tam in asya q̃ in europa vrbes delendo. Agamenon rex frater Menelai regis totius exercitus grecoz dux bellat̃ troyā. et tandē cepit traditorie et scādolosissime. Caribago primo conditur a carcedone tyrio. Ipam sepe destructam ferunt et itez reedificatā

III. 000000XXV.

Booz

IIIXXT000

troja destruitur.

Boc
ci.

deysachar.

de galaad. r.

tho/
la. a

ix.

Jair

axxij

sine
iudi.

de galaad
xi.

iepte
a. vi.

xxxij.

ce. a. xviij

Iste thola rediit ad p̃tinuū modū scz quo iudices p̃erant per modum directionis confi- liū magis q̃ domi- niij

Iste iayr hūit. xxx. filios q̃s p̃ncipes. xxx. ciuitatū x̃tinu it. qz ipa bona ī silētiō et pa- ce transiit q̃p̃t in dieb̃ isto rum duoz. israhel dñō adbe- sit. et ideo c̃icta p̃spere adue- nerunt.

Post mortē iayr filij isrl peccatis veteribz ad- diderūt noua. et traditi sūt ī manus phili- stinūz filioz amō. xviij. ānis. et opp̃ssivald p̃fecerūt ydola. et clamanerūt ad dñm. tūc iepte facto sup se spū dñi p̃cussit regē amō et sediciosus de mōre effraim. filiāqz vni- cam stūte immolauit. Judi. xi. B iij

Tercia etas Abraam

Greci pereunt miserabiliter post captam troya tam in mari q̄ in terra rep̄iando. ⁊ proditores affligunt. Infelicitissimū porro fuit hoc bellū. vbi nemo laudem omnes damniū reportarunt.

Reges ytalie Eneas Ulixes vir facundissimus post mltā maris p̄ḡia ad vñ annis. iñ. asca ninus xxviii. Iste asca
as Iste enneas post deletā troya a grecis relegatus vēit ad
as ninus filius Enee de creusa al
as ninus hā ciuitatē condidit. et regna
as ninus De hoc etiā Enea dicitur descendisse Julius cesar et Octa
as ninus Reges assyriorum.

ianus Augustus.
 Fabule stultissime de Dyomede et Lirce. Vidē aug. xviii. de
 ciuitate dei. Qualiter deceptus fuit homo.
 Troja vastatur atrociter. tradita per Anibonem et enea
 viciolissime fracta fide.
 Era grecorum principalis propter hanc victoriam greci bi
 storias et alia facta conscripserunt anno p̄mo vel secūdo p̄
 captam Troiam. Ipse est tertius annus Abdon iudicis is
 rabel.

norū. Et cōsequenter posteri sui
 dicti sunt albanī. Hic albanorū
 primus. et latinorū tertius
 rex fuit.
 Lacedemoniorum regnū p̄
 mum oritur vbi primū Dne
 stius regnavit.
 Corinthiorum regnū oritur
 vbi primū Aletes regnavit.

Anno mundi.

III° XXV.

Linea christi.

Booz

Oeth

MXXV

Historia libri ruth ruth Ista Ruth Doabitis vxor booz genuit Eeth patrem Jesse

Pōtīfices Dzy Iste Dzy de semine Aaron per lineam Eleazari pontifex fuit. quo moꝝ
Dzy tuo nutu dei transiit pontificatus ad lineam de ythamar. annis. cxx. in q̄
Dzy Deli primus summus sacerdos fuit ab ythamar vltimus.

Judices

abel

xii.

annus. vii.

xii.

annus. x.

Ab

don

xii.

annus. vii.

sam

son.

xx.

annis. xx.

Iste dicitur fuisse booz q̄ ruth
 i p̄ngē duxit
 Sub istis tribus t̄pa quēta fuerūt. et ideo nihil
 notabile tūc actū ē in isrl. Et nota q̄ istū albiālon
 lxx. interpretes nō hnt. nec etiā t̄pa sine iudice
 p̄p̄osita. s̄ ista t̄pa assignat Josue qui nō habz
 tempus specialiter distincim scōm bebricaz veritatem. Et ita
 concordā supputationem ānoꝝ scōm quēlibet. alioq̄n errabis.

Iste samson fortissim⁹ fuit
 et liberavit isrl de manib⁹
 philistim. et p̄pter mirabi
 lē eius fortitudinē putabāt
 fuisse hercules eius mirabi
 lia opā. vide Judicū. xii.

Folium. XIII.

Anglia que olim albion. nunc circa istud tempus britania nuncupari cepit. a bruto romano vlt
 potius ytalico obtinet. Ipe ei fugatus a suis ad troyā iuit collecto exercitu de reliquis troya
 norū. Post grādia bella filia regis grecoꝝ accepit vxorē. Deū p maria vagādo
 locū aptū qrentes casu venerūt i anglia insulā optimā. vbi delectis paucis gigan
 tibus tpe belli sacerdos deinceps tenuerit vsq; ad tpa sergij pape circa. ā. dñi. d. ccc.
 ¶ Ab hoc siluio enee de lamina filia latini. reges sequētes dicti sunt siluij. Fui em
 silua nutritus et venatione. Sic natus est post mortē p̄is sui. vii postum⁹ enee
 dñ. qz post humatōem ipsius natus iuxta illud virgilij. Tu postuma proles zē.

Sil
 uij. ā

Dneus

¶ Iste Dneus est. vicissimus rex assyrioz. sub quo cessauit regnū sichionioꝝ
 qd̄ stetit ānis. dcccclviij. regnante arheuio melancho. xvi. tempore hely;
 ¶ Eodius rex arbeniensium seipm volūtarie morti tradēs populū suum libe
 rauit. dignū exemplū paucis aut nullis imitandum p̄ncipibus reliquit. Un ob hanc miram
 fidelitatem a sanctis doctoribz allegari solet q̄si quedā figura christi in eo processisset.
 Franci et thure⁹ troyani fugiētes duo regna p̄stituerūt. lōge tñ post Hectoris filij tanq̄ve
 Amelech delect⁹ p saul et desinit eē popul⁹ sicut p̄dixit moyses. exo. xviij. riberedes illū receper
 Julius filius ascanij a quo iulioꝝ familia originē ei nomē traxit. rūt. i. troyam expulsis
 nestoz

III. LXXV.

Yesse vlt
 ysaia p̄
 dauid

IIIXXXV

uidetur in ista ysaia dñs ouis

¶ Iste saul primus rex isrl regna
 uit āno. i. vl. xl. cū samuele. z fuz
 it de tribu Benjamin. qui ante
 susceptum regnum electus et bonus erat. sed post miserabiliter defecit. Et opa
 vide. i. regū. iij.

Saul
 p̄m rex
 israhel

¶ Iste yesse fuit binominis. qz etia⁹ dictus fuit
 ysaia p̄ dauid. de quo multoties fit mentio i sa
 cra scriptura. quia christus ab eo descendit.

zara
 ia.

mera
 toib

¶ Iste z etiā. iij. seq̄ntes nō fuerūt sūmi sacer dtes
 propter causā dictā. sed sadoch de eis descendit
 quē salomō cōstituit summū pontificē fm verbū dñi i manu
 samuelis. reiecto p̄ abyathar de sacerdotio q̄ fuit vltim⁹ de li
 nea israhamar. vtz. iij. regū. iij.
 ¶ Iste cum Saul annis. iij.

oph
 ni.

Sa
 mul.

Heli

annis. xl.

phiz
 necs

¶ Iste heli fuit iudex z p̄tifer. z habuit hos. ij.
 filios. z qz nō sufficienter eos cor
 ripuit. pariter cum illis punitus
 est a domino.
 ¶ Iste sanctissim⁹ vir fuit samuel tē
 sterili m̄re nar⁹ misit auit corā dño
 a pueritia vsq; ad senium optime
 conuersatus. nō tamen fuit pontifex. quia non erat de semine Aaron. sed chore. Vel secū
 dum augustinū i libro retractionū fuit de aaron. sed nō filius sacerdotis. Iudicauit isrl cū
 cris dieb; vite sue. qz vere fidelis p̄p̄eta dñi fuit. omnibus amabilis. Reges vñt duos. scilicet
 cet Saul primo. deinde dauid. nō tamen vt statim regnaret. sed quando dominus dis

Quarta etas David.

Athenienses post mortem codri magistratus habere ceperunt administrande reipublice.
Lartbago iteru condita dicitur a didone regina. quia iam forte destituta fuerat.

Reges italie **Eneas** filius. **Latinus** filius. **Alba** filius.
Eneas. **Latinus**. **Alba**.
Iste enneas filius predicti filii postu-
mi regnavit annis. ccc. tēpore saul.
Iste latinus filius regnavit. a. l. tpe da-
vid.
Iste alba filius regnavit. a. l. tpe da-
vid.
Iste enneas filius predicti filii postu-
mi regnavit annis. ccc. tēpore saul.
Iste latinus filius regnavit. a. l. tpe da-
vid.
Iste alba filius regnavit. a. l. tpe da-
vid.
Iste enneas filius predicti filii postu-
mi regnavit annis. ccc. tēpore saul.
Iste latinus filius regnavit. a. l. tpe da-
vid.
Iste alba filius regnavit. a. l. tpe da-
vid.
Iste enneas filius predicti filii postu-
mi regnavit annis. ccc. tēpore saul.
Iste latinus filius regnavit. a. l. tpe da-
vid.
Iste alba filius regnavit. a. l. tpe da-
vid.

Salomō regnavit annis. xl.
Iste salomō filius dauid regnavit annis. xl.
Iste salomō filius dauid regnavit annis. xl.
Iste salomō filius dauid regnavit annis. xl.

Salomō iste rex pacis ex dono dei singulare habuit
et excellētia ultra oēs hoies q vnqz i mūdo fuerūt. i
sapia. diuitijs. delicijs. et glā ac familiaritate cū dō.
Hāc si moyses et dauid. petr⁹ paul⁹ hierōim⁹. et au-
gustin⁹. et ceteri cōsimiles cum in sapientia. san-
ctitate excellerunt: non tamen gloria et diuitijs.

Iste enneas filius predicti filii postu-
mi regnavit annis. ccc. tēpore saul.
Iste latinus filius regnavit. a. l. tpe da-
vid.
Iste alba filius regnavit. a. l. tpe da-
vid.

Judices **achitob** **achimelech** **abiatbar**
Iste achitob filius phinees filij hely fuit p̄r ach-
imelech. que p̄cussit saul cū oī domo sua ppter
dauid. vt patet. i. regum. ix.
Iste achimelech filius phinees filij hely fuit p̄r ach-
imelech. que p̄cussit saul cū oī domo sua ppter
dauid. vt patet. i. regum. ix.

Iste achitob filius phinees filij hely fuit p̄r ach-
imelech. que p̄cussit saul cū oī domo sua ppter
dauid. vt patet. i. regum. ix.
Iste achimelech filius phinees filij hely fuit p̄r ach-
imelech. que p̄cussit saul cū oī domo sua ppter
dauid. vt patet. i. regum. ix.

Folium. XIII.

Era principis huius historie sacre hec est. scz foundationis templi. Ipse est annus quartus regni salomonis post egressionem de egipto. cccclxx. vt patet. ij. regum. vi.

achis
fuit
annis. xxij.

Iste alio nomine dictus fuit egiptus. et regnavit tempore roboam.

De templi dedicatione ac ceteris festis indeoꝝ est notandum q̄ primo habuerunt. vij. festa. s. sabbatum in qualibet septimana. neomeniam in principio cuiuslibet mensis. pascha. xij. luna aprilis. penthecosten quinquagesima die post pascha in memoria date legis. festum tubarū prima die septembris in memoriam liberationis israel. festum propiciationis vel afflictionis decima die septembris. festum scenopie q̄ fictiōem tabernaculoꝝ sonat. xv. septembris. postea circa hec tpa supvenit festum encensioꝝ. hoc est dedicationis templi. deinde tēpore bester festum furim id est sortium. Et hec notata valet ad intelligentiam scripturarum diuersarum.

Reges iuda incipiunt.

III° dqv.

Israel in flore. et nec post nec ante fuerunt huiusmodi dies in israel.

Roboā
regavit
an. xvij

IIII° dqv.

Historia tertij libri regū incipit a tpe qñ dauid mortuus fuit. Et salomon regnare cepit. vide ibi opa magna et multa ipsius vsq; ad ca. xij. et a principio secundi libri paralip̄ vsq; ad capitulum decimum.

Achias syonites predicat iheroboā q̄ sit regnaturus super israel. Semias clarus h̄. Reges israel incipiunt.

Iste roboā successit salomōi p̄i suo i regno. s. i sapia n̄ ita. Deceperat nāq; i p̄ilio iuuenū amiserat. et tribu eo q̄ imprudēter rēdit p̄lo

achimaal
Iste fuit filius sadoch. vt patet. i. paralip. vi.

qui postea p̄pescuit roboā ne pugnaret i iheroboam et scripsit gesta eoz.

Abdo propheta clarus habet. qui post cōtra vitulos prophetauit.

Flora q̄ sicut dicit augu. xvij. de ciui. dei Salomon bonis incijs malos exiit habuit. Quippe secunde res que plerumq; sapientis animos fatigāt magis huic obsuerunt. q̄ profuit ipsa sapiētia eā nunc et deiceps memo rabilis. et tūc lōge lateq; laudata. Et in reuelatōib; b̄ie brigite legit q̄ salomō et aristoteles nō sibi sed alijs didicerunt.

Iheroboas
effratus re
gnauit sup is
rael. an. xxiij

Iste iheroboas fuit p̄io de familia salomōis et bonus. s. scūs rex p̄pessimis idolatra factus ē. peccare fecit israel iducēdo p̄lin ad idolatriā et multa mala secuta sūt. imo totius p̄li destructō ip̄e fuit figura machometi. vt patebit loco suo. sic antiochus antichristi. Opera etiā iheroboas et diuicia mētis ei⁹ patēt. iij. regū. xij. et seq̄ntibus ca. Et nota q̄ istud exemplum p̄nitiosissimū fuit posteris. et q̄ hodie et i futurū erit. q̄ p̄lest.

Quarta etas David.

De sanctoꝝ exemplis qui iuxta decursum temporis fuerūt vicissim ⁊ nō sū dicit Reg⁹. in mo-
ralib⁹ q̄ mira dispensatōe diuinis actū sūt. ⁊ q̄q̄ ad illuminandū noctē p̄ntis vite velut alstra
in h̄ mūdo radiarūt. donec ver⁹ lucifer. i. redemptoꝝ humani ge-
neris surgeret. Nā ad ostendēdā innocentia actōis v̄it abel. ad capit
sibi annis. xxiij. iste fecit capuam in ca-
docendam mundiciā venit enoch. ad insinuandam longani-
mitatis spei et operis remuneratōem venit noe. ad manifestandū obediētiā v̄it abraā. ad des-
mostrādū iugalitatis vite castimoniam venit ysaac. ad insinuandū laboris tolerantia v̄it Jacob
ad rependendū pro malo bona retributionis gratiam venit ioseph. ad ostendendū mansue-
tudinē venit moyses. ad informandū contra aduersa fiduciam venit iosue. ad ostendēdā inter
flagella patiaz v̄it iob. Et sic patet quomodo in pristinis tēpib⁹ ad modum paruus fuit nu-
merus perfectōꝝ. Sed circa hec tempora p̄phaz valde creuerūt sanctitatis exempla. q̄n etiam
plures martyrisati fuerunt pro fide v̄ni⁹ veri dei. Ecce q̄ fulgentes stellas in celo cernimus
vt in offenso operis pede ite nostre noctis ambulemus. Sefag rex egipti prosperat iu multis
et gentes bello superat. et s̄ roboam ascendit. et post in hierusalem.

Azarias filius obed propheta clarus habetur. et de captiuitate predictit. ij.
Paralippominon. xv.

Anani propheta hic increpauit asa. et ideo incarceratur.

Anno mundi.

III^{us} CCCII^{us}

III^{us} CCCXXV^{us}.

Linea christi.

II^{us} CCCVII^{us} DCCCC

III^{us} CCCVII^{us} DCCCC

Iste abia micros erat. qz aliqui bñ
se habuit. vt p̄t i bello ⁊ f̄mone lō
go s̄ exercitum isrl. in victoria di-
uinis data. aliqui pessime. qz idola
trauit. et ob tam ma-

Postices gnā ingratitudinem
percutus a dño paz
regnavit. vt p̄t. iij. regū. ix.
et. ij. palip. xij.

Reges israel.

Iste asa in principio regni. et deinceps pene vsqz ad xxxvi
annū valde bene ambulauit. sicut dauid. et percussit ethi-
opes s̄ se venientes. et abstulit idola. S̄ post hec inijt sed⁹
cum rege syrie beniadab propter baasa regem israel qui in-
cepit ascendere s̄ se. qd displicuit dño. vnde misit ad eum p̄-
phetam anani. quē statim incarcerationi. et ideo dñi p̄des
quia podagricus factus est. ⁊ plagatus eadē pena q̄ prophe-
tam verauit obiit. vt p̄t regū. xv. ⁊ ij. palip. iij. ⁊ xv. ⁊ xvi. c.

Fla
dab

baa
sa. a.

.a. ij. xliij.

Quētes occasione dñandi retrah-
būt subditos a iugo fidei. diuersū
⁊ alienū cultū istituēdo. vt p̄t per
predictū machometum. ⁊ seq̄ntes
suos. Sicut greci volētes recedere
ab obediētia ecclesie. scienter pro-
lapi sū in varios errores nouū
modū in diuino assumētes officio. et ob hoc miser a biliter sepius exterminati sūnt.

Iste Hadab filius ieroboam
incepit regnare anno secundo
asa regis iude. et fecit malū sic
pater eius. et percussit eū baa-
sa regnavit pro eo. vt p̄t. iij.
regum. xv.

Iste baasa cepit regnare
anno tertio asa. et ambu-
lauit in peccatis ieroboā
cui⁹ oēm domū p̄cusserat
de mādato dñi. nec audis-
uit bieu prophetā. vt redi-
ret. iij. Regum. xv.

Folium. XV.

Circa hec tpa scōz doctoꝝ scripta q̄ vidi gētiliū hīstōrias nō cōlemorāt. z puto illā forte cām q̄ ad intellectū sacre scripture mībīl cōferant. Cū vsq; ad sardanapallū vltimū monarchā assy

rioz nullā mentionē faciūt de alijs intermedijs. Et nota q̄ quibusdā filius annis. lxxij. intermedij. Et nota q̄ quibusdā tiberius filius annis. ix.

Iste regnavit in ita imperij mix valde videt q̄re scī viri lia tempore iofopbat sic diligēter scrutati sūt hīstōrias gētiū cum ta men in scriptur̄ suis monēat nos sursum cor habere. et terrena fastidi re. iuxta illud. Nō loquit̄ os meū dpa hoīm. Et illud. Laudē dñi loq; fur os meū. Pro quo est aduertendū. q̄ multiplex necessitas eos ad hoc cogebat. Fuerunt em̄ quidā heretici et gentiles qui sacra scripturam calumniabantur quasi falsa esset: eo q̄ indebit te assignarent decursum tempoꝝ. z mīta dicerūt facta esse alijs temporib; q̄ ipa narraret. S; postq; Hieronymus et ali; intelligentes applicassent simul hīstōrias patuit ignavia eozū eo q̄ optima concordia fuit. sicq; factum est: vt sacre scripture nonū testimonium accederet de ini micis quod firmissimū est. quo tñ nō idiguit. q̄uis vtile fuerit propter inspectos. Alia ne

Hic filius anani ppheta mittit contra baasa re gem isrl. z martyrio coronat ab eo ppter verbum dom. n. vt patet tercio regū. xvi. ca. Numerus bellatorum in hierusalem. M ccl. exceptis illis quos posuit rex in vrbib; iuda. Omnes hi ad manum regis.

III° XXXL.

III° XXXLVI.

iosaph
at rega
uit. an.

xxv.

X^o DDDDD

III° XXXDDDD

unusquisque in propria oue

z glōsūs diues z denot; in via dñi. nec aliqd malī de ipso legitur: nisi q̄ impijs regib; israhel qñ doq; mēchit ay riliūm. et quedam parua alia. z ideo dñs fuit cum illo. z pacem dedit ei pugna uit pro eo. vt patet. ij. Paralip. xvi. cum tribus alijs capitulis sequentibus.

Iste fuit filius achamias. Porro. i. paralip. vi. vbi ponitur cathalogus pontificū;

Iste azarias genuit ioannā. Et regū. iij. dicitur q̄ ioiada isti successit. forte binomi; fuit. vel est viciū scriptorū. ¶ Samaria occidit. ¶ Jericho extruitur.

Iste bela āno. xvi. asa regis iude cepit regnare. percussit em̄ zamri cū oī domo p̄is sui. iij. re. xvi.

bela ā. ij. **fili** baasa **am** ri **am** ri **ab** ab. annis. xxij.

leuit domū baasa et statim percussit eum amri. et regnavit pro eo. p̄t regnare. ā. xxi. mo et totus deuins. valde instabil; pueriliter mis. z furiose strennu; ice p̄t regnare. xxxvij. āno asa. z sup oēs

Iste bene dab fili; tabzemō fili; osion regis syrie. nūq; te d; cū baasa. z rupto federe illo percussit sed; cū asa rge iuda. z extitit turbaueit rezes syrie regnū isrl. iij. regū. xv

bena dab **reges** sui q̄ an em̄ fuerat inique egit. Si habu; isrl semp bonā directōem multa mala nō feciss; s; ipia iesabel pl; regabat q̄ ipse. z impulsit ipm vt sequeretur se zc.

L

Quarta etas David.

13 necessitas idem expetit ppter idolatriā destruendā. qz em̄ tota simul gētilitas falsos deos coluit: necesse fuit indagare originem illius erroris. vt manifeste possit improbare cultus ille vanissim⁹ demonū. sicut late piz per Aug⁹ in libris de ciui. dei. vbi lucide probatq̃ doctores gētiliū in proprijs libris suis sibi p̄p̄is cōtradiciūt et pu-

agrip
pa fil

Reges italie agrip
pa fil
nius annis. xl. trahit nimis et grosse procedit. ita vt etia philofophi
et ceteri virtuosiores vtriusq; sexus homines eos ver?

bis et scriptis redargueret. Tertia cā eoz necessaria fuit vacilloz adhuc in fide tpe p̄mitiue ec-
clesie q̄ seducti sepius fuerūt a paganis dicētibz. q̄ melius esset colere idola q̄ xp̄m. q̄ tpe xp̄i
nitatis ip̄s fuerūt diffortunia. ⁊ tpe cultus deoz magna p̄pitas. qd̄ omnino falsum fuit. vt p̄p̄
et p̄p̄iis eoz historiis. sicut orosius luculenter pbat. et etiā aug⁹ s̄c̄r et Ambrosius. q̄ om̄es
clare ostendūt. q̄ tpa xp̄ianitatis fuerūt multo gratiosiora q̄ idolorū. siue crudelit̄ demonū. vt
infra patebit in locis suis. Similiter et alię plures cause que ex parte xp̄i factę sunt. ⁊ quedam
infra dicuntur. Verum in omnibus est bonā reperire contemplationē. et p̄p̄a mens vbiq̄ pro-
ficat. eo q̄ diligentibz deū oīa in bonū cooperent. De hac materia vide plen⁹ libri palligat.

Helias ibel bites ppheta magn⁹ claret scitrate vite et miraculoz glia. Sic reguz mallens fuit. qui etiam in paradysum cum igneo subuectus est. vt patet. iij. regu. viij. Ipe d^r duplicem spi ritu habuisse. scz ppherie et miraculoz. qui etiam requieuit super helisam.

ΠΠ^αααχα

III° ααχαix.

Diebas propheta
predicit mortuꝝ ach
ab. iij. Regum. xij.

Joram
 regnavit
 an. viii.

D cho
 3188 19
 23188. 11

III) 00000

00002

Iste ioram pessim?
filius de bono patre occidit fratres suos. et ambula-
uit i vijs regū isrl. et iō miserabilr plagat in oibz isre-
liciter obiit. ij. palippo. cxi. Et baltha vxor ei⁹ fuit filia
achab nathal et amri mō loqñ
di cōmuni. qz auus ei⁹ fuit

Iste Dchozias
fecit malū corā dño sic p⁹ ei⁹. et statū occi-
sus est a Jcu tñ oī domo achab. at baltha
pō mī ei⁹ audies mortuū suū. fur-
ruit regnū et occidit omne semen regū
et regnauit sex annis. et septimo a nno iō

Pōrifices.
Joia
da

in diebus iherosolē. et interficij. sin. Regnauit

30
da

vixit annis. c. xx.

iada pontifex fecit eā interfici. iij. Regū

Constituta in clivis fuit ammonny
et ab aliis ne regnaret super iudam. ultimus quoque iohannis filius iorab p. ca. iiii. Regum. ci.

regi

t sup iudă.

et.ij. Paralippo.xxij.

Reges isrl: ocho (ioā a. xij) Dic solus p^o moysen legi^t vitisse. cxxx. annis. Josabeth soror ioā vxor eius fuit.

Fames magna in israel intra
verbu3 helie
Reges syrie

Histe fuit filius achab
q3 misit ad
helie ubi
desi accaron p3sulendu3 si posset sanari. ppter q3 obiit iuxta p3bu3 helie. iij. re. i.

Histe incepit regnare ano. xviij. regis iofaphat loco fr3is sui Ochozie. hñc obsidebat bensab in samaria. et dñitus meris helie3 fuit
it3 liberatus. iij. Regu. vi. et vij. q3 secur3 fuit p3t3m ieroboab et iters
sectus est a J3u cu3 omni doct3o p33is sui. i. r. r. c. vbi supra.

Jeſabel filia regis ſidonioꝝ vꝛoꝝ achab quidem totius malicie prodigium ꝑꝑhetas dñi occi
dit. ⁊ ſanctum nabath. ⁊ alia multa mala fecit ꝛc.

Folium .XVI.

Ligurgus his tribus floruit. quia licet gentilis fuerit. in leges iustissimas naturali iuri et diuino consonas lacedemonis dedit. nec quicquam censuit cuius non ipse exemplum prius daret. Auri argentique usum. et omnem scelus materiam non sustulit. Fundos omnemque liter inter omnes diuisit. ut equa patrimonium neminem potentiores altero redderent. Conuiuari omnes publice iussit. ne cuius diuitie in oculis cultro essent. Iuuenibus non amplius quam una veste vii toto anno permisit. nec aliquem cultius quam alium progredi voluit. nec opulentius epulari. Emi singula non pecunia. sed preparatione mercium iussit. Pueros puberes non in forum sed in agrum deduci iussit. ut primos annos non in luxuria sed in omni opere ac labore agerent. nihil eos somnii causa substernere. et vitam sine pulmento degere nec prius in urbe redire quam viri facti essent. Constituit virgines sine dote nubere. ut virores non pecunie causa eligerent. leuioresque matrimonia sua coaceret cum nullis dotis frenis tenerent. Maritus honorem non diuitum et potentium. sed sensum esse constituit. Et quod be leges dure videbantur iure citando eos astringit. ne quod de tanta diuina legibus mutaret donec rediret. et sic extra patriam profectus voluntarium perpetuo duxit exilium. ut suis legibus eternitatem daret. Bozies etiam precepit ossa sua in mare proijci: ne si ad patriam deferri contingeret. lacedemones se a iuramento solutos esse putarent. Quod hominem gentilem quod pene solus amputas ab omnibus christianis etiam sanctis omnem superbiendi materiam. Non glorientur milites nostri quasi aliquid magni pro vita eterna fecerint. quando talia videmus paganos fecisse. vide augustinum. ij. ij. et v. de ciuitate dei.

Are mul? siluius. an. xij.

Hic psidium alba nox inter montes ubi roma nunc est posuit. Regnavit aut tpe Joas regis iude.

III° dda

III° dda vi

attalia
regauit
annis. vi

Joas
annis
xl.

XIX dda

III° dda

uazimur u i p q p u u u u

Ista per tyrannidem inuasit regnum. et occisa est.

Iste Joas dum adhuc infans esset subtractus fuit ab interfectione que exercebatur ab athalia. cum esset annorum septem constituit eum ioiada regem. et optime se habuit cunctis diebus quibus rexit eum idem venerandus sacerdos domini. sed post mortem eius delinitus blanditijs magnatorum. quod odio habebat sacras ceremonias humilis obedientie moysayce legis deprauatum est cor regis in iterum suum et illorum cum citis retro nationibus horredum relinquit exemplum quod si placet humilibus nolle sentire. ij. pa. xxij. et tanquam pegrini pueri sunt sine agris etc. Et descenderunt de Jetro sacerdote pognato moysi.

Deleseus ppheta surrexit loco

Jen
annis
xxvij.

belve duplici ipse utriusque testamenti. timor. i. et amoris peditus quod tam reprobis quam electis per omnia gratia extitit. clarus virtutibus. et miraculosis. iij. Regum. ij. etc. Moritur autem anno. Delij. post natiuitatem abrahe.

Iste ieu rex vnctus a puero belisei percussit ioraa cum omni domo achab. et etiam ochozia regem iuda. et destruxit domum baal. et pphetas eius occidit.

Aza
bel.

Iste aza bel etiam demeritis suis occisa dei iusticia pmo tus fuit in regem syrie. ut affligeret filios israel. et sua plagarum iniquitate. Afflicti autem israel ultra modum. ut in. iij. regum. x.

vi mernit posteris suis regi sedem usque ad quartam generationem. iij. Regum. ix. et x.

E ij

Quarta etas Dauid.

Iste auentinus filius. xxx. annis regnauit. Ab hoc mons auentinus nomen ac cepit in quo sepultus fuit. Dunc dicit aug. li. xviij. de ci. dietia iter falsos deos a numerati a stultis gentib

Reges italie

Aue
tin

filius annis. xxxij.

Notabile quoddam factum ac relatu dignus hoc tempore in britania fertur accidisse. Fu
it ibi rex quidam Leyr nomine filius carens. sed tres pulch. as filias hñs quibz regnum diui
dere cogitabat. Et tamē sciret cui potiozem partem daret: a singulis interrogauit qñ ipm di
ligerent. Prima 7 secūda rñderunt sibi sub iuramēto q plus q pprias aīas. Tertia autēz vi
dens senem blandicijs credere: seriosius rñdit. q ipm vt patrem diligeret. neq vt amplius in
terrogaret: protinus subiungit. Quantum habes m̄ vales tantūq te diligo. Iratus pñ dnabz
regnum diuisit. tertiam autē exhereditauit. quā tamē ppter nūmā pulchritudinem rex francie
sine omni dote in coniugem accepit. Senescente autē leyra: a duabus filiabus ac eaz meritis res
gno priuat. 7 intm despicitur q vix cū vno famulo ab ipis teneretur. Recordatus igitur pristī
ne glorie et iniurie quā iuniori filie fecit: que sibi veritatem dixit: cū fletu in hanc vocem erupit
O filia q vera sunt dicta que mihi respondisti. Quantum habes tantū vales. tantūq te dilī
go. Dñm igitur habui quod dare potui: visus sum eis valere. qui non mihi: sed donis meis as
mici fuerunt. Interim dilexerunt me: sed magis munera mea. Nam ab euntibus muner

Anno mundi

III° XXXLVI.

Linea christi

amazias
as rega
uit. an.

IIII° XXXXXX

Iste amazias bonis incipis malum habuit finem. qd cō
mune satis vsqz hodie in potestatibz apparet. Vltos nāqz officiū destituit etiā notabiliter p
bos. cuius exēpla sunt hic plurima. Dic etiā deos seyr adorauit 2c. Paralip. xxiij.

zacharias fili⁹ ioia Deluseus moritur. 7 ossa eius pphetat. qz mortuus
Pontifices delapidat et gloso Azarias suscitāt eoz ptractu. Et tres victorias habuit isrl
martyrio cordat. ij. contra syros meritis eius.

palip. xxiij. Increpauit enim ioas Iste azarias boni pñs bonus filius. titulū laude digna
q dereliquit dominum. pmeruit. qz p zelo legis pñtater restitit ozier regi iude volē
si sacrificare. ij. palip. xxiij.

Reges israel iobaas Iste iobaas Iste ioas percussit syros tribz vicibus iuxta pbum
as a xvi

valde attri tus est cū tota gente sua ab azabele belisei. 7 tulit vrbes de manu benadab filij azabel. 7
rege syrie. et idē depcabat dñz. et pau restituuit regno suo. Ipe etiā afflixit amazā n volēs
pulsus. supbiam eius humiliavit. iij. Regū. xxiij
filij relenat⁹ est. iij. re Et cepit regnare. xxxvij. anno ioas regis iude.

Reges syrie gū. xxiij. 7 cepit regnar bna Iste Benadab fuit filius azabeis. et debet scribi
dab per d. fm Hieronymum
iude.

Folium. XVII.

Procha illo regnante. sy dō argin⁹ z mēsuras z pōdera reperit. Cū apud hebreos baran⁹ in iu
dea et ieroboam in israel regnarent.

Pro Dic Prochas filius quēnini regnavit ānis. xxxij. tē
chas filius. annis. xxxij.

poze ozie regis inde. Unde virgilius laudes eius
extollit in h versu. Procius ille prochas: rōane gloria gentis

Iste Sardanapallus totus viciosus
fuit. pulvinaria prim⁹ reperit. Habitu muliebri indutus
Reges assyri.

inter mulieres delicijs vacavit. Ob hoc indignati vasalli
eius noluerunt amplius sibi obedientia servare. Aggressi
etiā ipm debellarūt. qd cernēs seipm pcrema fuit. fuerunt tñ
reges assyrioz potentes sñ mōarchia vsqz ad destructōez niniue.

Donarchia est assyrioz illa ma
gna cessat q stetit vltra. Deccl.
ānos. z surgūt ipa horrenda pe

ne vsqz ad xpi natiuitatem: i qui
bus humanus sanguis vltra q
credi pōt in omnibus
mūdi pūbus tanqz aq

effusus est. Vide cro
nicā ozosij li. ij. z alioz

sarda
napal
lus

tribus. et ipi abierunt. Tandem cum non haberet quod comederet. aut indueret: ab ipa in
nioze filia clementer suscipitur. regnoqz gloriose restituitur. Similia plā reperies. Nota ple
rumqz dulciloquos fidelitate fideles dulciloquio carere.

III^{us} ddddLXXV

Sine
rege ā
nis. xij

III^{us} XXXXXXX • ubi regnum iherosolymitarum

Nota q regnū inde post mortē amasie fuit. xij. annis sñ
rege qd subtiliter oportet accipere ex collatōne ānoz regū israel et iuda. quia amasias cepit an⁹
no secundū ioas regis israel. et ozias filius amazie cepit anno. xxvij. ieroboam regis israel. qd
tempus extendit se ad. xli. annos. a quo subtrahere annos amasie. et sic manent. xij. quibus ozi
as puulus erat. nec adhuc ad regnū aptus. Hoc autem. lxx. z multe alie historie non habent.
sed alibi hoc suppleant. Et scdm hgc oportet concordare eos. alioquin errabis quo ad suppu
rationem annoz.

Jonas propheta filius amachi clarus habetur. z multa predictit q nō sunt scripta. Hic p
hec mittit ad niniue. vt ptz in eius libro. Dicitur aū tq ipm helyas suscitauerit a morte adhuc
puerū.

Iste ieroboam cepit regnare anno. xv. amasie regis inde. hic satis bellicosus
et victoriosus fuit. z p trinit regē syrie. z restituit regnū isrl sicut pū. insup et Dama
ann. xli.

Iste iuxta verbum prophete. Attende qz sit instabilis status regnoz. Israel contritus
vsqz ad nouissimū humiliatus est valde. syri iam eleuati ab infimis misabiliter deprimuntur.
Sic qui fuit supra: fit infra. tē contra qui fuit infra ascendit suprayt post descēdat infra. Nec
est rota volubilis huius temporis. z ideo nō est mirum q pauci electi ad hoc assumuntur a do
mino. zq viri sensati huiusmodi instabilitatis negocium totis viribus fugere p tendūt. Vide
Augustinum de ciuitate dei in pluribus locis. Si boni regnant multis p sunt. si mali: ecōtra
L ij

Quarta etas David.

Reges italie

arbat⁹
p⁹ rex
medoz

Iste arbat⁹ vicit sardanapallum dñm suum. et monarchiam eius primus destruxit. et ad medos trāstulit. spe magis q̄ re. quia darius hoc fecit.

Reges assyrio.

phul

Iste phul et sequentes recuperare volentes monarchiam nō modice turbauit terram. et ascendit etiā ad israhel et cepit iherosol. et factus est manaben rex israhel ei tributarius. iij. regū. xv.

Ozias qui et azarias duplici nomine. et vno quidem atq̄ eodem tempore. Esayas Ozee Jobel et Amos prophetasse et rebus que ponuntur in titulo cognoscimus. q̄ principium verbi domini fuit in Ozie filio beri. Amos autem pater Esaye non vt pleriq̄ autumant tertius duodecim prophetarum est. sed alijs diuersisq̄ apud hebreos scribunt litteris. Iste quidem primam et extremam litteram habet aleph et sade. ille vero haym et iamech. Tradunt etia3 hebrei ozee et amos et esayam et iobel ac ionam iisdem prophetasse temporibus. videlicet i⁹ dieb⁹ ozie ioachan achas et ezechie regum iuda. et in diebus iheroboam filij ioas regis israhel.

Anno mundi

III⁹ M⁹ CCLXXXVII

Linea christi

Ozias
vl'azari
af. a. lū

IX⁹ M⁹ CCLXXXII

Iste ozias fecit quod bonus erat coram domino. nec aliqd mali de eo scriptum est. nisi q̄ adolere voluit incensum super altare iherosolymitanis. prohibente eum sacerdote azaria. propter quam inobedientiā percussit eum dñs lepra. vt patet Paralipp. xxvi. ca. Etiam tunc tremor factus est. et cineres altaris effusi sunt.

Pontifices.

Ozee propheta primus de xij mittitur contra decem tribus. Jobel. ij. de duodeci pphetat de iuda et futura eius tribulatione. Amos tertius 3 gentes multas pphetat. et spēalr 3 decem tribus.

Reges israhel

Abdias quartus de duodecim prophetat contra edom.

Hic regnum israhel fuit sine rege annis. xxxij. quod patet ex

sine
rege

annis. xxxij.

zach
arias

mensibus sex.

Reges syrie.

/collatione regū iudae.

Iste zacharias fuit filius iheroboam. et cepit regnare anno xxxvij. Ozie regis iude. et fecit malum sicut predecessores eius et hic est quartus post Jechu. et percussit eum sellum. et regnavit pro eo. qui statim percussus a manaben regno et vita caruit. vt patet quarto Regum decimo quinto.

Folium. XVIII.

Macedonum re-
gnum hic oritur

chava
p^rmae
dous re

Iste Lharanus rex macedonum fuit filius arbat. regnavit
annis. xxvii. De hoc regno descendit Alexander magnus.
Destruitur autem tempore onye pontificis pij.

Lacedemonioz reges deficiunt.

armi
lius

filiius annis. xliij.

Lidorum incipiunt

Iste armilius filius regnavit annis. xliij. Et fratrem
suum numitor de regno eiecit. et post ipse a Romulo et Rhemo satribus geminis
occisus est. et numitor restitutus fuit in regnum suum. quia fuit auns eorum

Teglat
phala
sar.

Spartani ipsi sunt lacedemones per annos. l. cum atbeniensibus cruentissima bel-
la committunt. ubi semper victoria incerta fuit. Terra maris pugnatum est.

Iste Teglatphala

sar cepit terram neptalim et galilee. et eos qui trans iordanem erant transtulit in assyrios. **P**
etiam ob rogatum acham obsedit damascum. Et rasyn interfecit. et syrios transtulit in cyrenem
ut pater. iij. regni. xv. et. xvi. ca. Thonos cocoleros qui vocat grece sardanapallus. xxxvi. assyri-
orum rex. Tharsim atque anchialem condidit. et in prelio victus ab arbato medo. semet incen-
dio cremavit. Usque ad id tempus fuisse reges assyriorum historia refert. Et sunt anni siml. Dcccviij
Omnes autem anni regni assyriorum a primo anno Nini supputantur. Dcccl.

III° XXXXIII.

XXXXTDDQ

uaxmnuu iynqz ius ouuz

Esayas nobilis propheta primus de quatuor principalibus claret. qui euangelista magis quam prophe-
ta dicitur a sancto hieronymo propter evidentiam prophetie sue. Hic missus est a domino cum
sacerdotibus suis in occursum achas. ut diceret ei. ne timeret a duabus istis caudis titonum su-
miganium quos vocat rasym et phacee eo quod in ipsis esset finiendum regnum syrie id est dama-
sci. et regnum samarie. i. x. tribuum que alio nomine dicebat effraym

ama
rias

Jonas mittitur ad Ninivitas. qui audierunt eum. sed israel nec multis credidit.

Sel
lum

menie. i.

Da
naen

annis. x.

facei
a. a. ij

Iste mana-
ben cepit regnare anno. xxxix. ozier regis iude. fecitque malum
coram domino. et tradidit eum dominus in ma-
nus regis assyriorum qui induxit ei talenta ar-
genti mille. iij. regum. xv.

Ra-
syn.

Iste phaceia fuit filius mana-
ben fecit malum. et percussit eum
phacee. regnavitque pro eo. Cepit
regnare. li. anno ozier regis iude.

Iste Rasyn rex syrie vastavit iudeam
tempore achas. propter quod obsedit eum Teglatphalasar in damasco. et cepit civitatem. et
ipsum interfecit. Et transtulit populum.

L iij

Quarta etas Dauid.

Rhea filia numitoris in templo dee veste seruiuit. que post admisit amasiū et cepit peper-
risq; gemel. os. Romulum et Rbemum. Ob hoc ipa vna sepulta fuit ppter incestum. infantes
proiecti sunt for-
ras et mirabiliter
a lupa nutriu re-
feruntur

Reges italie Ani
toz. **I**ste Numitor restitutus in regnum statim post a
Romulo occisus fuit. vt Drosius testatur.

Porro ob reuerentiam romanorū dixerūt poete. qd Mars deus belli concubuerit cum ea. Itū
pū totaliter aut pallescentes. aut excusantes. vel honorantes.
Reges assyrioꝝ

Sibilla erithrea omnium aliaz sibillarum clarior. hoc tempore quis
dam dicunt qd vixerit. Alij qd eius carmina circa hec tempora sunt inuenta. Ipa aut ante bels
la troyana vaticinata sit apertissime de christo et pulchre. Vide augusti. xviij. de ciuitate dei.
Olimpiās prima a grecis instituitur. Et hec est era famosissima tam latinoꝝ qd gre-
corum. Et fm hieronymū olimpiās vna quatuor ānos completos p̄inet. Et fm istum com-
putum anno. xl. Ozie vel circa. ista era incipit. scz āno mundi. iij. m. cccc. xviij. Scdm septua-
ginta interpretes circa. l. annum ozie. Et nota qd xps nascitur olimpiade. cxcij. que faciūt an-
nos. dccc. lxxij.

Anno mundi	III ^m dcccxl	III ^m dcccxvi
Linea christi.	ioatan rgauit an. xvi	achas rgauit an. xvi
	XI ^m dccc	III ^m dccc

De hoc ioathan nihil mali scribitur
nisi qd excelsa more alioꝝ non abstulit. vt patet
ij. Paralip. xxvij.

De hoc acham nihil boni
habet Dereliquit dominū et defecit. Et cri-
am ipse ab eo. Et pcussus cum populo suo val-
de a regibz israel et syrie. ij. paralip. xxvij.

Dicheas propheta. vi. de. xij.

Pnotifices
prophetat contra hierusalem et samariā
Haum propheta. vii
Reges israel pphettare cepit ptra
Ainiuen.

achi
rob

pha-
cee

sine
rege

ozee
ā. ix.

annis. xx.

annis. viij. vt s

Iste phacee cepit regnare
ā. lij. ozie. sic fecit: factū est ei. qd ozee cōiurauit
cōtra eum. et interfecit eū. regnavitq; pro eo. Fe-
citeriā pactū cū rasin: et vastatit iudā. et iō teglat
pbalasar opp̄ssit eū et transtulit quasi tres tribu
in assyrios. iij. Regum. xv.

Iste ozee vltimus
rex israel cepit anno duodecimo acham re-
gis iudee fecitq; malū et. Anno. ix. regni ei-
captus est a salamanasar. et israel translat-
est in assyrios. vt habetur. iij. Regum. xvij

Folium. XIX.

Nota q̄ Oro de hōc romulo multa mala scribit. sc̄z fr̄s sui et aui. z alioz. p̄batissimoz viroz
iniquā mortē z violētias tyrānidesq̄ p̄les. Cōgregauit ei pastores z la-
trones z cū q̄bus ciuitatē illā extruxit. z p̄ illā vi dios opp̄lit circūcirca
potētes. Postq̄ creuit. elegit. c. senes p̄ consilio q̄s appellauit senatores. et
mille pugnatores q̄s milites appellauit. p̄fecitq̄ i sublimē. tandem ob de-
merita sua inter deos cōmūrat̄ ē eo q̄ p̄cussus a tonitruo nūq̄ cō-
parauisset. Hoc em̄ ad cumulu z sue
dānatōis accessit. ut eo magis torz

romul^o
pm^o rex
rōano

rū. ānis
xxxvij.

salma^s
nasar.

Sena
cherib

assarā
do fili^o
senna.

Iste salmanasar obse-
dit samariā āno. it̄ o-
zce regis isrl̄. cepit eā z
regē misit in carcerē z
isrl̄ traxit in assiri-
os z cessauit r̄gnū isrl̄
q̄d stetit ānis. cclxxxij.

Iste sennacherib affudit in iu-
deā s̄ ezechia vix sc̄m z p̄cussit
dñs exercitū ei^o. s. clxxx^o. vij.
ros bellatores. ipe at̄ turpiter
fugiēs puenit in ninuē. z ahi-
xit iudeos. z i bobiā. tādē a suis
occisus est. iij. regū. xix. z. ij. palip. xxxij.

mētaret apud iseros q̄ in terris ei^o
mēoria celebrior haberet quā vtuti
bus nō mernit. s̄ falsa vulgi adula-
tiōe aut p̄a deceptione adeptus est.
Predicti senes post mortē romuli re-
gnauerunt anno cum dimidiō expe-
ctantes si forte redisset.

III° OOOOLXXII.

Ezechi
as rega
uit. an.

Sol. x. lineis reuertit̄. Et sicut
illa dies erat longior alijs. x. ho-
ris. O magnū portētū strages
xxx hostium additio annoz.

IIAXXDOO.

uazvnpv iuzq̄ mus ouuz

Iste ezechias
optimus fili^o de pessimo p̄e achā ambulat corā domino
corde p̄e ad excelsa abstulit z domum dei instaurauit. nec
similis eius fuit ante eum in regib^{us} iuda. et ergo domin^o
glorificauit eum. iij. regū. xvij. xix. x. z. ij. palip. xxx. xxxi

Era p̄ncipal^{is} romanoz orosij mar-
tini z alioz. ipe ē ānus. xij. ezechie
fm̄ hebreos. fm̄. lxx. vltim^o achaz
Vbs romana p̄dit̄ anno mun-
di. iij^o. cccclxxxij

Anno ante christi natiuitatem. dccc. Roma in
monte palatino a gemellis condita est velut secū-
da babilonia. Vex tpe paupertatis nūq̄ alter lo-
cus ea sanctior. nec bonis exemplis ditior fuit. z
quanto rex minus habuit: tanto minus cupidi-
tatis habebat. Post diuicie auaritiā et luxuriā
induxerunt

Conditionem vrbis titus liniuā per quatuordec-
ci decades. id ē. cxi. libros p̄sequit̄. s̄z hodie n̄ oēs
rep̄unt. De ipo facij bt̄us hieronymus mētiōes
in epistola ad paulinū. Et seneca in vltimi decla-
mationum libri prologo

Zu regere imperio popul^o romāe memēto
De tibi sint artes: paci q̄ imponere mores
Parcelle subiectis et debellare superbos

Quarta etas David.

Nota fm aug^o. xxiij. de ciuit. di. q. Licerio magnis laudibz romuli ascribit q. nō rudibz et idor-
ctis ipibz qñ facile hoies fallebant meruerit honores dinos. s. iā audis et expolis. Cū patet
van^o idolatraz erro. q. et si in his ipibz doctis illūinati sūt qñ sit inceptū q. antiq. leuius mori
nis decepti. homines mortuos deos factos putent et ob hoc ipi ampli

Reges romani.

us nemine iter deos ascribendū decreuerūt. nō tñ cessarūt a cultura ia-
liū falsoz deoz. s. more antiquū seruātes et angētes. qd dicit verāt factū
approbant. Cū constat eos nō esse excusatos
imo apostolo teste plus illis peccare.

rem^o
a fra^o

tre occidit. a. iij.
ff. de heredi. l. vi.

meroda
ch^o rex
babiloe

Reges babilonie incipiunt.

Este merodach primus rex babilonis famo-
sus recessit a monarchia. nec obediuit assira-
do regi assyrioz et reges babilonie ceperunt
esse potentes vsq. ad balthasar. Vide magis
strum in historia.

vij. sapiētes

Tales milesius clarus habet q.
Solon post theologos. id ē
Lbilon poetas sophi dicti
Periader sunt. id est sapiētes
Eleobol^o Este etiā thales pri-
mus potuit pdicere
Bias defectū solis et lune. vt dicit aug^o. vij. de ciuitate dei.
Pitac^o

Et hodie historia deuotissima
et tota exemplaris hic texitur.

Anno mundi

III° DI

Linea christi

manas
ses rega
uit. a. lv

IIIADXXOQ

Este manasses pessimus filius optimi p̄is
fecit malū sup oēs q. añ ipm fuerūt. et sanguine innocentie fudit plurimū. p̄pter quida re assyri-
oz vastauit iudā. et ipm manassem cepit. et carcere misit. Postea ad cor rediens. et dñm deprecā-
et exauditus fuit. et in regnū suū restitutus. Dia q. añ fecerat destruxit. et in via dñi recteambu-
Pontifices lars non sine grandi admiratione omnium qui eum ante nouerant viā
beatam duxit. vt p̄t in li. Regū. xxij. et galip. xxxij. ca.

Sa
doch

Latbina.

Folium. XX.

Iste numma maximus idolatra fuit. et urbem adeo simulacris repleuit ut ipse sibi locum reperire non posset. Hoc modo augustinus stulticiam eius deridet. quasi magna iniuria sibi facta sit quod ipse non sit inter deos ascriptus quod deorum cultum sic pro-

Augu-
ma populi. a. xliij.

Florus secundum augustinum. ij. l. de civi. sup. modum est quod hi viri precellentissimi ingenij in cunctis penes que sub sole geruntur tam acute differebant. et in agnitione veri dei sic delirabant. Gratias agamus domini no deo nostro. primis bellum punicum sine bello transierit. excepit. xliij.

annis nunc. quibus par continuata fuit.

Romani populi statum et decursum loculenter et breuissime describit Florus lucius per nos septingentos quatuordecim dans etates. Vnde ait si quis magnitudine imperij cum antea consideret. etate ultra puer. Ita enim latevbiq; in orbe terrarum arma circumtulit. ut qui res eius legunt. non vnius populi sed totius generis humani facta discant. nam tot laboribus. periculisq; iactat? est. ut ad constituendum eius imperium contendisse virtus et fortuna viderent. Itē ait. Tanta in virtute fiducia est. ut ille rudis. ille pastoris populus verere terrester ostendit nihil interesse virtutis equis an navibus. terra an mari dimicaretur. Item o populum dignum orbis imperio. dignum omni feruore et admiratione hominum ac deorum compulsus ad ultimos metus. ad inceptum non destitit. sed absens simul presensq; pugnabat.

III. OXXVIII.

II. 100

uirtutemque iustitiamque

Istas mar tyris et nasur cum multis alijs eo quod regis opera pessima reprehendebat. **S**ibilla samia secundum quosdam visum habuisse ipse. Et nota quod sancti doctores non vtuntur dictis sibillarum ac aliorum gentilium ad confirmationem fidei sancte christiane. sed et eas nec prophetico spiritu claruisse sed arreptitias fuisse dicunt. Vnde Aug. contra manicheum disputans dicit. Si quid veri de deo sibilla. vel orpheus. alijue gentium vates aut philosophi dixisse perbi-

Sel-
lum

Elch-
yas

benf. valet quidem aliquid ad paganorum vanitatem reuincendam non tamen ad istorum auctoritatem complectendam. Quantum enim distat de christi aduentu inter predicationem angelorum et confessionem demonum. tantum distat inter auctoritatem prophetarum et curiositatem sacrilegorum.

Caleucus vir iustissimus leges condidit. Et inter cetera decreuit. ut qui adulterij crimine conuictus esset. utroque oculo priuaretur. Quod cum filius eius commisisset. iussit ipsum exoculari. Verum tota ciuitas aliquod diu reluctabatur ei. Tandem victus instantia populi ne lex a se condita rueretur suo prius. deinde filij oculo eruto utriusque usum videndi reliquit. Sicq; mirabilis equitatis temperamento se inter misericordem patrem et iustum legislatorem partiti est. Disce o christiane quanta diligentia debeas sancta dei tui precepta custodire. si sic maluit paganus puniri pro iusta lege sua quam inultam relinquere. Decet multa similia oportuit in populo carnali obseruare cum summa seueritate. quatenus timore penae prauis cohiberentur.

Quarta etas David.

Bisantium conditur
que postea Constanti
nopolis dicta est.

Reges Romani.

Iste Iulius alio nomine
Hostilius nō ferēs tempus
pacifice trāsire ob turbato
nem quam Iulius

ij.
Iulius
tauit vicinis suis
an. xxiiij. Post
lōga quietis ipa merito ho
stilitatis nomē sibi acq̄siuit

interijt. De isto etiam Tullio sic dicit. Valerius libro. iij. ca. iij. Hunc in cunabulis primo ac
cepit agreste iugurium. eiusq̄ adolescentia in pecore pascēdo fuit. occupata validior etas impe
rium. sed senectus eius in altissimo maiestatis fastigio fulsit.

Flavine de truitur per regem medorum. Et regnū assyriōz penitus cessavit. sicut predixerāt
Flaum propheta et Thobias.

Anno mundi III^m DLVI

III^m DLVII.

Linea christi

17802

III^m 17802

Iste amon fm tertū bebre
oz duobz tñ anis regnasse p̄b̄et s̄ fm. lxx.
anis. xij. et ita supplet hic. x. ania. lxx. de ill. xij
sup̄ sū rege. Et fm Baprande uni historice alie
que colier sequuntur. lxx. Dic

Pōntifices
ide rex fecit malū corā dño. et p
cussus a servis suis sū penitētia
obiit.

Thobias mori annoz. c. xx. vir sanctus ple
nus opibus bonis et p̄phetie spū clar⁹. Pro
phetauit namq̄ de destructione hierusalē et templi quasi iam factū esset. cum tñ adhuc futurū
esset propter certitudinem prophetie. statim post eius mortem vxor eius mortua est. et egresso
thobias iunior cum filiis suis hiniue destructa fuit.

Sophonias p̄phetauit destructiōem hierlin et reedificatiōem
Dida p̄phetissa vxor sellum prophetat iosie regi.

Jeremias secundus de maioribus prophetare incepit ad
huc puer. xij. anno iosue regis contra hierusalem et templum. et prophetauit annis. xliij. p̄ter
illud quod prophetauit in egipto. Grandis duricia populi. et grandis plaga q̄ punit eum.

Iste iosias optimus filius
de pueris p̄e gratia singulari p̄e tñ. adhuc
in pueritia requisivit dñm. et vsq̄ in finē perse
ueravit laudabiliter. In quibusdā excessites
zechia proanū suū et ideo dicitur non
habuisse filēm in regionibz iuda. Et
religiosam viram et opa sancta plu
rima vide. iij. Regum. xxij. xxij. et. ij. filius el
chie fuit

Ala
rias

Folium. XXI.

Iste ancus fuit quartus romanorum rex. hic primum pontem trans
 tyberim inter montem aemulium. et ianiculum fecit. et hostias civitatem con
 didit supra mare. decimo sexto
 miliario ab urbe roma.

Hostiensis ciuitas con-
ditur. cuius episcopus
benedicit papam.

† Iste nabuchodonosor bellicosus ^{anc⁹} annis. cccij.

Flabuchoz
donosoz
monarcha
babilonioz

issimus fuit et victoriosissimus p oia eo q' eet virga furoris dñi vt pñis
ret peccata populoz mltor. hic primo erat rex babilonie. z postea obtinuit
regñu assyrioz. qd destructu est a medis. z factus est monarcha. Et fm hoc

et qz scriptura vitā eius concludit in laude et confessione vnius veri dei. Ides sentit nicolaus
de Lyra. Dan. iij. Dicūt doctores quidā q̄ deus inspirauit sibi: vt vindicaret se de inimicis
suis. s̄ipe instinctu isto abusus fuit p̄ superbiam et inuidiam. 7 sic nō meruit p̄ hoc q̄ instrumē
tum fuit diuine iusticie. Forte de omnibus post penituit meritis Danielis.
¶ Ur̄as p̄pheta occiditur a tēconia rege indo. 7 illam

¶ Urias propheta occiditur a ieconia rege iuda
et iheremias incarceratur.

III° D LXXXIX

III^{an} 20a

ioachab
regauit
mē. iij.

Jechōi
 as vel e
 liachis

vel ioachīm ānis. xī.

Joachi
v'iccōi
af. m. m.

fedech
as rega
uit a r

1800

۱۰۲

Anno ante christi natiuitatem.

iste iocbas
statim post mor
tem patris constitu
tus fuit rex in
egyptum. scilicet quod non
diceretur fuit filius ioc
bas filii iocbas. et constitutus
a pharaone rex in egyptum. et
ut daret mulierem re. Et
quod fecit malum nec au

Thieriam fuit filius io-
sie fr iochab. et pstitur
a pharaone rex in ilrm. et
vt daret mulcrum zc. Et
qz fecit malū nec au.

Uste ioachim fuit fili⁹
ieconie et fecit malū. ⁊ iō stari amo
r⁹ ē ne regnar⁹ ⁊ vincit⁹ trāssar⁹ ē
in babilonē. ⁊ mlti cū eo translati
sunt. iiii. Regum. xxiij.

Iste sedechias
tertius ioseph fili
et malus non audis
uit hieremiam pph
et ioseph putat msa

fuit securus ex
apli pñ pñs
sui iosepho
pharao nech
oa cepit eñz
duxit eñ in
egyptu. iij.
regu. xxiij.

huiusmodi. asce
 dit dei nabucho
 onoso et facit est
 i seruus tribu anis. Eūq
 bellaret veit iterū rex ba
 onis dei et vincit du
 in babilonē. nō q illuc
 tus sit. sic immutur

Jstu faraia interfecit nabucho
 donoso rex in rabata cu alijs
 pfiliatozibz zedecbie. regu vlti.
 Sic fuit filius azarie.
 Daniel adhuc iuuenis susannam
 Ananias .ctu regis cu socijs itat
 zarias .praf somnium regis. e
 Disiel .litur. Danielis primo.

bl'r. 7 ois in da cū
o. 7 eruti sūt oclī
itts. regū vlti. et
Hieremie. liij.

for. 7 interfecit eū in hierlm. 7 piecit cor
pus eius extra murū. intra pphenā bie
remie. xxij. Et tulit fecit vasa dñi. 7 po
suit ea in templo suo. Paralip̃. ultimo.

in hierlm. 7 piecit cor
iuxta pphenā bie
lit secū vasa dñi. 7 po
suo. Paralip̃ vltimo.

Omnes hi cum ioachim ducti sunt in babilonem ad
aruch propheta.

2 buc pueri.
 D

Quinta etas Transmigratio.

Iste priscus ludos instituit. et circū rome edificauit. Capitolium fabricare cepit. Et dictū est ca-
pitoliū quasi caput solum. quia in fundamēto inuentū fuit caput sine corpore. quasi pphētia futu-
ri. quia ibi postea senatus resedit. quasi vnum caput totius orbis

Reges romani.

Priscus

tarquinius annis. xxxvij

tonis orbis

Reges babilonie

nabuc-
hodonosor

Iste Nabuchodonosor filius nabuchodonosor magni fuit. hic ortum qui
iuspensis dī maximis expensis vxore sue fabricauit. multa ma-
gnalia pēgit. ita vt berculem trāscendisse actū magnitudi-
ne memoret. tūc manubūs hostiū templū belis magnifice de-
corauit. Altrages rex medox vnicā habuit filiā quā cuidam
militi plebei tradidit ne ex ea nobilis filius nasceret. ppter causā quā mgi recitat. ne scz pellere-
tur a regno a nepote suo: sicut predixerant sibi coniectores. Et quod verebatur ei accidit. Nam
ex ea natus est cyrus qui ipsum superauit.

Templum salomonis incendit a chaldeis et hierusalē destruit. Et hec est vna de principalibz
eris huius sacre historie. Stetit nāqz templū. ccccxlj. ānis. s. a fundatōe ipi inchoādo q̄ fu-
it facta anno. iij. salomonis. Et ab hac destructio-
ne vsqz ad destructiōem quē facta est per tyru. scz
xliij. anno post christi passiōē fluxerūt āni. dclxij.

Tres pueri pūciunt in fornacē suscensam. et mi-
raculose liberant a deo. Vide Dan. iij.

Dieremias in egipto prophetauit. et regibz egi-
pti p̄dixit qd eoz idola subuerterent cū virgo pa-
reret. et ex hoc in secreto templi loco imagines vir-
gis cum puero adorauerunt. Oratione de terra

Pōnifices. **I**osephus
serpentes fugauit. et tandem zelans pro populo increpauit idolatri-
am populi sui et lapidatus est ab eis. Sed egipti gloriose sepelietur in mar-
tyrem sanctum in sepulchris regum propter beneficia sua.

Iste iosedech filius saraie egressus est quando transtulit dominus indam et hie-
rusalē p manus Nabuchodonosor regis. vt patet. i. Paralip. vi. et ductus est cū alijs captiuis
in babilonē. Dicit aliq istum fuisse Esdrā scribā et sacerdotē. Aut forte frater ipsius fuit.

Ezechiel post multa que gloriose gessit. etiam precibus suis aquas chobar condensauit.
vt filij israel ambularent per eas. chaldei autem submersi sunt. Tandē percussis impijs qui
busdā a serpētibz q̄s redarguit. ceteri exacerbatī ipm equis distraxerunt. et per crepidas sa-
ponum excerebrauerunt eum. martyrem domini gloriosum facientes.

Abacuc propheta Danieli prandiu attulit dum in lacu leonum es-
set apud babilonem fm Hieronymū. Vide in libro ipsius.

Folium. XXII.

Ludus scacoz repitit a Xersepbo p correctione Euilmerodach tyrāni. q suos magistros et sapientes occidere consuevit. Et hoc solacio indirecte attractus fuit ad emendationē.

Iste seruius tullius seruiliū p ditiōis fuit ex parte mīf

Seruius

que ancilla captiua fuit. s; nobilis. Dic laudes habet ab historiographis magnas q in omni statu fuit. v; vbiq; notabiliter se gerebat. Tres mōtes vbi addidit. et fossas intra muros duxit.

euilmerodach

Iste Euilmerodach fuit frater Habuchodonosor iam immediate pcedens. Dic ioachim leuauit de carcere et magnificauit eū. et corp? pīs effusum iuxta cōsiliū ei? diuisit. ccc. vulturibus ne resurgeret a mortuis. qui de bestia redierat in hominem.

Regulus

Sabularius

Baltasar

Iste tres fratres fuerūt z filij Euilmerodach q successiue regnauerūt. z baltasar fuit vltim? rex babilonie. q interfectus fuit a vario z ciro. nō em habebat filium. et soror darij fuit mater eius. ideo preoccupauit regnum darius cum adiutorio Leri. Nec audiuit dominus ipsum. quia vasa sancta indigne tractauit. Danielis. v.

III° DXXXIII

III° DCLIX

Salatiel

Sorobabel

AXTO

TXO

uicissimipru hincp nūc ouerz

Iste Salatiel fuit filius Jeconie regis iude quem genuit post transmigratōē babilonis vt euangelista Barthēis dicit.

Darius vi desideriorum sanctus et electus clarus habet cuius etiā opera deus miraculis glōris approbanit. Esdras sacerdos de stirpe aaron claret sanctitate vite et sapientia. cuius grandi industria et labore totus iudaicus status in melius reformatus fuit. Babilon destruitur

Iste Sorobabel fm imperium dñi fundauit templū et manus ei? perfecērunt. sed idē post vt patet Esdre. vi.

Babilon illa magna capitur. z auferē potestas eius. sicut pdixerūt pphete sancti. Dec fuit pma z maria ciuitas totius orbis de q incredibilia scripta sūt. z hec tā terna nocte defecit. vt ostendat q ad irā dei omnis potentia puluis sit. z fauilla. Dicit verissime q eā humano opere extrui vel humanis viribus destrui potuisset pene incredibile videbatur. Tū grā de spectaculū euidentisq; exemplum mūsdus habere nō informari posset seu etiā vellet.

D ij

Quinta etas Transmigratio.

Sibilla cumana de ppho pphetat. et tarqno. sc. codices attulit. i qbo erat septa decreta roanoz. Sibilla beleispotia de agro troiano nata his or fuisse temporibz et pphetauit sic de christo. Jesus christus nascetur de casta rc.

Reges romani

¶ Iste tarqno superbus seruo interfecto meli

tarq. superbus

ore se arripuit regnu. Dic pms oim tormetoz qia ex cogitanit. et p de regno expulsus e ppter skipru lucretie

a filio suo pmissum. Et noluerut ammodo romani habere reges ppter tyrangidem eorum.

Darius pri mus monar cha persaz

Cyrus re gnauit an. xx.

¶ Iste darius fuit pso brinus astragis que in filiu adoptauit. qz u buit nigrinica filia. et dedit ei regnu. qz cyr? e u pugnauit. et m abovicti sira cyro. sz taq nepo tes cos tractauit benigne. qz ano sez astragi regnum bircanoz concessit. et Dario medorum.

mfeius erat filia regis astragis. De isto pphetauit esayas. et babilone viciit baltasar interfecit. daniel magnificauit. et isrl remisit in iudea vt temy plum reedificarent. vt patet Eudre primo.

¶ Historia libri Eudre incipit.

Anno mundi

III^m DC LXXXIII^m

Linea christi

DXA

¶ Templum fundatur.

Haggus et Zacharias prophetant. pfortantes templu. et prouocantes ad edificandu templu

Potiffices.

Ihesus

¶ Iste Ihesus filius iosedech sacerdos magn? taq reges. et zorobabel tanq dux post reditu ppli isrl de babilone pauerut. Et iste mod? vsq ad berodez

seruat? e vt sacerdotes sumi cent pncipales et duces substituti. Semper m duces erat de tribu iuda iuxta pphetia iacob. Et sub hoc regimine sacerdotali optimo no le gif populus declinasse a veritate fidei sicut ante. qz tpe iudicii et regu seotus ad idolatrias cor ruit. Et nota q indei isti q hic redierut et postea dispersi sunt in omne terra. iuxta pphetaz Da uid. Disperge illos. ps. lviij. fuerut ocs de tribu iuda beniamin et leui. et pauci de decz tribub? q aufugientes iunxerunt se istis. Illi aut q in motib? caspijs religati sunt nuq redierut fm hebos

¶ Cyrus post multa bella tandem cum ad scittas declinasset a regina ihamiris capif. et curo exercitu suo ad. cc. occidit. et apntei? precifum in vire humano sanguine plenu picit dicens. Satis te de sanguine quem sifisti. Arphaxat post mortem cyri p vim obtinuit regni medoz. et edificauit ciuitate grandē. Ecbathayis. et disposuit rebel lare contra nabuchodonosor. i. cambissen. et m ab eo victus fuit. vt patet Judith primo.

Folium. XXIII.

Falaris siculus tyrannus. multos innocentes depopulat. Hic quidam perillu artificē q̄ thaurū
ereū fecit ad puniendū homines. in eundē ipm̄ piecit primū vt experiret qd̄ fecerat. et clamor ei⁹
p̄ os thauri sonuit horribiliter quasi boatus bestie. et sic tyrannus iniustus inuenit aliquē quē ius
ste puniret. Istud factū dicit orosius anno añ vrbē pditā. lxxij. vel circa 22. Et vt dicit sicilia sem
per nutrit tyrannos. fuit. ¶ Lucretia feia nobilis et honesta a filio regis violenter oppressa
seipam stulte gladio inforem. Hec exemplū castitatis alligari solet. s; nō excusat ab homici
dio. vt dicit Augustinus. i. de ciuitate dei

Cābises
q̄. fili⁹ ci
ri. a. vij

Babilonia noua i egipto pdita a cābise q̄ totū illud obtinuit regnū

Erenei
des. iij. a
medio

Iste Lambises filius ciri. et scōs magn⁹. varie nominat⁹ a diuer
sis. apud eisdē artaxerxes dicitur vel assuer⁹. In historia iudith q̄ sub
eo tertia fuit vocatur Abuchodonosor. Hic poten
ter interdixit ne ierusalē aut templū reedificarent. et
pater eius nūmō precepit ne ciuitas extrueret. et et
iam tunc principes Tyro ignorante impediuerunt
opus domus domini. Hic quidam iniquū iudicē vi
uum excoarari fecit. et filiū sup̄ paternā cutē sedere fe
cit. vt h̄ mō scelus vitaret. et recte iudicaret.

Iste ereneides terti⁹ mas
gnus duxit filiam regis in vxorem et n̄
diu post moritur. Pantaptes filia cam
bisis fuit his duobus successiue in con
iugem sociata fm̄ Hieronymū sup̄ Da
nielem libro tertio.

III. 2000X

X70000

uicem mibi in q̄ mibi ouis

Historia iudith hic teritur. ipsa autem
exemplar totius pudicie ponitur.

Holofernes princeps milicie Abuchodonosor camoisus mul
tas terras dominio suo subiugauit. et tandem venit ad bethuliā. et ibi a iudith muliere interfi
citur. vt p̄t̄ iudith. ij. et xij.

Pythagoras primus phs.

¶ Nota q̄ gentiliū sapientia q̄ totaliter de creaturis fuit primo incepit a dñs qm̄ adhuc tpa
grossa fuerūt. q̄ tunc qui paulo plus alijs sciebant. a populo rudi dñ putabatur. Post hec cre
uit prudentia. et tunc theologi venerūt. ipi sunt poete antiquiores qui de falsis dñs multa men
dacia. sinterunt vrbano sermone. Si isti ante venissent profecto dñ putarent. sed temp⁹ obfu
it eis. Post hos venerunt sapientes. i. sophi. qui mira iactantia gloriā suā celebrarunt. Nec
tamen diuinū aut theologicū honorem meruerunt ppter tempus. quia iam melius sciebāt.
malam tamen consuetudinem cum ceteris continuauere. licet nouos deos fieri prohiberent
Demum philosophi claruerunt quorum iste primus fuit. eo q̄ humiliter responderet se nō sa
pienter loqui. sed amatorem sapientie. Hi p̄m̄initer contradixerunt idolatrie. et plures crucis
dati sunt plures timore fecerunt sicut alij. Piores fecerunt qui munerib⁹ acceptis enā p̄ pro
prium conscientiam cultum sacrelegum extulerunt. Vide Augustinū de ciuitate dei.

¶ Dano et phisios discipuli pythagore hanc sectam continuauere. vbiq̄
quingennium silentium seruabatur. et post eruditi loquebantur.

D iij

Quinta etas Transmigratio.

Anno. cclliij. ab urbe condita romani loco regis ordinaverunt duos consules q̄ p̄ vññ annū regeret. ne ex mora t̄pis in supbia erigerent. et ut vn⁹ alterū corrigeret si erraret aut excederet.

Leonida rex spartanorū cū. ii. hoim. lxx. persarū pene crucidavit. Mirabile dictū ait suis. Prædite hic rāq̄ apud inferos cenaturi. Et ita factū ē. q̄ ex fatigatōe ceciderūt sup mortuos. et mortui sūt cū illis pariter.

Reges persarum.

Darius
italpis
iiij. ma

gus. Iste Darius fuit vn⁹ de. vij. magis et subtili regnū acq̄sivit. hic recuperavit regno persarū assyrios. et babiloniā. asyriam. macedoniā perdomuit. Et q̄ regis scitarū filiā in vxorē desideraret. et ei dare noller. ob hūc. dcc. scitas venit. nō veritus p̄ vnus hoīs libidine tot milia viroz mortis piculo expos nere. q̄ vnq̄ incautū et crudele et iniustissimū fuit. Tū turpiter fugatus. lxx. a misit. tandē cū residuis a paucis atheniensibz. puta. xi. supatus. cc. psarū amisit. Volēs autē se post fugā vindicare. in ipso apparatu cōcidit. Et fuit q̄sdam bona spes est de ipso. q̄ hūc fidem vnus verū dei. cui templū et sacrificia fieri p̄cepit. Vide Lyrām sup. ca. vi. Esdre Democritus p̄hs seipm̄ excecavit. et de diuite se pauperem fecit ob amorem sapientie.

Anno mundi

iiij. dcccxxxiii

Linea christi

Abiad

Iste fuit filius Zorobabel. sed de ipso et alijs per sequentibz vsq̄ ad Joseph nibi habetur in scripturis. nisi q̄ a Datibeo numeratur. Et iō nec tempus eoz debite sciri potest.

ADXXXXD

Nota q̄ fm magistrū. Darius instinctu zorobabel iussit resumī opus dom⁹ dei. p̄cipiens p̄ncipibz suis ne aliquo mō impedirent sed iuuarent. Vide etiā Esdre. v. et vi. ca. De hac era ambiguum est propter diuersitatem doctorum. Aggens et zacharias anno secūdo darij increpauerūt pplm̄ ppter negligentia eoz ad edificandū domū dñi. et sollicitabant zorobabel vt loqueret sup hoc regi. et annuit rex. et accensus est cor ppli vt edificarent templū. vt patet Esdre. vi.

Pontifices.

Templū perficitur anno septimo darij. Aggens de hoc templo p̄phetavit. q̄ gloria eius maior erit q̄ primi. quod est intelligendū spūaliter. quia xp̄us dñs desideratus cunctis gentibz hoc corporali p̄sentia sepius ingrediendo magnifice glorificauit. et oblatns fuit in eo in die purificationis marie. alioquin nō potest stare veritas prophetie. quia istud secundū quasi nihil fuit respectu primi. Augustinus hic fortissimum sumit argumentum contra iudeos. q̄ hec auctoritas necessaria intelligatur de ecclesia que est domus dei ex viuis lapidibus. quia hoc templū nec vnq̄ habuit parem gloriam: raceo maiorem. Vide Augustinum. xix. de ciuitate dei.

Joa
chim

Iste fm iosephum cognominatus est Josedech. sub quo ciuitas hierusalem extructa est. vt dicit etiā eusebi⁹. sic etiam patet Heemie. xij.

His quoq̄ temporibus pythagoras philosophus claruit. qui samo oriundus crotonē degit. Nonissimē metapontum adiit. ibiq̄ sepultus est.

Folium. XXIII.

Iste dictator creatus fuit: ut consules preiret potentia contra inimicos.

Dic tator nomen est officij dignioris **Quintus** rebus in rure ab aratro sumptus est. et in dictatore creatus est. Sic roma iam pene desperata propter aduersos casus magnifice consolatus est

Hoc tempore facta est rome dissensio plebis a senatu.

Publius et per hoc solus fames et pestilentia gravis romam corripuere. Et bellum videntium atrocissimum fuit.

Pericles filius aristidis multitudine populi quos collegerat terras mouit et vendidit. et tunc pene nihil ei prospere successit. Amisit quippe in breui tempore decies nonies centena milia viros. Tunc tandem post modicum per artabanum prefectum suum occiditur. Breuius autem numerus victores extiterunt. longe maior erat occisorum. Quod tempore dolenda res. Vide orosium. Narrat enim beatus Hieronymus in epistolis suis quod Xerxes cum de sublimi loco innumerabilem exercitum vidisset flexisse dicitur: eo quod post centum annos nullus eorum superstiturus esset.

Artabani filius regis persarum parum profecit. Tunc hieronymus videtur eum numerare super danielis libro tertio.

Fabiorum gloriosissima familia urbis bello videntano prosternitur.

III° DCCCLIX

eliachi.

De hoc nihil habetur in scripturis nisi matthei primo.

TXDXXXI

Esdra vir sanctus atque doctissimus velut alter Moyses in populo venerandus habitus est. Sic primus de babilone cum ceteris venit. sed iter paterna solitudine motus rediit: ut populum lucrifaceret et secum adduceret. Tempore autem isto legem: ceterosque libros sanctos reparauit. quos combusserant chaldei. fuit testimonium orbi relinquens. nonos et faciliores apices inuenit. Quo feliciter in spiritu sancto peracto venit iterum hierusalem cum multitudine magna. regalis

Malachias propheta claret sic dicitur. i. angelus propter optimam vitam et deorum aspectum. Atque ore eodem quo prophetauerat. angelus domini apparens eadem iterabat.

Anaxagoras philosophus clariuit. Sic habuit successorem qui dicebatur archelaus magister socratis.

Democritus cerebrosus. Pericles et alij philosophi notabiles maxime in moralibus clariuerunt.

Socrates philosophus. Sic habet magnas laudes progeratias. quae etiam beatus hieronymus sibi in exemplum ponit et alijs. Fuit enim mirae patientie. et spei nimis et subtilis de proprio contentus. i. deo fert sensisse. pro quo tandem venenum in carcere bibit.

Plato discipulus eius. Procras et alij philosophi fuerunt tunc notati viri quorum labores permiserunt.

Dionysius

D iij

Quinta etas Transmigratio.

Virginius filiā ppiā gladio transfigit ne seruituti traderetur. et ob hō tribuni i signia deponere cogunt. vide tñ lūiū de p dītōe vrb. li. iij.

mar
cus

Lxx. rñ. tabulaz rome insti-
tuta est. Decē enī tabule a gre-
cis delate sunt: quibz due

Decem viri instituti fuerūt loco cōsulū. qz

Romani.

gne-
us

addite sunt a romanis ā
no. ccc. ab vrbē p dītā. ipe
est annus mundi
iij. dclxxxij.

Tri
buni

nimis p qrebat d pperfo regimie p lūzē.
Isti duo pāu p fuerūt nec p fecerūt

arthar
xerxes lō
giniā

Reges persaz

Xerxes
mēfio
ij.

Segdi
an^o mē
libvñ

Iste artaxerxes est sub quo ef-
dras venit hierlm. et neemi-
as fuit pincerna eius quē p
misit ad edificandum muros
ciuitatis.

Roma in cōculcatōe incensa. et
muri ei⁹ destructi. Flaz senonos⁹
galli cū romanis pugnāt. et cepit est vrbis pter capitolū. quod
etiā p dītisset si pugil anser ex lassitudine pugne dormientes ro-
manos nō excitasset. Qua ppter ambrosius exprobrando eis i
gratitudinē xpiane pperitaz. dicōs magis sacrificare anse-
rbo debere q dñs. Idem augustin⁹. Os inferni in
medio vrbis horribilr appuit. De cui⁹ exaltatōe ples inter⁹

fecti fuerunt. Ubi cū semarcus
Anno mundi **III° DCCCLXXXIII.**

Linca christi.

AXDDDD

Abdomade Danielis hic incipiunt. De his est grandis altricatio inter doctores. et labor
rinibus maximus. Vide Hieronymū super Daniēlem. et Lyrā. et Ulrichū li. v. c. iij.

Porro Beda computat per annos lunares. et incipit vigesimo anno artharx. rses.
¶ Heemias vir benignissimus ac deuotione pscriptus. fuit pincerna artharx. rses. regis per-
saz. Hic vigesimo anno citis iuxta dei voluntatē missus est ab eo vt instauraret murū hierlm
et edificauit eam in angustia tempoz. Expleto autē opē miraculose ignē scām receperunt. et mu-
rū dedicauerūt. Deinde rediit ad regē. et itez reuersus est hierlm. et mortuus est. ibiqz sepultus
iuxta murū quē edificauit. Vide in libro eius. Et hic finit hystoria libroz q sunt de canone

Abatin⁹ p mus comic⁹
q sub specie iocalitatis a
perte vicia redarguit.
archita tarēt⁹ mgi platōis
Abubia des socraticus.
Eudoxus astrologus.
Epicurus vorax.
Dyogenes alexādro di-
tior et potentior fuit. eo q qdquid dare potuit ptempfit. qdquid auferre vel inferre nō expauit.

¶ Hierusalem reedificatur a Heemia et alijs filijs israhel. et habet
tres habitationes. Prima habitatio est p mūnis ppli. scz artificum
laborantium in mechanicis. Secunda habitatio est nobilium et
ptopbetarum. Tertia habitatio est regis et sacerdotum. Item
habet sex portas quaruz prima dicit vallis iosaphat. secunda por-
ta sterquilini. tertia porta vetus vel iudiciaria. quarta porta pisci-
um vel danid. quinta siloz vel aquarum. sexta gregis vel pbatice pi-
scine.

Folium. XXV.

¶ Ludis scenici instituti. ut pestilentia cessaret rome. De his Augustinus multa tra-
ctat diligenter: improbando deorū falsitatem. & talibus ludis placari possebant. Ita turpiter isti
exercebantur. ut ne dii honesti viri & semine interesse nō vellent. s; nec vel de longe intueri. Quia
crilegia deorū quibus nouella romanorū indoles ad tāta crimia prauo traheretur exemplo. ita pro
depellenda temporalis peste corporū accessit est perpetuus morbus animarū
¶ Tibullus loco consilij instituit. Tibullus hoc exprobat.

¶ Tribuni loco consilium institunt. Verū hec mutatio magnā perniciem reipublice ingerit. eo q̄ singuli cū impatoribz insignibz pcesserūt. donec pervim coacti hmoi fastu; deponerent et tyrannidē. Nulla aut̄ restat iam spes tranquillitatis adipiscendē

(Darinus
nothus
ā. xix.

romanis: nisi per solam patientiam. quā vera dei sapientia christus docuit.

¶ Iste Darus gravem manū misit contra athenienses. vñ tandem periti sunt: qui supremi fuerunt iuxta moē mirabilisq; humane. Sub eo egyptus recessit a persis. Dicitur frater eius cyrus bellicosus. Vide Dioscorum libro secundo.

¶ Mediolana ciuitas conditur. sic dicta. quia ibi tunc apparuit sus. que pro media parte portabat lanam pro pilis. Hoc modo omnia gloriofa mundi a paruís et pene vilibus oriri habent. et in idipsum tandem reuertuntur.

His temporibus athenienses. xliij. litteris vii ceperunt cum antea. xvi. tantum litteras haberet

III^{as} 300018

Anno ante christi nativitatem 6666

Bella Abienensium famosissima quasi secunda trojana circa hec tempora fuerunt: & sumpti sunt miserabiliter: & in servitutem redacti. Quomodo perierunt: & quid sit illorum proli-

Plato filius diuinus nominatissimus claret quem Augustin⁹ extollit, quasi ultra de di-
uina scriptura aliquid senserit. Aristoteles discipulus eius fuit.

Iste Heliazib vel eliazaphat successit Joachim in pontificatu. vt dicit eusebius.
Et vltcrius communiter doctores sequuntur iosephum. vt dicit magister. quem se
etiā Eusebius sequi testatur.

Iste Heliasib vel eliazaphat successit Joachim in pontificatu. vt dicit eusebius.
Et vltorius communiter doctores sequuntur iosephum. vt dicit magister. quem se
etia Eusebius sequi testatur.

¶ Dionysius filius tyrannus pessimus de sicilia expellitur. Hic erat discipulus pla-
tonis: s; nō imitator. Quodā tpe vidua quedā paupercula p ipso diā imolabat: obsecrās qua-
tenus diuinius vivere: ipso retro stante secretius ex admiratē. Completo at sacrificio accersis-
to interrogās ait. Cur sic pro me oras. q; sp tibi molestus fui. Illa rīdit. Dñe cuius vi tyrannus
fuit. z vaccam mihi vnam abstulit. z nō retinui nisi tres. rogauis deos vt moreretur: si for-
te ipso defuncto filius eius pater vester mihi restitueret eā. s; ille peior: nedū illam retinuit. imo
vnam similiter abstulit. z remanserūt mihi nisi due. Iterū imprecatus sum contra eum: vt mo-
reretur sperans a vobis mihi restitui vaccas meas. vos autē pessimus omnium: nihil mihi reddi-
distis. insuper etiam afflictam afflicxistis. vnā auferendo. Timidi ergo ne post mortem vestram
adhuc crudelior veniret q; hāc sūt auferat. z fame moriar. idē deos exorauī p vita vestra. infelici-
ter experta q; pene continue res in deterius dilabunt. Hec sūt verba vetera et noua. predicta
cuius experientia nō oēs equaliter aduertunt. Qui autē hec patiuntur. a risu ptinere se nouerūt.

Quinta etas Transmigration.

Iste camillus furus dictus extitit qui afflicte reipublice magnifice subuenit. expugnando
scz veientes qui p decem annos pnuos valde romanos attriuerat. Hic nñ virū postea igra
ta ciuitas damnauit. Drosius d. cit hanc victoriā magis vilem
q̄ nobilem fuisse. q̄ sine villo digno romano virtutis testimonio clā

Romani

dictator
cami
llus

destina obreptione fecā fuit. Nec ob hāc iniuriā destitit qui rediret
itez de exilio. rēnuo p̄tāz defeydēs. Et h magnū est exemplū
patientie christianis fm augustinum.

Reges persarum

Assuer⁹
vl' arcar
persea

Iste assuerus pgnomiatus est minendn. darū z perisatidis fi
a. cl. lius a lxx. ab hebreis aut assuerus dictus. Et hūit fra
trem noie cyrū. quē post mortē p̄is in bello supatū occidit. quia nisi p letale bellū libido domi
nandi nequibat mitigari. cū tñ tot terras possideret q̄ merito pl⁹ q̄. c. regentibz suffecissent do
minia eaz. Hic primo vasti reginā pulcherrimā duxit in vxorē: quā tñ post abiecit. z hester vir
ginem de stirpe beniamin loco vasti sumpsit. z mardocheū patrū ei⁹ sublimauit: amon pri⁹
suspensio. Hic videt homo pacificus fuisse. sed nimis luxuriosus. vt p̄t in libro Hester. i. z. ij.
Fert etiā filios habuisse. ecc. e quibz darys quē in regem sublimauit. z. cl. alq̄ nobiliores cō
inrauerūt vt eum interficerent iā senē. vt sic licentius regnarent. Quo compto omnes fecit oc
cidi. quia per que quis peccat per hec et punitiir.

Anno mundi

Linea christi

Hester historia hic textitur fm doctores latinos. Vide lyram hic. et enigm Danielē. cit.
Mardoche⁹ iudeus vir scūs clar⁹ habet. Et prim⁹ post assuerū in toto regno p̄sruz. temp tñ
humilis et deuotus cultor dei et fratrum amator. Et fm hanc computationē latinozū tem
pore exaltationis sue fuit annorum. cclix. Vide lyram.
Samnites mediū sunt inter picenū capantiā z apuliam.

Pontifices.

Aristoteles audiuit platonem. xviij. annū gerens

Hic post fuit magister alexandri.

Demostenes orator fuit.

Speusippus post platonem achademiaz tenuit.

Senocrates successit moruo speusippo.

Hermes tremegistus qui et mercurius dictus est
fuit circa hec tempora.

Lacedemones ipsi sunt spartani expugnati. z in
seruitutem redeuntur quoq̄ improba dominan
di cupido infinita mala suscitauit.

Apuleius z hermes discipuli platonis in
templorum locis et porticibus versantes
nihil aliud q̄ de virtutibus cogitabant q̄
oculos effodisse leguntur. ne per eorum
visum a contemplatione sapientie auocarēt
Lobares philosophus qui ait. In suo ne
gocio quisq̄ ebetior est q̄ in alieno.
Senocrates grauissimus philosophorū
et castissimus fuit.

Folium. XXVI.

Danlius torquatus pugna inchoauit atrocissima cum gallis. percussos gallo deus ad singulare certamen puocauit. torquem aureum de collo eius tulit. et suo imposuit. Un-
de ipse et posterius eius dicti sunt torquati.

Iste quintus dictator cruentissima congregatio bellum a mallio inchoatum perfecit. et victor fidelis factus in eadem paupertate permansit sicut ante. quatuor iugera suis manibus colens. Dunc in exemplum adducit augustinus de ciuitate dei contra auaros et superbos christianos quosdam.

Ochus annis xliiij.

Iste ochus qui et artaxerxes egiptum reuocauit ad imperium persarum nectabano rege in ethiopia pulso. et plurimos iudeorum in transmigrationem egit. et intra mare caspium collocauit qui nimis creuerunt ibi. Hic etiam misit vagosum principem trans flumen qui tributa per esdra dimissa repetiit. sex septimi anni propter sabata terre. Vix est quod hic ut putat filius herodoti ita fuit iudeis infestus.

Darco valerio teste eutropio euenit victoria contra gallum sine gallos. propter coruam qui insides eis brachio eruit oculos galli cum rostro. ex quo postea eorum nomen sumpsit. Marcus valerius coruinus.

Aristoteles famosissimus et omnium philosophorum subtilissimus claret. sectam peripateticorum constituit.

III° DCCCCXXXIII.

Sub huiusmodi facta est pugna tuorum scorum quorum

octo milia capiti fuerunt.

arsam anno. i.

Iste arsam qui et argus successit ocho et parus regnauit.

Aggaeus presbyter oculi templum superbe intrat et spoliatur. et tributa ministris dei imposuit propter dissensionem pontificum cum se suo iesu quem occidit sydo delet ab ocho rege placet. Erubescere syon ait mare.

Iudas vel ioiade filius eli saphat fuit summus sacerdos rege mardochei. cui idem epistolam misit de obseruatione dierum ieiuniorum. ut patet Hester. ix.

Joanes

Iste iohannes filius iude huius fratrem qui dicebatur iesus et aspirabat ad pontificatum. quia propter familiaritatem vagosi prefecti trans flumen sibi parauit. Confusus autem super hoc altricare cum iohanne cepit in templo. et ideo incitauit fratres ut eum occideret.

Fabrigius vir digne memorie nulla potuit industria pyrri regis a romana ciuitate diuelli. promissa etiam quarta parte regni. tandem pyrrius ait. Hic ille fabrigius qui difficilius a virtute quam sola cursu suo auerti potest.

Quintus curtius philosophus. Hic contra alexandrum multis rationibus seriose disseruit eum increpando. Si deus es inquit. beneficia largire non auferas. Si homo semper id cogita alijs postpositis. Calistenes philosophus condiscipulus alexandri sub aristotele ab eo occidit quia cum pro deo non adorauit. et multas tyrannides similes idem alexander perfecit magis ductu proprie complacentie quam recte rationis. quod valde commune est apud potentes. Indignanter accipiunt si quis proferat vel faciat quod eis non placent. quod periculosissimum est et sibi et alijs

Quinta etas Transmigratio.

Vinutia virgo vastal' ppter icestū viua sepulta ē. Nec z filia allegari solēt in exēplū xpianis q̄ legaliter et dīctrice vicia etiā apud gentiles puniebantur.

mar
cius

Iste marcus cū
vi. rōanis pu

ma
lius

Isti duo p̄sules p̄ latinos pugnātes decius

Romani

Ua
leri

gnauit p̄ gallos
q̄s in fugā ver
nit. z gūiter tru
cidauit.

De
cius

occisus fuit z mālū triūphauit. Sz qz p̄p̄ius
filiū occidit. solitas laudes n̄ hūit Ille nāq̄ fi
li' p̄ impiū p̄sulū pugnauit p̄ hostes z q̄uis vi
ctor extitit. tñ ppter inobedientiā virgis celus

Darius
annis
xxiij.

Reges persarum

Iste darius potētissimus ausus
est a grecis tributa expetere. q̄ fuit
occasio destructionis totius mo
narchie p̄saz q̄ hic translata fuit

et capite punitus fuit. Hoc in laudem patris
augustinus allegat.

ad grecos iuxta p̄phetiā Dañ. Fert q̄ amiserit
q̄nquies decies centena milia bellatoz. quos
oēs alexander de p̄sis occidit. Circa hec tem
pora dicit orosi. q̄ noz vsq̄ ad plimā diei par
tem tendi vīsa est. et sareza grando. i. veri lapī
des de nubibz descendentes terrā feriunt.

q̄ dedicatiō prima apud romanos. Flota q̄
romani vsq̄ ad ista tpa nūq̄ se capi p̄mitte
bant vel in seruitutē redege. sz aut vici aut oc
cidi maluerunt. sz circa hec tpa hec eoꝝ aīosī
tas sedata fuit a samnit. Uex papiri' b scan
dalū amouit. q̄n post samnitas vicit. licet ma
ius ded. cus scz periurij tunc roma p̄traxit.

Anno mundi

III° DCCCLIX

Linea christi.

7XDDD

Alexander nascitur ex olimpiade vxore philippi regis macedonū adultera per. iecta. nab. nis
gromaticū regē egipti. qz per incantationes illudebat ei quasi deus amō p̄cubisset cū ea. hoc
colludio potētū adulteria et stupra solebat excusari. aut etiā honorari. sz paup̄z capitali pena

Exercitus darij p̄mus. de.
Pōtiffes Secundus. xxx. peditū. z cē

Jas
dus

Iste iadus irato alexandro occur
rit pōtifficalibz induit et placatus subito rer

tum milia equitum. Tertius
cccc. peditū. z centū milia equitū. Et in h̄ ter
tio congressu darius letaliter vulneratus cuz
fugeret miserabiliter solus in viā derelict' ob
iit alexandro presente. quē licet inani miseris
cordia tamen regali cū honore sepeliri iussit.

de equo descēdit venerabat antistitē. z cū pa
ce et gaudio intrauit ciuitatē. fecitq̄ sibi affer
ri codicē Dañ. et exponi p̄phetiā q̄ de ip̄o loq̄
q̄bus pactis gānisus est valde. qz oīa q̄ p̄ som
niū añ viderat debito ordie p̄plebant. E rvisū
est sibi q̄ ip̄e eēt de q̄ hec p̄phetata fuerunt. z
maiorē ex h̄ sumpsit audaciā pugnandī cōtra
dariū. oblatoq̄ sacrificio iussit petere iudeos
quē vellēt et concessit vt suis legibus virent
tur. et q̄ septimus annus esset absq̄ tributo p̄
pter sabata terre. Vide au. iustinum.

Benander comicus

Secusippus phus

Antiocha

Edissa ciuitates consiluntur.

Seleucia

Philemon phs

Benoderus phus.

Folium. XXVII.

Iste papirius cum adhuc puer esset prudentissimus fuit. et pulchrum mendacium fingit. ut matri celaret secretum consulatus. Cum autem vir factus esset adeo bellicosus fuit ut Alexandro cuius adventum romani formidabant. merito obiceret. nec quicquam de diis curabat. sed augures infausta predicta cecies deridebat. et in magna eius laude referunt doctores sapientia. quod in se virum prudentem et magnanimum ostendit.

Alexander magnus. monarcha grecorum. a. xij.

Papirius

Ptolomeus rex egypti.

Philippus

Iste philippus fuit rex macedonum. frater Alexandri secundum Hieronymum.

Reges egi.

annis. xl.

anti
go.

Non sit huius persecutio de hoc in prophetia dabitur. ergo nec sancti doctores inmittunt se de vltiori annotatione.

Iste alexander magnus dicitur propter mirabilem victoriam quam habuit de toto mundo quasi in brevi tempore. quod eundem fuit iudicium ire dei per totos illos temporis. Nam aliqua miracula ostendit sibi deus adiuvando manum eius quod mare paphlagicum sibi divisum fuit. sic soli mare rubrum iudeis quando persequabantur darium. Etiam ordo fusa montes caspii clausi sunt. et iudei quidam pueri inclusi. Tandem in babilone hausto veneno mortuus est. anno etatis sue. xxx. anno monarchie. v. macedonum. xij. et huiusmodi multe historie concordant.

LIII. DCCCLXXXIII.

Sadoch.

De hoc nihil habetur nisi quod cum alijs numeratur. Ezechiel. i.

LXXXIII. DCCCLXXXIII.

Nota quod defuncto alexandro cum xij. illi quibus regnum divisum inter se non possent concordare. infinita bella surgunt et multiplicata sunt mala super terram ultra modum. Tandem peritis alijs istis. iij. scilicet anthigon rex assyriorum. Ptolomeus Lagi filius rex egypti. philippus rex macedonum. et Seleucus rex syrie obtinuerunt potestatem iuxta prophetiam Danielis. Vide orosium. De regno vero egypti principaliter hic fuit persecutio. quod iudeis quibus infestis. quibus infavores fuerunt reges ipsius quod ideo evenit. quod reges syrie penes cum egyptiis pugnabant. israel autem in medio eorum ingiter affligebatur quocumque se verteret. iam ab hoc iam ab illo. Et primo iste ptolomeus eos graviter afflixit eosque captivos dolose vendidit. Et hac occasione dispersi sunt in nationibus. ut patet actuum. ij. Ipe autem impunitus non evasit. Vide orosium.

Reges syrie.

Seleucus

Iste Seleucus vel Nicator filius antiochi post multa bella cum babiloniam devicisset. totius asyae dyarchum et ab hac etate scriptura machabeorum regnum grecorum enumerat. ut dicit Eusebius.

Exercitus alexandri ut dicit orosius fuit pedum. xxx. et equitum. lxx. et taurorum. ac tam parva manu universum terrarum orbem. ut admirabilis sit. quod vicit. an quod aggredi ausus fuerit incertum est. Summa occisorum de partibus ab exercitu alexandri ad modum parvo. fuere quinquies decies centena milia. Nec idem. Alexandria. xij. ab alexandro condita sunt. scilicet quolibet anno regni eius una.

E

Quinta etas Transmigratio.

Hoc tpe pfulu tpe terrin sunt romai. qz. iij. p. k. italie 3 eos in vnu fed^o coierunt. qd tñ subtilr paula
 timqz vi
 cerunt. **Fa/** **dolo** **Hoc tpe** **Iste cu ronis 3 taratinos** **curi**
 binf. **bila** **cruij. ro** **iustissimu bellu egit apuliu** **us.**
 Aideo **manoru a** **ferete taratinis pirro rege**
Romani. **rosium.** **Do/** **gall' occi/** **Emi** **grecoz. Bellam e vitra. uq.** **ut. et cens**
cius. **mi?** **sa sunt. nec** **lius** **a. tade victo pirro. z i piam** **mar/**
appret qn **redeunte iustissimibz** **cus.** **pir**
rū fugauit

romani iustu bellum habuerunt.

Reges egiptioru

Iste philadelphus rex deuotus z
 vnus veri dei cultor valde graciosus
 erat iudeis. quoz. clere. soluit a capti
 nitate. et libertate pstita ptes exaltant
 Hoc aut fecit vt placaret sibi deu isrl en
 ius mirabilia audiuit. z legē hie deside
 rauit. nec potuit trāfferi in aliā linguā nisi a deuot^o ei dignis cū debita reuerētia z solēnitare
 Quidā nāqz attentauerūt eā inferre in historias suas quos diuina plaga tetigit donec peniteret
 Sic vero misit ad eleazarū vt doctos z ydoneos viros sibi destinaret quod libenter fecit.

Prolo
me phi
ladelis

moriēte taratini cūz cartbaginen sibi fedus

interūt. ex hoc punica bella inchoata fuerit.
 Pestilentia grauis rome fuit. que semper
 breues inducias ibi habere psuevit. verū hec nimis
 magna fuit. pserum in mulieribz et pecoribz. ita vt
 in vtero cōiter necarent. animaliuqz genus defectu
 rum putaretur.

Anno mundi. III° DCCCCIX.

Linca christi.

Abim

XDD

Hoc tpe romani samnitas post multa damna oppreuerunt. Proprium em eis fuit. nihil pro
 spere secum agi. nisi post diuturnos labores et picula. An ticit aug^o q multo vixissent scaci?
 romani si deposito fastu dominandi morem simpliciū sectati essent.

Iste Dnias fuit filius iadi.

Pontifices.

Dni
as.

Sy
mo.

Dic ppter scitātē vite singlarē fuit iustus pplo co
 gnominatus. qd frequēter cōtingit plibz alijs. hic
 ontam ad huc puerum reliquit.

Olimpias mater alexandri magni. mulier tyrannide plena occidit. z mortē impetrita suscep
 Ab h antiocho q erat secūd^o rex
 syrie p alexandru magnū oēs se
 quētē reges syrie dicit. sūt antiochi

Plt sū oī signo muliebr^o panoris. sic fili^o ei^o **nati**
 Reges syrie fortissime mortu^o fuit. Bira pāstria in **och**
 feicoferu ppter hūane laudis extollentiā.

Soltratus pbarum in alexandria construct^o **Crisipp^o phus hic dicit q stultus nlla**
 in mari. Est autem pbarus turris maxima passus **rescit vti. vt ergo ei nulla re opus est.**
 ex. habens fundata in mari super septem cancos vitreos. Unum de septem mirabilib^o mūdi
 Fulgor rationalis circa hec tempora cessauit fm iosephum. qz appropinquāte sole defecit aut
 roza id est christo qui ineffabilem vritatem docturus proxime venturo figuralis cōsulio ter
 minata est. Vide magistrum super eo.

Folium. XXVIII.

Iste argiuor vrbē cepit

z legione mūpū rōnorū

rbome mīsa. q

oes virgī cefi z

securi percussī

fūga ciuibz i medio fori

qz n legatī se habuerūt.

ita stricte tūc rome iudī

Iste aduersū picētes bel

lauit. z tera tremuit qsi

sāguinē fūdendū

bozreret accipere. z

pene oēs ab vīras

qz pte corruerūt. paucis

romāis qsi victoribz exce

pūis dīas inducit

Iste appius siracu

lanos z pēos

supauit. z mī

ctā iposuit vi

az appiā stra

uit. aqz clau

ptolme

us euer

getes. ā

tit.

xxvī.

Iste fraude circū

nēr? hāibal

interfectus

est ab eo.

Dic totū ex

ercitū hāiba

lis pterēs eū

i fugā puer

cabat vt nec etiā victoribz pceret si in modico excederet

Prodigia magna rome fuerūt. Fulgura edes muros meni

a zē. pbusserūt. Flāma scissa biatu terre eructata v. iugera

exussit. Itē nō longe p? sōtes pēsi sūt in sāguinē. z lac de celo visū est

manare.

post vastatam syriam et siciliā et partem asie inter innumera spolia que cepit etiā deos eorū

quos cambises in psas transuererat reuertit. id euergetes dicitur qd reuentionem sonat.

Hanibal senior p?mum bellū punicū inchoauit. qui semel z iterū superatus a romanis

tandem ab exercitu suo lapidibus obrutus moritur. Infortunatus fuit.

III^{us} DDDDDXXXIII.

III^{us} DDDDDLIX.

ΛXXV

TXDD

unus et septuaginta

Septuaginta interpretes legem transferunt de hebdeo in grecum cum grandi miraculo tot
viri in septuaginta diebus totam sacram scripturam interpretati sunt cū summa pcordia spi-
ritus sancto omnia presidente zē. Vide Augustinū. xviij. de ciuitate dei pulchre. Verum Dies
rosymus nō per omnia concordat. vt patet in eius prologo super bibliam.

Elca
zar?

Iste fuit frater symōis z misit ptolomeo. lxxij.

viros pudentes ad interpretandū leges. de qualibet tribu. vi. Dō

aut dicit. lxx. tñ vsus sacre scripture obtinuit. que qñqz subtrict

pūum numerū excrecentem super aliquam summam.

atbi
och?

Iste anbiobus pugnā grauissimā habuit contra philadelphū

regem egipti. Et quia non potuerunt in concordiam bellando per

uenire per aliū modum pacificati sunt. accepit em beronicem filiam regis egipti in vxorem

iuxta prophetiam danielis. Vide hierosymū ibidem.

Erates theban? auri pōdus pēcit in mare malēs submergere diuitias qz ipe submergi ab eis

Derastistratus et consul clarus habetur.

Oni
as.

Iste onias filius symonis

iusti zelo legis vel poti? ex

auaricia tributa negauit e

uergeti. propter quod tota

indea pene fuisset picitata.

vt dicit iosephus qz eū in ho

norium fuisse testatur. zc.

E ij

Quinta etas Transmigration.

Iste regulus primū totus victoriosus tres reges vicit. 7. lxxiij. ciuitates subegit. serpentē māximū. cxx. pedū extinxit. Tandē cū nimis rigidus eēt cōtra hostes nolēs pacē dare nisi sub magno tributo. ipsi desperati cōgressi sūt cū eo. 7. p̄rito exercitū ceperūt eū. 7. adhuc libenter pacē habuissent. s3 vir fidelissimus maluit mori in magnis p̄cis q̄ p̄niciosa pacē dare. Et laudes aug. valde extollit. Narrat valer. li. iij. q̄ ab aratro accersiebatur vt

psules fieret. Vñ refert attylū quē semen aspergens

Reges egi
tes viderāt q̄ missi erāt a senatu ad eū accersendum. 7. ad imperiū ppli suscipiendū. s3 illo rustico opere attrite manus salutem publicā stabilierūt. 7. ingentes hostiū copias possederūt. Quisq̄ more arātium boum iugum rece-
rūt triūphalis currus habenas retinuerūt. Nec fuit his robur
eburneosceptro deposito agrū ferre stipē ab aratro repetere. Pa-
trie em̄ bona nō sua vnusq̄sq̄ agere p̄perabat. pauperq̄ in diuite
q̄ diues in paup̄e versari malebat. Et his virtutibz olim romana
idoles pollebat. q̄re nō imerito totū mūdū monarchiā meruerūt.

Anno mundi.

Linea christi.

Elind

Josephus legatus populi iudaici. etiā inuito onia iram regis mitigauit. 7. ab eo p̄stitutus ē dux iudee et finitimariū nationum. Hic habuit filiū puellū noīe bircanū. cuius stupende ingēniū pater pulchre explorauit. dando sibi. ccc. iuga bouū sine lorīs vt araret. et seminare in deser-
to. At puer nō puerile consiliū excogitauit. nam. x. iuga occidit. et carnes opartīs dedit. 7. de
pellibus retinacula fecit

Pontifices.

Nemo gloriatur etiam si a deo aperte ad officia promoueat
cum nesciat quid in occulto dei tremēdo iudicio de se diffinitū
sit.

Reges syrie
Iste antiochus dictus gallericus erat fili-
us antiochitbeos de prima vxore lodice q̄
virum suū venenō extinxit. 7. beronicem
cum filiis suis occidit. istumq̄ gallericū filium suū pro patre
regnare fecit. et propter hoc euergetes horribiliter vastauit syriā.
Porro iste gallericus duos filios reliquit. sc3 seleucū et antiochū magnum qui ambo regna-
uerunt.

Ptolomus philopator iudeos vicit. occisis. lx. milibus armatorū. Et nota q̄ iudei diuina per-
missione quasi cōtinue affligebantur. ne in idolatriam caderent sicut olim solebant.

Emi-
linus
Isti duo do-
lētes de reglū
captione eū
liberare vene-
rūt. sed nihil
profecere

Ptolo-
me^{us} phi-
lopator
Iste fuit filius euergetis. 7.
pugnauit cōtra duos fra-
tres. s. Seleucū 7. antiochū
magnum. et superauit. deij-
ci ens mltā milia. et tū non
p̄uenit. vide hieronymū
super Danielem.

Sy-
mō
Iste symon onie filius
magnas laudis p̄ro-
gatinas bz. ecclīastici. l.
qui templū in melius
reformauit. 7. ciuitatem
noluit amplificare. et
religiosus totaliter fuit

Folium. XXIX.

Iste p multa bella z
crebras victorias a
do priuit
cartagine
ses vt pace
peteret qua etia ma
gnis pacis psecuti
n diu seruauerit

luca
cuis

sep
ne?

Ula
ler?

Epifa
nes.

Annus pacis hoc tpe fuit p^o primū bellū puniciū. z quasi p mirā
culo reputatū ē. qz i. cccc. l. annis nunq pacem habuere romani.
Hoz tpe s faliscos z gallos
varia sorte bellatū est. post q
p vnu un annū viscera rbo
mana sanguine nō fuderūt.
Porrenra quedā romāos terruerūt qsi pphetādo eis
mala proxime ventura ab hanibale.

Ful
uius

Iste fului^o iliricos vicit. cui^o
tpe hamilchar dux cartbagi
nensium pater hanibalis ab
hispanis occisus est.

Leopatra filia antiochi magni erat vxor eius quā
accipit dum esset an norum. xiiij.

Iste epiphanes fuit filius philopatoris. et mortuo patre suo fuit
quatuor annoz quare antiochus pugnavit contra duces eius. z tulit omnia de manu ei^o pter
egyptum. Lū aut esset annoz viij. despondit ei filiā suā in dolo. p sentite epiphane filio suo. i.
antiocho nobili. Mortuo aut antiocho magno fili^o ei^o antiquū dolū psequit. z istū ptolome
um epiphanē occidit dolose i pūnio. s. nō obtinuit egiptū. qz egiptij fortiter resistētes turpiter
fugaverunt eum.

Plaga grādis ex aqua z igne vrbē consūpsit quasi.

Fuit ei imago erea fusil. cccvi. pedū.

LXXXIII.

LXXXIII.

Jesus sydrach librum ecclesiasticum edidit quem panarethon vocant a pan. qd est totū. z are
thon quod est virtus quasi totus virtuosus.

Iste onias ppter tyrannidē antiochi aufugit cū multis iudeis in egiptū simulans se velle
implere pphetā ysaię. xix. videlicet edificando templū. s. in hoc peccavit supsticiose agendo.
Reuocem epiphanes gratiose suscepit eum tradens ei terram heliopoleos. et tēplū
extruxit.

Oni
as.

seleu
cus

Iste seleucus serānes dictus fili
us gallerici occiditur ann o tertio

anti
och^o

Nota q isti duo fra
tres. scz Seleucus z
antiochus volentes
vindicare sanguinē

Reges syrie
patris sui et ante quos interfecit evergetes rex egipti exercitū magnū ducunt contra philopa
torem filium evergetis. sed ante congressum seleucus moritur. z tunc antiochus prosequitur
bellum. et totum exercitum perdidit. vix aufugiens ne caperetur. Rursumq congregans po
pulum venit contra epiphanem filium philopatoris adhuc puerum quatuor annorum z ha
buit secum philippum regem macedonij et multos alios. et obtinuit contra duces ptolomei
id est pueri predicti. fugavitq scopam ducem eius. et iudeam cum multis alijs acquisiuit ciui
tatibus. et oniam grauauit adeo vt surgeret. Et quia armis egiptum capere. non poterat. do
lose despondit epiphani filiā suā leopatrā cogitans. vt sic quasi amicus regnū in
L iij

Quinta etas Transmigratio.

Hi cōsules robur totius italicōnis gregantes habuere in exercitibus suis. dccc milia armatorū ppter Bellū puniciū qd durauit annis. xviij. Roma i merore tot ei fuerūt occisi q vrbē pene reliquissent. Iste cōgressi sūt s hāibale

Scipio pus oc currit. 7 cesus ē. pene ibi rōanus
 timorez galloz quos valde timebāt. tandē galli contriti sunt.
 exercit⁹ p⁹ sim phroni filr sup xviij. añ. deide
 tota spes rōanoz phtocclis ptiū. 7 p⁹ ptiue supāt vīq ad despe ratiōem
 Philometor. ā xxxviij.

Reges egipti.

Iste philometor filius epifanis. ex cleopatra fuit. Hunc dū adhuc puer ēēt valde oppellit antioch⁹ nobilis multis dolis 7 insidijs. s3 romanis miserūt legatos quomadātes antiocho ne vltra festus ēēt amicis eoz. cām belli terminauerūt. Marcus nāq3 publicus circulum fecit in circui antiochi dicens. Senatus populūq3 romanus precipiunt tibi ne egrediaris de hoc circulo donec respondeas. Videns ergo impius q tyrannidem continuare non possit. ait. Si sic visum est senatui et populo romano recedendum est. Dimissa ergo obsidione alexandrie furi bundus ad pauperulas iudeorum reliquias diuertit. vindicans in eos quod non potuit in potentiores se. vt patet in libro machabeorum. i.

Anno mundi. V^o XXXIII.

Linea christi.

eleazar

ADXD

Templum dñi in egipto extruitur ad instar hierosolimoz. qd permāsit vsq3 ad vespasianum. et tunc funditus dirutum fuit.

Plautus eloquens fuit.

Lir⁹ lini⁹ tragediaz scriptor floridissim⁹

Isti. iij. p̄s de genere sacerdotali fuerūt n̄ sūt ponē dii linea pōficū ppter idolatriā et oga pessima. nec debite intrarūt. vīz i mltis loz cis libro machabeorum.

Pōtiffices

Sⁱ mō.

forte plures fuerunt sic vocati.

Oni as.

Iste symon filius onie pōntificatum tenuit. post fugam patris sui.

Iste onias dictus pius vir scūs fuit deo gratus et hoibus. nedū bonis s3 etiā discolis tādē iuste occidit ab andronico. ij. machabeoz. iij.

Reges syrie

traret ad spoliandum. sed non preualuit. quia res innotuit ei⁹. Tandem cum presidū hānibali ferret. contra romanos superatus est. et tributarius factus romanis nibil post fortunij visus est habuisse. Nam cum superiores prouincias peruagaret. et in persidem venisset. deceptus a sacerdotibus templum manee intrauit cum paucis. et ibidem miserabiliter occis⁹ est. et membratim diuisus. vt patet secundo machabeorum. i. Et reliquit duos filios. scilicet seleucum. qui primo regnavit. et epifanem. Hi ambo sic pessimi fuerunt q in eozum comparatione nibil honestatis putabātur babuisse.

Folium. XXX.

Proverbiū notabile scipionis affricani fuit. Romanos nō extolli i. p̄sp̄eris nec deici i. aduer-
sis. Item nunq̄ mihi sum q̄ cum solus sum nec min⁹ oci-
osus sum q̄ cum ociosus sum.

Scipio. Iste gl̄iosissim⁹ adolescēs ānos nactus. xiiij. qua-

**quin-
tius.** h bellū macedonicū p̄fecit
sup̄atoq̄ philippo rege pa-

si secund⁹ machabe⁹ miserāte do statū rōane reipub
lice etiā plapsū i sp̄e i sp̄e crexit. hanibālē fugavit. superavit
hispaniā. affricā deuicit. Antiochum magnum in seruū rede-
git. asiā tributariā constituit. Sic tantus ab ingrata patria exul

**flam-
mi⁹.** num cessat. vicit etiā lace-
demonē et v̄ditos roma-
nos collegit.
moritur.

Therentius comicus clarus habetur.

Hanibal laurocissimus penorum. i. affricanorum rex cum esset annorum. lx. iurauit qatri suo
aras. q̄ in odium romanorū sibi succederet. qd̄ fidelissime impleuit ipse infidelissimus. Nā
romanos pene in exterminiiū deuenit. urbē etiā vsq̄ ad solū deducisset. si nō diuinit⁹ impedi-
tus fuisset. Nobiliū romanorū tot vna vice peremit. vt tres modios anulorū e digitis eorū
extraheret. Item in flumine quodam de corporibus romanorū quasi pontem fecit. vt exercitū
suū transduceret. Tandē a scipione victus. sepeq̄ fugatus miserabiliter se veneno perimit.

Acies ignee videbantur in aere super hierusalē diebus quadraginta. et sequitur plaga
secundo. machabeorum quinto.

Heliodorus intravit templū ad spoliandum
erarium. sed diuinitus percussus vir ad vitam
rediit. ora vte pro eo om̄ia. vt patet. ij. machabeorū. iij.

uirtutibus inquit om̄ia

Triumphū rome tres celeberrimi circa hec tēpora fuerū simul. scz affricani ex affrica. Asdru-
abalanz curru. Metelli ex macedonia. Andariscus qui et pseudo philippus ante curru
Blunq̄ ex corinthe aū curru signa enea. et tabule pictae. et alia v̄bis insignia sunt preclara.

Iste seleuc⁹ iners fili⁹ antiochi
m̄ni. paup̄ bō gross⁹ et despe-

**mara-
thalas**

Iste vir sanctus et omni laude dignissimus p̄cussit zelo
suo peccatores. p̄fusus in dño deo isrl. vt patet. i. macha-
be. ij. Et hūit filios quinq̄ eiusdē zeli. Verum ipse nō
erat pontifex: sed tres filij eius.

**seleu-
cus**

**anti-
och⁹**

uit. quia frater ei⁹ regnū frau-
dulenter arripuit. Sic etiā he-
liodor⁹ misit ad solidādum
templū qui bene correptus.
vacuus rediit. vt patet. ij. macha-
be. iij. Nota q̄ occasione hui⁹
ius scismatis m̄ta mala oriūt
quousq̄ regnū greco. i. syrie p̄
romāos in prouinciā redactū fuit.

Iste antiochus dictus ephanes. i. nobilis fili⁹ antio-
chi magni a capite vsq̄ ad pedes. int⁹. foris. tot⁹ neq̄z sit
it. et ob h̄ figurā antichristi dicitur. Sic martyres p̄les fecit
crudeissime. Dolose egiptum intrare disposuit sicut p̄ eius
sed nō profecit. q̄ romani posuerūt frenum in naribus suis
Tandem siue manib⁹ cum inuili penitentia contritus est.
Eius opa pessima. et quomodo obses fuerit rome. et qualiter
prophetia danielis completa sit in eo. vide in libris macha-
beorum. et doctoribus super danielē.

E iij

Quinta etas Transmigratio.

Jerusalem destruitur et penitus desolatur ab antiocho epifane. templum incenditur s; pau-
latim per iudam et fratres eius reformatur.

mar-
cus. rybe-
rius isti hispania
expugnauerunt
Rōmā mulier a liā q̄ semiuntia ausi haberet. z ne diuersi colo-

Ea-
tho grac-
cus bellis horridis
r; retineio nec vehiculo per vrbem viceretur abolita ē

Reges egipti.

euerge-
tes. an.
ccviij.

Staci⁹ cecili⁹ comediarū scriptor

Hic fuit filius philometoris et frater cleopatre vxoris ale-
xandri regis syrie. de quo habetur. i. Machab. x.

Aristobolus iudeus peripateticus philosophus qui ad philometorem explanationuz i moy-
sen scripsit commentarios.

Bella continua et plurima fuerūt adeo vt teder doctores tā gentiliū q̄ xpianoz ea ad memoriā
reuocare. In quibus miranda est pstantia romanoz vel duricia q̄ nulla tribulatio. null⁹ me-
tus eos terrere potuit. q̄ aliquando se subdidissent q̄tumlibet potentissimo regi. sed omnib⁹
se sine intermissione opposcentes varias fortune mutaciones experti sunt. Amoz nancq̄ liberta-
tis. et appetitus laudis cum obseruatione nihilomin⁹ honestatis secularis districtissima ita
medullitus transiit eos. vt pro his res et substantiam ei tandem ipsam vitam dare paratū
fuerunt. Et ob hoc machabei desiderabant eorum societatem.

Anno mundi.

Linea christi.

Templum purgatur a iuda et fratribus eius postq̄ tribus annis prophanatum erat. vt patet
primo machabeoz. iij. Et. ij. machabeoz. x.

Septem machabei cum matre fidelissima martyrisantur. ij. machabeoz. vij.
Eleazarus cum multis alijs glorioso martyrio coronatur. ij. machabeoz. vi.

Pōtīfices In-
das annis. iij.

iona-
thas an. xix

Hic est ille nominatissimus triumphator in israel qui nec si-
mitem habuit ante se nec post se. Eius opera gloriosa z magnifica vide in libris machabeoz

Reges sy. anti-
och⁹ Postea in bello strenue stans p legibus scis martire se dño offerēs. Et suc-
cessit ei frater eius ionathas q̄ creuit in gloria. z fideliter stetit in testamēto

Este antiochus eupator filius epiphanis adhuc adolescens tutorem habuit lisiam
et cum gl-
tiosum exercitum contra eos duxisset. non longe post ambo a suis occisi sunt ppter
timorem dimetrii filij seleuci. vt patet primo machabeoz septimo.

Este demetrius filius Seleuci tanq̄ verus heres intravit regnum syrie. et occiso eu-
patoze semper iudeis infestus fuit. Tandem pugnauit contra alexandrum filium
eupatoris occubuit.

Tpe horz plulū bellū macedonicū fuit. in q̄ primo romani suocubuerūt. deinde iterū p̄dictū
 est. ⁊ pari clade vtriusq; p̄s i bibernio. id est hyeme dissifus ē. tertio
 lū. lucius regē vicit. q̄ postea apud albā in custodia defecit. ⁊ filius
 eius iunior didicit opus manuale rome ob tolerandam inopiam.

Longinus Scipio nascica prudētissimus romanoꝝ inter cetera duo valde nota-
bilia dedit cōsilia memorie digna. primo ne carthago deleteretur q̄tū
occasione extrinseci belli iterna concordia ⁊ fortitudo perpetua ppter

Reges egypti q̄ p̄ hāc
lineā p̄tinuāt sp̄ hāc
buēt societate cū rōa
nis. ⁊ tādū regābāt
q̄dū ip̄is fidelitatē
seruabant.
cōlebāt. Et q̄dū seruauerūt modestiā et dilexerūt iusticiā inuicti sp̄ vbiq̄ manserunt. Lozū
pti fō. vbiq̄ facili deuicti leguntur. In quadam etiam reuelatione diuinitus facta beate bri
gite habetur q̄ dñs testimoniū perhibet ip̄is antiquioribus romanis q̄ nūq̄ homines in
mundo ex puris naturalibus instis vixerunt. qualia autem luminaria ex eis tempore christi
anitanis resplenderunt in sequentibus patebit.

V^o LIX.

matbá.

ART.

Et nunc ante obitum natiuitatem.

Licero arpinis nascit. matre bele?
na patre equaltri ordinis ex regio
vulstorum genere

Iste symō vir prudentissimus ab adolescentia sua vsq;
in seniu optime puerstatus. sp. victoriosus. tandē nequiter
occiditur a genere suo. vt patet. i. machabeoz vltimo. Fu
it autem filius mathie. et rexit annis. viij.

Simon

annis. vi ij.

Alexand der filius epifanes
fuit iudeis. et apparet eis
meliorē fuisse inter oēs reges
syrie de quibus pauca scriptura aut
nulla referuntur. hic cleopatra filiā
regis egipti accepit in uxore. verū rex egi-
pti inique egit contra eum. propter quod rex
arabū timēs ipm alexandriū decollauit
ut patet i. machabeoz. c. x. xi.

ante antiochum. n. al. canari. ad. huc. puer. in. a. d. h. c. t. r. i. p. h. o. n. e. a. l. i. q. u. i. d. m. o. l. i. t. u. s. e. s. t. p. r. o. r. e. c. u. p. e. r. a. t. i. o. n. e. r. e. g. n. i. s. e. d. p. a. r. u. m. p. r. o. f. e. c. i. t. i. n. t. r. a. i. l. l. u. d. s. e. z. m. e. n. i. m. p. i. o. z. p. e. r. i. b. i. t. q. z. s. t. a. t. i. a. b. e. o. o. c. c. i. d. i. t. T. r. i. p. h. o. a. u. t. c. u. p. e. s. s. i. m. e. s. e. i. n. o. i. b. u. s. g. e. r. e. r. e. t. o. i. s. e. x. e. r. c. i. t. u. s. c. u. m. d. e. r. e. l. i. q. u. i. t. f. a. c. t. u. s. q. z. p. r. o. f. u. g. u. s. n. u. l. l. i. b. i. t. u. r. u. m. r. e. p. e. r. i. t. l. o. c. u. m.

¶ Iste demetrius satis creuit in breui ppter regē egipti qui alienauit se ab alexandro et refauebat sibi. Et qz ambo statim sunt mortui post dissensionem. ideo qui uinit terra paulisper in conspectu demetrii. tandē capitur a rege perfide et incarceratur.

Quinta etas Transmigratio.

Anno ab urbe p̄dita. dcij. inchoatū est tertiū bellū punicū tpe boz p̄sulū. z finitū anno. iij.

Romani. luci⁹ lici⁹ luci⁹ cēsoz inns. Au- lus. mar- cus ptolo- me⁹ sof an. xvij	Ser- uius fuluio Doz tpe p̄uer et ancilla nasci- tur q̄drupeq̄ q̄driman⁹. oculis. iij. Ethna mōs igne⁹ flāmas euomit horri- biliter. et loca vicina vastauit. quinta Scipio numātiā delēuit.	Flac- cus.
---	--	-----------------------

Reges egi.

Doz tpe celcibz romanos tri-
uerunt. z scipio publius in affricā
iuit. ibiqz mltas gētiū strages dedit
Sergi⁹ aūr galba a lusitanis vict⁹
amisso exercitu vix aufugit.

Huius tempore cicero varroz nascunt^r

Carthago illa nobilissima metropolis affrice delet a sci-
pione et consulis. Arsit per. xvij. dies p̄tinuos. Di-
serū spectaculū. Multi vēditi sunt. multi se flāmis tradi-
derunt. Corinthus similiter vastatur eodem anno a roz

manis que opulentissima fuit toti orbi notū.

Ser uile bellum in cicilia. vbi conspiratū. lxx. seruo rum. Huiusmodi bella periculosa
sunt ceteris. quia crudeliora. nec curant de patrie salute.

Anno mundi.

V^m QI X.

Linea christi.

.DX

Nota signū infallibile. qñ scilicet militaris celsitudo bellū delectabiliter appeti. z occasiones
querit. tūc sequit^r finis cōter miserabilis. iuxta illud p̄bere. Dissipa gentes que bella volunt.
Nā dñ plerūqz fortes fortiter p̄ fortes agere voluerūt. pariter cū fortibus in q̄o ipege. ut cecū
derūt. est siquidē miserabilis victoria qñ victor paucos aut nllōs milites retinet. An audacia
plurimū nocet qñ puidētia nō gubernat^r

Pontifices

Iste antiochus amiscenus
cū exercitū. cc. habet. z bistriones cuz
scortis pl̄res seimisceret facile a rege spar-
tanorū opp̄ssis iterūt.

iohel
a. xx

Hic p̄fuit annis. xxvi. vel. xxxij. p̄betare
vi. ligio sus z strennū⁹ dñt prolomeum
socere suū fugauit. samariam captā solo equauit.
Tandem rebus optime administratis mortē vi-
cinam sentiens cū quinqz filios haberet quozum
nullus ad regimen populi valeret vrozem suam
diuertillimam iudeis p̄fecit et filijs. Verum nihil pietatis in
filijs fuit.

Reges syrie

ārbi
och⁹

Iste fuit filius demetriū. q̄ cōfortat^r tri-
phonē p̄secut^r est. fugauit eum. z pri-
mo iudeis benignus fuit. s̄ postqz p̄-
ualuit fecit sicut p̄res sui. sed nō impune. i machab.

Pestilentia maxima fuit in affrica. et peri-
erūt yltra mille milia

Folium .XXXII.

Bella socialia oriuntur. qz hec pma cā sine origo fuit. Bracc^o noiar^a a nobilibz cepit cāz q̄rere

luci^o met. eos coem^o pplm nitebat ad se trahere
tell^o. dices q^a agri deberet diuidi eq̄l^r. et
etiā pecunie rē. et ob h^o tumultus suscita
tur in q̄ ipe occisus ē. et mltā secuta sunt
nūs nūs.

fabi^o q̄nti. Iste fabi^o cū puo pplo regē armenie
supauit. et mersi sunt. clxxx^o. arma
toz in rodano.

cel^o q̄nti.

Prolo^o me^o ale^o xandri

mar^o cius

Quintinus delectat gallos qui sub
radice alpiū siti fuerūt q̄ nūc sabau
di dicuntur.

His presidentib^o
iussa est carthago
restitui. et rhoma^o
norum famulis re
pleta est. et i vrbē in
testinū bellū p̄t at
trocissime.

Iste regnavit annis. x.
Et tpe lucreti^o poeta nascit^o. q̄ postea sese amatorio furore
Bitridates rex ponti et armenie p annos. xl. gessit atrocissima bella
et romanos nō modico sanguine fuso. Sepe victor sepe victus; tandem
proprios filios perimit. Dantioqz veneno vxores pelices ac filias secu^o
extinxit. sicqz miserabiliter p̄t qui infinitos peremit.

Hic vxoribus testatur maximū nobis augmentū sue sententie reliquit. Cum em̄ omniū sup
sticiosissimus fuerit: in fine expertus est q^a falsos deos coluerit. Sic nō agit nobiscum de^o nē
cui si fideliter seruimus nequaquā mala morte nos perire sinit. Vide pulchre libro sexto.

mactem p̄u iij: q̄ nūc ouuz

Regnum iudee restituitur. quod interruptum fuit annis. cccclxv. a tpe esechie vsqz ad aristo
bolū. Iste aristobolus primus rex et sacerdos vno tm̄ anno p̄fuit. et dyadema sibi imposuit
nec fuit contentus de testamento patris. iō matrem cū filiis incarcerationi. propter qd̄ miserabi
liter perit cum fratre suo antigono qui eum inuit rē. Vide magistrum in hystorijs.

**aris
tob**

**Ale
xand**

Iste alexander vl^o ianneus p̄fuit annis. xxvij. vel
xxxvij. et tot^o tyrānus fuit. q̄uis primū modest^o
apperet. Officiū em̄ fecit notū q̄lis int^o fuerat. Fratre occidit. et in. xij. ānis circiter quinquas
centa milia interfecit. qui facinora eius detestabāt Tandē moriturus duos filios reliquit. scz
hyrcanum et aristobolum. Verum vxorē re
gnare cōstituit. quia gratia^o populi habuit.

phil^o lip.

Iste philippus vltimus rex syrie a ro
manis superatus est. et cessauit regnū
grecoz id est syrie. q̄d stetit annis
clxxij.

Antigonos frater regis inuidia regine occiditur. vbi dicit iosephus q^a certū documentū p̄
buit. Omnem beniuolentiam iusqz natu re criminationibus cedere. nullamqz optimarū res
rum afflictionem tantum valere vt inuidie perpetuo possit obistere.

Quinta etas Transmigratio.

Nox tpe rex numidia valde romanos attriuit
 Scipio nasica
 (Du/ bli/)

Tempor. hor. theutonici et germaniz
 cimbriz adunati sunt et qd romani p/ liant. sepe victi. tandem eos supa/ runt subnblit et deleti fuerunt. clt. et

Romani.
 cafurni/

(Lu/ cius)

et mafe pita et si emproze inuenerit. q. d. fides i te perijt.

(mau/ tius)

innuerabiles seipsos occiderunt. et sta tim pest iherum intestinum bellu ro me fuit qd Paulius cosul sedauit.

(Stolo/ me/ de opie/ si.)

Reges egypti

Uste regnauit annis. viij. sub

(Stolo/ me/ dio nifius)

Uste regnauit annis. xxx. Eodem tempore Virgilius et Orationis poete nascuntur.

q salusti/ historiogph/ nascit.

Bella intestina extremaq circa hec tempora inuenerunt. ut pro magno miro habitu est q status romane reipublice penitus no perierit. Unde piz q nihil potuerit bellicus labor ad pace pcreada nisi a summo deo illis donu largiat. no a falsis dijs quibz tota roma vitra anis mille seruauit. Uide ozosium ad longum de his bellis.

Virgilius marro in Pago qui arides dicitur. haud procul a mantua nascitur. Dehinc Cremone studijs eruditur.

Anno mundi.

V^m XXXXIII.

Linea christi.

(Jacob)

.IAXT

Uste Jacob fuit pater Joseph naturalis. sed heli pater eius legalis fuit. Hunc matthe/ illi lucas memorat. Hoc tpe multa pdigia in soli ta terruerunt romanos. et statim post in diuersis prouincijs delet/ est romanoru exercitus.

Pontifices

(alexa/ dra.)

Varro marcus doctissimus claret. qui tam multa legit. ut aliquid ei scribere vacauisse miremur. Ea multa scripsit quata vix aliquis legere possit. ut dicit Terentius.

Hec alexandra fuit vxor alexandri pre dicti. et p fuit annis. ix. et fecit tyrannides plures licet prius simulata sanctitate religiosamaret. et hircanum in sacerdotem promouit. et post se regnaret instituit Hec in linea pontificum ponitur ppter supputatorem annorum. no q officiu pontificale exerceret qd

non licuit. Heresis phariseorum circa hec tempora oritur. Et nota q tres erant secte in iudea scz phariseorum. zaduceorum. et esseorum. Hi omnes ac comuni vita reliquorum iudeoz distincti multis erroribus implicati propter asperitatem vite sanctiores se alijs dixerunt. Uide ingim in historijs circa baptismum Jobanis. Item adhuc due secte a quibusdam asseruntur scz arbonei et genuste.

Licero marcus iulius maximus rhetor claret.

Fimbria ilium vastat. i. troyam antiquam romanorum. sed illa statim eam restaurauit.

Folium. XXXIII.

Julius	cesar p^o sanctus	Sil la	pom pei^o
Luy cins	ba ius	mar cus	

Isti duo p^osules se inuicē bellantes
p^omū civile bellū inchoarūt cu
ius occasione et progressū mi
serabile orosi^o p^oleq^o. tot^o toc
cisi sūt vt sille diceret. Eū q^o b
tādē victuri sum^o. In bello ar
manos: in pace iermes occidi
m^o. ex tūc p^oscriptio instituta est

Isti duo p^osentētes sil restiterūt in
lio. et ob h^o scōm bellū civile o
rit. annis q^otuor durās. in q^o
totū mōm p^ocurrissē se b^ou
ter dixerūt. tādē pōpei^o sup^oat
capiteq^o plexus paulatim mi
tescit.

Huic Julius

Cleopa
tra. an^o
nis. xx

egipti regnū dedit. monēs vt magis amicitia romanā q^o arma experiri studeret.
Tertio aut anno huius cleopatre iulius sumpsit imperium. Et sic finit hic cal
culus latinoz per hanc lineam descendentiū ad xpm. Et sequitur supputatio annoz per line
am romanoz. Bella civilia incipiūt q^o p^oti nuata fuerūt. p^o annos. xl. et adeo attrita fuit v^obs vt
necessario regimen ipius mutaret. licet ad multos annos optime rexissent p^osules. Infelix p^o
suis p^oditio mūdani stat^o q^o nūq^o in delicijs durare potuit et glia: q^ouis hec sumo studio querat.
Quare demētie est h^osp^o sudore et sanguine q^o rere. q^o cū adeptū fuerit nullo pacto retineri potest.
Prudentissima illa roma hoc non potuit. et tu valebis. christum sequere ne peat labor tuus.

Pompeius semp victoriosus. xxij. reges subegit. tandē postq^o templū pphanasset nūq^o po
stea dē pugnasse q^o n^o vinceret. Silr nō lō ge post crassus p^oses templū syrie etiā ausus est spoli
ari. q^o pōpei^o hōy fecit. et ob h^o auro os eius fuso inierit. Sic peant inimici tui dñe. Multa ex
empla de his inueniunt q^o nō timēt diuinaz clez debonestare. q^o iuxta vulgare dictū mala mor
te perire solent. Hoc aperte etiā pphetavit moy
ses Deutero. xxxij. Percute dorsa inimicoz ei^o
id est leui. et qui oderunt eū nō p^osturgā.

Dir
can^o

Iste Dircanus fuit filius alexandri
q^o mortua matre in regno successit. in
q^o modicū p^ospiratis hūit. ppter p^otalita
tes ppli. nā statim a m^ores upatus est. et
post itez restitutus auxilio arabū. tan
dem factus tributarius romanis i pa
ce aliquanto tpe regnavit. sed nō noie re
gis. Nouissime miserabiliter obiit deces
ptus fraude parthoz. q^o antigopus ē eū
duxit. Vide plene magistrum de his.

Cathilina famosus tyrannus p^ourat p^o patriā in v^o
bein certutia vero extinguitur ocelso ibi cathilina. ro
me consciū coniurationis occisi sunt.

Vergilius excellentissimns poetarum clarus ha
betur. et mira fecit.

Rome numerati sūt. cccc^o. et lxxij^o. hominum omnes incole ciuitatis.
Libraria. cccc^o. librorum comburitur in egipto. Unde patet quanta fuit antiquitus diligen
tia in libris colligendis. Erubescant qui nunc librorum copiam non comparant. cum quasi
epiguo precio colligi possit.

f

Quinta etas Transmigratio.

Tres soles in celo apparuerunt versus orientem qui paulatim in unum corpus solare redacti sunt. Grande spectaculum grandia figuravit. quasi asia. affrica. et europa sub una monarchia statim coniungi deberent. Item quod dominum Lucij. Anthonij. et Marcianthonij in unum redirent. Sed post tunc noticia unius et trini dei toti orbi futura imminēbat. Dracinus flaccus satiricus claret hoc tempore. Salustius crispus historicus. Possedonicus stoicus.

Scipio seipsum iugulavit.
Iuba rex iugulari se fecit.

Cesares

Ab hoc ceteri vocantur cesares.

Plinius primo romae latinam rhetoricam docuit.
Petacō stoicus qui dixit oī honestū in arduo est. Si vis amari: ama.
Querus quod fecerim. amicus mihi esse cepi.
Titus lilius historicus.
Marcus callidus orator.

Iste Julius tantē fuit acuitatis ut mens illius et manus ad impossibilia ferme suffecerit. lū. ut cibus pugnavit solus. marcū marcellū supergressus qui ter centies nonies fectur pugnasse. Dic. Pompeio ac ceteris nobilissimis romanis occisis impiū arripuit. Tandem anno quinto impiū sui conspiratione brui ac cassij dolo occidit ipse dominator orbis. Petreius gladio se pfodit et multi alij de nobilissimis romanoz. quia noluerunt Julio subdi. aut timuerunt ab eo occidi. si cut plures eam occiderat.

Anno mundi

Linea christi

Judea tributaria fit romanis propter partialitatem duorum fratrum. scilicet Aristoboli et Hircani. Utroque enim invidentie causa. subiecit se romanis ut regnare posset. Catho nominatissimus videns cesarem triumphare cui ipse non sanebat. apud vtrique se ipsum occidit. iuxta illud. Valluit catho mori quod deroget vrbis honori. sed propter hoc secundum Augustinum non excusatur a peccato.

Pontifices.

Diodorus scriptor historie
Quidius naso grece
Gaius falcidius
Cornelius historicus
Marcus varus. bicat. nihil magnificū docebit qui a se nihil didicit.
Cornelius gallus
Vessalia poeta.
Et multi alij. his fuisse temporibus

Iste antigonus filius aristoboli ubique infideliter egit. nec romanis obediuit. magnam plagam terris intulit. ut hircano expulso regnare posset. Regem parthorum promisit talenta mille. et virgines quingentas ut se iunaret. lysania nepoti suo id procurante. et sic hircanus cecidit. est. fasselus occisus est. et herodes fugatus. Sed cum herodes romam venisset. et senatui cuncta narrasset. augustus eum regē iudee creavit. mittens cum eo exercitum qui hierusalem ceperunt et antigonum captum duxerunt ad anthonium. qui enim securi percussit. et herodes confirmatus est in regno. cessavitque sceptrum de iuda: sic predixit iacob.

antigonus

Folium. XXXIII.

Iste Octavianus nepos Iulij cū esset adhuc adolescens impiū sumpsit. iuventutem suā viri-
bus actibusq; decoravit. v. bella gessit. Et breuiter totū mundū post multa bella in vnā tan-
tā monarchiā redegit. Hic est ille vnicus qui secūda nō habuit sub quo p̄ticuit orbis terrarū
ac prompte obediuit. agente s̄ diuina puidētia. vt xp̄i natiuitatē tp̄alis pax illustraret. Hic glo-
riabā se vrbē marmoreā reliquisse quā lateritiā ip̄e inuenit. Fuit pulcherrimus corpore: inge-
nio subtilissimus. fortunatissimus in omnibus. s̄ vicio carnis nō caruit. ip̄e
est qui fecit describi totum mundū. vt dicitur Luce. xx. Cuius. li. anno natus ē
christus dñs saluator mundi qui pacem eternam suis largitur.
m. vi. d. r.

octavian⁹
august⁹ mo
narcharōa
noz. ā. lviij

Imperatores roma-
ni per hanc lineam continuantur. qui oēs augusti dicuntur propter singu-
larē huius augusti excellentiā. Iustū eq̄dē est vt ille omnibus nomē tribuat
q̄ cunctis viuendi normā et regendi modū p̄stituit. Tam siquidē in eo pro-
bitas ac strenuitas emicuit. vt vix credibile sit q̄ vnq̄ destituta natura hu-
mani discursus talem edere potuerit. Quid vltra xp̄m cū b̄dicta matre suauiderē meruit. q̄si
ip̄e primicerius extiterit vocatōis gentiū. Nec vnq̄ post hec dñs vocari voluit. Aram ei p̄m⁹
extruxit. Hūilitatis. clemētie. ciuilitatis. patiētie. disciplie. q̄ rarissime i tanta sublimitate con-
ueniunt exemplar ip̄e fuit. Bellum non nisi coactus accepit. Ait enim magnum est dispendi-
um aureo bamo pisces capere. qui bami p̄perditi damnum nulla potest captura piscium cō-
parari. Detrahentibus sibi ait. In b̄dicta ciuitate liberat decet esse lin.

v. OLIX

iosep̄b

Circa hec tpa nascit. post sp̄sus marie

IX

Bos loquitur aranti. In breui deficient homines q̄ iumenta. Vel vt quidam libri habēt fru-
menta. Sceptū de iuda auferitur. et dux de femore eius. q̄ in proximo sanctus sanctorū
venurus est. iuxta prophetiam Jacob. Ben. xliij.

Lugdunum in gallia conditur a Dina
no planto oratore qui fuit discip̄s ciceronis

Reges iudee.

hero
des

annis. xxxvij

Iste herodes dictus ascalonita idume-
us primus rex alienigena apud iudeos fuit. E-
ius historiā magister diligenter prosequit. Et re-
fert eū fuisse virū strenuū et fidedignū. et in oīs
bus notabiliter se habuit. Gratus valde roma-
nis et populis qui pacē amabant. Vltra etiā
opera memorabilia fecit. Vt in senectute sua
cū nimis vellet placere romāis et audisset de or-
tu christi: timēs pelli e regno tāq̄ alienigena mi-
serabiliter defecit sensu Et antiq̄ p̄bitate amissa
in nocētes occidit. et plures de filiis suis. Tan-
dem omnibus odiosus morbo inualecente fle-
bili morte destituit.

f. ii

Quinta etas Transmigratio.

Donarchia romanorū omniū maria circa hec tpa incepit. Cū em̄: vt testat hieronymus ⁊ alij sancti doctores per totū orbe in diuersis puincis bella pullulare. subito cunctis mirantibz pacata sunt. et romano pncipi colla submiserūt. vt aperte dñs deus hoibz ostenderet. qz illā vniuersalē pacē nō bellicus labor: s; ipse donasset. Sempvno finito bello aliud seqbat. aut plura. peiora scilicet sequebat. sed tpi natiuitate ppinquante. vrbis quieuit et orbis.

Sibilla tiburina clara habetque de xpo pphetavit. et augusto rēdit. nese deū iuxta stultici am paganorū putaret. et oñdit illi virginē pulcherrimā in celo tenentē puerum in brachijs. et ait. Hic puer maior te est: ipsum adora.

Imperatores.

Quas milites ocīari nequaq; aut delictari pmittebat. quoz profellio instituta est a labore. Filias suas in lanificio fecit instrui ppter mutabilitatē tpalium. nendi. recendiq; non solū artē sed vsuq; habebant. nec ad se nisi cultu maturo sine omni vestitiū curiositate accedere pmittebat. Regna q; iurē belli q̄sierat ppter pauca reddidit. aut alienis benigne tribuit. Testem se in iudicio interrogari et repelli equanissimo animo patiebat. Plures habuit sibi maxime familias. res. qui cum melius poterant eum extinguere etiā publicis bellis nitebant. Alij ter quaterq; p tūri cū grām poscerent. vitam et bona ab ipso impetrarunt. Qz multi fuerunt qui se de tā nobili sanguine progenitos gloriebantur. sed mores non imitabantur.

Maria nascitur anno ante christi natiuitatem. xvi. vel circa.

Anno mundi **V^o QLXXIX**

V^o QXXIX

Linea christi Joachim ⁊ anna clarē scitate vite qui post singulari gratia meruerūt pcreare florem totius felicitatis mariā oīm creaturarū excellētissimā que deum nobis genuit.

ioseph
maria.

Anteq; cōuenirēt inuēta ē maria habens in vtero de spīritu sancto. vt dicit mattheus.

XX

uicem inueniuntur omnes

Burgundiones ori sunt gens semp valida sic dicti. quia super rbenum fluium burgos habent plures. Marcus agrippa gener octauiani. sup rbenum ciuitatem agrippinam condidit que post dicta est Colonia.

Historia euangelica omnium scripturarum sanctāsimā hic recitur.

Anno mundi. **V^o QXXIX**. Ipse est primus ante tpi natiuitatē cū iā esset despōsata maria ioseph. missus est angelus gabriel a patre luminū deo totius p̄solationis ad ipam: vt annunciarēt ei q; veniret plenitudo tpi p reconciliatione humani generis. ⁊ q; p ipas dei filiū hunc mundū intrare vellet. Hoc igit oīm secretoꝝ secretissimū mirabiliū mirabilissimū salubriū saluberrimū. desiderabiliū desiderabilissimū. mysterioꝝ pfūdissimū. circa tpa diu expectata. adimpletū est vt deus hō fieret. Quis aut diu vnq; simile. O si sapiat istud in palato mētis nostre. Vide deuotissimā historiaz Luce. i. Zacharias et elisabeth fuerunt ambo scīe vite. et pntes sancti iobānis baptiste.

Johannes baptista nascitur quo nemo maior inter natos mulierum surrexit.

Folium. XXXV.

Roma in flore. Et numerati sunt ciues eius et descripti. nonagesies tricentena milia et octuaginta milia.

Valerius maximus fuit hoc tempore. vir maxime fame. Nonnulli reges in honore huius cesaris augusti ciuitates pdebant. quas cesareas appellarunt. sicut Mauritania et Palestina. et augusta in almania. Que vsqz nunc vrbes clarissime sunt. Et multi reges ex regnis suis venerunt vt ei obsequerentur.

Era christianorum principalissima omnium erarum notissima celeberrimaqz. ipse est annus Decauiani. lxx. olympiadis centesimæ nonagesimæ tertie. Et scdm Bedam annus mudi. v. ccc. ccc. completus. versus. Anni tolli datu ad milia quinqz ducentis. Nascendi dño beda dat prothoplasto Item ante christum ducentum annus milia quinqz. Et hic tanqz probabilior modus ab ecclesia seruatur. et est magis vulgaris. Sunt et alij diuersi modi supputationum. qdam breuiores. vt hebreorum. quidam longiores. vt methodij. et aliorum. de quibus immensus est labor de singulis tractare. vtilitas vero modica. Vide singula in locis suis.

Factus est circa hec tpa dominus noster de virgine pura nouo ordine scdm prophetica promissa. et hec est plenitudo temporis de quo apostolus dicit Quando misit deus filium suum in mundum. Ob hoc incipit hic sexta etas mundi cuius finem solus deus nouit. Et dicit Augustinus qz hec etas dicitur senectus que sepe extenditur vltra omnes pcedentes etates. quia pleriqz hominum viuunt vsqz ad centesimum vigesimum annum aut vltra. Et notum est qz sexagenarios senes vocamus. Unde fatum est velle determinare quotiditatem eius. Plures enim hoc attentarunt. qz ocs fuere decepti. Sicut probat doctor sanctus.

Procuratores iudee.

archelaus

pponius

marcus

Iste archelaus fuit filius herodis et procurator annis nouem. sub quo dñs redijt ex egipto. Hic propter seditionem a iudeis accusatus. relegatus est in Viennam gallicæ vrbem.

Hic loco archelai substitutus est.

Sub isto moritur salome soror herodis.

f. iii

Sexta etas Christus.

De principatu romano sic dicit Licerio in libro de officijs. Certū est fuisse aliquod tps quo si ne regibz vivebat. Et postq̄ iure gentiū possessiones ceperūt diuidi. nō alia de causa reges sūt instituti nisi iusticie fruende. Nā cū inicio premere multitudē q̄ maiores opes habebant: ad vnū aliquē virū pfugiebant virtute pstantem. q̄ prohiberet iniuriari tenuiores: equitate cōstitūendo. summos cum infimis pari iure pertingeret. Lūq̄ adhuc regnanti b̄ regibz debiliores nōnq̄ opprimerent. leges p̄stitui placuit. q̄ ad iudicandū nō odie aut grā ducerent. s̄ tales inopi q̄les potēti p̄starēt aures. Qd̄ sit vt leges nū solū p̄sum s̄ regē q̄ obligare sciam? At si regē contemnere leges. cape boz

Imperatores

na subditoz. violare virgines. stuprare matronas. et cetera illicita facere videamus. nōne illo submisso aliū subkmatur. q̄ bene gubernare et legibus nouit obtemperare

na subditoz. violare virgines. stuprare matronas. et cetera illicita facere videamus. nōne illo submisso aliū subkmatur. q̄ bene gubernare et legibus nouit obtemperare

Anno mundi

V^o M^o C^o C^o XI

Jesus
xpsano
rū. xij. i

templo doctores audit.

Anno christi

XII

Anni christi per hanc lineam continuantur.

Nota q̄ nihil reperitur de infantia saluatoris et operibz eius vsq̄ ad baptisimū Joannis apud euāgelistas: nisi q̄ duodenis remansit in hierusalē audiens doctores et deo autem dī. q̄ erat subditus eis. tanq̄ granū salutare multipliciter teritur a doctoribus et deuotis personis vsq̄ hodie conantibus persuadere que fuerit conuersatio christi in illis. xviij. annis. Ille autem liber qui de infantia saluatoris intulatur. quia iam diu inter apocrip̄a deputatus est nil auctoritatis affert. nec verisimile est q̄ talia diuina opa et gloriosa miracula pueriliter inter pueros fecerit. qui vix tempore debito ad huiusmodi facienda potuit etiā a matre sua benedicta inclinari. et siliter aplis et. Dixit enī. Nondū venit hora mea et. Nō sum missus nisi ad oues que perierant domus israel et. Igitur omnibus credere. et nulli credere eoz viciū sum est.

Procuratores indee

an^o
ruf^o

primus.

Ua^o
leri^o

graccus
annis. xi.

Sub hoc moritur augustus.

Iste palam vendidit sacerdotium. Qui plus dedit: ille obtinuit. Et sic plures in breui fuerunt.

Folium. XXXVI.

Pret. Consultus est ut locupleres teneamus: q̄ illis amoris denuo tenues vitare cogamur. Magnū prudentissimi viri consiliū. Taliter ei quidā fraudulentī solēt insidiari p̄ncipibus ut scz cōm p̄plū ē eos p̄nocent. Quo facto: sciunt qm̄ necessarij sunt eis: cogentes deinceps eosdem tam principes q̄ populū sicut volunt. ac suis astutijs magis magisq̄ inuolentes. maxima prudentia principū est. ut se taliter agant. ne plebibus exosi fiant. omnesq̄ s̄riū suadē res abicere statim debant ut famā suā dilarent q̄ cōmunitatem diligant. hoc tam paganorū q̄ sanctissimorū viroꝝ consiliū semper fuit. Exempla sunt quotidiana. **zē.** Dicitia tyberius bene de christo sentire cepit z cū pro deo coluit zē Dicunt quidam q̄ tandem crudelis fact⁹

fit contra potentes. Si hoc verum est: quis scit quo iudicio actū fuerit. Magnū vtiq̄ pietas is augmentum fuit. q̄ subiectis et pauperibus semper graciosus extitit. pacem etiam habuit cunctis diebus suis. Omnes christi ac xpianorū contradictores sine omni miseratione deu leuit. et pilatum exilio damnauit. Moritur tandem cum in genti gaudio multorū. sed peior eo successit. Vixit annis. lxxviij. et imperauit annis. xxiij.

Johannes baptista sanctissimus ab herode decollatur. qui arguit eum de adulterio. Ille fuit herodes antipa tetrarcha galilee. Qui propter hoc crimen et temporaliter z eternaliter ē punitus cum herodiade. zē.

Super omnia bone Jesu amabilem mihi te reddidit. calix quē bibisti. ait Bernardus.

V^o XXXIX.

V^o XXXXII.

dane baptisatus est

pro seruis moritur annorum
xxxiij. z. iij. mensium.

XXX

XXXII

Circa hec tempora grande spectaculum mundo innotuit a seculis non auditum. Reuelatio aperta beatissimę trinitatis. Pater in voce. filius in carne. spiritus sanct⁹ in specie columbe. Et hic nobis vngitur christus verus saluator in lege promissus. qui est via. veritas et vita. et p̄ter quē non est salus. Jam hic texitur historia trium annorū doctrine ipsius fructifere. cū miraculis plurimis et gloriosis q̄ lia nunq̄ visa sunt.

In anno. xxxiiij. christi multa mirabilia facta fuerunt. Nam ipso die passionis eius terra tremuit. petre scisse sunt. sol obscuratus est. monumenta aperta sunt. zē.

Die pasce resurrexit cū multis dñs. Deinde post dies. xl. gloriōse in celū ascendit cū preda magna zē. In die penthecostes venit spiritus sanctus sup apostolos zē. Et hec oia nostrę salutis eterna sunt sacramēta in q̄ bus deuote mētes quotidianā inueniūt refectōem. Bñs qui versat in his qm̄ fructum percipiet sempiternum. **f. iij.**

pōtis
us pi

Sub h iohes baptista cepit p̄dicare z dñs p̄sus est. quē ip̄s ob timorē cesaris iniuste dñas nit ad mortē crucis. Et iō post miserabiliter perijt. seipm occidēdo. De funere autē h⁹ mirabilia narrāt.

Sexta etas Christus

Sancta mater ecclesia comparatur ciuitati. de qua glorioſa dicta ſunt vt dicitur in ps. lxxvi. Quid glorioſius ea eſſe poterit quā gloriſicauit tota ſimul beata trinitas. quam defendit diuina maiestas. quam illuſtrat diuina claritas. quam regit diuina bonitas. cuius caput chriſtus Jeſus verus deus et homo. cuius ciues omnes electi ſunt. cuius miniſtri angeli illi beatiſſimi ſpiritus excubantes ſupra muros eius die ac nocte. Nec eſt quam edificauit vnigenitus dei ſupra firmā petrā. nec porte inferi preualebunt aduerſus eam. Nec ſon illa dilecta. cuius portas diligit dñs ſup omnia tabernacula iacob. Nec eſt ſponſa illa imaculata nō habens maculam neq; rugam. quā nō vili clenodio: ſed precioſo ſanguine ſubarrauit domin⁹. Nec eſt mater pulchre dilectionis et agnitionis et ſancte ſpei que filios generat in eternum regnāturos. Hanc pnunciauerūt p̄farche. hanc pdixerūt p̄phete. Hanc ſimul omnis illa veteris teſtamenti laborioſa ſeruiliſq; obſeruantia dñam recognoſcit. Et qd ultra. Celum terra mareq; cum omnibus que in eis ſunt. nomen huic ſamulantur miniſterio. Igitur glorioſa dicta ſunt de te ciuitas dei: Beata tu hieruſalem. quis ſimilis tui. que ſaluaris in dño. Negabunt te iniſi mici tui. et tu eorū colla calcabis. Pro patribus tuis nati ſūt tibi filij. nec deficiēs in ſempiterna ſeculi. Benedic domine fortitudini eius. et opera manuum eius ſuſcipe. Percute dorſa inimicorū eius. et qui oderint eam non conſurgant. Audi domine vocem eius. et ad populum tuum introduc eā. Deus virtutū conuerſe. respice de celo. vide et viſita iſtam vineā. et perſiceam quā plantauit dextera tua. fiat manus tua ſuper virū dextre eius. et ſuper filiū hominis quē confirmasti tibi Jeſum xpm dñm noſtrum. qui tecū viuūt. et regnat in vnitate ſpiritus ſancti deus in omnia ſecula ſeculorū benedictus. Amen.

Ieſus chriſtus verus deus et verus homo. vnica proles intemerate ac perpetue virginis Marie ſcđm humanitatē deſcendens de ſemine abrahe per lineam re galem et ſacerdotale ſpō ſus vnicus et caput immediatū ſancie vniuerſalis eccleſie. rex regū. dñs pñantium etern⁹ pontifex et iudex viuoꝝ et mortuoꝝ. xxxij. annis. et menſibus. iij. peregrinari dignatus eſt in hac la chrymaz vally docens primū opere viā vite. poſt etiā verbo vt euangelista teſtatur. Cū autē eſſet annoꝝ. xxx. a ſūmo patre omnium deo baptizatus iam in iordāis fluuio. vnctus fuit nobis in primū ac ſummū pontificem ac epiſcopū animarū noſtrarū per ſpm ſanctū qui coporali ſpecie tanq; colūba in ſpiritu deſcendens teſtimoniū ſibi perhibuit. quoniam ipſe eſt vere ſaluator mundi iuxta vaticiniū Eſaye p̄phete magni. Dicit elegit diſcipulos. lxxij. quos miſit aſſuſciē ſuam in omnē ciuitatē et locū quo erat ipſe venturus: dāns eis poteſtatē ſanandi infirmos et omnes languores et c. et xij. ap̄los: quos miſit in orbē vniuerſam ad predicandū euangelium. Nec amplius q̄ hos duos ordines inter diſcipulos dñi eſſe cognouiſimus. quorū formā nunc in eccleſia tenent p̄bſyteri et epiſcopi. Nam apoſtolis ſuccedunt epiſcopi. lxxij. diſcipulis p̄bſyteri. quibus duobus ordinib⁹ tota eccleſia eſt cōmiſſa tanq; iherarchis. vt patet in decreto damasi pape. et habetur. lxxij. di. c. Eorū epi. Tandē pius dñs pro grege ſuo moritur acerbiffima paſſione conſūptus. omniū martyꝝ caput. et ipſe martyr. Poſtq; aſſuſ a mortuis reſurrexit in celum aſcendit. et ſpiritus ſanctū miſit. Et tunc primū cultus chriſtiani nominis incepit. qui ad finem vſq; durabit.

Chriftus Jeſus in prophetis promiſſus ſcđm veritatem fidei noſtre eſt verus deus et verus homo. Quā veritate ex teſtimonijs ſacre ſcripture cogimur concedere. Si ſcđm eam de veritate pcedit qd xps fuit natus de muliere. paſſus. mortuus. et ſepultus. Que qd omnia de deo pcedimus fuiſſe vera. nō tñ inquātū deus. ſeu ſcđm naturā diuinā. ſed ſcđm naturā aſſuſptā et humanā. Sic tñ predicta dicuntur de deo ſcđm verā fidē. vt in nullo deroget diuine perfectioni apud eū qui teſtimonia recte ſcrutatur. et ſanā habet rationē.

Folium. XXXVII.

Johes scripsit in alfa
greco fime. In pñ
cipio erat verbum. et
pñ erat apud deū rē.

Lucas scripsit in gre
cia sermōe greco. Fu
it in diebus herodis
regis indee rē.

Johes

Ego sum in mūdi. q̄ seq̄ me nō ambulat in tenebris rē.
Ego sum q̄ testimoniū phideo de meipso. 7 testimoniū p
hibet de me pñ. Ego sū pastor bon⁹ 7 cognosco meas. et
cognoscūt me mee. Ego sum via. veritas. et vita. nemo
venit ad pñem: nisi per me. Ego sum vītis vera rē.

Lucas

Ego rogam pro te petre vñ nō deficiat fides tua. et tu aliquando cō
uersus cōfrua frates tuos. Qui maior est in vob̄ sicut minor.
Ego aut̄ in medio vñ sum sicut q̄ ministrat. Videte ne seducamini
postillos. In patientia vestra possidebitis animas vestras rē.

Amen amen dico vobis. Qui et terra transibunt. verba aut̄ mea nō
transibūt. Qui crediderit et baptizatus fuerit. saluus erit. Qui vero
nō crediderit. condemnabit̄. Qd̄ vobis dico. oñibz dico. Vigilate. Ne
scitis em̄ qñ dñs veniet rē. Nol̄ contemnerat̄. Luna nō dabit sp̄e
dorem suū. Et tunc videbit̄ filiū hoīs venientē in nubibus celi. rē.

marc⁹.

Eccē ego mitto vos sicut oves in medio lupoz. estote er
go prudētes sicut serpentes rē. Nolite timere eos q̄ occi
dūt corp⁹. aīaz at̄ nō pñt occidere. s; pot̄ eū timere q̄ po
test corpus et aīaz p̄dere in gebennā. oīs q̄ pñt me co
ram hominibus. confite. rē.

Dath

Barcus scripsit
in italia. sermone
m̄ greco. Inicūz
euāgelij Iesu xpi

Dathens scripsit in
iudea hebraice. Liber
generationis iesu xpi
filij david.

Sexta etas Christus

Articuli duodecim fidei catholice.

Pe- trus	Credo in deū pa- trē oīpotētē crea- torem celi et terre	Jeremias. ii. Pręz vocab me et p ^o me ingredi nō cessab. Ero. re. Rō hēbis deos alienos corā me. Esai. xlv. Ego dñs et nō est alter creās tenebras et for. lucē. Psal. cxliij. Deus at noster i celo oīarē
an- dreas	Et in ih̄m xpm fi- liū eius vnicū dominū nostrū	Abacuc vi. Ego aut in dño gaudebo. et exul. in deo iesu meo. ps. ij. Dñs dixit ad me fili ^o me ^o es tu ego do. ge. re. Joh. iij. Ego et p ^o vnū sum ^o . Lolo. i. Qui ē imago p ^o is iusti. di. ps. vbo dñi celi fir.
Joh- ānes	Qui cōceptus est de spūscō natus ex maria virgine.	Esayas. vii. ecce vgo p ^o cipt et pa. i. et vo. nomē ei ^o emanuel. Jer. re. xij. mlt̄ circūda. it viz. Gala. iij. Viscit de ^o filiū suū factū ex ml̄ere. Ezech. xliij. Porta hec clausa erit et nō aperiet. et vir zc.
iaco- bus	Passus sub pōcio pilato crucifixus mortu ^o et sepult ^o .	Zach. ij. Aspiciēt ad me quē crucifixerit et plāget zc. Esa. l. Tāq ^o ouis ad occisionē ducit ^o . Vere lāguores n ^o s ip̄e portauit zc. et i. Petri. Christus semel passus est pro nobis iust ^o pro iniustis.
tho- mas	Descendit ad iſer- na tertia die resur- rexit a mortuis.	Osee. xij. Ero mors tua o mors zc. In die tertia susci. zc. ps. xv Nec dabis sc̄m tuū videre corup. Ephe. iij. Descēdit p ^o mo i iſer- niores ptes terre. Ro. vi. Xps resurgēs ex mortuis iā non morit ^o .
iaco- bus	Ascēdit ad celos. seder ad dexteram dei p ^o is oīpotētis	Amos. xi. Edificat in celo ascēsiōnē suā. dñs nom. illi. ps. lxxv. Iter facite ei q̄ ascendit sup occasus. et ibidē. Ascēdit in altū ca- ptiuā duxit captiuitatē. Michē. ij. Ascēdit iter pā dēs ante eos
phi- lipp^o	Inde venturus ē iudicare viuos et mortuos.	Malach. iij. Ascēdā ad vos i iudicio. et ero testis veloz. ps. xcv Iudicabit orbē terre in eq̄tate. et popu. in dītate. Job. xix. Fugi- te a facie gladii qm̄ vltor iniquitatis est gladius et scitote eē iudiciū
bar- tholo-	Credo in spiritum sanctum.	Jobel. ij. Effundā de spū meo sup oēm carnē. Job. xvi. Spūs eius ornavit celos. Sapie. i. Spūs dñi repleuit orbem terrarū ps. cxi. Spiritus tuus bon ^o deducet me in terram rectam.
Ma- the^o	Sanctam ecclesiam catholicam	David ps. xxxv. Cōfitebor tibi in ecclia magna. Sopho. iij. In uocabūt nom dñi et seruier ei hūero vno. mat. xvij. Si peccau- rit inte frater tuus dic ecclesie. Nō pecclesiā non audierit zc.
Sy- mon	Sanctorū cō- munionē remissi- onem peccatorū.	micheas. viij. Depōet oēs iniquitates n ^o s et pūciet in profundus maris oīa. ps. cxvij. Particeps ego sū omnū timētū te et custo. zc. Ezech. xviij. Vltio ego dicit dñs. nolo mortem peccatoris.
Ju- das	Carnis resurre- ctionem	Ezechiel. xxxvij. Aperīā tumulos v ^o s et educā vos d sepul. ve. Job. xix. In nouissimo die de terra resurrectur ^o sū. et in carne mea videbo deū sal. Phil. iij. Reformabit corp ^o hūilitatis n ^o e p ^o si. zc.
Ma- rias	Et vitam eternam Amen.	Daniel. xij. multi de his q̄ dormiūt in pul. ter. cui. alij in vitaz zc. ps. lxi. Tu reddes vnicuiq ^o iux. zc. mat. vij. Ibi hī in supplicū eternū. iusti autē zc. et ij. Lox. v. Domū habem ^o nō manufactā sū.

Folium. XXXVIII.

Historia Actuum apostolorum hic textitur.

Spiritus sanctus venit super apostolos in linguis igneis.

Et hic oritur cultus christi nominis. scilicet in die Penthecostes secundum Augustinum.

Stephanus lapidatur. et prothomartyr inclitus domino consecratur.

Saulus prostermitur. et Paulus egregius predicator erigitur abundatius omnibus laboravit.

Philosofissimus cuiuslibet inter ecclesiasticos computatur clarus habetur. nato de iudeis
tor puerus fuit tyrannus. Qui ait vixit romanus populus una

Imperatores.

gal.
licus
ij. m. x

ceruicem haberet. Quod est sepe. quod sua terra pacifica fuerit. et
bella libenter habuisset. occasiones etiam quaerit. Tandem a suis

occidit consilio senatorum. cum magno gaudio universorum. et senatus restituere nitebatur regimine sic ante
quod summus Petrus gloriosus apostolus Christi Jesu profuit ecclesie catholice secundum hic fuit. sed non prevaluit.
romani. annis. xxvii. secundum Bedam. xxix. Tenuit namque pontificatum in partibus orientis annis. v. secundum hiero-
nymum. sed Bedam. vij. Deinde antiochia veniens sedit ibi annis septem. docens populum viam veritatis. et sepe
monem magum fugavit. Insuper predicavit discipulis ex circumcisione fidelibus qui erant in pontico. gala-
cia. capodocia. asia. bithynia. quibus postea de roma tanquam per eum pueris direxit epistolam primam.
Audiens autem symonem magum romanos deludere. zelo fidei Rhodiam adiit anno quar-
to Claudij. Cumque ibidem verbum dei predicaret. et Symonis maleficia detegit. et mul-

V. XXXIII

Petrus
primus
papa

Judeus

Hec est series romanorum pontificum per quam sit supputatio annorum subse-
quentium. cuius principalis causa est ipsa christi benedicta natiuitas perueniens
b. nihilominus annis mundi. ut patet apertissime in his duabus li-
neis. cum figuris numerorum annotatis.

XXXIII

Tos ad fidem peruenit. Discipulos etiam per diversas provincias misit. per quas christiana fides gloriose
dilata est. Evangelium marci tanquam ex ore suo scriptum approbas fidelibus tradidit. Ieiunium quod dra-
gesimaliter instituit ante pascha. et ante natale domini tres ebdomadas. et quartam imperfectam venerari ab
omni populo christiano in memoriam primi et secundi aduentus. Tandem post plenam scitatis insignia cum
in romana sede annis. xxv. mensibus. vij. diebus. vij. sedisset martirio coronatus a Hierone. Alia
eius opera plenam miracula stupenda. Vide in actibus apostolorum. et in libro clementis. et in historiis tam
scolastica quam ecclesiastica bene quam alijs. Paulus apostolus egregius predicator rapta sublimitate
evangelium non ab ipso sed per hominem didicit. sed per revelationem Jesu christi. cum esset ferme annorum
xxvij. vel circa antiochie cepit ecclesiam assequi zelo iudaico. sed mox a domino correptus immutatus. et fa-
ctus est de lupo agnus. de persecutore fidelissimus predicator. Anno autem. xiiij. conversionis sue apo-
stolatus cum barnaba suscepit a spiritu sancto in gentibus. ut dicit Actuum. xiiij. Anno. xxvi. venit hierusalem
ubi capit. Actuum. xxi. Anno. xxx. romam venit. Actuum ultimo. Anno. xxxvij. vel circa cum beatus pe-
tro a Hierone martyrium. passus est. Dic inter sanctos tam in altitudine contemplationis quam in fervore
re actionis prerogativa obtinuit. quod ultra omnes viatores clarius deum vidit. et archana ver-
ba audiuit que non licet homini loqui. et tanquam totum mundum genuisset sollicitabatur omnes
homines introducere in regnum celorum. Quis sic cucurrit. quis sic laboravit grecis evangelium ex-
ponens. quis sic afflicto. percussus. infinitis periculis excruciat. quis sic gloriari poterit ut dicat. Plus
omnibus laboravi. et in sapientia mundana et consilijs huius seculi. salva omni iusticia et fide. quod sic emis-
sit. ut etiam amplissimo senatui miranda contulerit. Eius laudes Iohannes crisostomus describit.

Sexta etas Christus

Jacobus maior apostolus martirio coronatur ab herode agrippa. Et petrus incarceratur ut patet Actuum. xij. Corpus autem beati Jacobi miraculose transfertur in galitiam hispanie: et ibi est sedes patriarchalis post facta quasi a sinistris respectu rome.
Helena regina abigenorum conuersa ad fidem sustentauit pauperes christifideles in hierusalem tempore famis sub claudio.

Petronella filia sancti Petri virgo fuit.
Prudentiana virgo
et praxedis pgo. sorores titi et nonati.

Impato.

Seneca stoicus clarus habetur: magister neronis a quo post coactus est seipsum occidere.

Iste Claudius inconstans animo fuit. et totus obliuiosus et gulosus: bellandi occasio nem libenter habuisset. sed parum pugnavit et facite quosdam paucos hostes superauit. Tandem cum. xxxv. senatores occidisset. cum. ccc. equibus pro minimis causis. veneno mortuus est.
Assumptio marie virginis gloriose matris dei facta. xij. annis post ascensionem domini nostri Jesu christi secundum Hieronymum doctorem

Persius satiricus.
Juuenalis satiricus
Lucanus poeta patrum senece.
Quintus poeta.

Anno mundi

V^o M^o CCLIII

Pape

Anno christi

XLIII.

De persecutionibus ecclesie est diligenter aduertendum. quod sicut in antiquo testamento inimicus hu mani generis semper electos multiplicibus machinationibus persecutus est: ita imo multo plius amplius in nouo. hoc est tempore gratie quando iam cognitio et cultus veri dei in toto orbe radiare ceperat. Et primo per gladium: sicut patet in persecutioe ecclesie stephani et Jacobi ac aliorum innumerabilium: in quo exercebatur ecclesie patientia. Secundo per falsam doctrinam: et hoc multipliciter. Primo per falsos iudeos qui sunt synagoga sathane: ut patet in disputatione petri stephani et pauli. qui omnes clare informauerunt simplices quod Jesus est christus: in lege promissus contra frivolas assertiones peruersorum iudeorum. et hec usque in finem durabit et tempore antichristi grauissima erit. Tercio per magos et incantatores. Videns namque antiquus hostis quod per christi nominis diuulgationem cultus suus abolendus esset: impleuit vasa iniquitatis sue: qui per magicam artem deciperent rudes ne in christum crederent. cum et ipsi se per aliquibus magis iactarent quasi filii dei essent in signis et prodigiis mendacibus. ut patet in symone mago. meandro. aroes. et arphaxat. Quarto per falsos christianos superbie spiritu tumentes. qui instigante inimico plures hereses semina runt. ut patet in debione cherintho. Et quid plura Dicit beatus Bernardus. quod totus iste mundus coniurauit contra christum. Omnia ergo fides impugnant. sed firmum eius fundamentum stabilem per seuerat: habens signaculum in hoc. Nouit dominus qui sunt eius. Nec esset aliquo modo possibile quod fidei sacramentum inter tot insidiatores sic florisset nisi cultores eius diuina maiestas protegeret. diuina sapientia illuminasset. diuina bonitas fouisset: iuxta christi promissionem firmissimam. cum qui eisdem semper fuerit in finem perseuerat. Hinc hilarius ait. Proprium esse solet ecclesie. ut tunc vincat leditur tunc intelligat cum arguitur. tunc secuta sit cum deseritur. tunc obtinet cum superata videtur.

Folium. XXXIX.

Prima persecutio ecclesie fit rome iussu neronis in qua beatissimi principes christiani populi. scilicet petrus et paulus martyrio coronati sunt cum alijs plurimis.

Refert seneca de nerone quod erat naturaliter ab infantia spiritus clementissimus. et ita graciosus quod ne uno populo romano gratior fuit. ita quod in oblivione venerunt ceteri principes propter suorum magnitudinem. Verum potestas multos probissimos fecit atrocissimos.

Prodigia plura terruerunt iudeos ante excidium hierusalem. vide mirabilia in ecclesiastica historia. Beatissimus christi euangelista marcus martyrio coronatus anno neronis primo. videlicet cum philo. contemporaneus eius apud alexandriam egipti. ubi episcopus erat con-

Hero
an. xij.
m. vij.

stitutus a beato petro. Sepultus ibidem miraculis claruit. et successit ei amanus vir sanctus.

Iste Nero omnium hominum sceleratissimus fuit adeo ut nomen eius usque hodie pro aliquo pessimo poni soleat. et quod optimus christi regem primam suscitavit persecutionem. merito antichristi figuram tenuisse describitur. Tandem a senatu hostis pronuntiatus cum turpissime fugeret. seipsum occidit. et letata est roma.

Symon magus multas suspiciones rome exercuit. et quod sile applaudit suo filio. id est pessimo nero spreto consilio senecae viri doctissimi hunc pestiferum sibi sociavit. Tandem uterque post infinita scelera in baratrum damnationis eterne turpissima morte descendit.

V^oCCCLIII.

V^oCCCLXII.

Petrus superato symone mago et infelicitate mortuo iussu Neronis crucifixus est. et in vaticano sepultus ultimo neronis anno.

LIII.

LXIII.

Par illa universalis totius orbis quam romani habuerunt per annos ferme lxx. pro paucis bellis exceptis ac quis circa hec tempora propter seviciam neronis turbata est. et provincie quaedam recesserunt ab obedientia romano. quod fide christi persequi ceperant. Judea et hierusalem gravissimis persecutionibus et intestinis bellis attrita est propter peccatum illud maximum quod in filium dei commiserunt. et circa hec tempora in foribus templi ipso festo pascale. xxx. necati sunt. et continue duravit dissensio. donec penitus deleti sunt. Barrabam commoverunt. et non iesum misericordem et humilem. Hi omnes discipuli sancti petri martyrisati sunt sub nerone tyranno. et multi alij quorum nomina sunt in libro vite.

Bartholomaeus episcopus lemoniacensis.	Savinius episcopus zenoensis.	Potentianus	Altinus.
Flavius consul qui et clemens	Serotinus	Lodaldus	Benedictus episcopus catalanensis.
episcopus metensis patruus.	Lucharius episcopus treverensis.	Similis episcopus suessensis.	Tur episcopus
clemens. Tecla discipula pauli	Trophimus episcopus arelatensis	Onesimus episcopus ephesensis	cretensis.
Domitianus sabbayaconus a	Ereclus episcopus galatensis	Vitalis martyr	Felix martyr
beato mennio a morte susci-	Nazarius	Processus	Prothasius
tatus.	Lellus	Dartinianus	Bervasius
Epaphras episcopus colossensis.	Torpes martyr	Felix martyr	Constantia m.

Jacobus minor apostolus a hierosolimitarum episcopo a iudeis occiditur. anno vi. neronis. Paulus gloriosus apostolus cum beato petro eodem tempore sed non eodem loco capite plebsus est ad aquas salinas in via bohistiensis.

S

Sexta etas Christus!

Iste vespanianus mediocris parentele obscureq; natus. sp. gloriose triu nphauit. Nam sub claudio et nerone quocunq; mittebat. laude digna patrabat. Tricesies et bis cu hostibus confliccit. Periclitante aut republica propter discordiam precedentium. Impator licet inuitus est creatus. et redijt tranquillitas pristina. Pax insup in toto orbe pnunciata iuxta tpa octauia ni. ppter qd in immensuz respublica creuit. Morit tandem p flumio ventris stando. Dicebat eniz. Stantem decet impatorem a terris recedere. Eius yirtutes multe sunt diligenter conscripse

Imperatores

Belba.
Oche.
vitelli

Isti tres diuersi pucis in pare cupictes
in vno anno icie interfecerunt.
Hierusalē destruit anno secundo vespa

vespasi
an. a. ix
m. d. xij

fiani a tito filio eius. interfectis. xi. centum milibus. veditisq; lxxx. indeoz. Et extunc defecit regnu indeoz. nec surget an tps antirpi. De bachorq; da strage mira legunt. vide iosephu. Nota q; propter hanc vltionē legitime factā dicūt doctores q; in toto mūdo xps pacē tribuit. sic in na **J**osephus hystoriographoz notatissimus. clarus habet natione iudens iuuitate fecit. Uex libri ei in mltis locis vicio scriptoz ac longitudie tpm corrupti sūt. **A**pollinarius scūs martyr occisus ē ranēne vbi eps a bto petro missus fuit. Et nota q; nec vespasian⁹ nec titus q; cōd ecci a3 fieri iussit. s3 alq; iudices inferiores pseqbant fideles pteru prior mādatoz

Anno mundi

V. OCLXXII.

Pape Italic⁹

Bar.
Lin. a
x. m. iij

diebus. xij.

Anno christi

LXXIII.

Sanctissimus papa linus tante perfectionis fuit. vt ecclesiasticaz rez dispensati onē etiā adhuc bto petro vinēte meruit dispēsator ab eo dēstitui. Sic statuit vt mulier velato capite eccliam intraret. Tandē martyrio coronat⁹. sepultus ē in vatica no iuxta magistrum suum ac patrem beatum Petrum

Thomas qui parthos in sorte accepit martyrisat i india omnium orientalium apostolus.

Andreas qui et siciliam accepit in sortem in achaia martyrisatur.

Matthens qui ethiopes sortitus fuerat in ethiopia. Symon iudas martirisati sunt in regonib; persidis. Bartholomeus qui indiam accepit in sortem postq; p dicauit lycaonie antiquioribus in albano vrbemq; ior; armenie martyrisatus est.

Titus dyaconus pauli discipulus apud paphū denit Euodius episcop⁹ antiochie. ibidem est martirisatus. Syleas apud macedoniam martyrisatus est.

Scotia gens oritur ex pictis et hyberis in albania que est pars anglie.

Lucas discipulus pauli in bichymia migravit ad dominum.

Philippus per siciliam. xx. annis p; dicans ierapoli quieuit in domino. sed in passiali dicitur q; fuit crucifisus. Solus ipse et iohānes euange lista non sunt martyrisati. Leteri ve ro omnes occisi fuerunt.

Nathias in iudea vel egypto coronatus. De tempore et loco et mō martirij ei diuersi sunt sententie. Bar nabas coapostolus pauli cypri oc cius est.

Folium. XL.

Persecutio secunda ecclesie fit rome iussu domiciani. et per vniuersalis totius orbis iterum per
ipius seuiam turbata est. et multe nationes se romanis opposuerunt. innumerabilesque fideles
martyrio coronati sunt. Vide historiam cornelij taciti.

¶ Iste domicianus filius vaspasiani. et frater titi. primo quidem clemens fuit. et multa rome
coltruxit. scilicet pantheon. sed mox defecisset factus est crudelissimus ac superbissimus. ita ut tamquam deus
coli vellet. senatores quosdam interfecit. in epianos secundam persecutionem suscitauit. Tandem omnibus
odiosus in palacio a suis occisus
est. et cum dedecore sepultus.

Titus
filius
vaspasia
ni

annis. iij.

domici
anus.
a. xiiij.

Hera
anno. i.
m. iij.

¶ Iste Titus fuit mire benignitatis et triumphator maximus super modum largus. toto corde suis se
inimicis crebro reconciliauit. pacem suam virtutibus superans deliciae humani generis dici meruit.
mira dispensatio superni rectoris. nunc optimus. nunc pessimus. nunc parus. nunc prodigiosus. nunc sic. nunc aliter
instituitur ad regni gubernacula puebit. Quis abyssus tantorum iudiciorum scrutari posset. Dicitur
ius. a. iij. et tam lucus in urbe fuit. ut morituros eos pater putares. ¶ Deander samaritanus supbi
simus nigromanticus symonis magi discipulus christum negauit. et seipsum saluatorem modo destinatum asseruit.
ita incredibilia figmenta proposuit. et multos non predestinatos decepit cum quibus et ipse perierit. visio huius. ecc. li. iij.

V. CCLXXXIII.

Romanus

m. l. c.
tus. a. xi.
m. i. d. xi

ex patre emiliano.

LXXXIII.

¶ Iste Lletus primus inuenitur scriptus in suis litteris. Sa
lutem et aplicam benedictionem. Ordinauit presbyteros. xxi. in rhoma urbe
mense decembris. peregrinationes ad sanctos approbauit. dices quod
validior est ad salutem sancti petri visitatio. quam duorum annorum ieiunium.
Excoicauit insuper qui huiusmodi visitationes impediunt aut dis
suadent Tandem martyrio coronatur sub domiciano. vi. kl. maij
sepultus in vaticano.

Beresis nicolaytarum qui indifferenter vxoribus vtunt. dicentes
omnia debere esse communia inter christianos.

Lberintus heresiarcha surrexit turpilosus ac libidinosus totus.
a quo dicta est heresis lberitiana. hic dicit legalia esse seruanda.

Debion heresiarcha a quo Debiones heretici dicti sunt qui dicunt
christum gurum hominem fuisse. et paulum apostatam legis re.

Maria magdalena et soror eius martha.

Marcella eius pedissequa.

Lazarus eorum frater episcopus marsiliensis.

Marinus episcopus aquensis. hic viaticum dedit magdalene.

Dimigraverunt ad dominum in prius marsilei.

sortiti sunt regiones francie a domino omnes sancti.

Julianus qui et symon le
profusus episcopus cenomani.

Julianus alius qui utrumque
parentem nescius occidit.

Aristarcus et priscus mar
tires.

Paulus episcopus nar
bonensis.

Saturninus episcopus tholosanus.

Marcial episcopus zanchdoni.

Begonius episcopus belliacensis.

Austregisilus episcopus luturiensis.

Latianus episcopus thuronensis.

Pyrenus episcopus lugdunensis.

Ferrunius episcopus bes
functionensis.

Eutropius episcopus aurisitanus.

Proto episcopus petragonicensis.

Dionisius episcopus parisiensis.

Euthopius episcopus agrianiensis.

¶ Venerandissimi pres
biteri

B.

Sexta etas Christus.

Marcus agrippa pfectus vrbis
plas deuicit. et ob hoc patheos ex-
tractus est. id est templum oim de-
or in suu sibilile. ipe etia agrippina
supra rbenū ppleuit. que antea fu-
it ab agrippa condita. hec est colo-
nia fm quosdam.

Imperatores

Traia
n^o a. xx.
die. xv.

Iste nerua sener ado-
ptaui traianū in fili-
um. pmoq; edicto oia
fore facta Domiciani
retractauit.

Iste idē traianus apd agrippinā gallie signia impij iuit⁹ supsit. germaniā restituit. orientales
puicias. babiloniā. seleutiā. extremaq; in die secundus p^o alexandriū pdomuit rē. In omib; his
ado pi^o pmasit. vt oib; g^ous. n^olli existeret quis: qd de pauc^o legis rē. Decisignia sūt pē r n^o fice
nobilitat. Ita sp vicit vt ipio dignissim^o haberet. ita pncipatū fingit qsi n^o lus foret iepior^o r

V^o cccxlii.

Anno mundi

Pape Roman^o

m^r. Ele
mēs pri
mus. a.

De regione celio
monte ex patre sa-
stino.
ix. m. ij. diebus. r.

Anno christi

xciii.

Sanctus Elemens primū a beato petro: vt d^r ordina-
tus fuit sibi successor. sed ppter periculū voluit ante se b^m lūm
et cletum pōtificari. ne videlicet hoc exemplo prelati sub^ostitu-
erēt sibi quos vellēt. Hic fecit gesta marty^o per regiones con-
scribi. Similiter et ipse multos libros edidit. Statuit etia vt
cathedra episcopalis in eminentiori loco poneretur. r q^o bap-
tismus prout citius poterit confirmet. Tandem martyr isatur
sub traiano submersus in mari. et de eius funere mira scripta
sūt. Corpus eius tempore Nicolai primi repertum fuit. et Ro-
me translatum.

Taurinus episcopus eboracensis. r Sangericus eius frater
episcopus cameracensis discipulus beati Dyonisij.
Johannes euangelista adductus iussu domiciani ab epheso
romā cum sacrificare noller ydolis ponitur in doleum ferue-
tis olei. sed cum nil lesionis sensisset relegatus est in pathmos
insulam. ibiq; apocalipsim scripsit. rediens autem ephesum
tempore traiani in pace quieuit.
Dyonisius annorum. xc. ariop^ogita venerabilis pater. lumen
orbis martyrio coronatur in gallia cum eleutherio et Rustico
vbi missi fuerunt a beato Elemente.

Eutropius ep^o sancten. mar-
Sanctinus epe neldē. cū
anthonio a morte resuscitatus
discipulus dionisij.
Jouius atheniensis presby-
ter r martyr discip^o dionisij

Larannus m^r carnoten.
predicator. discipulus petri.

Symon cleopbe filius frater
iude. episcopus hierosolimo-
rum. cxx. annorum crucifixus
est martyr domini gloriosus.
Regulus episcopus arelaten^o

Eugenius ibolotanensium.
Eutices mar.

Folium. XL I.

Persecutio tertia ecclesie a traiano exercetur in qua perempti sunt infiniti. Tandem cohibita fuit interuentu Plinij secundi. sed non totaliter. Iudei denotant. puercias multas. et quasi ameres incredibili motu sub vno tpe per diuersas mudi partes exaruerunt. nulli peccies. ciuitates ples desolauere. nec tñ pualuerunt vt regnũ adipiscerent. qz primo per traianũ. iecundo per adrianũ delati sũt. Sic xps vtrobiz vindicatur. Nunq̃ enim romani impune persecuti sunt ecclesiã. sz nec vnq̃ honore aut emolimento caruerũt q̃tenscũq̃ fideles honorauere. De hoc plenius vide orosium. et Thimotheus eps ephesior. disc. pul. pau li martirisatur. et Plutarzys nobilissimus phoz claret mĩr traiani cui optima epiam sepsit.

Ignatius doctor. Focas martyr passus est vltimo tpe traiani. cui spũ pphetico dixit. Traia gloriosus episcopus antiochie discipulus Iohannis martirio coronat nobilissimo. Huius cor scissum in se aureis litteris hoc dulce nomen iesus inuentum est habuisse descriptũ. Ait em̃ in eplis suis. Amor meus crucificus. Beatam virginem in carne vidit. eius eplas scripsit. In quibus sic habetur xp̃ifere marie etc. Et illa dulciter rĩdit scribens. Ignatio dilecto condiscipulo. humilis ancilla christi veniam ad te etc.

V. XXXIII.

Becus.

De regione ateniciũ.
ex patre Antiocho
ix. men. ij. die. r.

Becus.

x. m. vij. d. ij.

XIII.

Iste anacletus beatissimus fideles monuit per epistolã vt presbyteri p oibus honorarentur. dicens qz deo sacrificantes non debeant verari sz supportari atqz ab omnibz venerari. Et psbyteri quando sacrificat testes secum habeant. et martirio episcopi. vt domo perfecte sacrificare pbent. Item statuit vt clericus nec barbam nec comã nutriat. Ipse memoriam beati petri construxit. Ordinauit etiam. vij. dyaconos cardinales in vrbẽ. Itẽ qz ep̃us a tribz debeat episcopis consecrari. Item qz ordinatio clericorũ palam celebretur. Tandem duodecimo anno traiani martirio coronat. sepultus in vaticano apud corp⁹ bti petri.

Plinius secundus orator et philosophus multa scripsit. Mitigauit etiã traianũ vt retractaret sententiã latã contra christianos scribens ei qz nihil mali facerent. sed virtutibus insisteres xpm sanqz deum ante lucem surgentes laudarent.

Domicilla martyr.
Eufonia martyr.
Theodora martyr.
Sulpitius martyr.
Serulianus martyr.

B 3

Sexta etas Christus.

Iste adrianus in multis comedat christianis satis grossus exstitit. quosdam tamen nolentes sacrificare puniri iussit. et occidi vniuersaliter qui fuit in omni scia. pace omni tempore habuit. per patrie deus est. leges multas condidit. prohibuit etiam ne christiani sine processu iudiciali damnarentur. hierusalem destruxit per eum restaurauit omnino prohibens ne iudei intromitterentur in christiani inuenerunt ad impium ventum. et optinebant. Quibus senatus obsecrare et filium cesarem appellare.

Ierusalem restaurat per adrianum et nomine eius helya vocata fuit. Et amplius ficata fuit ita ut locus passionis esset intra muros qui prius extra fuit. Et hec est tertia restauratio. quia ter destructa fuit. scilicet a caldeis tempore sedechie ab Antiocho. tempore machabeorum. et a Tito tempore vespasiani.

Imperatores

laret. sufficere inquit debeo ut ego inuictus regnauerim cum non merear. principiatus enim non debetur sanguini sed meritis. et inuictus regnat qui rex nascitur et non meretur. Exercendi prius sunt virtutibus qui regnare debent. et cum in eis profecerint adeo ut perbene illos virtutibus antecedere quos debent honoris anteire inuicti ascendat. et se cunctis suorum votis non subtrahant. ¶ Eustachius alio nomine placidus et theospita eius vxor et duo filii eius agapi et thesbytes. quorum mira actus leguntur circa hec tempora fuerunt qui omnes iussu adriani glorioso martyrio coronati sunt. ¶ Aristides philosophus apologeticum per christianis fecit. quem videtur traianus placatus esse.

Anno mundi **V^o MCCCXII.**

V^o MCCCXIII.

Pape

Romanus

mr. alex.
pader. i.
an. viij.

ex pre alexandro. de
regioe capritauri
Romanus.
m. v. d. ij.

mr. Si.
x. t. a.
r. men.

de regioe viola ta
ex pastore patre
ij. die. xxi.

Anno christi.

CCXIII.

CCXIII.

Iste alexander maior est parte senatorum puerum ad dominum. hic statuit aqua benedicta cum sale aspergi in domibus fidelium. ut de consue. di. iij. aqua. in canone addidit memoriam passionis scilicet. Qui pridie quam pateretur etc. Item ut vinum sit mixtum cum aqua in calice propter representandam vinctum ne christi et ecclesie. de consue. di. ij. c. i. et ut oblatio fieret ex modica quantitate. Tandem martirisatur ab adriano cum multis quos ad fidem peruerterat. Sepultus in via numeriana. Postea translatus fuit ad ecclesiam sancte Sabine. Durrin martyr tribunus Theodolus martyr dyaconus. Euenerius martyr et presbyter. Quadratus episcopus atheniensis discipulus apostolorum. Dermis prefectus viabis martyr.

Aquila genere ponticus orator floret qui secundus interpres moysi aice legis fuit. Prius ei fuerunt lxx. de hebraico in grecum transferentes. secundo iste de greco in latinum primus interpres fuit.

Iste Sirtus statuit ut diceretur. Sanctus. sanctus. sanctus. Et quia mysteria sacrata non tangerentur nisi a ministris. de consue. distinc. i. in sancta. Item ut corporale non fiat ex serico. sed ex purissimo lino contexto et non tincto. Et ut mulier sacra vasa altaris et pallas non tangeret. item ut quicumque episcopus vocatus ad sedem apostolicam rediens ad ecclesiam suam non suscipere nisi cum litteris apostolicis. Item ut missa non uisum super altare celebretur. Item etiam misit peregrinum episcopum genere romanum cum alijs fidelibus in galliam. Tandem martyrio coronatus extra portam domine quo vadis. sepultus in vaticano.

Folium XLII.

Balientis medicus perga
me oriund⁹ interpres ypo
cratis rome claret
Ibitha martyr.
Zalocerus martyr.
Daria martyr et virgo.

Ptolomeus rex mirabilis in mathematicis oim⁹ astronomo⁹ uni
pcipuns plus addidit q⁹ an se inuentu reperit. et plura scripsit.
Eredo hereticus hic fuit magister mardonis.
Iste anthonius geger fuit adriani. et filius adoptiu⁹ vir vtiq⁹ pe
ritissimus. et natura benignus. q⁹ nō facile i vno hoīe cepit. Pu
denia pcelltes cōiter nō sūt excellēter benigni et tranquilli et natura
pceptue. Et contra excellēter benigni sunt cōiter min⁹ idustri
Vir autē iste in vtriq⁹ excellēter doctus fuit Ob hoc multe puīcie q⁹ ab his im
peratoribus recesserūt: sub isto volūtarie rediebāt. q⁹ se p⁹ p⁹ie fuit. oibus car⁹.

antho
ni⁹ pi⁹
an: cxiij

nl⁹is acerbus. fidelibus clemētissim⁹ erat. Un⁹ et plus dicit⁹ est. et ab eo seq⁹ntes
imperatores appellati sūt p⁹. Aut ei malo scipionis exēplo vnu ciuē suare. q⁹ mil
le hostes occidere. q⁹ at aliq⁹ m⁹res sub eo corōati sūt: nō ex suo s⁹ p⁹or. mādato. pcellit. Tāta siq⁹dē
crudelitate aere p⁹ates inuidā plebē p⁹mouērūt vt nec sūmi impatores possēt eā sedare ad plez
nū. Ita orosū fuit xpianū nomē ap⁹ v⁹olatraz et marie ap⁹ pōtīfices et sacerdotes tēploz. q⁹ p⁹n
cipes et p⁹lm puocabāt aduers⁹ xpīfideles. q⁹ vidēt q⁹ stat⁹ et q⁹st⁹ dimiuebāt q⁹tidie. et ad p⁹tem
p⁹u eēt v⁹etur⁹ iāt⁹ fast⁹ cor⁹. q⁹ xpiani dicebāt q⁹ indr⁹ter oēs d⁹i demōes eēt. a q⁹bo tota simul
cōitas spabat tpālē sil⁹ et efnā felicitatē. iō nō m⁹z. q⁹ etiā pacato p⁹ncipe adhuc iseriores p⁹seq⁹.

V⁹ XXXXIII.

V⁹ XXXXIII.

ref xpianos tāq⁹ blasphem os.

Bar.
Thecl.
phor⁹

Romanus ex anachorita
an. ix. men. iij. die. xxiij.

Decus

Bar.
Ignius
a. iij. m

de athenis
ex p⁹ie philosopho
iij. diebus. vij.

XXXXIII.

XLIII.

Iste thelesphorus statuit cantari hymnum
angelicū sc⁹ Glā i excels⁹. Et euāgelii an⁹ sa
crificiū. et natali dñi cātari tres missas pro
pter m⁹las cās. Itē q⁹ clerici ieiunare de
beant p⁹ septē ebdomadas plenas. q⁹ sic de
bet eē discreta cleicoz vita: sic et ieiunū. etiā
statuit. vt nullus missam an⁹ tertiaz p⁹sumat
canere. Tandem martyrio coronatur. sepul
tus apud sanctū petrum in vaticano.

Decemilia martyrum crucifixi sūt in armez
nia in monte maxima arath. Quorum festū
celebre colitur. x. kl. iulij cū magna deuotiōe
quia m⁹la obtinuerūt cultozibus suis a do
mino. Peregrinus ep⁹us antissfordens mar.
Serapia martir et nobilis vidua.
Fides spes et charitas cum Sophia nobili
matrona m⁹re eaz martirifate.
Iustinus p⁹lus discipulus pompeii libros eius abbreviauit. Dicit⁹ etiā librū de xpiana religiōe
edidit quem anthonio tradidit. et benignum xpianis fecit.

Iste ignius clez cōposuit. gradus distinxit.
Et v⁹patrinus et patrina infantez suscipere in
baptismo. p⁹firmatiōe. et cathecismo. Scripsit
etiā vnā eplam generalē omnib⁹ fidelib⁹ devno
et trino deo. Itē q⁹ nullus episcopus metropoli
tanus excepto romano pōtīfice audeat suffraga
neum suum cōdemnare. nisi causa in concilio
prouiciali suorum episcopozum fuerit ventila
ta. tandem martyrio coronatur sepultus in ec
clesia sancti petri.

Darcion hereticus quem polycarp⁹ dixit esse
primogenitum diaboli. Valentinianus hereti
cus dixit xpm celeste corpus attulisse. q⁹ Pom
peius trogus natione hispanus hisorias tot⁹
orbis a nino vsq⁹ ad octauianum deduxit.

Thaurus nobilissimus philosophus athenis
claruit. hic ait in publico mos populi. in puato
nature. ius gentiumq⁹ seruetur.

2 iij

Sexta etas Christus

Persecutio quarta fit iussu Anthonij veri in qua innumerabiles vtriusq; sexus coronati sunt. sed nō impune. lues enī magna. i. pestilentia secuta est per totam italiā et reli. quas prou. cias. bella. terremotus. inundationes fluminū. agmen locustarū &c. Item exercitus romanus vbiq; consumptus est. Bellum marcomanicū vt dicit or. sius grauissimū fuit. quia barbāre nationes exercitū rudem romanorū in gyro cir. cū dederūt sed militibus quibusdam christianis clamantibus xpe adiuua nos. illico fulgura terruerunt barbaros ita vt fugerent. ob hoc xpi nomen celebre factum fuit. et imperator nō sibi. s; ipsi victoriam tribuit et sententiā Imperatores

mar.
Luci.
an. 133.

Santhoniū ver^o aurelius cōmod^o.

Perierūt post antoniū piū. et extūc bini impare ceperūt. sed nius sol^o ipiū tenuit. q. bon^o et victorios^o fuisse describit nisi h. qd xpianis qrtā psecutoez iussit inferri. Dicit q. tāte seueritatis et pstatie fuit q. ad nullū enēti vñq; vultū mutauerit. siue ex leti cia siue ex merore etiā dū adhuc puer esset. tante fuit humilitatis. vt quadā vice cuz iam exbau sto erario nil haberet q. militibus daret. nulli volens esse molestus. magis elegit vasa aurea et ornamēta vxoris et aliaz supellectilē vendere q. senatū vel prouincias pgrauare. s; victoria ba bita et illa recuperavit. et prouincijs tributa relaxauit. Papias iohis auditor ierapolitan^o eps claruit. Fecit librū explanationū de sermone dñi.

Anno mundi V^o MCCCXLIII.

Pape

mar.
Pius
mus. a.

Italicus de ciuitate aquileia. ex patre suo Rufino .ix. mensibus. iij. diebus. xxi.

Anno christi MCCC.

Hic statuit penam contra negligentias que accidere pnt circa sanguines christi. vt patet de con. di. ij. si p. neg. Item q. festum pasche semp in dominico die ce lebretur. Itē q. hereticus veniens de iudeorum heresi reu. cipi debeat et baptisari. Hic fecit ordinationes quiq; et tā dem martirio coronat sepult^o apd scñ petrum i vaticano Policarpus episcopus ephesinus iohannis apli discipu lus romam venit. et plures ab heretica labē reuocauit. Magnus labor sanctorū et ingens tristitia tunc erat qñ foris materialis gladius. intus serpentinum virus erro ris ecclesiam corrupit. Et hec duplex persecutio diu dura uit. Si quandoq; cessauit gladius. hereticorum tamen p fidia magis ac magis inualecebat et multiplicabatur. tā dem idem vir sanctus martirio coronatus fuit sub antho nio vero cum alijs. xij. ex philadelphia. Hermes doctor fidei plura scripsit. cui angelus dñi appa ruit dicens. q. pascha dñica die celebret. postea martirisat

Justinus philosophus ad fidē cō uersus multa scripsit contra bere ticos et martirio coronatur. Iustus episcopus viennēsis mar tirisatus est. Fortinus episcopus lugdunē. cum multis alijs coronatur. Alexander medicus. et Pōticus puer martyres. Felicitas cum septem filijs passa est. Mirabile spectaculū. sic olim vij. machabei cum matre. Pontianus gloriosus martyr. Florellius puer martyr. Siminicus puer martyr. Nouatus cum alijs. xxiij. Prædixit oratione fusa queniūi dño post longissimos labores.

Folium XLIII.

Victor miles et cerena vxor eius martir.
 Concordius subdiaconus martir.
 Marcellus martir.
 Valerianus martir.
 Egesippus et libros fecit de historiis apo-
 stolorum et martyrum usque ad tempus suum.
 Atalus de pegamo fundamētum
 ecclesie martir. Sains martir.

Lathasrige heretici exorti sunt de frigida. qui dicitur se
 solummodo habere spiritum sanctum. nec apostolis nec alijs datum
 Montanus prisca et maximilla autores eorum fuerunt
 Theophilus episcopus antiochie.
 Appollinaris ieropolitanus episcopus. Prothymus et iacobi.
 Marcianus patriarcha ierosolymorum de quo mirabilis ha-
 bitus historia
 Dionysius episcopus corinthiorum
 Philippus episcopus cretenus.

Lomo
dus au-
relii cu

annis. xij.
 lucio atonio

Blandina sanctissima mulier passa est.
 Tertulianus africanus in ecclesia insignis habetur.

Iste Commodus filius anthonii
 veri totus infamis et lubricus fuit et adeo incommodus ut inimicus humani generis diceretur
 Interfecit optimos senatores et maxime quos animaduertit nobilitate industriaque excellere
 Ante fuit superbie atque iactantie ut sepe leonis pellem induens ostenderet se esse regem homi-
 num. sic leo bestiarum. Verum ubi splendet constantia martiris: cedit amplius de carnalitate
 hominum mundanorum sermonem texere.

Prima pars ecclesie data est: sed non diu stetit.

V^o QQQ LXXIII.

V^o QQQ LXXIII.

m^o Ani-
cetis. a
ix. m. iij

Serus. ex patre iohan-
 ne de vico mireia
 diebus. iij

m^o So-
ther. i. a
ix. m. iij

Lampanus. ex patre Concordio
 de ciuitate fundana
 diebus. xxi.

QLXXIII.

QLXXIII.

Iste anicetus plures canones edidit qui
 in decretis in diuersis locis habentur. sicut
 taliorum sanctorum primum sanguinem su-
 um pro testamento dederunt. nam et hoc san-
 cti canones dicti sunt. quia primum ab apo-
 stolis. deinde a martiribus et doctoribus san-
 ctis equales pene omnes prelati in primum ee-
 clesia fuerunt et a sacris concilijs constituti
 sunt. nec humana adinuatione. sed sanctispi-
 ritione ac iussu dictati sunt. Et qui temerarie
 eos reprehendit. in spiritum sanctum blasphemam
 rephibet. ut in. c. violatores. xxv. q. i. **Dul-**
ta statuit iste anicetus de statu episcoporum ac eorum
 secatore. tandem in martyrio coronatus sub anthonio. sepultus in via appia in cimisterio sancti calixti

Iste statuit ut monacha velum portaret. sed pal-
 las sacras non tangeret. nec censum poneret
 ecclesia. Et quia multa pericula solebat circa ma-
 trimonium contingere. ideo constituitque legitima non
 habeatur vxor nisi per sacerdotem fuerit benedi-
 cta et a parentibus solenniter tradita. et a pa-
 tribus custodita. tandem post sanctam vitam sanctio-
 re morte migravit ad dominum coronatus martirio
 et sepelierunt eum fideles in vaticano. in ecclesia
 sancti petri. et cessauit episcopatus diebus. xxij.

Theodocion tertius diuine legis interpres.

Nota hic diligenter quod sancti doctores imperium sepius contra ecclesiam fortiter egit. sed nunquam pru-
 denter. Unde cum simul tota cohors sapientium dicat. Nobile vincendi genus esse patientiam.
 Patet quod ecclesia patientiam nobiliter sibi impium subegit. Hoc siquidem tempore imperatores dixerunt
 Nolumus ut precipiat nobis. cum nos vniuersi precipere beamus. docitque et omnibus hominibus soli romani prelati

Sexta etas Christus

Scamur. poſtea ſine gladio aut fuſte cō longe ſultineret ecclia ad h̄ deuenſū eſt vt maietas ro
mani impj ſolēniter ac hūiliter pficeret. q̄ impiales leges nō dedignaret ſacris canonibz obe
dire. Nec eſt muratio dextre excelsi. Igitur vincere ſi vis. diſce pati. Signū pfecte prudētie eſt
impudentē ac iſufficientē ſe eſtimare. Ipſa em̄ tpalium rex prinua mutabilitas oēm humas
nā providentiā deridere ſolet.

Alexander Marcisci successor
magistri origenis.

Helio p
tinax. se
uer. a

ⲡⲣⲓⲛ̅.ⲙ̅.ⲛ̅.

Iste helyus vir granden⁹ inuitus accepit prin-
cipatū. nūq̃ accepit mīera. nūq̃ ad vlciscendū seductus est. Sexto mense interemp⁹ ē a Ju-
lio ambigete iperū. sz nō p̃fecit. z sic fecit sc̃m ē eis seuerō. Iste seuer⁹ genere aff̃er. destitutu im-
perū adept⁹ tria ciuilia bella cōfecit. p̃mū nāq̃ iulianū inuaforē imp̃y expugnādo occidit ro-
me. secūdo: 5 picennū. tertio in gallia 5 albinū sociū iuliani cū mltō vtriusq̃ partis sanguine
bellauit. z vicit. Hic natūra seu⁹ mltis sp̃ bellis lacesit⁹ fortissime eq̃dē rep̃blica sz laboriose
recit. Parthos et 5.

V^{ty} αααLXXIII.

ν^α αααχσπ.

Dar.
Eleute
ri⁹.ā xv

De opido nicopoli
Greecus ex patre babundo.
m. vi. diebus. vi

mr. Vi
croz. i. ā
x. m. y.

Afer ex patre felice
diebus. xij

αLXXXIII.

αχαιῖν.

Iste Victor propter dissen-
sionem de termino pascale celebravit concilium in ale-
xandria palestine. cui ipse interfuit. et narcissus et the-
ophilus et hyreneus et ceteri viri sancti. Ubistatutum est quod
semper dominico die pascha celebrari debet observata
luna. xiiii. aprilis usque ad. xxi. quia tantus vel circa est
saltus lune. et postea reditus. Hoc autem factum est ne
indagatione videatur ecclesia. Plures tunc episcopi asie et ori-
entis cum iudeis postea celebrabant. Iste statuit quod
exigente necessitate ubique. et in omni aqua naturali
possit conferri baptismus. Tandem in martyrio coram
natur. sepultus apud sanctum petrum in vaticano
Anglia que quondam Britannia dicta est ad fidem
peruenit soleniter. rex Lucio primum baptisato. deinde
subiectus populus eius exemplo fidei colla submis-
sit pacifice. Fugantur et damianus quos cleuterius
papa submisit primo illic predicauerunt.

Leonides pater origenis pro christo de
collatur. et martyr efficitur. et origenes
tūc. viij. annor. scū p̄e martyrio obtulit. s; impia m̄ris fraude ipedit? totū p̄moniu p̄didit
eo q xpianus esset &c. Ipse aut̄ docendo scolares grāmaticā. m̄rem et. viij. fr̄es secū pascebat.

Folium. XLIII.

Deu beu vbi māsit antiquoz romanor tan
ta pbitas. strēuitas. legalitas. ac incōpabi
lis prudētia z honestas. Siqdem h tpe im
perium ad manus stultozū deuenit
Flora q stult? si se stultū putat adhuc aliqd
de lūie natural' intelligētie habz. Sz si sapi
entē estiat: tūc pleta est stultitia
eius. nec erudiri pōt. sz sapiētes
psequit. silesq sibi sociat

ātoni?
caracal
la. ā. vij

Iste anthoni? pē aspior viris. libidinis impat
entissimus fuit. ita vt nouercā suā duceret i vxo
rē pāpianū iuriscōsultū z doctrine legal' ibesau
rū occidit. Et sic fecit factū est ei. qz ab hostibus
circūuentus occisus ē pessim? ipe cū gaudio ml
toz. Flora q hic mos stultoz sp fuit. si potentes
sūt sapiētes psequunt. qd sublas nē ē vt ipsi qz
peant. Solus ei intelligēs gubernacū posside

basilianus filius seueri.

bic. vt dicitur
prouerbioz. i.

Barabes. adiebinos iudeos z samaritas superauit. et mltā toto vrbē romano impio recupas
uit. In studijs ciuilibz et philosophia clarus fuit. Quintā persecutōem in xpianos suscitans
mlta isfortunia passus est. In britania post graui pēlia firmissimā vallē munīuit. c. xxxij. passu
um cū turribz crebris. za mari vsq ad mare perduxit. ibiq apud eboracū opidū morbo obiit.

Dyrenens. ingduū. epus cū magna multitudine clerici et populi martirio coronatur.
Audens subdyaconus discipulus sancti polycarpi martirisatur.

V^o ααααα III.

V^o ααααα XIII.

Romanus

Bar.
zephəri
n^o. ā. iij

ex pte habundo.

Romanus
m. vi. diebus. r.

Bar.
calict?
pm^o. ā

ex patre dimetrio

v. m. ij. diebus. r.

ααα III.

ααα XIII.

Iste zepherinus sta
tuit vt oēs xpiani. xij. ānoz. i
die pasce sacra mēti eucharī
stie accipere debeāt i publico
z ofa vasa altarz vl vitrea l' stā
nea eēnt. n lignea sic antiqui
p fiebat psecratio pciōsi fā
guis i ligneis vasis. vñ cresce
te tpe subcreuit z dec? eccie.
qz vitrea p? phibita sunt. vt
ptz de pē. di. i. c. Vasa. z ml
ta alia statuit salubria. tan
dem martyrio coronatur. se
pultus in pace christi.
Arthemonis hereticus di
cit christum esse purum ho
minem. et absq deo. zc. Plu
res habuit qui hāc heresim
tenuerunt.

Iste calictus inter cetera que fecit bona cimiterium i
via appia extruxit. vbi martirum milia sepulta sūt Hoc iam di
citur cimiterium beati calicti. Iste statuit ieiunia quatuor tem
poram obseruari. Ipse fecit ecclesiam beate Marie trās tybe
rim. Ipse celibatum vniuersis sacerdotibus induxit. Tandē
martyrio coronatur sepultus in cimiterio suo.

Ulpianus iuris legalis consultus maximus. vt patet in cor
pore iuris ciuilis per totum.
Dugenes doctor egregius: ac sanctitate vite incomparabilis.
clarissimus habetur in ecclesia dei. De hoc tempore semper ex
trema reperimus scripta. quidam dicunt eum optimū quidam
pessimū fuisse. Supra modum mirū est q viri grauissime au
toritatis ac sanctissime vite ita contradictorie de ipso scripser
runt. Vnde in historia ecclesiastica li. vi. z alibi. zc. Lōcordia su
per his repire nō potui. An āt sit saluus vel nō: domino pgnis
tum relinquimus zc. Grandis laborinthus a diuersis textis de
samsone. salomone. traiano. et isto origene. an videlicet saluari
sint. an non que quia sine periculo nesciuntur. nec etiam eccle
sia certificata est de his. domino tpaliter committenda sunt.

Sexta etas Christus

Iste alexander habuit matrem xpianā noie mameas cū q̄ originem p̄sbyter audire curauit. Dic fuit virtuosissimus et republicā salubriter gubernauit consilio vlpiani vsus qui fuit legal' scientie princeps per se regē p̄saz maxio bello opp̄sūt. et corp⁹ sancti thome apli iussit trāsserri de india ad syriā. et sic venit ad edissā ciuitatē abagari. in q̄ lra septa habebat de manu saluatoris. tandē etiā iste alexander tu

Sexta p̄secutō ecclesie scā ē iussu maximian⁹. q̄ statim euasit ipunit⁹. q̄ statim iussu p̄saz p̄saz xpianos cepat hic p̄cipue p̄relatos et clerum fuit.

Impatores

macri⁹
āthōi⁹
aureli⁹

anno. i
ā. iij.

alexand⁹
mamee
an. xij.

multa militari occi
dit apō magisteria q̄
Barbara Palmari⁹ cū vxo
rectōni familia

maxi⁹
min⁹. ā
xij.

Iste macrin⁹ cū fili
lio suo diodumeno in
uasit iperitū. et militari
tumultu occiditur.
Iste anthonius obsce
nissime vixit. et ideo
cum matre occisus fuit tumultu militū sicut et macrinus

Quia editio re
pta est hoc tpe
iericho cuius
autoz ignorat
et iō dicit cō
muniter vlgata
tumultu militū sicut et macrinus

Lecilia martyr
Tiburci⁹ mar.
Valerian⁹ mī
Felix martyr
Prinat⁹ mar

Iste maximin⁹ nul
la senatus volun
tate imperator fa
ctus tādē deuictis
p̄bis et germanis
ab exercitu tertio
anno occiditur.

Anno mundi V^o 0000XXIII.

V^o 0000XXIII.

Pape

Romanus

Bar.
vrbani⁹
p̄. ā. iij.

Romanus.
m. ix. d. xxi

Bar.
pōtia⁹
nus. ā. v

Greus.
m. ij. d. i.

Bar.
Anthe
ros. ā. iij.

m. i. d. xi.

Anno christi 00XXIII.

00XXIII.

Iste vrbani⁹ genere nobilis ab
infantia xpianus. multos ad fi
dem conuertit. Omnia sacra my
steria fecit argentea vel aurea vel
stannea. Tandem martyrio coro
natur. sepultus cū sancta cecilia.
et. Prædia cepit ecclia possidere
tempore huius. de quibus cleris
cis et notariis sumptus deputa
bat q̄ gesta marty⁹ p̄scripserūt. an
tea viuebat more apostolico q̄ in
actibus apostolorum scribitur.

Iste pontianus vi dicitur statuit
ut psalmi die noctuq̄ p̄ oēs
ecclesias cantarent. et ut an
te celebrationem missæ sacer
dos. Confiteor et p̄mitteret.
Dic in exilium missus in ins
ulam sardine ibidem marty
rio coronat⁹. Sanctus fabia
nus corpus eius reducit ro
mam et sepeliuit in cimite
rio sancti Calixti.
Anelinus mī. Darimus mī. astorius mī. Calopedi⁹ mī

Iste anteros constituit q̄
episcopi de sede in sedē pos
sent transferri: et ut gesta
marty⁹ cōscriberentur
tandem martyrio corona
tur. et sepelitur in cimiterio
sancti calixti.

Nota q̄ in quibusdam historiis habetur q̄ ciriactis suc
cessit pontiano immediatē et papatum dēmisit. ut cū vir
ginibus martyrio coronaretur. sed ratio temporis hoc nō
permittit. ut patet in legenda vnde cum milium vir ginū.

Folium XLV.

Iste gordianus adhuc puer deuictis pibis a suis fraude occisus est.

anor. hic caput est. et post tertium annu impij sui ad gloriam xpi celebravit cum ingentibus ludis millesimu annu vrbis condite. Tandem fraude decij occiditur.

Gordi
annus
an. vi.

Philip
pus an
nis. vij

Xpianus

Decius
annis
iij.

Dix spectaculu circa hec tpa fuit videre de duplici genere martyrum scz xpi et demonu. Martyres xpi fuerunt sancti pape et alij plati cu fidelibus suis subditis. qd p christiana republica in fide sancta trucidabantur. Martyres diaboli fuerunt impatores et ceteri principes cum militibus suis qd p republica et demonu cultura se et suos interficiebant vt regnare possent. Par pena: s; dispar causa. No miru esse debet qd christus habet martyres: sed valde miru est qd diabolus habet martyres. Verum martyres diaboli et mundi

Iste decius tot tyrannu inuasit impium in perfectis duobus philippis dnis suis. et sic cur fecit: factu e ei. qz cu filio suo occisus

V^o XXXXLIII.

Romanus

m^r Fab
bianus
an. xij

per pte fabiano
m. xi. dieb. xi

Scisma primu in ecclesia dei fuit circa hec tempora. quia nouatus contra Cornelium tena it se pro papa: licet non esset.

XXXLIII.

Hic sanctissimus fabianus cu defuncto papa cum ceteris fidelibus expectaret futuri pape electioem. subito coluba cadida sup caput ei descendit dicens. Rome episcopus ordiaberis. Ob h statim electus fuit. h statuerit crisma singulis anis in cena dni consecrari. vt piz de cose. di. iij. c. lxxij. Ipe etiam diuinit regionem dyaconis qui gesta martyru integre colligeret. Tandem post multa que sanctissime gessit martirio coronatur sub decio. sepultus in cimiterio sancti calixti. L uis festu agit xx. february. **T**riphon puer qd demones expellebat in nicea passus est. Porphirius philosophus qui scripsit predicabilia. maximus hostis fidei stolide veritatem catholicam latrauit. L uis resaniam sancti doctores psecuerunt. nec vltra profecit. nec intellexit de quibus affirmavit. **E**liprianus gloriosus doctor. et eps carthagini. clarus habetur. et post martyrio coronatur.

Nouatus presbyter ecclesie romane. ambiens episcopatum factus est hereticus. lapsis spe venie denegando. Concilium autem sexaginta episcoporum contra eum tempore decij fuit congregatum in quo damnatus est

Agatha virgo et m^r
Septem dormientes
Abdon et senné m^res
Antholia virgo et m^r
Victoria pgo et martir
Doyles ps byter et m^r.
Maxim^o ps byter et m^r.
Ricostrat^o dyaco. m^r.
Serapion martyrr.

Appolonia pgo et m^r.
Alexander episcop^o hic
rosolimo^o martyrr.
Africanus iul^o floruit
in scripturis ecclesia
sticis notatissimus.
Dyonisi^o alexandrio
ru eps. discipul^o orige
nis multa scripsit

Sexta etas Christus

Iste gallus cū voluisset cūle bellū molientes 5
emilianū interfecti sunt. Et
emilian⁹ occiditur. iij. mēse.
pluribus bellis attritus fuit romanorum exercitus. Tandē pius dñs nō dimisit rempubli-
cam oīno piclitari. qz multi tyranni illico fuerūt interfecti. 7 pspertas redijt isgata. vide orosiū

Imperatores

Gallus
cū volu-
siano. ā

.ij.

Valeri-
an⁹ gali-
en⁹. an.

rv.

Quotidie inueniūt. 7 in magno numero. xpi aut nō sic. Quot hodie p mōi pompa. carnis de-
licijs. terrenis diuitijs libēter agonisunt. 7 tandē nemie cogēte volūtariē succūbūt. sed xps ne-
minē precepit vt fideles occideret. licet ad breue ipsi fieri pmissit. Vide quō nō ē glāndum
martyribus nostris: quasi aliqd dignū gesserūt. pēterna glā. qñ sic oī tpe videm⁹ decertasse va-
nos. p ifamia falsa. vtz p Augustinū de ciuitate dei. li. v. Vide pulchra ibi rē.

Priscus mī
Patrici⁹ mī

Valchus mī
Proth⁹ mī

Marinus mī
Jacinct⁹ mī

Fructuosus martyr.
Eugenia mī

Claudia martyr.

Anno mundi.

V^oCCCCLIII.

Pape

mī Cor-
neli⁹. ā.
ij. m. ij.

8. x.

mī Lu-
ci⁹. ā. ij.
m. ij. d.

.ij.

mī Ste-
phani. ā. ij.
m. ij.

Romāus.
ij. d. xv.

mī Si-
xtus. ij.
an. ij. m.

Romanus
xi. dieb. vi.

Anno christi

CCCLIII

Iste Cornelius celebre no-
mē sanctitatis h37 sup mor-
bus caducū singulariter ac-
cepit potestatem a dño. Hic
corpa scōz petriet paulile-
uauit. et honorificētus re-
posuit in locis decētib⁹ euz
beata Lucina. Tandē cum
multis alijs mīo coronat⁹.
Ipse sanctiuit vt sacerdotes
pro certa causa iurare possēt
si vellent.

xl. mēs rome. ccc. in affrica
Et alij infiniti passi sunt.

Eusebius martyr.
Habundus martir

Iste luci⁹ statuit vt
duo pbyteri 7. iij. di-
aconi sp cū eo sint. 7
sequātur eum in oī
loco ppter testimoniū
probitas. licet pscie
securitas sufficeret
sibi p sua salute. tñ
pprer malivolos oēs
epm habere bonuz
nomē apd eos q for-
ris sūt. vtz d psc. di. i.

Tubem⁹. tādē mīo
corōat⁹ sub valeriāo
Lesari⁹ dyacon⁹. mē
Julianus martyr
Concordia martyr.
Cirilla filia decij

Iste stephanus sta-
tuit ne aliquis vesti-
bus sagris: preterqz
ad cultū dei vratur
vz de cōse. di. i. De
stima qz. Tandem
mīo coronat⁹ i ces-
lebratōe misse. qz tē-
pluz martis oratōe
subuertit.

Quirinus martyr.
cclxij. mēs rome
Abacuc martyr
Leonti⁹ cōsular⁹.
Felix martyr
Dyerenus martir
Trophia vxor decij

Iste sirtus fuit pas-
ter spūalia scī lau-
dij. 7 statuit qz mis-
sa super altare fieret
quod antea nō fiebat
Tādē mīo coro-
natur cum alijs plū-
bus sub galieno. q
alieno nomine dici-
tur deci⁹ fm vincēt
um et alios. et becre-
rior positio ē. vt piz
i legēda scī lauretū
Laurenti⁹ martyr.
Felicissim⁹ martir
Agapitus martyr.
Romanus mī.
Ipolitus mī.

Folium XLVI.

Octava persecutio facta est in iussu valeriani ppter quā grauissime plagati sūt romani. Iaz ei sub decio cōmunis pestilētia fuit in oībo mūdi pūb⁹ q̄cūq̄ edicta nepharia disp̄sa fuerūt. S; bec vltio grauior totū humanū impiū corrupit q̄usq̄ nedū factores s; etiā p̄sentientes tāto facinori deleret. Nā vndiq; bella surrexerūt. rē. Et dacia trans danubiū in ppetuū auferret. Et videt eē p̄ma diminutio rōani impij. q̄ nō fuit recuperata. Postea persecutio eccl̄ie fit iussu aureliā i q̄ mlti passi fuerūt. Fulmē q̄ de celo cadēs ire dīne signū. p̄ncipē terruit. r ad reuocā dā sniaz monuit.

s; q; noluit iō statū p̄t

claudi⁹
q̄ntili⁹
an. ij. d.

xxij.

aurelia
n⁹. a. v.
men. v.

tacit⁹ m̄
victoria
n⁹ m̄. iij

Iste claudius gothis nobilissi me triumphauit. qui iaz per. xv. nos illiricum macedoniāq; vasta rūt. r ideo statuā auream meruit. et morbo interiit.

Scabellius hereticus negat christum filium dei esse.

Iste aurelianus p̄mo xp̄ianis benign⁹ fuit. q̄re vbiq; glōse triumphauit p̄cipue tra gothos. s; pra uoz oculo decept⁹ cū xp̄ianos se uissime psequeret nūq; post bo num diem habuit. et statim occisus est.

Iste tacitus bon⁹ fuit. sed paz regnauit oc ciusus in pontico.

Iste florianus nō fuit impator. sed forte ce sar etiā occis⁹ i tharso

v⁹ d d d d l x i i i i

v⁹ d d d d l x x i i i i

Breus.

m̄ Dio
nisi⁹. i.
a. u. m̄.

Roman⁹

xxj.

m̄ Fe
lix. i. an
q̄. m̄. f.

m̄ Eu
ritian⁹
a. viij. m̄.

Tuscus

x. die. iij.

o o l x i i i

o o l x x i i i

Iste dyonisijs distin xit procbias mādās q̄ postozes orenti esse de bent terminis suis. Li miteria cōstruxit in v; be ppter penitētiās et baptis mata. vi. xij. q. i. Eccl̄as. Tandē m̄io coronatur. sepultus in pace christi.

Iste felix statuit supra memorias m̄m missas cele bzari. Itē festum dedicationis ec cl̄ie singulis an nis statuit agi. tā dem m̄io coro nat ur. sepultus in eccl̄ia sua rē.

Iste eutritianus sanctissimus ac deuotissimus p diuersa loca. cccxliij. martyres sepeliuit māu sua Die statuit vt fruges sup altare r fabe bñdiceret Tandem martirio coronat sepult⁹ in cimiterio calixti. Darcus p̄fessor f̄m q̄sdā historias ponit in linea papaz et q̄ post felicē tenuit sedem ānis viij. Dic solus euasit martyrium inter tot cōtinu as persecutiones. sepultus in eccl̄ia sua in me dia rhoma. sed damasus et vincenrius r martin⁹ non faciunt mentionem eius.

Danicheoz heresis impijssima et grossissima exoritur a quodam manes parso. Barbaro moribz. Dic posuit duo principia Victor Victorinus

Loluba p̄go et m̄ Theodora Leonilla Corneliu Liprianus

Quirinus m̄ Simphorian⁹ Agapitus Priscus

Pattodus. xlvij. martyres. cccxliij. m̄es Daurus

Paulus p̄mus herēta clarē r tūib; Maria egiptiaca que peccatrice fuit mirabilē penitētiā egit in deserto p annos. xlvij. h̄ tpe fu it. Vel scōm alios anno dñi. ccc. lxxx. Vita eius scripsit abbas Zozimas. r h̄ magis videtur.

D ij

Sexta etas Christus

Decima persecutio ecclesie fit iussu Diocleciani et maximiani q̄ omib⁹ pcedētib⁹ grauior fuit. et decē annis durauit. In tñ feruebat. vt in. xxx. dieb⁹. xx. coronarent. eccl'as et sacris libris cōbustis. ¶ Iste Probus victoriosus fuit. multa bella p̄fecit. honosu et pculū apud agrippinā interfecit. Ipse autē a militib⁹ apud firmum occisus est. gustinū fecit propter necessitatē belloꝝ. et galeriū et constantium cesares tandē p multā. sanguis effusioz resti

Imperatos Probo
a. v. mē.
iiij. Car' cū
fi. Lari
no. z m merlano. a. uis. ij. Diocle
cianus
maxim effusioz resti
tuto regno iu
sta terminos
pores ambo
purpurā dpo
veneno obiit

Iste car' bellū cū p̄his gessit. et fulmine percussus interiit.
Lōcilium antiochenū Elandian⁹ Diōscō⁹ Serapion Dauricius dux exercitus
contra paulū famoseta Papias Babilus. Carposoz ibedeie legionis cum eadez
num bereticū in q̄ dam Alexander. Longin⁹ Bercon legione coronatus apud se
natus idē fuit. et episco Felicianus Sēpnā⁹ Victor dunum.
patu priuatus. iij. corōati marcellā⁹ U. sus.

Anno mundi.

V. MDCCLXXXIII.

Pape m̄r gal⁹
a. xi. m.
iiij. d. ix m̄r mar
cellin⁹ a
viij. m. Romanus ex patre prolecto.
ij. diebus. xxij.

Anno christi

CCCLXXXIII.

¶ Iste gaius constituit vt nēo ep̄os vel alios clericos ap̄o iudicē secularē audebat accusare. et q̄ paganus vel beretic⁹ cri stianū accusare nō possit vel nō tam infamatio nis ei inferre. itē q̄ gradatiz qui dignus est ad or dies ascendat vt scz p̄rio sit ho stiarus. dein lector. exorcista. a colit⁹. subdiacon⁹. diaconus. de mū p̄sbyter. hic fugiēs persecutōz in criptis habitado. tandē mar tiriū coronat. Eius festum agit p. kalendas maij.

Castorius cum vxore
xxx. martirum
Basilius cum septem.

Iste marcelli⁹ ob seu tiā p̄secutionis consp̄ bens tria grana ihu ris in sacrificiū idolis imposuit. sz postea pu blice p̄cūit. et capitas lē sniam p̄fide suscep rit. Corp⁹ autē eius in sepultū. xxx. dieb⁹ ia cuit ppter timorē ana themat. sz postea iussu sci petri a marcello hu matū ē iuxta pedes ei⁹ Et festū agit p. xvi. ia nuarij.

Petr⁹. Erasim⁹
Juliana. Cristina
Leōn⁹. Theophil⁹

Sebastianus Lysogonus
Liriacus et Felix
Eufemia Hilaria
Crispianus Daria
Picostrat⁹ soe vxor nicostrati
Elandius Jason
Daurus Diodorus
Dionisius Maritimus
Marcus Policarpus.
Trāquillin⁹ Cromatius
Tiburcius Vincentius
Victorian⁹ Simphorianus
Castulus Cesarius
Beynas Flobilis
Dorotheus Borgonius.
Bonifacius Pelagia meretric
Justina conuertitur p abba
Dorothea tem veronem

Folium. XLVII.

Georgi⁹
Pacratius
Blasius
Primus
Felician⁹
Albanus
Vitus
Modest⁹

Par ecclesie reddita ē p constantinū z intm firmata vt quicunq; lederet xpianū pn
nirēt. Dec reuera est mirabilis mutatio dextre excelsi. iuxta illud ps. Filia babilonis
misera. vñs qui te. n. retribu. & Templā etiam idolorū ipso iubente clau
sa sunt. et prohibita sacrificia. iuxta illud Esaye pphē. Dñi qui nō fecerūt celum
et terrā: pereant de terra. Incredibile em̄ fuit h̄ suspicari q̄ vñq; humanū genus
ab h̄ errore possit absolui. in quo a dieb; mimi regis assyrioz vsq; ad hec tpa pcr
annos. ij. ccc. erat miserabiliter implicatū. vñ digitus dñi est hoc. et magna mi
sericordia eius. non hominis meritum.

Prescētia
Anastasia.
Donatian⁹
Rogatian⁹
Cosmas
Damianus
Quintinus.
Vitalis
Agricola

galeri⁹
pstin⁹
anis. ij

pstin⁹
magn⁹
an. xij

Isti duo pacifice diuiserūt sibi
ipm̄. s; n̄ diu vixerūt. z grādīs al
tricatō. z ciuilia bella postea o
ziūt. q̄ oia sub pstantino quies
rūt. Aliq; etiā cesares tūc creati
fuerūt q̄ xpianos maxime perse
q̄bant q̄z maxentii⁹ vñ fuit

Iste constantinus impator gl̄iosissimus celebre
nomē reliquit. in bellis victoriosus. in gubernan
da republica prudens. in negocijs fidei i compa
biliter deuotus. ei⁹ pietas z sci
tas ex mltis scōz libris adeo emi
cat. q̄ indubie iter sanctos an
numerā dñs ē. Greci dicūt eum
in fine vite sue monachū effectū
et eusebius et orosius et alij di
ligenter facta descripserunt.

V. XXXXIII

V. VIII.

Romanus

martir
marcel
lus pm⁹

Grec⁹.
a. v. d.
xxij

martir
eusebi⁹
a. ij. m.

Afer
vi. d. xxv

martir
melchis
ades. a

Roman⁹.
ij. m. vi.
dieb⁹. vij.

Silue.
aprim
e. d. xxi

XXXIII

XXXIII.

Iste marcellus magnā hūit euz
maritio altricatōez dñes. Bōi
principis ecclesias p̄ritas repa
re. z dei sacerdotes honorare. vt
patet. xvi. di. Ite statuit q̄ p̄cis
lūi gñ ale n̄ possit celebrari sñ au
ctoritate pape. vt patet. xij. di. c.
synodū. Ite elegit. xv. cardinas
les i vbe p̄pter sepulturas z bap
tismū zc. Tandē post lōgā custo
diā in mentoz in custodia publi
cā reclusus morit̄ tyrānide ma
ximiani. sepultus in cimiterio p
scille via salaria

In angalia penē tota fides extin
cta est hoc tpe a maximiano.
Sill et Treueris a rictionarq

Iste eusebius
ex layco in pa
pā assumptus
est. fuit em̄ me
dicus qd̄ sepe
factum constat
tpib; anteriori
bus. h̄ statuit vt
laycal suū ep̄m
accusare n̄ pos
sit. nisi fide ex
orbitaret. vt. ij.
q. vij. c. Layc⁹.
zc. Tandē m̄io
coronatur sub
maxentio zc.

Iste melchides statuit
q̄ die dñico z feria q̄nta
nullo mō deberet ieiuni
um obseruari p̄pter rene
rētiā dñi. vñ q̄ illos dies
pagani q̄si sacri ieiuni
uz celebrabāt. d̄ cō. di. ij.
c. Ieiuniū. Tandē m̄io
coronatur sicut omnes
p̄decessores eius
Et nota q̄ h̄ est vltimū
martyrum a scō Petro
xxij. in ordie p̄ntificiū
romanoz q̄ oēs sangui
nē fuderūt p̄ testam̄to scō
Et sic laudabile fuit fm̄
gregoriū ep̄gū appetere

Iste siluester gl̄i
osus p̄fessor xpi
mltip̄r ecclesiā
dcorauit tā i sep
turis q̄ in mira
cul admirabilis
fuit decreta mltā
statuit. hereses
dānauit. p̄mo
niū bñ petri. s. re
gnū italie cū toz
ta vbe a p̄stātis
no suscepit. z ad
cultū eccie puer
tit. belenā cū iu
deis baptisauit
z alia ifinita scō
sine p̄sumguir.
D ij

Sexta etas Christus

Anthonius abbas sanctissim⁹ potes in ope et sermone clarissimus
vniuerso orbi habet. Pasunci⁹ discipulis eiusdem anthonij. Et alij sci
heremite et monachi in desertis locis h⁹ tempore claruerunt
Eusebius cesare palestine eps⁹ diuis scripturis studiosissim⁹ fuit.
Sozimus abbas q⁹ maria egiptiaca reperit. in quidam libri dicunt⁹
q⁹ fuerunt ambo tempore Valentiniani

Celena regina marter p⁹st⁹atini mulier sancta et admiranda deuot
tionis et actiuitatis. cruce xpi reperit. lxxij. collegia fundauit. totuq⁹

Cometa apparuit ante
more Constantini. vbi
dic⁹ macro. q⁹ mors con
stantini denuntiata est p
stellam crinitam inusitate
magnitudinis quaz greci
cometam vocat. Sequit⁹
mala infinita q⁹ diu du

Imperatores

rabant.

statu ecclesie incomparabili seruoze glorificauit.

Constantia filia constantini magni virgo sancta cu multis alijs in sc⁹o pposito dno seruauit.

Deleprosa fuit sicut pater eius. sed meritis beate agnetis mis⁹data fuit.

Nicolaus episcopus miree ciuitatis sanctus per omnia et venerabilis habetur.

Athanasius eps alexandrin⁹ doctor gl⁹iosus et p⁹st⁹atissimus p⁹fessor edidit sy⁹mbolū. Onicūq⁹.

Patric⁹ eps egiptioz q⁹ oculū in p⁹secutōe amisit. Arius hereticus pessimus tot⁹ ypo

crita asserit trinitatē p⁹sonaz. sed vnitatē eēntie negat. sup⁹ modū ista heresis afflicto ecclesiam.

Siluester papa anteq⁹ alia concilia celebrarent cōuocauit. cclxxij. ep⁹os. et castim. et alios
hereticos p⁹demnauit. et plura cōstituit decreta.

Anno mundi.

V⁹DXII.

V⁹DXIII.

De possessiōib⁹ ecclesie quas prelati circa hec tempora h⁹ceperūt: grādis alit⁹ratio sepe iter
doctores fuit. q⁹busdā dicētib⁹ q⁹ instū et vtile eēt. q⁹ ecclia i⁹galib⁹ abūndaret et hōiē terrenū ha
beret. alij e⁹ q⁹ nō. nec miz. q⁹qd ei ecclia d⁹t v⁹l fac. aut h⁹z. signū ē cui d⁹d⁹. elegit diu i⁹ paup⁹itatez
p⁹etria viuere. signū ē cui d⁹d⁹. suscepit deū g⁹ta oblata t⁹palia. signū ē cui d⁹d⁹. s⁹ si diligēter ad
uertim⁹ tūc apte lueni⁹ q⁹ d⁹ns h⁹ p⁹dicat et p⁹misit el⁹ct⁹ suis. s. q⁹ eēnt recepturi agros cū p⁹secu

Anno christi

αααXXIII.

αααXXIII

tionib⁹. vtz Bar. x. dicēte brō petro ecce duo gladij h⁹. d⁹ns r⁹ndit sufficit. vbi brōs bern. scribē
ad eugenij papā d⁹t q⁹ vtrūq⁹ gladiū xpi ordiatioē p⁹p⁹ suscepit. alioq⁹ n⁹ dixiss⁹ suffic. s⁹ nimis ē.
gladiū spūale p⁹ seip⁹z. s⁹clare siue materiale p⁹ alios regit. s. p⁹ p⁹sonas laycales. Scūs at⁹ thomas
talē forma t⁹ratōem ex dictamine iuris natural⁹ et diuini. Ex q⁹ tota christiane vita ordina⁹t p⁹nci
paliter ad finē spūale nō t⁹pale. iō summus pontifex q⁹ est vicarius xpi in terris cui p⁹missa est
huiusmodi ordinatio debet h⁹ce plenā potestātā p⁹ciendi xpi fidelib⁹ p⁹ p⁹secutione huius finis
tanq⁹ architector. q⁹ ei ad q⁹ p⁹inet vltimi cura finis subd⁹t illi ad q⁹ p⁹inet cura a⁹nceden
tiū finitū et ei⁹ impio dirigi. Qui debet eū vti armis imperat fabro qualia debeat facere arma
Et q⁹ finis iste ē dignissimus. s. cōnsecutio celestis glie. iō sacerdotiū ecclesie est sublimius cui
cūq⁹ potestati terrene. quare ecclesia dicē sanctū regale sacerdotiū. cui oēs reges christiani po
puli oportet esse subiectos sicut ipi d⁹no iesu christo a quo hoc regale sacerdotiū derinatur. Tā
to siq⁹dem est regimē sublimius q⁹nto ad finē alit⁹re ordinatur. Qū patet q⁹ in lege christi reges
debent sacerdotib⁹ esse subiecti. quare mirabiliter diuina p⁹uidētia factū vt est in romana v⁹be
quā d⁹s p⁹uiderat xpiani sacerdotij p⁹ncipalē sedē futurā. hic mos paulatī inolefecer. vt ciuita
tanis rectores sacerdotib⁹ subdirent. S⁹ si xpiana religio p⁹ncipal⁹ eēt instituta p⁹pter t⁹palia
conquirenda. tunc reges essent p⁹ponendi sacerdotib⁹. sicut q⁹im fiebat in veteri legi. et in pa
ganismo vbi tot⁹ cultus diuinor⁹ tenebat ad illū finē vt temporalib⁹ bonis abūdarent. Dec
Thomas. Sancta Brigitta libro quarto. ca. lxxvi. scribit q⁹ beata virgo Maria beverba si
bi dixerit in quadam reuelatione. Ecclesia dei p⁹imis temporibus paup⁹er erat in temporalib⁹
voluntarie processu vero temporis vt amici dei seruentiores et expeditiores essent ad predicā
dum verbū dei. et vt sciretur q⁹ n⁹ d⁹gnit⁹ male sunt s⁹z abus⁹ ea. iō sub siluestro et alijs bo

Folium XLXIII.

Persecutio. xi. ecclesie fit iussu constantij arriani. in qua grandi turbine fides subuersa fuit. mlti mīo coronati. mlti epilō dānati. z xpiani sup altare mactabant. sic p dicit. brūs āthoni. Isti tres fuerūt filij pstantini magni: s; nihil p nesciunt in eis fuit. q̄propter tā status reipublice q̄ ecclesie valde turbatus fuit. regnū em diuiserūt. z ciuilia bella gesserūt in quibus constantinus et constans perierunt. z sic totū regnū pstantio prouenit. qui arriana heresi deprauatus catholicos psequitur. z multa bella surgūt. ita vt nullā deinceps quietem haberet. Tandem inopinata morte puenit infelicitate obiit. Zibernia pueritē ad fidem p qndā ancillā captiuā

pstanti
pstanti
pstanti

annis. xxiij. Symō archiepō zelētie mīzatur in p fide. xviij. marty. et alij infiniti passi sunt.

Ista sacrosancta synodus pma d q̄tuor q̄z auctoritas ē sic. iij. euāgelioz iussu siluestriz cōstātinī cōgregata fuit i nicea ciuitate bithimie in q̄ fuerūt cccviiij. epī catholici viri scitissimi. miracul' gl'iosi. q̄ oēs vnanimi cōsensu arrianū etiā ibidē pntēz cōtumacē dānauerūt. simbolū ediderūt. z fidē expōnētes. plūma statuerūt. vt. xvi. di. c. Secta Synodus.

Donatiste heretici oriūt in affrica sic dicti a qdā donato. Dicūt eccliam mīmō in affrica māsisse apud se. z rebaptisabāt catholicos. diu durauit.

V^o XXXIII

V^o XLIII.

Romanus

marc
ā. iij.
viij. dxx

Romanus

Julius
ā. xij.
ij. dviij

CCCCXXXIII

CCCCXLIII

Iste marcus consti fuit vt simbolū publice in ecclesia cātaret z c. Itē q̄ episcopus hostien. papam cōsecraret z pallio vteret. alexander ep̄s alexandrinus nobilissimus in concilio niceno.

Iste iulius mltas p seculōs sustinuit a cōstātinio arriano. z p. x. ānos sustinuit exiliū tāde mortuo cōstātinio ad sedē suā redijt. z duas basilicas extruxit. Tāde bta morte potit' sepelit in cimiterio calopodij. Amos p. iij. monachoz. Itē alius Amon. ccl. clerici cū alijs monachis z sacratīs virginib; ab arrianis interfecti sūt. Pachoni us vir clarissimus p̄ innumerabiliū monachoz et monialiū q̄ indifferenter oēs recepit iuxta regulā ab angelo sibi datā in egipto fuit. Maximus ep̄s treueren. magnus confessor.

Quia temporalia ecclesie data sunt que vīri sancti longo tpe ad necessitatem suā solam et amicorū dei et pauperū sustentationem dispensabant. Ergo tales scito amicos dei qui contentant de dispositioe dei. et ipse videt eos. Nec illa. Dicūt quidā q̄ nedum temporalem sustentationem necessarium fuit ecclesiasticos habere. sed etiā tpalem iurisdictionem ad cōpescendam iniquam audaciam volentium bona ecclesiastica suis appropriare vsibus. nec debeat vt p̄elāt' p̄tate sp̄iali p̄ditus. potestātē cui imperet ab alio mendicet. s; ppriā eā possideat. Decoia firmissime pbant ex legendis z dictis scōz patz q̄ tpalia dñia z possessiones terrenas latissimas iuste habuerūt. Quis ei audeat dicere q̄ tot sci p̄difices viri vtiq; sūme p̄fectōis et lītature. miracul' gl'iosi. q̄ oīa tpalia arbitrabant vt stercora. q̄z doctrina fulget ecclia sic solet luna quoz scripta suos lectores sanctis p̄is igne accedunt et ples ppriā vitam pro defens.

D iij

Sexta etas Christus.

Persectio. xij. ecclesie fit iussu iuliani pessimi apostate. q̄ sanguine xpianorū id ol'vout. s; non impune. q; dinitus occisus fuit p mercuriū sc̄m martyrē iubente beata virgine. Eunomius hereticus corpe z aia leprosus. a q̄ eunomiana heresis dē xp̄m n̄ natura s; gr̄a filiez Dacedonius hereticus negavit sp̄m sc̄m equalē p̄i z filio. heresis magna. ¶ Lana de; patri celo pluit. ¶ Grandomaxima interfecit boies et iumenta apud constantinopolim. Flavianus et deodatus. bi choros psallentiū in duas ptes diuiserūt. et vigiliās ad sepulturā martyrum instituerunt.

Paulus ep̄s treuerē.
Dilarion z donatus
Impatores m̄ces

Julias
n̄. an. i
m̄. viij.

Iouini
anus. m̄
viij.

Valerianus
an̄s. xi

Paulus simplex discipulus anthonij. q̄ merito obiecto ad p̄fectionem venit. tūc magnus. deū apostata. tādē cesar z dolo augustus fuit totaliter fidē nūebat destruere. Victorinus Daccharus. Donatus gr̄maticus mgr̄ Hieronymi.

Iste iulianus primo xp̄ianus ibolicus et bonus fuit s; paz regauit amittere et exiliū perpeti q̄ fidē abnegare. iō retribūte xp̄o meruit ad impium sublimari semper victoriosus fuit. saxonēs et burgūdiōes vicit Juliana martyr. Johannes et paulus martyres.

Iste iouinianus catholici et bonus fuit s; paz regauit sub iuliano maluit tribunatus.

Iste valentinianus deuotus totaliter fuit. z in fide stabilis. diuina ordinatione ad impiū venit. q̄ etiam sub iuliano maluit tribunatus. retribūte xp̄o meruit ad impium sublimari semper victoriosus fuit. saxonēs et burgūdiōes vicit.

Anno mundi V^oDLIII

Pape

liberius
ā. xvi. m̄
viij. diij

Romanus

Scisma. ij. ecclesie inter liberium et felix licem euenit propter arrianos q̄bus fauebat liberius et iō tāq; hereticus a catholicis deiectus fuit. et felix in papam assumptus.

Anno christi.

CCCLIII.

Iste Liberius primo catholicus feruide p̄tra arrianos processit. et ob hoc constantinus arrianus eū in exiliū misit. ecclesie de p̄sensu eiusdē liberij felicē presbyterū in papā ordinauit. q̄ amplius arrianos expugnauit inuicē. vt arriani ip̄i p̄stantiū rogarēt vt liberius restitueret tanq; eis magis fauorabilis. et sc̄li; berius renocatus fuit. et felix deiectus. s; q; liberius arrianis fauebat. idē felix cū catholicis eū admonitū et p̄tumacē tanq; hereticum de ecclesia elecerūt. Et tūc scisma factū fuit et p̄secutio magna fidelium. Et nota q; primū romana ecclesia circa bec tpa infamem papā habuit. quia omnes antecessores huius liberij fuerūt sancti et ex plares. vt supra patet per annos. cccl. zc.

¶ Gregorius nazanzenus doctor egregius in oppido nazanzeno episcopus vel constantinopolitanen.

¶ Basilus magnus confessor et episcopus cesarij. clauit.

Iusta impatrit arriana secreta tpe viri sui. s; impia vxor p̄ssimi valentiniani impatoris multū post p̄fectur catholicos. et p̄cipue ambrosium.

Didimus cecus ab infantia dinitus factus ē doctor magnus et ep̄s alexandrinus Dordianus et epimachus et alij multi martyres.

Rufinus p̄sbyter multa scripsit et historiā ecclesiasticā transtulit. Quiriacus

episcopus et martyr. Gallicanus martyr.

¶ Sione libertatis ecclesiasticę tradiderūt martyrio coronati q̄s inq; audebat dicere tales actatios tam multos sic delirasse vt huiusmodi tpalia contra iustitiā ac dei voluntatē detinuisent. An nō porius vsq; bodie p̄dictores eorū formidabili ydionus morte p̄suptos. iuxta q̄s i p̄catus fuit et iō p̄statiū q̄n paginā impialis testamēti p̄p̄is manibus sup venerandum corpus b̄i petri posuit. di. xvi. p̄statiū. Quis vnq; temerator nisi p̄ituit hāc maledictōez

Folium: XLIX.

Dionysius presbyter et cardinalis incepit clarescere in ecclesia dei de dalmacia oriundus sp
sanctissime vite fuit. hereticorum malleus. ac totius christiane vitae solidissimum fundamentum. doctor prin
cipaliter non solum latinis atque grecis verum etiam hebraeis literis eruditus fuit. Primum quidam nobis de
semie trojanorum qui lombardie partem venerat: rebellavit impius sed mox interfectus ab exercitu
romanorum fuit. Sed filius eius fugientes regnum francie inchoavit inuitus romani et colonia extruxerunt
et ibidem ut coloni habitare cogerent. Marcomitus filius predicti Primi fuit dux eorum. sed postea
munda filius eius fuit primus rex francie. Colonia autem ante hec tempora dicebatur agrippina.

Burgundi sunt christiani

valens cum
gratiano et
valente.

lentiniano annis. iij.

gratiano
cum valente
lentiniano

annis. v.

gratiano. sed timore eius conceptam tristem eter
cere nequa ausus fuit. sed eo mortuo cum solus
regnaret catholicos persequitur. et monachos
ad militandum revocavit. tandem post multa
infirmitas ipsa morte perijt. tunc cum aliqui penitus

Iste valens frater fuit va
lentiniani. et cum eo diu re
gnavit. Iste gratianus videns
rem publicam pene iam de
solatam theodosium cesarem
fecit qui ubique victor exis
multa restituit. tandem
per maximam tyrannum dolo

Synodus
in constantino
poli. universa
synodus episcoporum

contra macedoni
um hereticum.

occiditur et ille non longe post iuste a theodosio morte perijt

V. DLXIII.

V. DLXIII.

felix
m. i.

Romanus.
dicibus. ij.

Damasus.
sus. an.
xviij. m.

Hispanus
q. d. r.

DLXIII.

DLXIII.

Iste felix vir sanctus
constantini augusti
hereticum declarans
de papatu eiecit et
tandem capitis absci
sione martyr christi
consecratur.

Iste damasus gloriosus con
fessor multa laude digna patrauit. adiu
tus floridissimorum virorum studio quod gra
dis noster tempore suo claruit choros caritati
us ordinavit in ecclesia. gloria patri etc. post sin
gulos psalmos dicere iussit rogatu hie
ronymi. In versibus dictis excellens fuit
fuit plurimam scripta reliquit et precipue histo
ria papaz et martyrum. Concilium etiam. in universale id est constanti
nopolitanum contra macedonium celebrare fecit. Eius
festum agitur undecimo decembris.

Ambrosius romanus doctor principaliter mittitur a valentiniano ad mediolanum. et
statim in episcopum divinitus eligitur ut ipse testatur in libro de officiis. Rapitur de tribunalibus
ad insulas. cogimur simul dicere et docere.

Alexius vir sanctus et mire patientie ro
manus episcopus thuroneus. claruit in gallia vir admirandus sanctitatis de panonia oriun
dus extitit. Johannes heremita sanctissimus qui theodosio triumphum predicavit.
Senasus. Reuera possumus ad lucem illud gamaliel. actuum. v. Si a deo est: non poteris dis
soluere etc. Tanta siquidem per huius mundi potentes pariter et sapientes facra. Legimus com.

Iste istius damasi pape vastas
illas egypcias solitudines hactenus
nusquam diffusas: quod propter sitim et
sterilitatem piculosisimamque serpen
tium abundantiam perversatio huma
na non noverat habitatio monachorum
conplevit. scilicet arsius. picus. peme
nes. pastos. zozimas. marina.
cufrosia. ioseph. syrus. agatho.
achilis. gelasius. arsenius. luri
us et alij innumerabiles quod est digna
memoria.

Alexius vir sanctus et mire patientie ro
manus episcopus thuroneus. claruit in gallia vir admirandus sanctitatis de panonia oriun
dus extitit. Johannes heremita sanctissimus qui theodosio triumphum predicavit.
Senasus. Reuera possumus ad lucem illud gamaliel. actuum. v. Si a deo est: non poteris dis
soluere etc. Tanta siquidem per huius mundi potentes pariter et sapientes facra. Legimus com.

Sexta etas Christus.

Augustinus caribagineñ. de affrica rhetor maximus. et in oī phia ac poetria incomparabilis. in sup oē scibile qd vnq̄ p̄hi repire potuerit in iuuetute sñ magna difficultate adept⁹. circa hec tēz pora ad mediolanū mittit. vbi statim a brō ambrosio p̄uertit. et in xpī noīe postposita manicheorū heresi baptizat. Hic creuit in doctore ecclie p̄cipuū. et hereticorū malleū valentissimū nō longe post in ep̄m yponē. sublimatus totā ecclesiam suāz fonte doctrināz per ānos. liij. abundan-
tissime irrigauit. Iste theodosius immēse religio sitatis extitit et ecclesie fidelissimul

deo in oībz adiutus ē a dño miraculis etiā apertis. hostes superās si bi et in omnibz principibus ostendit q̄tū valeat ad victoriā obtinē

Impatores.

cartholi
et theos
do. xā

dā oratio deuota cū lachrymis ab innumeris barbaris circūdatus xp̄m suppliciter inuocās gl̄iosus victor nō suis manibus s; diuinis triūphauit auxilijs. Hā tela q̄ hostes p̄ eum miserē et retrosum acta in ip̄os atrociter reuertebant. Qd videntes barbari pauore nimio p̄strati p̄tinuo sese xp̄ianissimo p̄ncipi subdiderūt. vnde et poeta claudianus licet paganus hoc idem testatur dicens. Omnium dilecte deo tibi fuit litat ether. Et coniurati veniūt ad classica venti. Quā humiliter se habuit in correctōe ambrosij: patet in legenda eiusdem. Vide augusti. li. vlti. de ciuit. dei. Et quō idola subuerri cum tem-
plis iussit. quō iohannē heremitā p̄sultit et. et quō fragrabat magis bñficiēdi caritati q̄ do-
minādi cupiditati. Porro tādē bñ disposita república quā desolatā iuenit. p̄mo stabularius

Anno mundi

V^mDLXXXIII.

fuit. et propter virtutes p̄notus est.

Pape

sirici⁹
ā. xv. m̄
rio. xv

Romanus

Anno christi.

DLXXXIII.

Iste siricius statuit vt de ipsa secta manicheorū nullus reciperetur nisi cū tali pacto q̄ in monasteriū retruderetur. ibiq; p̄niam ageret c̄ictis diebus. et i sine vite t̄mmodo viati cum sumeret. Omnes etiā illi us secte quos reperit exilio dā nauit.

Priscillianus ep̄s hispanie ca-
dit in heresim pessimā. inde he-
resis priscillina

Bara patronium ecclesie pene in omnibus finibus totius christianitatis. vt neq̄q̄ credibile sit q̄ humano modo potuisset insultus huiusmodi tolerasse. siue aliquid recuperasse post tam crebras desperatasq; spoliaciones. Sed quia de celo dimicatus est p̄tra eos. id vt fumus perierunt vniuersi hostes ecclesie. vsq; in presens. Vbi constantie arrianus. iulianus apostata. valens. batanarius. bailaricus. ganericus. bononicus. atila. seuo. totila. theodericus. p̄stadius. tercius. et quintus. leo tertius et q̄rtus. benricus tertius et q̄rtus. fridericus p̄mus et secun-
dus. otto. iij. Ludonicus. iij. et ceteri p̄sumptores cum suis complicibus qui quasi bo-

Batanarius rex gorbos p̄
sequit xp̄ianos in terra sua
vbi mlti martirio coronati

Firminius ep̄s ambianē
Honorat⁹ et sabinus ibidē
omnes sancti confesores

Placella vxor theodosij de
pauperibz maximā curā ha-
buit q̄bus suis m̄ib⁹ officio
fissime seruiuit.

Barcellus episcopus ap̄
panie martyr.

Paula vidua s̄ctissima et filia
eius eustochij p̄go clauerunt
quāz b̄t̄s beronymus sepius
meminit. vitāq; paulē dignis
laudibus conscripsit.

Theophilus ep̄us alexandrie
Seruaci⁹ tōgroz ep̄s q̄ dicūt
fuisse cognatus christi floret.

Seuerinus ep̄s colonien. ma-
gne auctoritatis et s̄ctitatis fuit

Folium. L.

Roma capitur a gothis et incenditur. et fit illa famosa altricatio inter paganos et fideles. q. pa-
ganici magna blasphemiam nitebantur fidem extinguere. et culturam deorum reassumere: sed non prevaluerunt.
q. Thalaricus rex gothorum meretricem christianam fuit. et peperit omnibus profugientibus ad sacra et sic profusa fuit im-
pietas paganorum eo quod non perseveravit probare disfortunium evenisse ex eo quod roma abiecerit idolatri-
am. et fidem receperisset. De hoc Augustinus in libris de civitate dei. et Orosius abundanter tractant.
Zlandius poeta rome. Patricius magnus pater hibernorum apostolus circa hec tempora in hiberni-
am venerat cum suis sociis angelus sepe colloquio fruitur
archadius cum bono. Hic archadius puer adhuc quando pater eius defunctus fuerat. et quidem satis bonus. sed

arcadi
cū bōzi.
an. xij.

plēs aduerſantes cū fr̄e ſuo honorio p̄p̄ſus ē. qz mlt̄a p̄cula t̄yrānī degētibz
barbaricis. ſciſibz. gothibz. wādalibz. ⁊ hui⁹ ſurrexerūt. q̄ mlt̄as puincias depo
nili x̄pi gr̄a ſingulariter x̄piſidelibz p̄ncipibz ſuccuriſſet. totāliter perūſſent.
nes archadij meſſis ſcōz. q̄s ſecū duxit. exemplo theodoſij. vñ. p̄terruiſt hoſtiū
ancto etiā ambroſio ſibi in viſiōe apparēte t̄c. ſz p̄ elat⁹ ſcōs viros cepit p̄ſeq̄
er̄. ꝑe auſus eſt. et ſtatim occidit p̄bauitqz ſe in vno. ad vtrūqz ſp̄ diuini vigilare
cū ſup̄auit adiutus. et cū ꝑtempſit. occiſus eſt. De hoc ſunt infinita exempla. etiā
ſtudentius poeta chriſtianus.
eracledes qui ſcripſit vitas patrum ad **1** In ſum ep̄ſcopum.

ν^{ος} δ' ἄρα π.

Romanus.

p^o ana
 itasi^o.ā
 iñōrtv

αααΧαΙΠΙ.

Iste Anastasius statuit q̄ cum sanctum euangelium legeret: homines stare deberent. et q̄
caret aliquo mēbro non deberet fieri clericus. Sic fecit fieri vna basilicā ppe scolā mamertini
pelagius hereticus et scelestissimus et iulianus ep̄us a quibz pessima heresis pelagiana dīc ho
minē sine gratia posse mereri. et baptisimū et oratōes ecclesie irritas esse &c. Augustin⁹ multuz
contra eam laborauit.

Præ vna ecclesiam priuare nitebantur aut suffocare. non quid preualuerunt. Ecce hodie flos
relictus dei cum gloria. et illi si penitentiam non egerunt: apud inferos contremiscunt. Sed nunquid
humana virtute id actum credimus? Minime. Igitur si deus pro nobis quod pro nos. Ecce regnat fi
des sancta videntibus et inuidentibus inimicis dentibus suis frementibus et tabescentibus. Nil pro
manum omnipotentis valentibus iuxta prophetiam psalmiste dicentis. Dixit dominus domino meo sede
a dextris meis. Donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. Et iterum. Sepe expugna
uerit me a inuenture mea. etiam. et. Et quia grandia mala contigerunt aliquando propter huiusmo
di disputationes. suggerentibus quibusdam impijs in aures principum. quod ecclesiastici terre
na dominia licite non possiderent. ideo apostolica sedes inhibuit ne amodo fiant. neque vlli li
ceat deinceps in dubium renocare. quod tantis sanctissimorum virosum doctrinis et exemplis
constat roboratum. aduertant sensati principes quod eis utile sit et salubre. post tot annorum cir
cumspecte posse inmutare quod spiritus sancto durante statutum est. ac tunc patronos et celorum inspec
tores presidentes iam habet.

¶ Cronica sancti Hieronymi. fuit hic circa annos domini. ccc. lxxx.

Sexta etas Christus.

Constantinus comes honorij mirabili felicitate in breui multos tyrannos et barbaros pstra-
uit xpi adiutorio suffultus. Et nota q sicut dicit beatus Hieronymus. Romani in principio
erant fortissimi: sicut sine debilibus. Nam ad propulsandum hostes necesse est quotidie barbaros
provocare. Iste honorius clementissimus fuit. Lunc diceretur. cur rebelles non occideret.
ait. Utina esset mihi possibile ad vitam mortuos revocare. Et ob piam fidem quam in christo ha-
buit multos tyrannos obtinuit sine sanguis effusione. et piculosa illa tpa paulatim sub eo quie-
uerunt. Et hic finit historia pauli orosij p byteri q b
tpe claruit. Reliqui sci stephani pthom. b tpe iucunt

Impa.

Dono
fili^o teo
dosij cu

Ossa Samuelis prophete translata sunt pstantinopolim sub archadio Liconius afer multa scripta reliquit Sulpitius sever ^o Dorotheus Isidorus primus Johannes crisostomus exilio damnatus ab eudochia regina vxore archadij. ibiq moritur ar- dore solis. et archadius excommunicatur ab Innocentio eo q consen sit.	ibeodosio minore. annis. xv. Maximus epus nolatus prophetic spiritu habuit Epiphanius episcopus Sisinus Drosius Delania Sulta Ammon Pachonius	in iherlm. Donatus epus. Zholomaci ^o mar. Alexander. Platanuel. Alexandria
---	---	--

Anno mundi

V^o DCLIII

V^o DCLXIII

Pape

prim^o
Inno-
centi^o

Albanen.
an. xv. m. ij. diebus. xx.

303^{im}
a. ij. m.
viij. d. ix

Dreus

Anno christi.

CCCCXIII.

CCCCXIII.

Iste Innocentius statuit q non solum presbyteri. sed omnes christiani
deberent ungi oleo infirmorum et sabbato ieiunium celebrari et ad missa
osculum pacis dari. pluresq regulas ecclesie dicit monasterijs et iude-
is et paganis tradidit. ut patet. xxviii. q. i. Nunquid re. Hic damna-
uit ad instantiam concilij affricani heresim pelagianam cum suis he-
resiarchois. vide. xxiii. q. i. de hac materia.
In quanta reuerentia olim sci doctores pres. et principes et milia ha-
buerunt aplice sede ut nihil auderent sine consensu dni pape diffini-
re. De hac materia sunt plures epistole sancti augustini et aliorum septe

Iste 303imus statuit ne
clici tabnas teneant. aut
ne redant. et vt gere bene
dicant in sabbato ieiunio.
et q seruus non fiat cle-
ricus nisi prius sit libe-
ratus a dno suo Ipe mi-
sit legatos ad concilium
carthaginense pro robo-
ratione eiusdem.

Talmud iudeorum quod sonat apud eos doctrina componitur circa
hec tempora. a duobus summis rabi. scz rabina et rabasse. liber vtiq gran-
dis et maior decem biblijs. in eo sunt inexcusable medacia. turpia fatua. abominabilia q legem
dei. lege nature. et legem scriptam. Videntes namq iudei legem suam quotidie deficere. fidem
xpianam pficere in toto orbe. etia cum gloria temporalium. hos duos deceptores instigarunt q
tenus hunc librum componeret. et tanq moysi scriptis firmam adhiberent fidem. prohiberentq
sub pena mortis ne quis aliquid negaret de his que in eo continentur. Factum est ita ad sua
infelicem excecationem et suorum perpetuam damnationem. Ne autem simplices haberent oc-
casionem recedendi a tanta falsitate iniunxerunt eis vt interrogati de difficultatibus respondeant. Nos
hec non intelligimus: sed rabi nostri potuerunt respondere vobis. Si traditi sunt reprobi sen-
t

Folium LI

Sanfericus rex wandalorum infinita mala fecit. per longū tēpus in diuersis mūdi partib. ty-
rānus pessimus et arrianus. p̄cipue religiōi xp̄iane et nobilitati infestus fuit. Romā cepit af-
fricā destruxit. sub quo augustinus morit. anno dñi. ccccl. ¶ Atilia rex hunoz flagellū dei
tyrannus atrocissimus. longo tpe psequitur humanū genus. tandem confusus morit pessime
more tyrannoz. Alibi dicit q̄ proprio sanguine suffocatus fuit. Johannes cassianus he-
remita elect⁹ a crisostomo. de constantinopoli venit marsiliam. collationes patrum scripsit et
alia. Et fuerunt infiniti sancti heremite et monachi.

Amanus ep̄s aureliacen. ciuitatē suā liberauit suis meritis ab hunis

Thimotheus hereticus xp̄m rex deū et hoīes q̄dē ec̄. s̄ addit falsuz
dicendo diuinam naturā conuersā esse in humanā cū valentiniano.

theodo
si. ij. fil⁹
albadij

an. xxvj.

¶ Pallidius episcopus mittitur ad scotos

tholicus fuit et deuotus princeps. nec tamē v̄luit prohibere barbaros quin mltas puincias
vastarent p̄mittente deo. Gr̄adis nāq̄ exercitus gothoz totū r̄romanū imperiū in partib⁹ oc-
cidentis vastauit. sed in oriente tranquilla pax fuit et sanctitas.

¶ Conciliū cartagineū. fuit. cccvij. patrum con-
tra pelagiū hereticū. in q̄ sc̄is augusti. solēnis
triumphatoz s̄ hereticos apparuit. cūctos vincēdo

Sarones hoc tempore angliam intrare ce-
perunt et paulatim crescētes. tādeq̄ totū reg-
num et diadema obtinuerunt.

V. DCCCXIII

Prim⁹
bonifa-
cius. a.

Romanus
viij. die. viij

Romanus

p⁹ Cele
stin. an
viij. d. ix

DCCCXXIII

¶ Iste Bonifacius

statuit ne mulier tangeret pallam altaris aut lauaret
Ipse habuit scisma cum eulalio p̄sbytero q̄ secū ele-
ctus fuit. p̄ualuit. q̄ maior et sanior p̄s secū erat. et
imperator etiā cū v̄p̄oz sua sibi magis fauebat

ta est sancta synodus ephesina cōtra heresim nestorij episcopi cōstantinopo-
litani qui negabat beatam mariā verā esse matrem filiū dei.

¶ Iste celestinus.

instituit dici psalmos ante missam
et ex hoc exordij sumpsit vsus quē
post et ecclia seruauit de introitu et
ḡduali et tractu. Tpe eius celebra-

¶ Scisma quartum quod fuit inter bonifaciū et eulaliū. causa fuit discordia eligentiū. et
obtinuit bonifacius. quia maior et sanior pars erat secum.
Predestinatorum serpit heresis. que dicit nihil prodesse ad vitam q̄ sancti virtuose agunt.

¶ Iheronimus obiit miraculis inauditis clarus. Eusebius discipulus iheronimi cla-
ret post eum. Nestorius episcopus constantinopolitanus dicit christum purum hominem nō
deum. heresis magna.

¶ Lupus trecastinus episcopus floruit. qui attilam mirabiliter a preda compescuit
Eirillus alexandrinus episcopus fuit in concilio ephesino.

¶ Sum vt plus his nugis credant q̄ moysi aut christo. Verum amen plures in diuersis r̄un-
di partibus conuersi crebro leguntur. aliqui pro fide magna fecerunt. et vtilissima scripta reli-
querunt.

Sexta etas Christus

Tota gallia etiā affrica. hispania. &c. interijt pmissiōe dīna ab incursu barbarorū q̄ngētoz mis-
lium. et oēs pene ciuitates in terrā prostrate fuerunt exceptis paucis q̄ sc̄tōs ep̄os habuerunt
ob qd̄ dinitus p̄tecie sunt. Et fuerūt ip̄a horrēda. Ciuitas mōensis muros habuit insupa-
biles. s; corruerūt p̄pter pctā ciuiū et sic exulta fuit. Ecclesia dei isto tpe valde tribulat. et p̄cis-
pue in affrica. Nā angustino mortuo to^o clerus aut martyrisat aut expellit a sedib; suis in ex-
iliū. nec fuit silis p̄secutio ibi vsq; tūc p̄pter gansericū regē wandalorū. et honericū filiū ei⁹ qui
fuerūt arriani. & ecclias clauerūt. Tandē etiam ipsi male perierunt more solito.

Vilarius episcopus erelateñ. claret in gallia. Verlinus de incubu genitus claret in brita
impatores

nia spū p̄phetie. cuius istinctu vorrigonus rex britanorū valde dilā fuit fidē xp̄i. Huic successit
vterpando^o frater eius. q̄ fuit p̄ arcturi. de q̄ p̄betauit idē vter. i. caput diaconis. q; p̄ dia-

sinod⁹. iij.
euesina vni
uersalis. cc.
patz cōtra

conem in stella p̄nunciatus est
Patricius fili⁹ sororis sci war-
tini mittit ibi bñā a celestio p̄p
vir mirabilis opm vixit ānis. cxx.

nestorū hereticū

Paulinus ep̄s nolan⁹ vir sc̄tiss. de q̄ loquit Breg⁹. i. dialogo suo.

Judei plures submergūt in mari
decepti per diabolū qui eis appa-
ruit in specie Moyse quasi vellet
eos introducere in terram p̄mis-
sionis. Quidam vero euadentes:
fidem christi receperunt.

Anno mundi

V^o. DCCXXXIII.

Pape

ij. Six-
tus an.
viij. de.

Romanus
ix

Anno christi.

CCCCXXXIII.

Iste fuit
vir sanctus erat totus humilis
et misericors ecclesiā sancte ma-
rie maiorem edificauit. Habet
q̄ndam emulū noie bassum: q̄
eum diffamauit. De quo cum se
cōcilio purgass; statim post bas
sus morit: quem tamen propri-
is manibus sepeliuit.

Germanus episcopus anthi-
siodorensis tres mortuos susci-
tauit. et etia; asinū suū defunctū
Omniū pedes lauit sñ exceptiōe
Eucherij lugduñ. ep̄s & doctor
Seuer⁹ treueren. ep̄us sanctus
Damertinus abbas in mona-
sterio sancti germani. & alodiū
fuit ante eum.

Septē dormientes euigilāt: q̄s decius ante. cc. annos in spe-
lunca reclusi.

Petronius episcopus bononiē. fecit vitaspaz vir sancte
vite ab infantia.

Varianus monachus & plures alij sancti & docti viri flo-
ruerunt.

Eutropius p̄sbyter scripsit plura.

Victorinus massiliē.

Baruchas episcopus filium regis persarum a demone li-
berauit: & multum ibi fides creuit.

Terremotus maximus apud constantinopolim per qua-
tuor menses et infans dixit: vt cantarent. Sanctus deus
sanctus fortis sanctus & immortalis miserere nobis. et sic
cessauit. Hoc postea in calcedonensi sinodo confirmatum
est

Festum sancti petri ad vincula instituitur & stupenda mi-
racula per eius carbenam fiunt.

Folium LI

Celi ab aq̄lōe efficitur ignē. et fulgurātes haste apparēt. Luna obfuscat
 Terre motus continui. et signa plura fuerunt. Cometa apparet
 Eodem edit q̄ et liber theodosianus appellat. q̄ omnium et p̄ panca apō
 principium legitimorum habet fines tholossam gallierinus sanguis lon
 Bissim⁹ iohānes baptista caput suū reuelat duob⁹ mo gissimus fluxit tota die.
 nachis. q̄ hierusalē venerāt. Botbiāt qz eundē p̄onū sibi elegerāt inuicte permanserunt.
 Undecim mīum virginū cohors apud coloniā Agrippinā martyrisa
 tur ab huius. et Colonia etiam statim destruitur.

marcia
 nus cū
 valētia
 no. annis. vii.
 Iste marciānus catholicus fuit. et cū valentiniano impauit. sz post apud cō
 stantinopoli interempt⁹ fuit cōspiratōe suor. Dic in somnis vidit arcū attri
 le contractū et hoc ip̄m intelligēs
 mortuum et sic factum est.

Echi⁹ patrici⁹ contra attilā
 pugnat fugans eum. et cesa sunt
 ibi scilicet in terri torio aurelianē
 si. clxxx. pugnatōrū.
 Synod⁹
 iij. calcedo
 yniversalis
 dccc. p̄m
 cōtra entichen hereticū q̄ fuit abbas cō
 stantinopolitan⁹. Dic dixit vnā naturā
 esse p̄bi dei et carnis. Et dyoscorus olim
 ep̄us alexandrinus defensor illius fuit.

V. DCLIII.

V. DCLIII.

primus
 Leo an
 xxi. m. i.
 Tuscus
 de. xxiij.

CCCCXLIII.

CCCCXLIII.

Iste Leo sanctissimus longo tpe cum multiplici f. etu p̄fuit ec
 cleſie tunc infinitis periculis laboranti propter tirānides principū z
 hereses varias falsorum doctorū. Plēs sermones et eplās scripsit ita
 egregie. q̄ inter omnes doctores florem dictamīs reportasse dicatur.
 et quēcunqz dixerit sic sunt approbata. vt nulli fas sit in minimo ab ill
 dissentire. Ipse suis meritis attilā a roma et italia auertit manū sibi
 amputauit propter quādam temptatōnez. sed beata virgo ip̄am re
 stituit. In canone addidit. sanctū sacrificiū immaculatāz hostiam
 Synod⁹ calcedonensē iussit celebrari mediante martiano impera
 tore. Tandem plures agones beata morte potitur. sepultus apud san
 ctum petrum. Festum eius agitur in vigilia apostolorum petri z pau
 liquidam dicunt. xi. aprilis.

Benota virgo claret
 parisi⁹ q̄ fuit vela
 ta a sancto germano
 walleran⁹ ep̄s sc̄t⁹
 Darinus ep̄scop⁹
 ephesiorum.
 Iuuenalis hieroso
 lymitane.
 Anatholius cōstan
 tinopolitanus ep̄us
 Hi duo fuerūt in cō
 cilio calcedonē. p̄n
 cipales.

Tempore huius pontificis misterium sanctissime trinitatis euidentī miraculo in partib⁹
 gallie declaratur. Luz em̄ quidam ep̄scopus celebraret. vidit super altare tres guttas clarissi
 mas equalis magnitudinis cadere. que simul defluentes. et in vnā coniuncte gemmam pul
 cherrimā effecerunt. Quā cū ep̄s in medio crucis auree posuisset omnes alie ceciderunt.
 Picasius remensis ep̄scopus martyrio coronatur cum eutropia sorore sua ab hunis trūca
 tus ait. Domine viuifica me sc̄m verbum tuum.

32

Sexta etas Christus

Arcturus rex britanie notissim⁹ in victorijs. ccccl. viros gladio suo ite fecit. Eccle dei sub
uenit. et fide valde ampliauit. oēsq; terras francie. dacie. norwegie. sibi feruire coegit. Perdit
tandē. nec vsq; hodie scit vbi manserit. Ethicius senator in burgundia tpe famis. iij. pau
perz sustētauit. et celestis pmissionis vocē audire pmeruit. Anglia in flore tempore arcu
cui terdena regna seruierunt. sed tpe paruo. Deretrix quedā peperit infantes. vij. vno pu
et in piscinā piecit. et vn⁹ factus est rex longobardoz. Helizei pphete ossa trāsferunt de sama
ria i alexandriā
Perpetu⁹ epus iburonen.

Impatores

primus
Leo. an
nis. xvij

Iste leo fm qsdā ver⁹ catholic⁹. fm alios autē
de q nimis imprudenter imagies scōz iussit co
buri propter qd a pp excōicatus
fuit. Videt q hoc nō leo primus
s; leo. iij. fecerit tēpore gregorij. iij.
quia tunc fuerunt tempora tur
bulenta et inquieta.

ciāz aduēis. illic ppter psecutōez attile
tuisse a tōt tāq; diuersis vrbū et opidoz pplis cōditā citatē p ānos mille cū tali icremento ac gloriā

liter crudel cōtra catholicos sedus inijt cū gothis et filium
leōis interficere volēs alter filis ei offert. ipe theodericū pne
rū postea regē gothoz a pte suo in obsidē accepit Vene
ciāz citas iclita cōdit aut pon⁹ apliat circa hec tpa āno dñi
cccci. nō a pastozib; sic roma. s; a potētiorib; et ditiorib; pui
cccl. nō a pastozib; sic roma. s; a potētiorib; et ditiorib; pui

Zeno.
annis.
xij.

Iste Zeno fuit
arrianus tota

Anno mundi Drie splendore vnanimijs sagacitate cōseruare. v. m. ccc. lxxiii.

Pape

p⁹ De/
lari ā. vi
m. iij. d.

Sardus
vi.

Sim/
plicius
ā. xvij.

.ij. d.

Anno christi

cccc. lxxiii.

Iste hilarius dedicauit ecclesiam beati stephani
iuxta basilicam sancti laurentij. Hic constituit vt null⁹ pō
tifer sibi successorē constituat. vt habetur. vij. q. i. Pleriq;
Sepelitur in monasterio sancti Laurentij quod ipe cōstru
xit. Sub ipso Dionisius abbas romanus ciclū paschale
perpetuum adinuenit. qui vocat tabula dionisij continens
annos. dcccij.

Marci euāgeliste corpus transfertur ad venetias de alexā
dria. Letanie maiores instituuntur a mamerto episcō
po vienensi.

Remigius remensis episcopus qui post clodoneum regem
francie conuertit.

Prosper episcopus vir clarus scientia et sanctitate vite de
aqtanie terra

Theodorus episcopus syrie scripsit cronicā et plura alia.

Liprianus amfilienis epus. vt sup modū misericors. totū
quod habuit fratribus in necessitate dedit.

Hereticis accphalozum fuit que impugnauit concilium cal
cedonē.

Iste simplicius diuinit vrbem
in quinq; regiones. et plures ec
clesias dedicauit. Hic consti
tuit vt clericus inuestitus nō
recipiat a layco quod fuit post
per alios magis roborauit. vt
patet. xvi. q. vi. per totum. Se
pelitur in vaticano.

Fulgenti⁹ ep⁹ ruspensis
claret luculentissimus doctor
scia et fide plenus natōne aser

Achacius ep⁹ constātinopo
litan⁹ in heresim cecidit. et dā
natus et famosus heretic⁹ fuit
Bonifacius martyr et alij mul
ti martyres

Folium LIII

Disputatio illa famosa facta est apud cartaginē cōtra arrianos iussu honorici regis. cuius septa habet. s. pualentib. catholicis rex impi. arriana heresi plen. eos vsq. psequit. s. nō impug-
ne. nam octauo anno regni sui percussus a domino scatens vermibus miserabiliter expirauit.

¶ Eugenius eps caribaginensis. et felix eps britan. cū alijs epis et clericis. et ecclesie mem-
bris numero. iiii. dcccclxxvi. miserabiliter tractat et in exiliū ¶ Būtarāmūdus rex wandalorū
mittunt ab honorico rege wandalorū. Et totus cler. african. rū q. post honoricū rexit eu
fortiter p. xpo agonizat vsq. adhuc. loq. banē genū ab exilio reuocauit. s. castrimūd. q.
¶ Multi martires mātib. et liguis abscessis recte (p. ix. ānos ei successit. itez. ecclias claudit

¶ Dionisia cū filio suo maiorico et germana datina leōtia s. cccv. epōs exiliādo. erga quos
lia sci germani epi. Emilian. medicus symachus papa clementissimus fuit
¶ Fames incredibilis facta ē que totaz totā yraliā possedit lōgo tpe. et q. dā tirānides cōtra
africa vastauit et alias regiōes. occasiōe fideles fec. ob qd fuit p. ier. post mortem in os vul-
cuius plures sancti et sancte facti credū. cani per iohāne papā et symachū patriciū quos in-
tu. propter elemosynas suas iuste necauit. scōm Gregorium in dyalogo suo
¶ Victorianus p. cōsul martir mirabiliter cruciatus est. Et Inuentio sci michaelis
Victoriana honorabil. mōna. et alij plures et. in monte gragano facta fuit h.

V. DCLXXXIII

V. DCLXXXIII

Roman. .iij. Felix. ā. viij. m. ex patre felice ex regio ne fasciole xi. diebus. xix.	Belasi. ān. viij. m. viij.	Affer dic. xvij.	.ij. Ana stasi. ā. ij. m. xi.
--	-----------------------------------	-------------------------	--------------------------------------

ααααLXXXIII

ααααLXXXIII

¶ Iste felix sanctus ē vt patet ex sermōe beati Grego. vbi nar-
rat de trib. sororibus m. s. sue fuit ē. attau. Hic cōstituit ec-
clesias ab epis dēdicari. Hic dā-
nauit achaciū eo q. ad cōtionem
recepit petrum alexādrinū epz
hic statuit q. accusato dāde sūt
inducie. vt ad rēdendū se para-
re possit. et q. accusatores et iudi-
ces tales ēē debeāt. q. omni care-
ant suspitiōe et macula. De ipso
fit mentio. lvi. distin. orosius.

¶ Iste gelasius canonē misse or-
dinauit p. fātōz hymnos. tractus
oīones. sic amb. fecit. et iter libros
auctēricos et apocrifos dist. r. v
dis. Sacrosctā. Hic tpa ordinādi
et examinādi p. sbyteros ordianit.
Ipe ēt ipator. ē ex cōicauit. et ex cōi-
cari posse oīdit. xvi. dis. Duo. sub
eo deus corpus barnabe et euāge-
lium mathei reuelauit.

¶ Anastasi. rē. Et hic videt secund. isamis p. de toto
cathalogo pontificū vsq. huc. q. p. m. scilicet liberius
fauebat arrianis. iste nestorianis vtrobiz cōcurrente
te vesania imperatorum.

¶ Iste Anastasi. pmo
bonus fuit. s. postea se
ductus ab achacio et cō-
municauit ei. et ob hoc
clerus separauit se ab
eo. Et q. voluit restituere
achacium occulte li-
cet non potuit diuino
iudicio p. cussus est in te-
stina eijciēdo. xix. distic.

¶ Johannes damascenus fm q. dā fert hīs t. p. b. fuisse. Alij dicūt q. post gregoriū Danuz
iniuste sibi amputatam beata virgo ei restituit. multa scripta subtilia reliquit.

¶ Solemnis episcopus carnoten. vir sanctus isignis habetur Pachasius vir sanctus
de quo facit mentiōez gregori. in dyalogo q. graue sustinuit p. gatorū. q. i scismate pertinax
citer adhesit laurentio vsq. ad finē vite. s. ān mortē penituit. Sctā brigida in scotia claret

Sexta etas Christus

Clodoveus primus christianus rex francie circa hec tempora baptizatus est a rectoris remigio. Habuit enim uxorem christianissimam nomine clotildis. que fuit filia regis burgundie que sepius monuit eum ut relicta idolatria in verum dei filium crederet. sed non acquievit. Postea cum bellaret aduersus regem almanie corrumpere cepit exercitum eius. et infusus lachrymis ait. Ibius christe que regia mea predicat esse filium dei. que subuenis in tribulatione et das auxilium in te sperantibus: tuum deuotum postulo auxilium. et sic hinc victoria venit cum iunioribus. ad baptismum. et colubam celitus apullam cum crismate attulit. unde reges francie usque hodie iungi solent ex ploges et torum regnum fide suscepit. et deinceps se victoriosum fuit et gothos superauit. et cepit ex tunc deuotus esse erga deum et sanctos eius

Imperatores.

anasta
sius. an.
xxvi.

Iste anastasi malum habet testimonium: quod factus fuit hereticus per achacium constantinopolitanum episcopum. et cum per moneretur per solenes legatos ut ab arriana perfidia discederet. respondit. Nolo cum sim imperator iubere volumus: non autem nobis iuberi. Quod arroganter per beatum eterne beatitudinis. sed inutilis subsequuta est ultio. quod per imperium iusto dei iudicio fulmine percussus interijt. scilicet principibus suevesanie horridum reliquens exemplum. Ipse est miserabilis fuit nec unquam meruit victoriam. deo pariter odibilis et hominibus.

Anno mundi

V^o DCCCXIII

et precipue erga sanctum martinum cui precioso equum cum alijs muneribus obtulit. Luncus vellet eum redimere: iussit dari. et solidos argenti. sed nequus equus se mouit. Auer. Date inquit adhuc. et tunc equus solutus abiit ad nutum regis. Tunc cum leticia rex. dixit. b. martinus bonus est in auxilio sed carus in negotio. Et hic videtur

Pape Sardus

Sima
chus. a. xx.
m. vii.

diebus. xxviii.

quasi secundus constantinus. et. h. helena rememorari.

Anno christi.

CCCCXXIII

Iste symachus vir bonus cleri et pauperum amator fuit electus cum laurentio discipulo. Concilia. hic complens hymnum angelicum. Gloria in excelsis deo. et. Et caritati instituit multa. Verum cum laurentium ex misericordia fecisset episcopum magerinum. non reddidit sibi vicem iuxta beneficia prestita. sed iterato erexit se contra eum. nec sic profecit. quia cum symachus se plene purgasset coram synodo de obiectis criminibus cum gloria restituitur. et laurentius cum suis damnatus fuit.

Scisma quintum quod fuit inter symachum et laurentium. causa fuit discordia eligentium. sed symachus obtinuit iudicio concilij. in quo theodorici rex personaliter fuit. quod maior pars erat se cum. sed post annos quattuor surgit iterum altercatio in clero propter crimina obiecta symacho et factum est scisma sextum ecclesie. sed cum symachus se purgasset coram concilio et rege: restituitur cum gloria. et laurentius damnatus fuit.

Symachus patricius claurus habetur vir sanctus et strenuus. qui rege theodorico iniuste sepe obstitit. ob quod tandem ab eo martyrisatus est cum iohanne papa.

Boetius vir consularis incomparabilis scientie. et in omni virtute perspicuus. fuit gener perdicti symachi. et post multa que gloriose gessit tandem exul ingulatur pro iniusticia a theoderico. se pulsus papie. Dicunt quidam eum canonizatum sub nomine seueri. Quanta antea scripsit tota christianitas testis est. Habuit uxorem prudentissimam nomine elphe que fecit hymnum. Qui ne binc. et. Felix per omnes. et. de petro et paulo.

Folium LIII

Berhardus prim^{us} eps Laudunens^{is}. vir sanctus habuit p^{ri}mo vxorē. quam dimittēs et iterat^o
 ro admittēs genuit ex ea virū scrib^{am} latronē. q^{ui} ei in episcopatu successit. Mirabilē egit p^{ri}nam.
 Simeranus scotus cū suis fratrib^{us} et sororib^{us} claret scitrate Arnulphus eps thuroⁿ.
 Leonhardus louioceⁿ. et liphardus discipuli remigij. Aedastus attrebatens^{is}.
 Severinus abbas aganen^{sis}. q^{ui} clodoneū regē francie sanauit. Euvodius titubens^{is} eps.
 Dignissimus et gordianus. alij multi martirisati sunt a laurētio scismatico.
 Lantianus rothomess^{is}
 Dacētius abbas pictauiens^{is}.

Conciliū aurelianēse celebrat iussu clodonei q^{ui} sac^{ra} melā
 nus cōgregasse d^{icitur}. Et nota q^{uod} multa fuer^{unt} cōcilia aurelian^{ensia}.

p^{ri}m^{us} iu
 stinus.
 ann. ix.

licus fuit. et oīa q^{ue} anastasi^{us} p^{ri} ecclesiā fecit tractauit. sūmū pōtificē deuote req^{ui}suit. s. venie
 rabilē papā hormisdā. et se libenter eidē obedire velle intimauit. q^{ui} factū ē. q^{uod} cū sanctus ger
 manus episcopus Capuanus ad eū venisset ex parte pape vt ep^{iscopu}s de exilio reuocaret. statim se
 theoderici regis impediuit. Ipse magis etiā fecisset pro fide: nisi eum tyrānidis

V^{er}o d^{icitur}

boimif
 da. a. ix.
 di. xvij.

p^{ri}m^{us} ioh^{annes}
 hānesā
 iij. m^{ensis}

Tuscus
 die. xvij.

d^{icitur}

Iste hormisdā vir misericordiā fuit. ecclesijs multa ornamenta cōtulit pauper^{um} elemosynis
 intent^{us}. Ipse clerum cōposuit. et grecos recōciliauit qui fue
 runt excommunicati propter heresim nestorianam. Sepul
 tus est apud sanctum petrum. Ubi dedit trabē argenteam
 p^{er}manētem libras mille. d. Dic cōstituit si quis missam
 simulauerit celebrasse perpetuo sit irregularis.

Iste iohannes sanct^{us} ē. et martyrizat^{us} a theoderico
 rege gothor^{um}. q^{ui} tūc iussu imperat^{oris}
 totis in ytalīa regnauit. Nā i cu
 stodia afflic^{us} morit^{us} cū symacho
 et alijs eq^{ui} catholicis viris. cui^{us} se
 stū agit. xxvij. mē^{se} Maij. Dic ce
 cū illūinauit cōstantinopolim.

Auit^{us} abbas aurelian^{ensis}. q^{ui} ora uir p^{ro} filijs clodonei.
 Elphes vxor boerij mulier deuota morit^{us}. que epitaphiū suū
 um met composuit dicens.
 Elphes dicta fuit filie regionis alumna.
 Quam procula patria coniugis egit amor.
 Porcibus sacris iam nūc peregrina quiesco.
 Iudicis eterni testificata thronum.

Theodoric^{us} rex gothor^{um} subito
 defūct^{us} a q^{ui}dā scitō heremita vi^{ro}
 a iehāne papa et symacho q^{ui}s ipse
 occiderat. nud^{us} et discalciat^{us} i ol
 lā vulcani demergit. Vidē i libro
 dyalogor^{um} scitⁱ gregorij. Videat^{ur}
 igitur et intelligant hoc p^{ri}ncipes

Solinus sidonius doctor
 Delanius consularis regis floret
 Albinus vir sanctus cū alijs.
 Vltior^{um} Darsus lantōn^{ensis} cū alijs plurib^{us} illustrib^{us} viris q^{ui}
 nūc floruerūt i gallia.

Germanus capuan^{ensis} eps claret
 Vigeor^{um} boiaces^{is}. eps q^{ui} mortuum
 suscitauit.
 Cassiodor^{us} gloriō^{sus} vir. et doctor
 lucuicius fuit. p^{ri}mo senator. cācellarius regis theod^{orici}
 derici. deinde monachus plura scripsit.

Sexta etas Christus

Duo legistatores excellentissimi claruerunt. Bñdict⁹ videlicet pater maximus ⁊ iustinianus impator. Hor⁹ prim⁹ totius ecclie fulcimentū ⁊ norma religiōis inclitissimos habuit discipulos. ⁊ plures numero. ⁊ obtinuit orbem terrarū. ⁊c. ad cui⁹ honorificentiā hoc etiā accrescit qd nō alijs qlibz ex mgris ecclie vitā illi⁹ digessit qd insignis ille disertissim⁹ papa gregor⁹ qd totū q fecit. qsi aurū fulget. Diuinitus etiā dispositū ē. vt cū idē legistator excellētissim⁹ i ceteris mōis sit a deo decoratus. etiā hñc maiori auctoritate tā ipse qd legislatio eius robozet. qd eādem vitā summus apostolice sedis pontifex ordinauit. Claudius eps viennē. nobilissim⁹ inter doctores claret.

Impa

Iste iustinian⁹ excellētissim⁹ fuit p oia. Nā i epo cōcurrūt tria q principē gloriā faciūt. s. potētia. sapia. ⁊ religiosa mēs ad diuinū cultū. Per pmū hostes supant p scōm iustis legib⁹ mūdū ordiauit. p tertiu deū glorificauit. eiusqz ministris ecclias edificādo opes ples donauit. Nota qd leges ciuiles q romae dicuntur an istū insignē viz. plire fuerūt qd ipse admirabili breuitate corripuit. ⁊ ad. xij. libros coartauit. ⁊ oib⁹ vnū codicē ordiauit. quē codicē iustinianū appellari voluit. Fecit etiā libz institutionū. quē in. iij. distinxit libros. Nouas qd leges quas ipse fecerat in vnū volumē redactas. nouellas vocari statuit. qd cōiter alicētice appellāt. et sūt p collatōes disticte. Dim etiā magistratū et iudiciū seu iuriscōsultoz leges. qru. 11. libroz ēē dicebat grādi labore abbiuauit

Anno mundi

V^m DCCCXIII

Pape

Samius

Anno christi.

DXIII

Iste felix iussit infirmos inungi ante obiū. Vñ patet qd vnū sep e instituit. cui⁹ non semp sit executio. aut ergo necesse est sepi⁹ repleri. aut forte aboleuit qd pns statū fuit. Vñ pncipalr p christū institutū est. qd omnia sacra per christū tradita sūt ecclie. Dic instituit etiam vt anniuersarius dies dedicatōis ecclesiarum ⁊ altarium celebraretur.

Ordo sancti bñdicti
Ut prior ordinib⁹ cūcis pstantior iste.
Sic erit in fine cunctis cōstantior ipse.
Sacer ordo bñdicti. vtitur amictu miti p suo velamine
Albo nigro. camelino. lana texta sine lino. put ē religio
Dic mōarcha monachoz. pziarcha ē cūctoz qd ad se cōfugiūt
Enobitis pbet normā. ⁊ anachoritis formā vias rectas ingredi.
Enus regularis vsus. nunc vbiqz est diffusus. inter orbis climata.
Ham. specus cultus diuini. locusqz montiscasini. redolent virtutibus.
Hinc fuldenses cum seruoze. claustra multa cū decore. regunt in almania.
Assunt et cluniacenses. simulqz camedulenses. cū cisterciensibus.
Valumberni. siluestriini supsunt. ⁊ celestini. sub diuerso habitu
Montisolineti patres. humiliatqz fratres. sub eadem regula.
Vigent quoqz iustinienfes. cum candore burfildenses. his dieb⁹ vltimis.

Persecutio iterū i affrica fit catholicis a wādalis arrianis. epis quibusdā lingue abscidebat et tamen recte loquebantur.
 Anthoniū abbatis corpus inuenitur. et in alexandriā trāsfertur.

Folium LV.

Totilla rex gothorum multas tyrannides exercuit. et pene tota italia destruitur. Bellisarius patricius comes iustiniani. mirabiliter de persis triumphauit. Deinde missus ad affricam wandalorum gentem deleuit. dehinc romam liberauit a gothis que per totum annum fuit obsessa. Regem etiam gothorum cepit. et ad imperatorem duxit. Et roma sepius capitur a gothis. et quia si in nihilum redigitur.

Arator poeta floret.

Cassius marniensis episcopus.

Priscianus grammaticus

Daurus discipulus sanctissimi patris Benedicti claret.

Alcecius Treueren episcopus

Romanus monachus qui sanctum benedictum fouit in spelunca.

Et ad numerum librorum. l. redegit. et ipsum librum digestorum seu pandectorum appellari mandauit. et debet scribi per d. g. s. hodie mirabili errore apud omnes per duplex ff. scribitur quasi per mysterium dicatur. quod ois error faciat legem. Et a sit est. quod d. g. antiquum quondam similitudinem in scribendo habebat. cum ff. duplici caro. His legibus totus mundus erit et deinceps usque nunc ordinatur et regitur. paucis exceptis. qui per sacros canones sunt prohibite tamen mortifere. quod cum lege divina non poterat concordari. aut non conueniunt christianorum moribus. Et huiusmodi imperator tamquam verus catholicus desiderauit ab ecclesia fieri dicere. Non dedignant leges humane sacris canonibus obedire. Plurime etiam leges sunt canonisate. per quas ecclesia summam ostendit exemplaritatem. humiliter se submittere legibus humanis in quantum non impediunt contra secutorem sui finis. qui est vita eterna. quam promissit deus custodientibus legem siue mandata sua.

V. DCCXXIII.

V. DCCXXXIII.

Romanus

Romanus

.iiij. diui.

Romanus

.xviij.

DCCXXIII.

DCCXXXIII.

Iste Bonifacius statuit ut clerici sine diuersa a laycis in celebratione misse. hunc quidam libri dicunt eleum in discordia eius dioscoro et fuit is scilicet xxxviij. diebus. Sed mortuo tunc dioscoro idem Bonifacius obtinuit. Alij dicunt quod hoc fuit sancti tempore Sylvestri. ut infra patet.

Victor capuanus episcopus qui cyclos paschales subtili modo descripsit. Gregorius episcopus lingonen. de senatoribus qui prius habuit uxorem. Germanus parisiensis episcopus. Theophilus qui homagium diabolo fecit. sed per beatam virginem mariam reconciliatus est.

Benedictus iunior qui a totilla milita passus est.

Iste iohannes cum iustiniano imperatore magnas habuit concertationes. an videlicet in christo una vel due essent nature. Probate autem papa quod due: imperator ait. Aut consenti nobis. aut in exiliis ibis. Tunc papa gaudenter dixit. Ego ad iustinianum imperatorem christianissimum uenire desideravi. sed ut video de oeclesianum persecutor in ueni. tamen minas tuas in nullo timeo. Tunc imperator humiliauit se prostratus ante pedes pape.

Domitianus tungrensis. Dedardus nouionen. episcopus.

Iste agapitus plene reuocauit iustinianum ab errore eutychetis. Hic constituit processionem fieri diebus dominicis. Hic patriarcham constantinopolitanum deposuit. scilicet qui duas naturas in christo negauit. Hic constantinopolim et relatus est romam. et sanctus est. Et uisus fuit agitur. xxij. aprilis.

Bildardus episcopus rothomagensis. frater sancti medardi.

Lodoaldus filius regis francie presbyter monasterium condidit.

Eleuterius tornacensis episcopus.

Sexta etas Christus

Signa horribilia apparuerunt. quedam stella contra lunam veniens intravit.
Uue de sambucco nascuntur. Dyems gratis fuit. ita vt aues frigore labellae manu caperēt.
Fames tam validiissima tunc fuit vt in quibusdā locis matres proprios pueros manducarent.
Celum etiam ardere visum est in gallijs. Et sanguis stillauit a nudibus.

Theodebertus rex francie fuit. qui beato Mauro tunc abbati andegauensi plurima bona
dedit pro sustentatōe monachorū sub regula sancti Benedicti deo seruientiū. Similiter et clo
tarius eius fili⁹. Magnis cū miraculis idem bñs Maurus clarū per omnia sicut Bene
dictus magister eius venerabilis.

Impatores

Radegundis francorum regina vxor Lotgarij claret sanctitate que post monasterium in
trauit.

Ista synodus damnauit heresim Theoderici q
dixit aliū esse deū verū et aliū xpm. Et q bñ virgo nō sit
dei genitrix: s; hoīs tm. zc. satis cū nestorio concordabat
Et nota q sepius hereses variāt nomē iuxta heresiach
as suos. qz hec dicta fuit in primitia ecclia hebionitarū
Et sepius fuit destructa. et iterum machinatōe diaboli
resuscitata. Et sic de alijs similr est intelligenduz. Sepe
aliquod variant aut apponunt vt nō sit omnino simile. De his videtū. q. iij. c. Quidam.

Synod⁹
iij. constā
tiopolitana
cōtra theo

Hec synodus est si
mūlis auctoritate. si
cur qtuor euāgelia
dorum. et omnes he
reticos alios.

Anno mundi.

v. m. dccc. lxxxiii.

Pape

mf.
Silue
rius a.

Lampanus

.iij. m. v. de. ci.

vigili⁹
an. xvij
m. vi. d.

xxvi.

Anno christi

dccc. lxxxiii.

Iste siluerius martyr est
quia pro fide in exilio interfectus fu
isse dicitur pro curatione theodorei
peratricis. quia anthemium episcop
pum destitutum et condemnatum pro
pter heresim restituere noluerit. Dic
factus est papa per vim. Rex em go
thorum theodatus corruptus pecu
nia minas clero a populo intulit. ni
si in electionem conueniret. Eius fe
stum agitur. xx. Junij.

Festum purificationis gloriose vir
ginis marie instituitur apud Con
stantinopolim ad sedendam pestem
granem. Et nota q sepius leguntur
eadē festa instituta a diuersis non si
ne causa. qz aut non sunt recepta vel
inolerunt. aut aliquid superaddit. zc. Dicitur q etiam sergius pdictum
festum instituit. vel forte superaddidit luminaria ferenda

Iste vigilius male intravit papatum. s; ta
mē bene se rexit. et persecutionem sustinuit sicut silueri⁹
gothos superauit gloriose. tandem in exilio morit post gra
ues persecutiōes in constantinopoli perpeffa a theodo
raz martyr creditur. festū eius agitur. xxvi. Junij. Ipe
iussit concilium constantinopoli celebrari. Et fuit pu
mo archidiaconus siluerij et cupidus ad papatum. De
dit modū imperatrici qualiter silueriū ammoueret q
eū postea peius tractauit. et fūne in collo ei⁹ misso p totā
ciuitatem trahitur a mane vsq; ad vesperā. zc. Hoc pdi
xit bellisarius patricius romanus. qui silueriū inuit⁹
exiliavit sic inquit. Quis machinator sceleris non
effugiet irā iudicis cuncta cernētis. S; de omnib⁹ po
stea penitens et fortiter pro fide agonizans feliciter vitā
finiuit. Derculianus episcopus parusinus a torilia se
cto capite martyrizatur. Pastores verba canonis su
per pane proferentes interierūt. Dic constituit canonē
submissa voce. et nō nisi super sacrificia legi.

Folium LVI

Templum sancte sabbie maximū in constantinopoli extruitur per iustinianum. Putat q
a conditione mundi non sit tale opus ita complete factum. In quo idem iustinian⁹ gloriosus
imperator honorifice sepultus est in pace christi.

Tempora satis turbulenta. et mortalitas magna in italia. q̄diu fuit imperium bipertitū fu
erunt concubationes continue. Et beatus Gregorius sepius fecit mentionem de his.

Puer quidam iudeus circa hec tempora cū alioz pueris christianoz cōionē accepit. q̄pter
p̄ indignatus ipm in fornacē piecit. s; illesus transiit dicēs. mulier illa que
in ecclia ē depicta puerū in brachijs tenēs pallio suo ignem extinxit.

ij
iustin⁹
an. xi.

Iste iustinus bonus fuit in principio et bñ catholic⁹. s; suāsu vxoris degene
ravit incredulitatē et anariciā. et factus oibz odiosus amēs efficit. Et nar ses
quidā eunuchus vir strenuus et totus denotus et misericors erat patricius eius qui meri
to sanctitatis sue vbiq; triumphauit. totā iter fecit. et oēs barbaros deuicit. totāq; italiā q̄tā
reddidit. Sed diabolus inuidēs ei q̄ cuncta bene disponderet suscitauit cor impatris so
phie contra eū: ita vt etiā imperator inconsulte alienaret se ab eo. et ob illā ingratitudinem et
iniuriā ultus se fuit. et introduxit longobardos: et auertit italiā ne esset sub imperio vsq; ad
tempora karoli. Notabile exemplum est hoc. ne principes audiant inuidas mulieres. per
quas diabolus sepe solet facere quod per se non potest.

Y⁹ DCC LIII.

i. Pela
gius. an
iij m. x

Romanus
di. xxiij.

DLIII.

Iste pelagius statuit q̄ heretici et scismatici debeant per secularē pos
testatem arceri. xxiij. q. v. Relegentes et plura alia. Sic diffamat⁹ et culpar⁹ fuit de morte vi
gilij. sed coram omni populo tangendo crucē et euāgelij sacramēto se purgauit. Sic consti
tutionem p̄fationes in missa decantari. quas gelasius compilauit.

Iudeus quidam isto tempore imaginē crucifixi. telo transfixit occulte. et sanguis exiit
iudeum extinxit. sed xpiani hoc comperto ipm lapidibus continuo obruerunt.

Stephani sancti prothomartyris ossa: delata sunt romam. et in vna tumba cum sancto
laurentio locata.

Dons magnus in gallijs mugitum dedit. decusus ab alio monte. et cum hominibz et ec
clesijs in rodanum precipitatur.

Basimunda regina francie vxor hūpici regis qui eam iugulauit nocte. sancta mulier mi
raculis claret.

Dachbutes discipulus sancti Brandani mirabilia fecit.

Fortunatus poeta italicus et episcopus pictauiensis. multa scripsit.

Columbanus pater venerabilis clarus in hibernia. et post veniē in burgondiam. deinde i
almaniam constituens monasterium luxoniense. et factus est in gentem magnam.

Leonardus heremita sanctus cenomanensis fuit.

Agericus virdinensis episcopus hoc tempore clarus habetur.

Sexta etas Christus

Acies ignee vise sunt in celo. de qbus Greg. i omel. Et de vestibo qñda verus sãguis effluyt. Domus etiã cuiusdam as persa sanguine apparuit. Et signa in vasis q non potuerũt ablui

Pugna scã orit iter germ anũ episcopũ pisen. et childebertũ regẽ fracie. qñ qlibet certabat ad subueniendũ debilib et paupibus. Et qz vnus aliũ puenit: nõ modica cõcertatio erat iter eos. Q vbi manserunt hec

Sanfon eps doleñ.
Eibbinus britannicus.

Imperatores
Similianus abbas.
Sindulphus presbyter

ii. Tiberius. an
nis. vii

Johãnes elemosinarius eps alexandrinus clarus habetur sic dictus propter elemosynas q̃s faciebat. Quid vltra quod habuit hoc totũ dedit.

Iste tyberius vir sãctus fuit misericordissimus. multas ecclesias restaurauit. Eratqz tã profusus in muneribus largiẽdis vt vxor eius sibi diceret q dilapidator eẽt bonorũ impij. Qui ille. confido in dño q fisco nro nõ deerit pecunia. Si de his q dñs nob cõtulerit: elemosynas faciendo thesauros cõqramus in celo. Et statim post cũ vidisset crucẽ sculpiant in pauiamento: ait Lenate tabulã: qz indignũ est: vt crux pedibus cõculcet q debz cum reuerentia in pectoribus et frontibus fidelium poni. ibiqz maximum reperit thesaurum. Ipse persas vicit.

Hospicius. et quidam winnatus Brito clarent in gallia sanctitate. Leander gothos conuertit. post episcopus hispalen. Qui gregorius misit libros iob.

Anno mundi V^o. DCCCLXIII

V^o. DCCCLXXIII

Pape

ii. Joãnes. an
nij. m. xi

Romanus.
di. xxvij.

i. Benedictus. a
nij. m. i

Romanus.
di. xxvij.

Anno christi

DLXIII

DLXXIII

Iste iohannes restaurauit cimiteria mrm. et eccliam bñorũ aploz philippi et iacob. in diebus suis multa signa et prodigia insolita: significantia claudẽz futurã qualis nunqz fuisse putat. Tandẽ post multa bona opera morit. sepultus apud sanctum Petrum.

Iste bñdictus multas sustinuit psecutiões. et vidit mala gentis sue ppter famem pestilentiam et hostes. Quia lögobardi totã italiã inuaserunt. In quibus laboribus moritur sepultus apud sanctũ petrum. Paulus leonensis episcopus. Amandus vir sanctus post ep̃os traiectensis. Ungalorus presbyter. Et aliĩ sancti floruerunt.

Italia tempore huius pontificis absoluitur a iugo cõstantinopolitano. et ceperũt romani dõminari per patricos. Et fit regnum italie habitatio longobardorum.

Retharedus rex gothorum quem historie tradũt virũ fuisse virtuosum. cũ eẽt arrianus in concilio theletano. anno dñi. dlxxij. primũ cõuersus est ad verã fidẽ. et cũ eo tota gens gothorũ monitu et industria leandri ep̃i hispalensis. Magna gratia i populo barbaro. q̃ buc vsqz ma lam habuere famam. et nunc sanctos habere incipiunt.

Gregorius filius gordiani senatoris rome clarus habet. Qui sex monasteria i Sicilia fundauit. et vnum in vrbẽ in qua fit monachus et pretore. Et post diuinitus papa eligitur. Gregorius thuroñ. ep̃s expositiones sacre scripture fecit. Daglorius ep̃s doleñ. scã sanz Daurus discipulus sancti benedicti eo tempore obiit. sepultus parisijs. Isonis successor.

Folium LVII.

Iste mauricius habuit filiā tiberij noīe constantiā quā ei pater ei⁹ tradidit euz imperio di-
cens. Sit tibi imperium meū cum hac puella: vivere ea feliciter. ⁊ habe in mente equitatē et ius-
ticiā precipua esse. Insignia optimi impatoris. quid⁹ dictis piissimus tiberi⁹ expiravit. Mau-
ricius aut̃ sumpto imperio multū utilis fuit reipublice. Tandē cū bñ gregorio nimis detrabe-
ret et mortē cōminaret: cōtā se diuinā puocauit. Veritis tñ beati pontificis hic punitus
fuit eo q̃ pro se quotidie orasset. Fuit em̃ expulsus de regno. fugat⁹ ad insulā q̃ndā. et ibi cū vxo
re et duob⁹ filijs p̃ focā interemptus est. Si bñ seruasset doctrinā soceri sui. il-
lum ante pedes suos habuisset prostratum quem nunc sup se sensit leuatum.

mauri-
ti⁹ grec⁹
an. ccij.

Tandem de eius saluatione bona spes est propter causam predictam.

Antiochia subueritur per angelum dei qui in veste alba apparuit. et tat. tñ vn⁹
vir elemosynis vacans liberatus fuit. Quidā dicūt q̃ medietas ciuitatis subruta fuit. et aliaz
eius medietatem vir ille precibus suis saluauit.

Tunica domini inconsutulis reperta est in saphat. et in hierusalem posita.

Inundatio pluuiarū maxima fuit ita vt secundū diluuiū crederet̃ iterū venturū. Et per
rybōim multitudo serpentū cū dracone magno in mare descendit. sz a fluctibus p̃locati et ad
litus piecti: totū aerem sua putredine corruerūt. Et secuta est mortalitas maxima in italia q̃
dicitur igrinaria. ita vt etiā corpali visu sagitte celit⁹ venire et singulos q̃sq̃ pcutere videret̃.

V. **UOQLXXXIII.**

v. pela-
gius. an.
c. m. i.

Hic instituit vt memoria defunctorum fiat in
Roman⁹ omni missa post eleuationem hostie salutaris.
diebus decem.

- **OLXXXIII.**

Iste Pelagius ordinat⁹ fuit ab sēq̃ iussione principis. Et longobardi obsederunt rhomam. Et
vastatio magna fuit. et qd̃ male inchoatum fuit sub eo in peius proficiebat propter tyrannidē
barbarorum et pestem. Iste misit Gregorium sanctū virum ad diuersa loca i negocijs eccle-
sie expertissimum. Tandē in peste inguinaria moritur. Sepultus apud sanctum Petrum.

Mirabilia quedam circa hec tempora contigisse narrantur.
Cometa apparuit. Puer quadrupes. alter duos vertices ha-
bens nati sunt Bisanci. Sanguinee haste: ⁊ lux clarissima
per totam noctem videbantur. Puer sine oculis ⁊ manib⁹
bus q̃ a lumbis infra erat sicut piscis. **I**n nilo etiā apud
egyptum duo animalia apparuerūt humane forme vir et mu-
lier horribilia aspectu. Quasi perynū diem sol a mane vsq̃ ad
meridiē minoratus est de tertia parte. Que omnia aliquid no-
ni solent significare. Quidā putāt q̃ prefigurant bestiales
monstruosam sectam sarrazenorum que quasi tertiam partē
christianitatis in breui corruerūt. Et non longe post hec tem-
pora surrexit.

Hermigildis filius regis wisigothorum et hispaniorum cō-
uertitur de infidelitate arriana ad catholicam fidem. A pa-
tre suo martyrisatus est.

R

Sexta etas Christus

Letania maior instituit a sancto Gregorio. et angelus dñi apparuit sup̄ cstrā adriani. Regia celi cātauerūt angeli p̄mū rē. et grandis illa plaga cessauit. Phara virgo sancta et nobilis et frater eius. Augustinus venerabilis monachus vir sanctus cū iohē Pharo comes et post melden. epi scopus et frater eius. et mellito et alijs mittit ad āglicos cōuertēdos. Et nota q̄ sepe fit mētio de diuersis regnis et puicijs q̄ crebro cōuer se sit ad fidē. q̄ nō sp̄ in eis p̄māsit fides p̄ter diuersas cās Erneald⁹ eps lugdu. claruerat. sic de anglia. frācia. psia. et indea. In hoc Desiderius eps vienā. martyr singulariter roma privilegiata fuit. quia ibi nūq̄ a. fecit fides Petri.

Imperatores

Focas
annis
vi.

Boar vir sanctus super renū claret. Et multi alij ytriusq̄ sexus hoies fue runt digne memorie. Vide in registro Gregorij. Iste Focas tumultu militū factus impator dñm suum mauriciū occidit et alios ples. et q̄ ma le incepit in pel⁹ profecit et pessime compleuit. q̄ romani grauissime cōtra psas plātes fugati. sunt et multas prouincias perdiderunt. et tandem ipse supatus ab eraclio occisus fuit. Cosdras rex persaz hierusalem cepit et alias multas ciuitates et valde attriuit xpianos. occi sis. rē. et crux cū zacharia patriarcha capis et ē. Post cū se deū putaret interficitur ab eraclio. Dī q̄ tante fortitudinis Eracli⁹ fuit q̄ leones sepe prostrauerit in arena. Furseus vir sanctus filius regis hybernie claret. Sangericus cameracē. epus Marculp⁹ abbas borcascē.

Anno mundi. V. 0000XIII. V. 0000XIII.

Pape

p⁹ Gre
gori⁹. ā.
xij. añ

Romanus
vi. diebus. r.

constituit q̄ lumen sp̄ ardeat in ecclesia duz snissa celebrat Item q̄ papa s̄ inducus al ba precincta longa et ampla

Anno christi. 00XIII. 00XIII.

Iste gregorius nobilis genere. sed nob⁹ ior virtute. s̄ et sanctitate nobilissim⁹ ordinis sancti sumi patris benedicti monachus dignissimus qui merito magnus dī p̄ter plura q̄ excellenter habuit. scz potentia. diuitias. virtutes. nobilitatē. sapiam. sanctitatem. samā. experientiam. Pi bil eū in omni statu latebat. puta q̄ bene in omni statu exercitatus fuit. Sub eo paulatim ma la p̄teritoz tpm q̄enerūt. De ei⁹ incōpabili vtilitate qua ecclesie dei vigilantissime p̄fuit. oles cōscripti sunt libri. S̄ et ipse doctor p̄ncipalis vnus de quatuor quāta s̄ ipserit tota simul testis est ecclia. Ipe deniq̄ solus cū brō fabiano p⁹ scm̄ petrū diuinit⁹ in toto cathalogo ponti ficū romanoz ad pontificatū est assumptus. Ipe plura instituit. vt patet in eius registro. In canone addidit. diesq̄ nostros in tua pace disponas rē. Deus in adiutorij. ante incia horarū dici iussit totum officium ecclesiasticū stilo pulchriori et ornatioz et compendiosiori mō reno uando cōposuit qd̄ pmanet vsq̄ hodie. Et dī gregorianū de omnibz officijs tam episcopozum q̄ alioz inferiorū prelatorū siue subditoz. Quid vltra. Quāta gratia emicuerit quanto sciētie lumine p̄ditus fuit. quantum p̄sentibus et futuris exemplo operis et scripturis prodesse stu tu nec signo nec verbo confessionem prodat.

Seruus seruoꝝ dei tiulus totius humilitatis summis pontificibus hic a beato Grego rio instituitur. et parmanet vsq̄ hodie. walbertus vir sanctus frater pbaronis discipulus sancti colūbani. et sancti bliderhildis vxos pbaronis. et plures discipuli eiusdē columbani floruerunt. scz gallus custachi⁹. attyla valeria cus. andenus. Hylademachus.

Folium LVIII.

Isidorus yspaleſis. eps inter doctores nobiliſſimus multa ſcripta reliquit. grunda ſentē
tijs et auctoritate. Sic vir ſtudioſiſſimus Aſtra. lxx. ſectas hereticorū enumerat. q̄ cōtra eccl̄iaz
dei ſucceſſu ipſis ſurrexerūt. et damnati ſunt a ſanctis patribus vicisſim vſq; ad tempora hec. viſ
de. xxiij. q. ij. c. Quidam. Ipſe etiam machometū qui in hiſpaniaz venit capi iuſſit. ſed admo
nitus a diabolo fugit.

Adalaoib rex longobardorum baptiſatus eſt. et fidem xp̄i ſuſcepit.
Theudelina longobardorum regina xp̄ianiſſima virū ſuū Agitūlpū ad fidem
cōuertit. et cū romano imp̄io pacē habere ſec. ad quā greg⁹. li. dyalo tranſmiſit

eracti⁹
annis.
xxxi.

Iſte eractius ex parte bonā et ex parte malā habuit famā in cronicis. quia i
quibusdam valde ſancte ſe habuit. vt ptz in legēda ſcē crucis quō miraculoſe. vi
cit pſas. et coſdrā occidit. ſz p⁹ victoriā cōuerſat⁹ cū p̄iarcha iacobitarū cū ipſo de fide diſcepta
uit volēs eū ad rectā fidē reuocare. ſz prochdoloz ab ipſo decept⁹ icidit i herelim mōachelitarū
in qua morit⁹. Vñ ptz q̄ ſtultū ſit cuilibet xp̄iano excedere cōſtitutā ſibi o deo regulā. Qñ enim
layci intrōmire ſe volūt de illis. et ſimilib⁹ piculoſis queſtionib⁹ fidei. Et qñ clerici bello ſe in
gerunt. raro aut nunq̄ ſortit⁹ bonum effectum. Vaneat quilibet inuocatione ſua et exerceat ſe
in his q̄ ſunt ſui officiij Alioqñ ſi inordinate pcedit ſpūſſctūs auſert ſe. ſine q̄ nemo q̄cūq; boni p̄
ficere. Sile de ozia regeluda. vtz. ij. palip. xxi. et ſūt exēpla plūma quotidie. Verū iſta male.

V. DCCCCXIII.

Tuscus

ſauinia
nus. ā. i
men. v.

Romanus

.ij. bōi
faci⁹. m̄
viij. di

xxvij.

.ij. bōi
faci⁹. ā.
.vi. mē.

Darius

vij. di. xij

DCCXIII.

Iſte ſauinianus ſtatuit pulſū cā panaz ad horas diet. Et qz tenar fu
it et ſcō gregorio detrahēre nō tiebat.
ab eo pculſus interiit. Et hic ē tern⁹
de ſoto athalogo pōtifiū qui ſor
midabili morte. et culpabili vira nota
tus eſt.

Iſte bonifaci⁹ ſtatuit vt
nitidus panis ſuper
altare poneretur.

Iſte bonifaci⁹ cōſecrauit
pātheō. i. tēplū oīm deoz v
bi xp̄iani piclitrabāt a demōi
bus. Et ē pulchra ſimilitudo
quō ſpūſſanctus ex malis inſtitutis paganorū ſcit elige
re ſanctum exercitum deuotionis quaſi medicina fiat
ex veneno. Vbi em̄ impij colebāt demones. ibi xp̄iani
colūt oēs ſanctos. ſic ars deludiſ arte. In hoc templo qdā ſcolaris cecus coraz iudeis incepit
reſponſoriū. Gaude maria. et cōtiā lumen oculorū recepit. Machometus deceptor oz
bis propheta falſus nunci⁹ ſathane. precursor antichriſti. cōplementum hereliſ. ac toti⁹ fal
ſitatis prodigium circa hec tempora reſaniam ſuam oſtentare incepit. Fuit em̄ magus et mer
cator viliffim⁹. et factus princeps latronum ſubtiliter arabes ſibi attraxit. qui tunc ab Era
dio grauabantur. Perſas vicit et gentes alias multas: quibus dedit legem ſuam dicens ſecē
prophetam ſanctum et a deo miſſum. Hoc cum docuit qdā ſergius apoſtata. tam a fide q̄ a
conuerſatione monaſtica. qui ipſam legem compoſuit. Hic velut alter Jeroboam decem ptes
abſtulit domui dauid. i. ecclēſie chriſti. qz pene totum mundum decepit. Et niſi karolus et ali
quidam principes iuuante deo cultores eius exercuiſſent totaliter fidem extermināſſet. Sepi
us creuit et decreuit vſq; hōdie. ſinem nouit deus.

K ij

Feſtum omnium ſanctorū inſtituitur a Bonifacio quarto.

Sexta etas Christus

Era machometi ipsa est albigerā q̄ vtunt p̄cipue arabes et alij saraceni. ē s̄mī campanū āno xpi dcccxi. cū. xij. dieb⁹ p̄ cōceptōem eiusdē xp̄i n̄r̄i q̄a q̄ iter xp̄i cōceptō ē. hanc erā cucurrerit dies. ccccxxvi. deccccxxij. incepit feria q̄nta. q̄ xp̄i cōceptō erat feria. vi. Et nota q̄ saraceni tū tur ānis lunariib⁹. q̄z q̄libz cōtinet. xij. lunatōes cōles. h̄ ē. cccliiij. dies saluo bisextili. Alii. xxx. ānis. h̄nt. xi. bisextiles. q̄z q̄libet h̄z. ccclv. dies. et tūc recedit sic a p̄ncipio. Nota lunatio p̄cisa xxx. annos h̄ns lunares. reducit medias lunationes ad consimile t̄pis incipium.

Lunibertus episcopus colonien. Austregisilus biturieb. Johannes tongren.
Sulpicius biturien Salaberga mulier scā Dagnobed⁹ andenane.

Imperatores.

Lupus ep̄s seuonen. **G**raulio ep̄s cesaraugustan. **O**swaldus rex normannorum. an gloriū. scotoz. britonū. fuit vir valde scūs. et opib⁹ misericordie deditus. et vndiqz triumphauit. gloriose. ei⁹ brachiū. cū dextera manu q̄b⁹ elemosynā fecit integriū p̄leuerat ap̄d vrbā benāburgh fuit ei⁹ interfectus a penda mercioz rege. s̄ postmodū ozomi fr̄i oswaldi eandē pēda interemit et gentē mercioz ad fidē christi conuerti fecit. et p̄ctos regno suo id est anglie subdidit.

Dictio venit sup̄ eraoliū p̄pter superbiam suā. q̄ post illā victoriā paupes sibi subiectos nimis inhumaniter oppressit. qd̄ deo semp displicet. Et fuit etiā p̄ hec nimis infelic et plura perdidit. Morit⁹ tandē infelicit̄ idropici et heresi maculose infectus.

Dagobertus vir oib⁹ bonis moribus compositus rex francie fuit. cuius t̄pe ecclia. sc̄z dionisi⁹ parisi⁹ diuinitus dedicat.

Anno mundi

Pape

Deus de
dit. ā. iij.
die. xx.

Romanus.

v. bōv
faci⁹. ā.
vō. xij

Campanus

Anno christi

Iste deus dedit fuit vir sanctissimus. **I**ste Bonifacius constituit vt null⁹ de ecclia extra-
quēdā leprosu oscularet statim mūdā-
est. multa bona statuit. Item q̄ cōtra sy-
moniacus testes esse possint meretrices
et criminosi.

Iste Bonifacius constituit vt null⁹ de ecclia extra-
ba. et vt accolit⁹ nō audeat reliq̄as leuare. vñ p̄z q̄n-
ta fuit olim denotio in xp̄ianitate. hoc tūc clericis p̄-
hibebat qd̄ nūc mulieres etiā indifferentē faciūt et
ceteri q̄cunqz.

Sigibertus filius regis dagober-
ti cū baptisare a scō amando traiecen. ep̄o r̄ndit amen clara voce infans adhuc. xl. dierum.

Alcharanus liber componitur a machameto et tribus magistris suis quibus diabol⁹ et aucto-
ritatem et industriam ministrabat. Primas magister erat quidā iudeus astronimus maxim⁹
Secundus iohannes de angochia hereticus. Tertius sergius arrianus. Di legē abhomina-
bile confiterant. reserantes quicquid arduum erat in credendo et difficile in operando. conce-
dentesqz omnia ad que mundani boies prouincant. sc̄z gulā. luxuriā. rapinā et. Unde factus est
vt per potentiam et dolum deciperent in breui maximam multitudinem hominum bestialium
Et quia lex ista nimis inhonesta et confusa erat quidam humana verecūdia permoti plura res
tractarunt. ac velut expositores rationabiliter interpretabant aliqua nimis mendosa. vnde q̄-
dam christiani etiam litterati hoc colludio decepti fuerunt. qui historias trans marinas nō vi-
derunt. Quare autem tam infamis homo legis factus sit. et talē tradiderit legem: duplex ra-
tio reddit⁹. Prima q̄ deus nō permisit vt aliquis bone fame homo a diabolo assumeretur. et le-
gem saltem humano modo rationabilem traderet. sicut nec olim nisi serpente p̄missus fuit q̄n-
euam temptauit. Secunda quia machometus summe arogans fuit. ideo quicqd̄ desiderabat
carnales concessit. iam sic. iam aliter dispensando. Et ex hac collisione doctrinaz varia

Folium LIX.

Imperium romanorum circa hec tempora ubique in orbe terrarum cepit deficere irrecuperabiliter. nam in oriente saraceni et in occidente goti dominia assumpsit. et deinceps tenuerunt. Item de exercitu imperatoris interfecerunt. cl. pugnatore. Et iterum maximam habemus exemplum quod nihil stabile est sub solis romano avaricia. quod ubi subditas nationes iugo servitus intolerabili opprimebant. quod omnibus principibus et plerisque nationibus in odio habuerunt. Alii dicunt quod heresis orientaliu hoc fecit ubi contra impatores habitabant et sepe cum pueris peruersi facti sunt. Nec est quicquam quod ita nequeat occasui subiacere quam vera religio.

Sed neque in principe aliquid lucidius quam recta fides. Alii dicunt quod causa huius defectus fuit superbia dominorum quod subiectos despiciebant. canes aut asinos nuncupando vel sicut propter quod pudore et dolore incitati exercebant se et fecerunt quod cernimus. Forte omnes hec sunt una causa. quod per quod aliquid nascitur per eum oppositum destruit. Et sic ita omnes quatuor monarchie defecerunt. et non restat alia nisi antiqui christi. cuius adventum de nouis. Interi dominia hincinde diuersimode variant in particulari. Dagobertus rex francie interfecit anglicos qui tunc saxonum vocabant omnes excedentes mensuram gladii sui. Putat quidam quod hec crudelitas francorum fuit causa eterne inuidie et dissensionis. Agilnoth contra francos non sine damno utriusque usque hodie. mittat per dominum spiritum pacis inter eos et alios.

V. DCCCXXIII.

V. DCCCXXIII.

Lampanus
diebus. xvij.

Romanus
die. xxvij.

De dalmacia.
diebus. xvij

DCCCXXIII.

DCCCXXIII.

Iste honorius fuit vir largissimus pauperibus quotidianas elemosinas dedit. multas ecclesias argento et auro donauit. Statuam apud sanctum petrum fieri letantias. et deperit eruditus. et honestissime ordinauit. Fecit ecclesiam sancti adriani. in qua sancti quiescunt.

Iste seuerinus fuit vir benignus et sanctus amator cleri. erga pauperes largus. erga regem ecclesie diligens. quam in preceptis et ornamentis mirabiliter amplius. Quo tempore quidam mauricius cum suis satellitibus ecclesie thesauros diripuit. infelix sacrilega non veritus mirum in grade. Nam cum totam urbem incitasset contra erarium lateranensem. nullus potuit ipsum non dico infringere sed nec intrare. quidem quod videtur pace simulata tandem perfecit quod intendebat. accipiendo quod per iustitiam de pupillis ac viduarum et pauperum christianissimi impatores illic posuerant. sed omnia infeliciter perierunt. Eracilius fuit particeps illius sacrilegii factus. cui misit premissa de pecuniis elatis. Sed o quam multipliciter per huiusmodi damniificati fuerunt.

Iste iohannes multa milia hominum de seruitute redemit ecclesie thesauris pia more intendit per hystriam et dalmaciam. Sic fecit adduci reliquias sanctorum vincencij et anastasi. et aliorum martyrum. et rome reuenter collocauit.

Eligius artifex sanctus vir. per fuit spiritualis istorum qui multa monasteria fundarunt in francia. Repuit fides in oriente. et seruet hic in occidente Aurea sancta abbatissa parisiis claret. per Erubertus rex anglie primus ibi ydola destruxit fuit. iij. puellis iussu eligij viri sancti.

Contrariarum totus liber confusus est. nec alio modo concordabilis. Demon idem: quasi coactus ridit. quod. xvij. verba erant in alcharano quod medacium contineret. cetera in vitate persisterent.

R 5

Sexta etas Christus

Iste constantinus fuit filius constantini filij ericli. q. quarto mese impij sui a noierca sua veneno extinctus fuit. et ideo q. breue tempus rexit. nō fit mentio de ipso. Ne autē constantinus succellit ei. et noierca illa cū suis est exiliata. et fuit pessima tyrannus et hereticus. dolosus. totus inuidus. et catholicis isectus. nec martino pape pepcit. Longobardos exercitū ducēs super est. et romā veniens cū reuerēter esset a vitaliano et ciuibz susceptus. nō retribuit iuxta bñficia sibi impesa debita vicissitudine. sic decet pncipē. isup et tyrānidē magnā et sacrilegia ppetrauit. oia pulchriora deiciēdo et trāsportādo qre tādē in balneo a suis militibus qui eius maliciam noluerūt diutius tolerare interfecit fuit

Impatores.

ii. Constantinus. a. xxvij.

et sic miserabiliter viuens infelicissime mortuus est solito more sacrilegorum et tyrannorum. deo iuste iudicante suos.

Londolus eps treueren.

Iherusalem capta fuit a machometistis quibus huiusmodi profuit qui in loco antiq. templi nouum erexit supsticiosum et prophanum ablata prius cruce.

Flota diligenter q. multa mala sequit. q. dominū pturbat. Hoc superius de assyris et medis et parthis clare patuit et grecis et alijs silt et crebro de romanis. s. hic pncipue. Nam saraceni africa et sicilia inuadentes cū nō eēt q. tyrannidi eoz resisteret. etiā hispaniā sibi subiugarūt. vndi q. xpianū nomē delēdo. in q. turbine mlti mres effecti sūt q. pstatēs permanserunt et fuit tris.

Anno mundi

v. dccccxliii.

Pape.

p. Theodoros. a. vi. m. v.

Grecus.

diebus. viij.

i. Martinus. a. vi. m. i. die

Tuscanus

xxvi.

i. Eugenius. a. vi. m. viij.

Romanus

diebus. xxij.

Anno christi

dccxliii.

Iste theodoros sup oēs misericors fuit. et largiter benignus. paupm amator. Iste statuit ceren bñdici in sabato scō. et paulū constantino politan. epum qui aperte catholicos cruciauit anathe mathe pertulit.

Londolus vir sanctus claret qui beatū lambertum docuit. Arnulphus beate vite p. p. p. dux lothoringie demū heremita post eps meten. ei. v. ror scā dōda treueris inclusa christo vacabat. Et scūs clodulphus ei. fili. eps meten. Dicunt qdā q. fuit auus karoli magni. s. h. mens nō admittit. nec ratio tps consonat. sed karolus marcellus fuit pater Pipini illius qui erat karoli magni pater.

Iste martin. scūs ē et foriter p. fide agonizauit. Cū quidā eū ex facto gladio interficere vellet adhuc aū altare cōstitutum statim cecus efficit. Ipe cōnocata synodo in vrbe damnauit s. alexandrū sergiū pirrū et paulū hereticos. qre pstatinus eum in exiliū misit. Eius festum agitur. x. nonenbris.

Iste eugenius scūsime vite fuit. oibz amabilis et benignus. statuit q. p. petuā castitatē oēs p. byteri. dyaconi. et subdiaconi fuaret sepul. apud sanctum Petrus. Jocus filius regis bñtatie herēta claret scūs. Ragulphus dōga scā claruit i gallia. Seneca abbatissa ibidē soror eius. Petrudis cognata eorum. Forseus cū foliano et vlciano fratribz suis oēs filij regis hibernie venerunt in gallijs et sunt oēs scī.

Sigibertus rex francorum. xij. monasteria fundauit. Et fit magnus fructus in francia et anglia per viros sanctos.

Auta quidam negando pauperi panem hac pena pcutit. vt oēs eius panes in lapides conuertent. sicut idē pauper ei impcabat.

Prologum LX.

Ignis cecidit de celo. et iris magna arripuit. ut putaret homines consumationem seculi aduentisse. et signa ingentia fuerunt. ita ut arescebant viuentes per timorem. propter tonitrua et fulgura et ictus eorum. marcos et aquas inundationes incopabiliter excessivas. et pueri innumera hominum et animalium multitudo et sequit pestilentia grauissima cum signo in dei cunctis visibiliter. apparuit quod angelus bonus et vnus malus romam nocte circumferunt. et vicibus domum aliam percutiebat. tot ex ea sequenti die interiebant. Torrens moriebatur. ut etiam parietes cum filiis. fratres cum sororibus vnahimenter in feretro positi ad tumultum portarentur. Sepe hominum signa ostendit dominus ad terrorem peccatorum. Sed vtrina exemplis aliorum terremur ut a peccatis desisteremus. Dicitur in quodam quod hec pestilentia facta sit tempore Benedicti. ii.

bulatio magna. turbato ei domino mali homines assumunt audaciam malefaciendi. sed et alios deperuandis in vita et doctrina. et ad populos et ad principes corrumpendos. Et reuera horrendum spectaculum quod miserabilis iste mundus agitat in intermissione. An non satis durus esset pro labores et erinas tandem mortis dominio subiacere. nisi etiam tot cladibus et terribilibus plagis continuari. Non sufficit humano generi semel a deo damnationis dextra accepisse suam nisi et plimas sibi peccatorum supradat. Solus igitur peccator causa miserie. hanc diuina seueritate iuste sic vindicant. Verum nemo sic cogitet. si hec digna sit retributio pro tantis piaculis. sed respectu futurorum quod peccatoribus debetur. Ista sunt quasi quodam sua via pludia. Quod finis illorum quod non credunt. si etiam tanta patiuntur electi. Sanctus Claudius archiepiscopus bisuntinensis. et pro abbas monasterii sancti eugenedi claret in burgundia

V^o DCCCXLIII.

V^o DCCCXLIII.

vitalia
nus. an
cui. m.

Lampanus
vi. die. ii.

adeoda
r. a. ii.
m. ii. dy

Romanus

Demus
a. ii. m.
ii. dy.

Romanus

vi. boni
faci. a.
iii. m. z

Romanus

DCCCXLIII.

DCCCXLIII.

Iste Vitalianus cantus
roma non propositus in or
ganis concordauit. ipse ec
habuit gratia ipatorum quod su
is predecessores offensus
fuit tamen postea non sic perma
nit. nec usque huc non pos
tui inuenire quod vnde ecclesia
romana habuit plenam
mortem constantini ma
gni dominum. vbi et a
liorum quod ipse contulerat. ni
si forte temporibus quorundam pessimorum principum paucorum. imo iste Vitalianus pro magna
gratia accepit quod imperator iste pessimus pro inuulgia ecclesie confirmaret. et tamen de post in fregit
Hic profecit ecclesie cantuariensis. theodorum monachum valde litteratum.

Iste adeo datus fuit tanto
benignitas ut omnem hominem a ma
gno usque ad miorem a se solatum
non dimitteret. sepultus apud
sanctum Petrum
Corpus scissimi patris benedicti et
corpus sororis eius sancte sco
lastice transferunt de monte cassino ad roaste
rium floriacensem. h. gallici dicunt. sed italici olno ddi
cunt quod adhuc sit in monte cassino. Maneat pie
tas et reuelabitur veritas

Iste demus de
corauit illam lo
cum ante basilicam
sancti petri quod
de paradisu
sepultus ibidem

Iste bonifacius non
habet in quibusdam libris
et sequens de bonifa
cio. vi. h. de fm qd
dam profecisse pad
suam apud sanctum petrum
Ratione huius di
uersitatis non regi.

Forseus latinicum et folianus fossense cenobium crexit. dono gratie gertrudis. vbi ibidem
martyrisatus quiescit.
Clodoneus rex francorum irreuerenter corpus sancti Dionisii discooperiens. et os brachij
eius fregit et furtive deportauit. ob quod in amentiam fuit versus.

Sexta etas Christu

Iste cōstātin⁹ fuit catholic⁹ et bon⁹. zelosus p̄ oīa cōtra hereticos. Ecclesias reparauit. et greciā romane ecclesie recōliquit. Synodū sextā cōgregauit. in q̄ pmissū est grecis p̄sbyteris vxorib⁹ legitimis vti. ac ceteris orientalib⁹. s; occidentalib⁹. nequaquā. q̄ celibatū volūtariē tpe Gregorij et ante susceperūt. et ē mature aduertēdū q̄tū bonitas p̄ncipis valeat ad bonū et q̄etum eccie statū. et fidei p̄mōdem. et ecōtra q̄tū malicia p̄ncipis noceat. Isti duo cōstātin⁹ scz p̄ et fili⁹ clarissime ostendūt. Verū p̄mittente deo saracenis et bulgaris resistere nō valuit. s; cum eis pacē fecit ānua tributa soluendo. ita inualuit illa maledicta secta. Tandē bona potius morte transiuit a d̄ xp̄m. sepultus in constantinopoli.

Imperatores.

iii.
cōstāti.
an. xvij

filius Constantini.

Nota q̄ sex sunt synodi p̄ncipales q̄z auctoritas est par euāgelij. q̄ euangelica veritas per eas declarata ē cōtra sex p̄ncipales hereses q̄ nimis inualuerūt contra ecclesiā p̄pter hereticorū subtilitatem ad decipiendū simplices. et tyrannidem ad affligendū constantes. et terrendum pusillanimes. Ista s; vi. damnavit heresim monechelarum. quā vnam voluntatem et operationem in christo dixerunt.

Synod⁹. vi.
cōstātiopoli
tāa. cclxxxij.
patrum

Ista synodus par in auctoritatibus quatuor p̄ncipalibus p̄habitis condemnauit heresim monechelarum.

V. DCCCLXXIII.

Anno mundi

V. DCCCLXXXIII.

Pape

agatho
ānis. ij.
men. vi.

Sicls

ij. Leo
ā. iij. m̄c
die. xvij

Siculus

ij. Bn
dic⁹. ā.
ij. m̄. r.

Rōan⁹

v. iohā/
hes. ā. vi
d. xvij

Synus.

DCCCLXXIII.

Anno christi.

DCCCLXXXIII.

Iste agatho vir sanctus fuit. qui dū leprosus quē daz oscularē: statim mūdat⁹ est. Ip̄e reconciliauit ecciam reuēnatam q̄ diu fuit rebellis. et nūc ad obedientiam romane ecclesie redijt. edocra q̄ nō est bonū contra stimulu calitrare. Ip̄e etiam de consensu p̄ncipis iussit celebrari sextā synodum. vbi greci redierūt ad obedientiā aplice sedis post plagas varias. quia talē vnusquisq̄ repit suū inferi⁹. qualem se suo exhibet superiori. Qui bñ obedit deo et p̄lati suis. ille silt bonam in subiectis suis inuenit obedientiā et ecōuerso. Nec est lex vine iusticie.

Iste leo vir scūs fuit greca et latina lingua sufficienter eruditus Eloq̄ntieq̄ singularis erga pauperes nō solum mētis pietate. s; etiā studiū labore sollicitus. Dic constituit pacem dare post agnus dei. et pro vsu pallij archiepiscopus nihil prosoluere teneat. Eius festum agitur. iij. iulij. sepultus in ecclesia sancti Peiri.

Iste bñdēus fuit per oīa virtuos⁹. et vita ei⁹ p̄cordabat cum noīe Eius tpe fuit maria pestilētia. Dic ab imperatore p̄ijssimo factus est papa. Sepe em̄ iste bonoz factus est imperatoribus ab ecclesia p̄pter causas varias p̄ tpe occurrentes.

Iste Iohes fuit vir strennus modera⁹ tissim⁹ et scia redimtus de antiochia.

Cesaria regina per saꝝ clam ad Constantinopolim venit. et se baptisari fecit. qd̄ rex audiens mandauit vt rediret. sed illa noluit. donec pacifice veniens cū. xl. milib⁹ baptisma suscipere. Flouit dñs qui sunt eius. Valuit mulier sancta gloriam tantam abijcere. q̄z xp̄i paupertate nō ifigniri. Quis eam hoc docuit in medio nationis.

Folium LXI.

Hispani circa hec tempora magnifice contra saracenos bellare incipiunt. dinitus adiuti terras quas respectue tota affrica defensarunt. globo aplo Jacobo eos adiuvante usque in pns. Uide generalem hystoriam hispanie. et reperiunt solenne cathalogum militum christianorum. Stella magna apparuit in oriente. et magna pestilentia sequit. Et mos qdam in campania cruciavit igne. callimitus maximu ignem inuenit. et romani saracenoꝝ naues combusserunt. Bulgaroꝝ regnum oritur. quod valde attriuit imperium. et a cibia egredientes traciam inaserunt.

Iste iustianus fuit filius constantini vir bonus. prudens et largus. et romanu imperiu non modice amplauit. ecclesiastica officia quamplurimu honorauit. multas leges condidit. sed postea deponatus cum secta synodu infirmare voluisset et ecclesia turbare. et anno sui imperij a leone pncipio et tyberio et gallinito patriarcha captus fuit. puatusque na-

so et lingua regno expellit. et apud crisona exilio religat. et sit magna turbatio in ecclesia propter scismaticos et hereticos. Flota quoniam in summis diujs fuit violentie tunc errores multiplicant. quoniam non est qui corrigat errantes et a malo cobibeat. Hoc valde sepe expta est ecclesia. vnde facta est altercatio inter leone et tyberiu. et puauit tyberius. et leone abscondito naso exiliauit anno tertio imperij sui. et regnavit pro eo. Justinianus fugit ad saracenos et bulgaros qui eum restituerunt. occisis leone et tyberio qui hereticis fanebant. et tunc reconciliauit se gremio sancte matris ecclesie. et valde penituit. Sed quoniam nimis crude liter vidicauit se contra aduersarios ita ut etiam innocentes pueros vellet occidere. id interfectus fuit cum

V. DCCCXIII.

filio a philippo quem exulauerat.

Romanus

Syrus.

die. xii.

DCCCXIII.

Kilianus vir sanctus natione scotus in fraconia fide christi predicauit. Bosbertu eiusdem regis ducem conuertens ut scella frons sui vxore quam illucite tenebat dimittere persuasit. propter ipsa iubente secrete cum soeijs suis occisus fuit etc.

Pipin. i. dux francoꝝ multas victorias habuit et frifones supando ad fidem perduxit. fuit enim fide catholicus. et ecclesie dei specialis defensor. verum in vno excessit quod adulteriu commisit ad tempus

Rex adulfrius fit monachus id est episcopus ludisfriden. Leodegarius augustudun episcopus. Ediltrudis regina anglie tribu viris nupta virgo permansit. Et alij plures sancti. vide in speculo.

Iste zeno fuit vir valde sanctus qui nec vnquam se causus actibus secularibus immiscuerat. erat ei aspectu angelicus. caricie venerandus. moribus sanctus. religiosus. sermo videlicet aio simplex. electus fuit concordit etiam laicis consentientibus. magna enim dissentio erat. quia clerus intendebat in petrum archiepiscopum byteru et exercebat in theodoru presbyteru. sed spiritus sanctus omnia tandem vota concordauit in istu dignissimu.

Iste sergius magne scitatis et comendabilis vite fuit. et in electione eius magna dissentio fuit. Nam vna pars cleri elegit theodoru archiepiscopum byteru altera pascalu. sed volente domino tandem in hunc venerabilem virum conuenerunt. Dic corpus sancti leonis primi translatus in wirzburg reuelate sibi deo. Ipse etiam iueit magnam pre sancte crucis in loco obscuro. regem anglie qui et sarconu baptisans statim ad celum transiit. Bgnus dei ter cantari iussit ad missam. Et idem reduxit ad vnitatem synodum aquilegiensem. qui noluit recipere sextam synodum constantinopolitanam. et fuit grande scisma in ecclesia dei. quoniam duo vniuersalia concilia contra se dissentiebant. tandem mortuus sepelitur apud sanctum Petrum.

Folium LXII.

Karolus marcellus filius pipini immensas vi-
 ctorias hūit cōtra infideles diuinitus adiutus.
 fuit victor gloriofus p oia. s3 qz bona ecclesiasti-
 cū sibi vsurpauit ppter necessitatē bellorum ideo i
 penis infernalibz aia et visa est ab eucherio viro sancto cruciari. Q que pena erit illis que bis
 nouissimis diebus tot anisati exēplis. pūiaci aīo. nō p fidei saltē defensione. imo pōpaz iactā
 tia vana ecclīis eiusqz mīstris. cōtra dinaz hūanazqz cōminatōes legū. taraciōes exaciōesqz
 guisias ipōere nō formidāt. credāt bī a dō imutabilē sniaz suā dco karolo oīsā ipō sūt expiēdā

philip-
 pus. an.
 i. m. vi.

anasta-
 sius. an.
 nis. ii.

Ille anastasi-
 sius fuit vir bñ fidelis et catholicus. et qz
 philippū excecavit. iō theodosius cōtra eū pūgnās
 deuicit. et ordinatus presbyter quiete viuendo.

Theo-
 dosius. a.
 no vno

Ille philippus fuit hereticus et presuit
 modicis diebus. et qz interfecit dñm suū
 ipse etiā male pūit. et sic fecit factum est ei
 Heretici imaginū serpit que sic dicit. qz imagines scōz que sūt
 ydolatrie cultū. videt qz moti fuerūt ex instinctu saracenoꝝ. et sic pūit quō ecclīa exerceat cōtinue
 Magnus archiepū magūtie. wolframū epū zenonē. Egidius abbas scitissim⁹ clar⁹
 Eucherius epū aurelianensiu Agilopus epū colonien. habet qui ex grā in galliā venit

Ille theodosius totus
 catholicus et humilis fuit. et pūit sicut fecit factū ē ei.
 leo eūm deposuit. et in presbyterum est ordinatus
 libz i laicoꝝ auferre voluerit qñ
 libz i laicoꝝ auferre voluerit qñ

V. DCCCCXII.

.ij. Bre-
 go. a.
 viij. m.

Syrus
 viij. dieb. xx

Hic constituit feriam quintam per quadrasimas
 ieiunare quod Delchades papa prohibuerat. et
 quia non habebant propria officia.

DCCCCXIII.

Ille gregorius vir castus. diuinis scripturis eruditus. loquela facundus. cōstans aīo. res
 rum ecclesiasticarum defensor sollicitus. et hostiū ecclesis impugnatō fortissimus. Et nota qz
 circa hec tempora inceperūt dñi pape plus solito etiā in tpalibz propter pfidiam eoꝝ et etiā trās
 ferre imperiū de gente in gentem. put tempus postulat. Hic leonē anathematizauit eo qz imagi-
 nes sanctoꝝ exureret. Idē nanqz leo iussit isti gregorio. vt etiā cōbureret. s3 nō curauit. imo cō-
 tra eū audacter iussit adpositū. Et spātet qz destructionis imperiū pncipalis cā fuit heresis.
 nā ad hoc fideles populi vnanimiter cū pzelatis suis adbeferūt dñō pape. et coegerūt impato-
 res cessare a tyrannide heretica. In orientalibz regionibz circa hec tpa valde defecit fides
 vera ppter impiam machometi legē. qz cōscqns oīs pū. sapia. et honestas. De q lege execrabi-
 li turpia et carnalia pdierūt ficticia. vt nulli ynq sapiētes in rebz dñis et hūanis exercitati
 a pncipio ei crediderūt. s3 ho oīs bestiales in desertis morātes oīs doctrine pūsus ignari. p qz
 multitudinē aliqz armoz violentia in suā legē pestifer ipse coegit. vt dñ doctor sanctus in sum-
 ma cōtra gentiles. li. i. c. vi. Nulla etiā dīna oracula pcedentiū pphetarum ei testimoniū pbibet
 neqz documēta pūtaris attulit. nisi que de facili naturali ingenio cognosci possunt. nec signa su-
 pernaturaliter facta adhibuit. qñ potius vera que docuit fabulis et falsissimis doctrinis imi-
 scuit. carnales voluptates pmittere. et eis dē precepta cōformia tradendo. Et qz voluptati car-
 nali habenas relaxauit. iō mobile rusticale vulg⁹ facile post se traxit summo deo ipis irato. q
 talē legislatorē occulto suo. sed semp iusto iudicio sup eos cōstituit. Verum versutus ille pesti-
 mus astuto consilio libros veteris et noui testamenti. suis sequacibus non reli-

Sexta etas Christus

Bonifacius archiep̃us maguntinē. bochoſiā. franconiā. bauariā. thuringiam. baſſiam. ſclauoniā. friſiā cū reliquis almanie prouincijs catholice fidei vbiungauit. Urbē etiā herbipolenſem ep̃atū de volūtatē pape fecit. cui ſc̃m byrcharū p̃fecit. Anno dō. xxxv. ſui ep̃at⁹ cū multis xpianis m̃iſar⁹ ē in friſiā. Lūg ad fuldeū. monaſterij qđ ip̃e i bachonia cūſtruxerat cor⁹ ei⁹ reducereſ ſepeliēdū oēs cāpane vbiq; dīna virtute ſū motu alic⁹ hoīs ſonuēit. Theodol⁹ ep̃us ſeduneſ. Cōſtantiopolis a ſarracenis obſeſſa fuit. ſz p brām virginē liberat. et cuidā heremite viſio mirabil⁹ oſteſa eſt de ioſeph qđ dñm ſepeliuit Et p⁹ paucos ānos. xxx. hoīm i peſtilētia obierūt ibi zc. Ebrech ſc̃us de bibernia venit in galliam.

Imperatores

iii. Leo
cū cōstā
tīo filio

621018
concordia
tio filio
 suo .an. xxv. Iste leo cū esset potēs theodosiū deposuit. et p ipso regnavit. Et fuit seductus per quēdā apostatā vi oēs imagines scōz auferret et excureret. quare etiā tā bellis q̄ pestilentijs ac alijs diffortunijs punit⁹ fuit. Et q̄ correptus a gregorio tercio p̄tinax māsit. iō totū regnū occidentis ab eo abstulit. mādas ne sibi obediret alijs vectigalia iterdicendo. Et q̄ beretice vixit sci. viri ei p̄dicte. iit. z martyrisati sunt ab eo plures. Tandem in perfidia mirabiliter defunctus est. Rachbodus dux frisonū maluit eē cū plibō in inferno q̄ cum paucis in celo. Nō em̄ nouit pressuras ei⁹. Mal⁹ iocus sed filius eius morte subita territus conuersus fuit.

Anno mundi

V.⁴⁹. 70000 XXIII.

Vⁿ. 70000XXXIII.

Dape

Brego
ri. in. a
m. viii

Romanus.
diebus. xiiij.

Ex tpe in wormacia fuit
archiepiscopat⁹ q̄ nūc in
macuntia est translatus

Anno christi

700XXIII.

200XXXIII.

Iste Gregorius digne successit predicto et noie et ope eiusdem. zeli et cons-
stantie et animose contra impatore pcessit et obtinuit intentum. Locum generale celebrauit in vbe
anno pontificat. sui pmo contra hereticos in q imaginu sanctaz veneratio approbat. et contra
dictiores ereticos. karolum emm vocauit in subsidium ecclesie contra longobardos. in canone
addidit. Quoz hodie solenitas etc. Vienne archiep. instituit.

Monasterium sancti Benedicti reformat in monte cassino a quodam ciue brigiano. In almania quedā monasteria ditissima fundant et magnifice dotant. s. fulden. 7 hyrfild. Sarraceni proficiunt in peius. et totā hispaniā sibi subijciunt. 7 nisi karolus marcell^{us} occurrisset galliam similiter inuasissent. Et nota q^d pluries eos defecit. 7 semel. ccc^{us}. 7 ultra de ipsis occidit. de suis. **MO**. tantūmō prostratis Lebuinus presbyter sanct^{us} anglie^{us} p^{re}dicat in rethia et post in saxoniam antiqua. id est westfalia. Cuius corpus in dauentria colitur.

pus in dauenria colitur.

¶ Quis legendos. nec etiam disputationem pmisit iniquā faciendā. nec hac occasione sua falsitas detegeret. quin poti⁹ se dixit in armorū potentia missuz. nō in signis aut miraculis aut doctrina supnaturali qd̄vitijs leonū. feraz. latronū. ac tyrannoz rabiei magis est p̄p̄riū: q̄s sp̄uali legiflatoz. Sic ben terra oli fructifera atq̄ illustrū viroz secūda. nūc tribulos. p̄fert sp̄inas etern⁹ icēdūz et turedas. q̄suis ei vsq̄ hodie faracē ifinit⁹ diuitijs abūdēt ⁊ p̄p̄is iestibilib⁹ atq̄ delicijs vacēt. tñ ira pueril⁹ desipiūz p̄rniciter adherēt his q̄ sūt cōtra rōez. vt oīs vir doct⁹ ac nōz⁹ eoz cōsorcii fugiat. ⁊ eos velut canios ac bestiales sumo tedio abboiet atq̄ dūcet

Folium LXIII.

Pipinus filius Karoli marcelli fit rex francie p papā zachariā. Et fuit vir valde catholic⁹ z p omnia victoriosus. et ecclesie romane spēalig⁹ defensor. et in nullo degener a paterna strēnuitate. Karolomannus frater dicti pipini. diuino tactus timore. dimisso regno fit monachus. Rachis rex longobardoz per zachariā admonitus. vt a persecutōne romanoz cessaret. acquieuit insuper et monachus efficitur.

Iste constantinus totus peruersus et hereticus pessimus fuit. ita vt etiā demonijs imolaret. ecclesiā psequeretur. et nihil dignū memorie egit. z sic pmittere deo ecclesiā lōgo tpe afflicta ē more solito. qz in hoc mūdo pssurā habebit z agros cū persecutōnibus.

cōstiti
nus v. a
ccc.

Mirabilia cōtigerūt circa hec tpa. nā terremot⁹ mirabilis et ciuitates. qdam montane diuisis montib⁹ vna cum illis transmigrarūt ad loca campestria vltra sex miliaria et nō sunt fracte. In mesopotamia terra dirupta ead duo miliaria. Et aial mulinum loquitur humana voce. Linis de celo cecidit. In mari pōnco glacies fuit in spissitudine per cybrios. habēs. p. c. miliaria. et nix. xx. cubitoz. sicut mons tā grā de frigus erat. Stelle ceciderūt de celo. i. a sub. et territi sunt hoies putantes finē mūdi adesse. Vide in speculo. Quam mirabilem immutionē hec signa preostentant. sequentia declarant.

Sanctus scurinus primus abbas fulden. monasterij clarus habet in bochonia. Translatio marie magdalene de ciuitate aquin. ad versiliacū facta a gerbar do duce burgūdie

V^o DCCCCXLIII.

zachari
as. an. r
m. iij. d

Romanus
ccv.

ij. Ste
phan⁹ a
v. dieb⁹

Romanus
ccviii.

DCCCCXLIII.

Iste zacharias fuit benignus z omni virtute ornatus. omnib⁹ amabilis ppter mititatem suā. Ipse regem francie scz Dildericum deposuit. et in locū eius. Pipinum instauruit. quia vtilior fuit. Et hic p pias ecclesie quāta fuerit. tēpe. qui regnū illud famosū inū transulit de veris heredibus ad genus pipini ppter legitimā causāz vt habetur. xv. q. v. Alius

Dildericus rex monachus efficitur. forte mor⁹ propter illā horrendā damnatiōem karoli marcelli. quia periculosum est esse in potestate. z pauci euadunt securi. Quanta fecit pro fide idem karolus. et tamē ppter vanā illā causā dānatus est.

Remigius rothomagen. archieps claret sancti rate. Lullus vir sanctissim⁹: et successor sancti Bonifacij in archiepiscopatu maguntin. miraculis claret

Corpus sancti Siluestri transfertur monaculum. fundatum a d ancelmo.

Iste Stephan⁹ per oia vtilis fuit ecclesie dei tam in pbo qz in doctria. spūalia z tpalia strēne gubernādo. pauper⁹ amator et defensor erat. Hic pipinum vixit in regē francoz. et d longobardos misit vt eos cōpelleret ad restituendū ecclesijs. quod multo. tempore min⁹ iuste detinuerāt. quod et factum ē. Ipse etiā trāstulit imperiū de grecis ad francos. vt p p extra de elec. Venerabilem. quam leo tertius post executionē damnavit.

Lenobium in caturcensi territorio dedicat a dño pnte Stephano papa et pipino rege

Caput sancti Iohannis baptiste in aquitaniam venit. Et plures amici Pipini interfecti in belolarediuiui subito resederunt.

L

Sexta etas Christus

Turci q̄ de montibz caspijs exisse dicunt armenia maiore infestant. et vastant et cum pestilentia eos attereret suasi sunt a xpianis. ut in modum crucis se haberent. et sic cessavit. et extruxit illud ritum suaverit

Tpa sanguinolenta et multum turbulenta fuerunt vndiqz. qz saraceni et pagani et etiam christiani inter se plima bella gesserunt. quoz karolus magnus divina virtute adiutus principal actor fuit et triumphator gloriosus. licet non sine magna strage suoz plōga tpa. Vide in gestis eius. Horribile factum prigit iburonis. qz cum monachi ecclesie sancti martini delicijs et pompis vacarent vno excepto ab angelis suffocati sunt. Et alcuinus illud refert. Mauiit plene.

Imperium bipertitum circa tpa ista. quia Stephanus papa trāstulit italiā. et in karolū adhuc Imperatores.

iuuenem. que Leo tertius postea insecundavit. Constantinus autē greciam cum alijs regionibus transmarinis laboriose retinuit.

Karolus adhuc iuuenis se egregie indolis incipit regnare sup francos et fuit filius pipini. mater eius Bertha vocabatur.

Martyres infiniti facti sunt a constantino illo pessimo heretico. Putatur q̄ vix fuerit aliq̄s imperatorum etiam paganorum qui tot trucidaverit. et afflicta est ecclesia valde. Et satis precise emittit venerationem imaginum sanctarum propter sanguinem effusum largiter. Vex impator impiissimus non mansit impunitus. Nam completo mysterio iniquitatis prefinitis horribiliter clamans. igni sum inextinguibili traditus spiritum exalauit.

V^o DCCCCCLIII. Anno mudi V^o DCCCCCLXIII. V^o DCCCCCLXXIII

Pape	i. Paul ^o a. r. m. i	Romanus	ii. Con stantin ^o a. ij. m. i	Romanus	Stephan ^o n ^o . iij. a ij. m. v.	Siclus
						d. xxvii.

DCCCLIII. Anno christi DCCCLXIII. DCCCLXXIII

Iste Paulus vir sanctus fuit et mirissimus. Fecit constitutiones de diuino officio seruando in. xl. Ipe nulli maius p malo reddebat. sed cum paucis familiaribus de nocte per omnes cellas infirmorum et pauperum incarcerationum

circūluit eis necessaria ministrando. viduis et pupillis et alijs egenis paupale debitum exhibuit opem ferendo tanq̄ verus imitator sancti Pauli apostoli.

Bengulphus claret miraculis. In gallia fontem emit quem in burgundia oriri fecit. Fuit itaqz separatus ab vxore sua adultera. cuius an us cantauit: eo q̄ derideret miracula eius. Sanguis de imagine xpi emanauit et omnes sanauit. et iudei qui ipam pupugerunt pueri sunt Pulcre pins dñs ostendit miraculū grande tpe isto p pfutatione heresis et pfortatione fidei.

Ludgerus vir sanctus velut alter moyses ab vero matris sue dño psecratus: innumeras gentes ad fidē puerit frisonū et saxonū apls. primus eps monasterien. fuit plibz miraculis claruit et cenobia fundauit. Obijt tandē in bilderbeke. et sepultus est in werdena. Anno eni. dcccij. Sergius eps a deo plagatus est eo. q̄ indignū papatu consecrauit. qz os et manus ei aruerunt

Folium LXIII.

Sol obscuratus nō apparuit. xviij. diebus. Signus crucis apparuit in vestibz hoīm
Et sanguis de celo in terrā profluit.

Lamina aurea inuenta est in Constantinopoli super corpus cuiusdā defuncti in sepulchro. i
qua sic erat scriptum. Christus nascetur de maria virgine. et ego credo in eū. Q sol iterū vide
bis me sub constantino et hyrena.

Iste leo etiam peruersus fuit. minus tamen q̄ pater eius. Hic cupiditate victus coroz
nā q̄ndā cuiusdā ecclesie abstulit. et capiti suo i
posuit. statimq; febre corripitur. et spiritū era

iii.
Leo an
nis. v.

vi Lon
stan?
an. x.

lauit. Habuit vxorē p̄ssimāz nomine hyrenā
que regnauit statim post eum cum filio.

Iste Constantinus
bonus et pius fuit. et matrem suā amouit a regno vt suis negocijs semine
is intenderet. sed illa simulato rancore postea ipsum exoculauit. et etiam fili
os ipsius. et iterū regnauit tribus annis. Demū cū greci perciperent q̄ ka
rolo magno nubere voluisset ipam ceperūt. et in qdā monasterio recluserūt.
Nubeforo assentiētes. Ista synod. vij. celebrata fuit h̄eresim imaginū. i
qua iterū greci recōciliati sunt post plagas solitas p̄fidentes sp̄s sanctus ex

Synod?
stāriopo
lita. h̄ere
imaginū

V^o DCCCC LXXXIII.

/patre precedere.

prim?
adriā?
annis.

Romanus.
xxiii. m. x. d. xviij.

DCCC LXXXIII.

Iste Adrianus fuit vir p̄clarissimus et nobilissimus generet potentissimus et multa magni
fice patrauit. Et vt dicit ante eū. s̄ fuit similis sibi in glia temporalī et diuitijs. Diruta reedif
ficauit. turres et muros extraxit. Regnū longobardorum cessare fecit p̄ karolum magnū. Sy
nodos duas solenniter celebrari fecit. Ecclesias et monasteria multa instituit. et ius Karolo su
per ordinatōe sedis aplice. et inst̄tutione episcopoz. abbatū et in generali cōcilio dedit ppter
violentias tyrannoz coercendas. vt pater. lxiij. di. p̄ totū. Tandē hic beatus pontifex post lau
dabilem vitam sepelitur apud sanctum Petrum.

Hic inhibuit officium ambrosianum. p̄terq; in ecclesia ambrosiana. In mediolano. et officius
gregorianum vbiq; obseruari instituit.

Saxones p̄uertuntur ad xpm. populus olim durissimus. et galloz perpetuus inimicus. s̄
a Karolo superati colla submiserūt. Et est mirabilis dispositio iudicioz dei. et imperscrutabi
lis quomodo proficit fides et deficit p̄ diuersitate locoz et temporū. Jam egiptus et affrica a
saracenis statate fuerunt. Et ecce quasi fides volasset ad populū paganū peruenit. et huius
simile sepe reperitur.

Francia in flore. et tota gallia simul vbiq; trium
phat̄ etiam vlt̄q; mōtes et mare sicut olim Ro
ma.

Et Gothorum regnū et longobardorum cessare
facit quod incepit anno dñi. tcl. vel circa.

Studiū vniuersale quod olim fuit transla
tum de Ath̄nis ad romam circa hec tem
pora per karolum transfertur parisiū.
Heresis feliciana a felice autore cōdenat̄
Hec dicit xpm esse filium dei adoptiuū

12

Sexta etas Christus

Dgerus dux de danamarchia princeps christianissimus floruit. Hic tpe Karoli magni xpiani
tanti obtinuit fere oēs ptes trāsmarinas. a hierusalēz vsq; ad arbores sol deo sibi ppicio. et apus
et magnis miraculis exercitiū pfortate. Et ita supiori india ordinavit impium cui pfectit ioban
ne filiū regis frisonū dictū prier ioban. ppter deuorā et scāz vitā quā duxit. et subiecit ei. ciiij.
barōnes cognationis sue. quia alia dñia circūquaq; tenebant. vt ibi xpiana religio pmaneret.
Hierusalem circa hec tēpora recuperat p Karolū cū tota terra iane. et saracenoz secta vbiq;
vastat attrociter. qz tps miserationū venit

Imperatores.

Niche-
for. an.
ix.

Hic nicheforus auar⁹ fuit. plesq; lesit. fuitq;
ad imperiū p grecos sublimat⁹. s; nō pfuit.

micha-
el. anis.
ij.

qz ei⁹ impium orientale quasi ad nihilū redactū. et
romani ad karolū magnū se vnanimiter ptulerunt.
Aquisgrani instituit pegrinatio septēnalis solen-
nissia. ppter reliq;as pciōsas qf Karol⁹ ibi apportauit
Spinea corona dñi floruit in manu Karoli. et trās-
fert de pstantinopoli parisiū. Et in translatōe res-
liquiaz mortuus est resuscitatus aquisgrani.

Hic michael vir catho-
licus amabilis omni-
bus. et vniuersos sane
doctrina aduersantes
nitebat extingueret. ac
oēs q; leserat auaricia
nichesq; solatus est

Anno mundi.

V. DCCCCXXXIII.

VI. III.

q; sos ditando

Pape

ij. Leo
an. m. v.
d. xvi.

Romanus

Anno christi

DCCCXXXIII.

DCCCXXXIII.

Hic Leo fuit vir valde sanctus totus mūdo et scia plenus
Luius sublimationi inuidētes amici pdicti adriani. cū in die sancti Barcilemanias cum cl-
ro pageret a qbusdā pueris caput. lingua pustus et oculi effossis in carcere punit. Sed p-
minus seruū suū non dereliquit. quinimo eū p oia sanauit. mebra ipa restituendo. Deinde ad
Karolū prexit in franciā. singula narrans que sibi illata essent. a qenā honorifice susceptus fuit
it. et statū rex cū eoromā reuertit. et vltionē de inimicis eius scit. tanq; iustus iusticiarius tri-
tos viros in campo lateranensi decollari fecit. Et ples alios q papā nō defenderūt exilio ppe-
tuo relegauit. dyademaz imperij a leone suscepit. romanis acclāmantibus karolo augusto a
deo coronato vita et victoria a deo subministrat. Tandem post laudabilem vitā idem pōtifer
sepelitur apud sanctū Petrū. Hic fuit genere et natione almanus frater comit⁹ de Calwe.

Luellinus rex yngaroz alias princeps aueroz. se et patriā suā dedit Karolo et baptisatus est
Aron rex persaz misit Karolo corpus sancti cipriani et sperati. et caput sancti pāthalconis
Amelius comes aluerneū. gener Karoli martir

Corpus sancti Bartholomei transfertur beneuentum de lipertania.

Amicus et bericanus martyres occisi sunt in campania.

Isuardus monachus iussu Karoli collegit omnes legendas et actus sanctorū de toto orbe in
vñū volumē post hyeronimū. Bedam. et florū. Et omni die pcurrebāt vltra. ccc. festa. et iō insti-
tutū est vt dicat in martilogio. et aliaz plimoz martyz confessō. nm zc.

Paul⁹ dyacon⁹ iussu Karoli collegit lectōes cuilibz festiuitati pueniet ex optis dcis scōz patz

Folium LXV.

Translatio imperij facta est per leonē papam tertium de grecis ad frācos cum vnanimi cōsensu romanoꝝ iustis et necessarijs causis post longam patientiam ecclesie dei. que diu grecoꝝ emendationem expectabat. Sed qꝫ nimis defecerūt a primozum pietate dimissi sunt.

Signū rubeum et multe haste apparuerūt. Et sequitur strages magna christianozum. In roncuallo occisi sunt multi reges. duces et comites de exercitu xpianozū. vltra. cy. pugnatoꝝum deo permittente.

Hilo de anglere dux exercitus karoli. pater rolandi cum multis xpianis occisus est in bello ab argolādo.

i. karol⁹
magn⁹
ā. xiiij

Sol stetit spacio trium dierum vt karolus vinceret.

Berhardus dux bauarie in panoniam congressus martyrisatur.

Iste karolus dictus magn⁹ cū iā regnasset in frācia. xxxiiij. ānis assumpt⁹ ē in impatoꝝe roma noꝝ. et impauit. ānis. xiiij. Quāte progatiue fuerit hic i oibz qꝫ pncipē laudabile faciūt: quis di gne laudare sufficiet. Hoc vñū pro nūc sufficiet qꝫ a pncipio vsqꝫ ad finē in tanta rex tempesta te claudabiliter se hūit. vt nō sit inuentus qui eū in aliquo reprehēdere potuisset. Reuera qd possit fragilis homo in illo causari quem diuina virtus p̄tinue direxit et protegit. Sic ergo re ce laudamus eum si in domino opera eius magnificemus. Tandem morte sancta positus: sepelitur aquisgrani. Anno vite sue. lxxij. Eius legendam scripsit emardus.

VI. XII.

iiij. ste
phan⁹
ā. iij. m.

Romanns

vij.

DCCCXIII.

Refert turpius archieps qꝫ karol⁹ erat corpe decorus sed visu ferus. statura eius pedū octo. et f acies eius palmus et dimidiū possidebat. barba p̄e eius palmū vñū. frons erat vñius pedis. Dilitem armatū sup equū sedentē a vertice si mul cū equo ictu cū spata scindebat. Quatuor ferraturas equoz simul facie manibz extēdebat. Dilite armatū re cte stantē sup manū suā sola manu velociter eleuabat. Lepoꝝe integrū aut duas gallinas vñ an serē edebat. modicū vinū et limphatū bibebat. Tam parcus in bibendo erat qꝫ sp̄ in cena raro pl⁹ qꝫ ter bibere solebat.

Iste stephanus multos capti uos redemit. Et ludonūm fil ium karoli impatoꝝe corona uit. Doct⁹ rome. sepultus in ec clesia sancti petri.

Compestelle ecclesia. et p̄iarchalis sedes ordinat et extruitur in lo noꝝe sancti iacobi. Et implet petitiō marie zebedei. qꝫ iobannes a dextris apud ephesum et ias cobus a sinistris. Roma in medio. Nota mysterium.

Episcopatus quinqꝫ dotant⁹ per karolum in almania magnifice. scilicet Maguntinē. Colonienē. Treuerenē. Salzburgenē. et Sedunenē.

Signa multa precesserūt mortē gliosi et sci impatoꝝis karoli. Nam eclipsis solis et lune vñ tra solitū fuit. Apparuit per septē dies macula nigri coloris in sole. Portacus p̄ciosus a q̄sara ni cecidit funditus. Pons maximus maguntie tribus horis cōbustus est. Lernēs aut p̄ssli mus impatoꝝ mortem sibi imminere omnes thesauros suos prelatis cōmisit ecclesijs distri buendos. Et ludonūm primogenitum constituit impatoꝝem. aliū ibentonicis siue alma his. tertium vero hispanis prefecit.

L 3

Sexta etas Christus.

Cometa apparuit valde singularis et terribilis. vñ impator attonit⁹ cū eg-
mardo pho ptulit dicēs q mutacionē regni mōrēq principis pēderet
Alex phus noluit eū cōtristare s; verbū propheticē allegās ait. A signis
celi nolite timere. At impator deuotus nō aliud inquit timere debem⁹ nisi illū q nri et hui⁹ cre-
atorē syderis. s; ei⁹ clemētiā laudare tenemur. q nraz incertiā: cū pctōres sumus. talib; admo-
nere dignatur iudicijs. Qz ergo talia pōnēta cū apparēt oēs cōiter tangūt. oēs p posse ad meli-
ora festiare debem⁹. vt mīaz i illo dñante pseq valeam⁹. et pie credid q bac hūi-
litate dñm placauit. qz n sup eū plaga pōit. sed sup irauā in cursu saracenoꝝ.

Imperatores

i. Ludo-
uicus. a.
ccv.

Iste ludouicus fuit filius Karoli. et magne clemētie ppter qd dictus est pius.
Habuit duos fratres qd sup auit. et ambo malū habuerūt finē. In aduers⁹ pa-
tiēs erat. et in fine semp vincebat. qz erga deū et ecclesiā deuot⁹ pmāst. Etiam filij ei⁹ persequē-
bant ipm. quos benigne ad pniā reduxit. Tandem bene singulīs dispositis bona morte diē
clausit extremū. Et quia humana infirmitas deliciās diu ferre nō potest. filij eius ad miserias
declinarūt. Et est bene infelicitatio quā toties sine cessatōe experimur. et in his q añ nos fue-
rūt id toties factū legim⁹. vt scz cōiter paucis exceptis. felicitas generatōnis vni⁹ raro pareat
felicitatē subsequētis. Idē magnū pculū aquisgrani pgregauit. in quo reglā et honest⁹ mo-
dus viuēdi canonicoꝝ et canonicarū ppilā est. h. balsamar⁹ et i cōsumpt⁹ i ecclia metēsi oñdis.

Anno mñdi VI^oXXII.

VI^oXXXIII.

Pape

i. Pa-
scal. an.
vij. die

Roman⁹.

ccv.

iii. Eu-
geni⁹. a.
ij. m. ij

Romanus

Valēti-
nus die
bus. xl.

Roman⁹

viii.
Gregoꝝ
ri⁹. xvi

Anno christi DCCCXXIII.

DCCCXXXIII.

Iste pascalis magnā adhibuit diligētī
am reliqis scōꝝ et innētra corpa sacra
leuauit. et honorifice recōdidit. sic i vñ
one sancte cecilie mādātum sibi fuit
fuit eligē. et multa bona fecit. viditq tristia tpa ppter varias plagas grassātes in populo. Dic-
multoꝝ scōꝝ corpa leuans de terra honorifice reposuit in altaria. Eius petitione ludouicus
et Buigo marchio lombardie saracenos de italia fugauerunt. Morit⁹ tandē post innumeralia
bona opera eodem tpe quo et impator. sepultus apud sanctum petrū.

Rabanus poeta et monachus post abbas fulden. deinde archiep⁹ maguntie doctor; ma-
gnus claruit. et pla scpsit. et strabus discipulus etiā notabil in scia et virtutib; codē tpe fuit.

Donold⁹ rex danor circa hec tpa baptisat maguntie cū vxore et filijs. cui impator frisiā dedit.
Translatio plurimorū facta est hoc tpe. Sebastianus et Gregorius papa suessione.
Scūs marcellinus et petrus de roma in galliā translati sūt. et scūs Almus in saxonā. et san-
ctus Genesius in angliā transfertur.
Karolus monasteria solēnia tot fūdauit. qz i alphabeto littere habēt. et cuilib; vna ppōebat.
Scisma octauum erat inter eugenū et sylinū ppter discordiā elegantī. sed eugenius ob-
tinuit. quia pars maior erat cū eo.

Folium LXVI.

Tpa cruenta iterū sargūt. causa est debilitas imperij. qz mortuo ludonico filij ei? mutuo se cō
trierūt. Qd audiētis saraceni et saxones et alij occidentales erexerūt se p̄ eos. et scā ēplaga guī

Annona de celo pluit in vasconia frumēto silis. habens tñ grana breuiora.
Tempestas maxima oritur in gallia et tremor? z nite ville et dom? celesti igni cremant. ho
mines et iumēta icu fulminū examinat. z cū grandie lapides imensi ponder? cadūt. z fragmē
glaciei descēdit. c? latitudo. vi. pedū. lōgitudo. xvi. altitudo duoz fuit. z pestilētia mēna seqbat
Puella qd ē. xij. a. noz post factā p̄munionē. vi. mētibz in pane et aqua ieiunauit
deinde per triennū omnino abstīnuit ab omni cibo et potu.

.i.
Lorba
r. a. xv

Iste Lorbarius mortuo p̄e imperiū sumpsit. hūitqz duos fratres. scz ludonici
et karolū qz nitebat excludere ab hereditate paterna. sz illi p̄ hoc bellū moue
rūt. in q tot ab vtraqz parte ceciderūt qz sile nō est factū in gēte illa et lothari? fugit. Quidā autē
magnates eos p̄posuerunt regna diuidēdo. nec valuerūt resistere aduersarijs suis propter hāc
rūnam militū. ideo vndiqz fines eoz inuasērūt hostes. Sic sic quando vult nimium sit mi
nimum. Qui huc vsqz alios defenderunt. iam seipsos defendere nequeūt. Quid faciet humilis
berba deserti. si stare nō valet alta cedrus libani. Omnia fac cum consilio. alioquin penitebis
post. sed tarde. Nota exemplū. Tandē lotharius renūciāns seculo monachus effectus est. in
cui? obitu fuit magna p̄certatio iter āgelos z demōes. sz orātibz monachis demōes fugati sūt.

VI° XLIII.

.ij. Ser
gi? an
ij. m. ij.

Romanus

DCCCXLIII.

Iste sergius vocabatur antea os porci
et quia nomē erat in honestū et tante dignitati inconueniens. ideo mutato nomine sergius vo
cari eligit. et ab isto in antea omnes propriū nomē mutauerūt. Sed hoc quibusdam nō pla
cet. sed dicunt qz hoc faciunt exemplo xpi. q aplis noia imposuit zc. Silt de p̄iarchis. Et hec
videtur melior ratio huius variationis.
Dyonisiū sancti doctoris libri sunt translati de greco in latinum. ques michael imperator mī
sit Ludouico. et. xij. egroti sanati sunt.

Festinitas onymum scōz est translata ad kl. Nouembriis p̄ gregoriū quartū. et galli et germa
ni incepterūt ipm celebrare hoc tempore. et habetur sermo rabani de eodem satis pulcher.

Plaga horribilis super romā et totam italiam facta est. Nam quidam perfidi christiani mī
serunt clam ad soldanum sarracenoz vt cito veniret. Et roma rapitur. et ecclesia apostolorū
stabulum porcorum efficitur. sed ludouicus cum gallis et lembardis totam illā infinitā mul
titudinem fugauit non sine multa sanguinis effusione christianoz. Et siciliā et apuliā etiaz
hoc tpe saraceni vastarunt. tuscā in solitudinem redacta est.

Gallia pene tota vastatur ā normannis et frisonibz et alijs. circūquaqz concrematis cinira
tibz zc. Dic itez nota mutabilitatem tpm. quia per longa tpa galli triumphatores in orbe fue
runt hic prosterunt. nec vnqz postea ad pristinam redeunt potestatem et gloriā. Dominabā
tur cū quondam in italia. hispania. in germania. in saxonā. imo vltra mare.

L iij

Sexta etas Christus

Saraceni de affrica venientes iter romā inuadūt. et ecclesias aploꝝ debonēstāt spolians
tes vndiqꝫ rē. Redētes autē cū spolijs submersi sunt in mari.

Duodecim duces bohemoꝝ sunt baptisati procuracione ludonici fratris lotharij.

Fames magna in germania fuit. ita vt pater filium deuorare vellet.

Baguntia circa hec tpa in magna afflictione fuit p trienniu. Dēmo publice apparuit. et do
mos incendebat. et sacerdotes lapidauit q aquā bñdictā aspegebant. et demones fugiunt.

Oetaue assumptiois beate marie instituunt a leone papa

Aymund⁹ rex anglie vir sanctus martyrizatus est. et agliā deuastauit

Impatores

Wagniradus heremita martyrisatur.

Iste Ludonicus filius lotharij fuit a sergio papa in regem corona
tus et ad tps. cū patre regnauit. et p⁹ sol⁹ ānis. xxi. Hic bñt filiu noie karolū quē diabol⁹ inua
sit. et vexauit corā patre. qz s eū cōspiratōem tractauerat. eius tpe multa mirabilia contigerunt

Sancta Helena imperatrix transfertur a romā in franciā.
Gloria laus et honor tibi sit rex rē. pponit a qdam epō captiuo in festo palmar. propter quod
ab impatore dimissus fuit et restitutus.

Colonic horribilis tempestas orit⁹
fulmē ecclīa sancti petri scidit. et iij. interfecit hoies. et sex semiuinos reliqt. bñt formā draconis

Radulphus ep⁹ biturici. claret sanctitatē.

Anno mundi

VI° LIII.

VI° LXIII.

Pape

Romanus

Romanus

Romanus

Anno christi

MDCLIII.

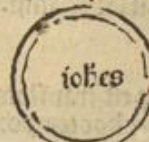
MDCLXIII.

Iste Leo sanctus fuit in quo et ser
pentina prudentia. et colubina sim
plicitas habitauerit in monaste
rio educatus. priō in scia et sancta
puerfatiōe tāqꝫ ver⁹ monach⁹ pfe
cit. Hic factus papa statiz repare
studuit eccias q̄s saraceni paulo
aū destruxerāt. Collectam Deus
qui beatū petrū rē. et De⁹ sui⁹ dex
tera bñm petz am rē. fecit s sarace
nos. Fuit scriptuariū feruentissi
mus predicator et pscrutator. ordi
bus et vigilijs iugiter intentus. se
pelitur tandem post sanctā mortē
in ecclesia sancti petri. cuius festū
xviij. kl. augusti agitur.

Leonina ciuitas iussu leonis edi
ficat ad defēsiōez sci petri. ppe romā

Iste bñdictus no
mine et re ab oib⁹
beatissim⁹ dictus
Hic statuit vt ele
rici ordiate incede
rent et boneste.

Germanus

Iste nicolaus tāte sanctitatis extitit
vt post magnū gregoriū papā vix vll⁹
in sede romana apparuit illi pband⁹
In eius ordinatione Ludonicus p
ses fuit. tāde p⁹ ista bona morte scis
sima potit⁹ sepelit⁹ i ecclesia sci petri.

Iste iohānes anglicus
cognomine. s. narōe ma
gūtin⁹ circa hec tpa di
citur fuisse. et erat scia habitu vestita virili. sic in dina scri
ptura pfeceat. vt par ei nō inueniretur. et in papā eligitur
Sed post impgnata cū publice in pcessione pgeret. pepit
et morit⁹. Et hic sextus videt fuisse papa. qui nomē scitar⁹
sine re habuit vsqꝫ buc. et klr sicut ali⁹ a deo plagatus fu
it. nec ponitur in cathalogo pōtificum Fugant aliqui de
causa nullū almanū in papam eligi qd falsū esse constat.

Folium LXVI.

Sanguis pluit de celo in italia tribz diebz. Et locuste innumerabiles galliā deuastāt. senas habentes alas. sex pedes. duos dentes lapidibus duriores. vt castrorū acies turmatim volantes spaciū diurni inieris. quatuor aut quinqz miliaribz extendētes. tandē vsqz ad mare britannicum puenientes. ventoꝝ flatu sudmerse sunt. sed estu oceani ad litus reiecte. ex putredine sua aerē corūperūt. vñ mortalitas magna et fames pualida subsecuta est ita vt pene tertia pars hoim ibi sumpta sit. Et sic additur dolor sup dolorē gallicis. qz bellis lacessiti iā fame etiam pereūt.

In saxonía villa quedā cū hoibz penitus abforbetur in momento.

karol⁹
q. anis
iiij. m. ix

Caput sci gregoriij et brachiū sci leōis ad senos neñ. eccliam sunt translata per iohem papaz.

Bulgaroz rex cuz gēte sua ad tpi fidē puerit. q etiam in tantū psec vñ dimisso regno monachus efficeretur. Filius autem eius apostatauit. quare resumpto regno ipsum cepit. et oculis effossis ipsum in carcerauit et alium substituit ac sacrum habitum reassumpsit.

Wimenus rex britonū a sancto maurilone interficitur dum franciā vastaret.

Iste Karolus dictus est caluus et habuit fratrem q dicebat ludouicus. et erat rex germanie q bel lum instituit contra ipm. sed Karolus intorica tus obiit ante ingressum. Sic multa monasteria fundauit.

Synodus constantinopoli celebratur. que viij. ē in ordine grecorū. et quinta constantinopolitana iohes dyacon⁹ scpsit vitam bñ gregoriij in. iiij. li bzis. et misit iohāni pape opus laudabile.

VI. LXXIII.

q. adrian⁹
anis. v

Romanus.

viij.
Iohes
a. r. d. ij

DCCCLXXIII.

Iste Adrianus excommunicauit lothariū frēm imperatoris regē lothoringie ppter adulteriū. sz cū illē romam veniēs vt excusaret se et cōmunicasset idigne cum occimati⁹.

bus suis omnes infra annum mortui sunt et rex in via mortuus est cum venisset placentiam. Cirillus vir sanctus pene omnium sclauozum doctor et apostolus. corpus sancti Clementis pape reperit in crifona mari exiccato. et Romam transtulit. et in sua ecclesia reconditur.

Iste iohannes vixit karolum in imperatorem et iniuriam passus fuit a romanis. quia dicto impatori nō fauebant lē in custodia positus fuit. Ipse Formosum portnenē epī scopum eiecit et degradauit quod fuit occasio mali.

Iohannes scotus doctissimus in scripturis in franciam venit et rogatu ludouici iberarchiā dyonisi de greco transtulit in latinum. et post a discipulis confossis stilis moritur. Et nota q sepius libri sancti Dyonisi translati sunt.

Baritas valde refriguit circa hec tempora in omni statu. et iniquitas plus solito cepit abundare. iam enim gladius et hereses ex magna parte cessarunt. sed ambitio et auaricie et cetera vicia frena laxantes amplius q ille heresum persecutiones christiānam fidem persequerantur. Normannia conuertitur tertia generatione. post hec robertus nascitur qui apuliam calabriam. siciliam acquisiuit. venetos et Alepiū imperatorem grecorum superauit.

Sexta etas Christus

Angari gens inculta oritur. Erit a sicilia et a pincernatis propulsa in panoniam venit. ibiq; manens expellit incolas. Carnes crudas comederunt. et humanū sanguinē biberint sicut pba langi. Di postea romam et alia bona ecclesie p lōgū tempus inuaserunt sicut olim gothi. et sic cū tinuatur tribulatio. **F**landria efficitur comitatus et balduinus primus comes ibidē fuit Gallia aut fuit nimis vastata ante fedus rollonis. quia germani videntes colonias. treuerim ecustas et. iuxerunt se francis. et sic rollo dux normannorum baptisat accipiens gillā filiā regis in vxorem confirmata sibi regione normannie.

Impatores:

iiij.
karol⁹
an. xij.

Sonderoldus eps magūne a normannis martyrisatus est.

Iste karolus dictus est grossus siue iunior. qui gallias et germaniam pacifice possidens. a Jo hanne papa in impatorem coronat. Tandem post gloriosam victoriam normanos ad fidez p duxit. quia iam francis resistere nō valuerunt. et. iiij. annis super francos regnavit. et fact⁹ in utilis abūcitur.

Sanctus Martinus translatus fuit de thurone antisiodorum et curauit leprosum. Deinde reportat⁹ curauit paraliticum et cecum contra voluntatē eoz. et fructicia regionis vestita sūt folijs supnaturaliter et. Vide pulchrā hystoriā in legenda eius.

Anno mundi VI°. LXXXIII.

VI°. XXIII.

Pape

Marti
n⁹. iiij. a.
i. m. v.

iiij. adri
an⁹. a.
i. m. iiij.

Ste
pha. v a
vi. d. ix.

Romanus

formo
sus. an
v. m. vi

Anno christi

DDCCCLXXXIII.

DDCCCLIII.

Iste martinus parū prefuit. si militer et adrian⁹. Et iste adrian⁹ statuit. vt imperator nullo modo se intromittat de summi pōtificis electione. s; apparet q; hec consti; stitutio parū obtinuit. imo Leo octau⁹ directe pōtū statuit postea et forte pro varietate temporū sic oportuit statuta huiusmodi variari. vt patet extra de spon. Nō d; Corpus sancti Calixti transferē in franciā.

Huius stephani tpe corpus scī martini translātū fuit propter timorem norma norū. Et nota q; libri satis discordāt de tempore horū pōtificū cū linea imperatorū. Et forte hoc factū fuit ppter scandalosas contentōnes et intrusiones. que in vtroq; statu fie bāt et. s; nō est vis. Sufficit enī nobis debita tempora p; stinguere. et eque digna sūt memorie cōmendare.

Iste Formosus fuit pmo eps potuēsis et a iohāne ppter inobediētiā priuatus erat et deēdat⁹ vsq; ad lay calez statū. sed p martinū restitutus est. et iuramentū nō solū romay venit. sed etiam papatum suscepit ppter qd facta est altricatio magna. Scilicet ma. ix. eccie et scandalosissimū fuit p quosdā inter formosuz et sergiū. Nā ser

gius a formoso reprobatus: a papatu fugit in franciā. et tandē papa factus reuertitur romā se crete et christoferū cepit. et formosi corpus effossuz debonestauit. Fuit etiā in scismate isto aliū minus et breuissimū inter Leonē et cristoferū pdictū. Nā cristoferus p viapuit papatū. Leone in carcerato. sed statū etiā ipse p sergiū captus et tanq; inuasor. Qui enī dicunt q; monachus effectus sit. et multiplicata sunt mala sup clerū et totā ecclesiā.

Folium LXVIII.

Cluniacensium ordo patrum quasi stella matutina in medio nebulose tempestatis huius et scandalose in magna humilitate et ferveore rutilare cepit atque proficere: per adonem monachum virum sanctum acceterosque plures eque perfectos. Hi primi ordines sanctissimi patris benedicti. qui iam in plerisque locis cecidit reformatores extiterunt. Et notaque distincte fuerunt sepius causa casus huius ordinis facti. et paupertas reformationis. Deuotio namque peperit diuitias: sed beu filia suffocauit matrem. Ab illis ipsi scrutabilis iudicio dei. ecce tam in imperio quam in papatu. altricatione scandalo sa tenebrescente exortum est hic in tenebris lumen rectis corde.

Arnul
phus. a.
.xij.

Hic Arnulphus plene compescuit normannos. qui iam ultra .x. annos galliam vastarunt. Tandem a medicis desperatus mirabili infirmitate. ita ut a pediculis consumaretur defecit et mortuus est.

Deu beu dñe deus quod obscuratum est aurum. mutatus est color optimus. qualia priggisse circa hec tempora etiam in sacra sede apostolica quam usque huc tanto zelo custodisti legimus scandala. Quasque contentiones et emulationes. secte. inuidie. ambitioes. intrusiones. persecutioes. Quas pessimum in quo defecit sanctus et diminute sunt veritates a filiis hominum. Vixit post hec tempora fuerunt multi sancti pape. sed non sic continue et in tanto numero sicut in precedentibus. Ex quo quid uentus que congregatio. quis homo iam securus erit. si sic defecit sanctitas primitiua.

VI. QIII.

vi. Bo
nifacius.
die. xv

Step
hanus.
i. m. iij.

p. Ro
ma. m.
iij. d. ix.

Theo
dorus
iij. d. xx.

Johes
ix. an. ij
die. xv

Bendi
ctus. iij. a.
iij. m. ij

○○○○QIII.

Isti octo pontifices successiue sequentes breui tempore sederunt. Nescio aliquid notabile de ipsis dicere. quia non nisi scandalosa de ipsis reperi propter inauditam in sancta sede apostolica contentionem. unus contra alium. et simul contra se mutuo. Nam Stephanus confirmans facta iohannis octauum formosum damnauit. et eius facta irrita decreuit. et corpus eius mortuum debonestauit. digitis duobus abscessis manum in tyberim pungi mandauit. omnino ingratus contumeliam pro gratia reddens. quia formosus ipsum antea episcopum anagnie fecit. Sed breue tempus finem imposuit negotio. Rursus post hec theodorus omnes actus Stephani reprobandos facta formosi approbauit. similiter et iohannes. ix. sequens in concilio rauenne coram. lxxiij. episcopis damnauit facta Stephani. et formosum confirmauit. sergius autem directe contrarium sensit. et formosum damnauit.

Cluniacum monasterium famosissimum ac sanctissimum construitur a Bernone duci aquitanie. dono etiam aue comitis. ac Guilhelmo pio principe burgundie. quod postea beatus hugo abbas eiusdem cenobii mirabili ampliauit opere. Vide circa annum. MXXIII.

Handwritten note in a later hand:
Iste Bernus qui in albatro monasterij augie maioris apostoli gratiam cepit
re qui beato hugo monasterium in multis successit spiritualibus hanc non in
temporalibus se fuit comes de verespargaul ante obitum sui 18. R. A. 1029 junij

Sexta etas Christus

Imperium iterum transfertur et diuidit. Nam franci nō inuabant ecclesias quas p̄res eorū extruxerant. s; dissipabant. nec romanis p̄debāt auxiliū s; longobardos qui mltū infestabāt eos. id de cōi cōsensu exclusi sūt ab imperio. et italici in italia et almani in almania ceperūt vsq; ad ottonem qui vtrobiq; regnauit. Franci autē nunc coguntur manere in terminis suis: et periciēs omniū rerum esse periodum. sicut alij rotam fortune ascenderunt et descenderunt.

Comitatus blefensis oritur ex nobili stirpe normannoꝝ. Belo primus.

Imperatores

iij.
Ludo/
ui. ā. vi.

Iste Ludouic⁹ nō habuit papalē bñdēcōnē p̄pter insolentias eorū q; in italia dñabant. Berengariū conabat expellere. s; cū ip̄o regnare cepisset verone capitur et excecatur. Berengarius restituit. hic vltim⁹ est de stirpe karolina q; imperium tenebāt.

p̄ berē
garius
an. iij.

cōrad⁹
vel Hu
go. ā. viij

Almanus

Iste Conradus filius Ludouici inter impatores non computatur. q; nō regnauit in italia. sed i almania tantum. Et Hugo quia in italia tantum.

Anno mundi

VI^{mo} CXII.

Leo. v.
diebus
xl.

p̄. Cri
stoser⁹
m. viij.

Roman⁹

iij. ser⁹
gl. ā. viij
m. iij. d.

Roman⁹

xxi.

.ij. ana/
stasi⁹. ā
.ijm. ij.

Lando
m. die
bus. xxi

Romanus

Anno christi

DCCCCXII.

Monstrum habens caput caninum et cetera membra sicut homo p̄ntat ludouico. et bene potuit monstruosum statum significare huius temporis. vbi homines sine capite q; si canes latrando hinc inde vacillabant.

Iste sergius cū romā rediisset auxilio fran⁹ parum p̄fuerunt. corū christoferū cepit et sedit pro eo et vltiōes sue repulse corpus formosū erant de sepulchro et indutū sacerdotali in pōtificali sede decollari fec. et in tiberi p̄ici. P̄scatores autē in ecclesiā ipsum importauerūt sacris imaginib; se inclinantib; et eū salutātib; venerabiliter: cūcis vidētib; qui aderāt. Dia insup que ipse formosus fecerat irrita decreuit.

Odo vir sanctus primus abbas cluniacē. feruorē mōnasticū nī monasterijs resuscitauit: et plura scripsit. dyalogū beati gregorij ip̄o annuente coartauit sub vno volumine. Hic pater multorum monachorū fuit. Elphredus rex anglie vir totus virtuosus. viij. horis in orando: legendo: et scribendo expendit. viij. in negocijs regni. viij. i cura corū redditus etiam optime dispensauit.

Stephanus episcopus leodiensis claret sanctitate et scientia. Fecit h̄storiam sancti lamberti cum notis et alias plures. s; de trinitate et inuentione sancti Stephani.

Folium EXIX.

Ungari incipiunt rorā et cetera bona ecclesie vastare. Et totā ruscā destruunt interfectis mari-
bus et seīs oīa spolia secū portantes. Taxis eorū rex fuit. q. x. modios nūmōz recepit a berēga-
rio. 7 p^o singulis annis redeūtes fines romanorū inuadere solebāt p multa tpa. cā huius ma-
li fuit igratitudo romanorū. qz pdictū marchionē expulerūt. Et iō vltus se fuit hoc mō vocan-
do barbaros. sicut narfes olim fecit tempore Iustini secundi. postea interfectus est.
Sarraceni qui dñabantur circa bec Fons sanguinis fluxit sanue significās cladē statī
tpa in italia deuicti sunt iohāne pa seque p sarracenos q cā cepe
pa et marchione alberico. rūt 7 occisis cūct spoliarunt

.ij.
berēga-
ri. a. viij

Henri-
cus a. n. i.
xvii.

Sanctus wibertus q denobiū
gemelaten fundauit. claret in porthingia.
Quidam dicunt post berengariū p. Amū. Alij. Iste henricus dux saxonum fuit. et
p hugonē. sed nō est curandū. tempora ista satis cōfusa totus inclitus. nec ipse inter impe-
ratorē computat. qz nō in almania ratores computat. qz nō in almania
regnauit. Ipse habuit vxorem sanctissimā noīe mathildā. Ex qua genuit duos filios ottonem
et henricū. et otto successit ei in imperio. et henricus in almania habuit plures terras. Tertius
filiū brunonem. qui etiā sanctus fuit. xij. annis archieps colonien. et vir magne pfectionis
Qui etiam monasterium sancti Panthaleonis fundauit.

VI. OXXXIII.

VI. OXXXIII.

iohēs a. iij. m. ij. d. ij.	Leoni- nen vi. d. x.	Stephā vi. a. ij. m. i. d. ij.	Johes vi. a. iij. m. x. x.	Leoni. a. iij. m. v. die. x.
Romanus	Romanus	Romanus	Romanus	Romanus

OOOOOXXXIII.

OOOOOXXXIII.

Iste iohānes fuit filius sergi
pape tam carne q moribo. Eti
am rapit presulatum. et tan-
dem miserabiliter occiditur a
militibus Guidonis: posito
puluinari super os eius dñ in
carcere teneretur. Post eum q
dam alius Johannes intru-
sus fuit: sed statim eiectus est.
Et ideo nō pñitur in catha-
logo summorum pontificum.
Adamarus vir sanctus successor sancti odonis abbatē clu-
niacēsis.
Theodardus abbas sancti helie claret sanctitate
Dunstanus episcopus cantuariē. sanctus pla monasteria
fundauit. 7 didicit in die mortis ab angelo. Rex gentiū do-
minator omniū. et vidit beatam virginem Mariam.
Bohemia cōuertitur ad fidem christi. et in praga ecclesia cā-
thedralis erigitur.
Regino abbas pruniē. cronicam scripsit eleganter.
Siptineus dux bohemie ad fidem conuersus est. vir vtiqz fidelissimus.
Boleslaus filius eius. sed peruersus. qui postea fratrem eius sanctum wenselau occidit
scz anno primo ottonis. i. et ob hoc ab ottone cum tota bohemia superatus fuit. et vastat per
annos. xiiij.
Almania circa bec tempora plus solito cepit insignes habere psonas in vtroqz statu et se-
ru. domosqz eius principales. s. saxonie bauarie austrie bassie ac ceteras fidei lumen valde illu-
strauit. sed in sapiēz pbitate plēs claruerunt glīose et nominati sunt in orbe. Sic sic dum vna
gens ce cidit altera succreuit. vt nō glorie tur omnis caro nisi in patre luminum. a quo est qñe
bonum optimum et omne donum perfec um. ipse est qui olim ad samuelem loquebatur Ego
glorifico glorificantes me et q me cōtemn. int erunt ignobiles

Sexta etas Christus

Dani idolatriā postponūt. Usq; ad hec em̄ tpa xp̄um colēdo etiā idolis sacrificabāt dicētes qd̄ dii eēt antiq̄ores ⁊ potētiōres eo. Sed cleric⁹ qdā scz ansgarius cōtradicens: ignitum ferruz portauit illesus. et sic fuerunt pleni informati.

Elthescanus rex anglie vir mire deuotionis fornicet matre humiliū nationis. s. filia pastora-
ris q̄ vidit ex se p̄dire lunā q̄ totā anglā illustrabat. qd̄ factū ē. qz iste rex tantā habuit deuotio-
nē ad diuinū cultū vt nullum monasteriū dimitteret indotatū. H̄presis antropomorfitaraz in
italia repullulat. sed raberius epi
scopus et ceteri extirpabant eam

Imperatores.

Karolus rex francoꝝ
a comite hiberio exulat
et martyrisatur paronā

ij. Be/
regari⁹
an. vij.

Iste Berengarius impauit in italia. cu/
ius tpe sui maguū scisma ⁊ henric⁹ mo-
ritur totto in almania cepit regnare.

ij. Lo/
tharius
anis. ij.

Sancta Bathildis regina vxor henrici clare sanctitate. et supra mo-
dū hūilis et misericors q̄ totā stirpē saxonū sua nobilitauit virtute. hec p⁹
obitū viri diu in viduitate p̄mansit. ⁊ monasteria et hospitalia pla funda-
uit. in aduersis patientissima. in orationibz ita p̄uigil vt totū psalteriū ante
matutinas exoluere solita fuerit tandem spū p̄phetie mortē p̄dicens: migra-
uit ad x̄istū sanctam sobolem relinquens in consolationem toti⁹ ecclesie.

Iste Lo/
thari⁹ mories qm̄
otto regnauit al-
mania reliqt vxo-
rem noine dalui-
dam q̄ postea ci/
de ottoni nupsit.

VI. CXLIII. Anno mundi.

VI. CIII. Anno christi.

Pape

Stephā⁹
vij. a. ij.
m. iij. d.

German⁹

martī⁹
ij. a. ij.
m. vi. d.

Rom⁹

agapit⁹
ij. a. vij.
m. vi. d.

Johes
vij. a. vij.
dieb. x.

Roman⁹

benedi-
ct⁹ v. m. i.
ij. die. v

Zuc⁹

VI. CXLIII. Anno christi.

VI. CIII. Anno christi.

Iste Stephan⁹ a quibusdā romāis mutilat⁹ fuit
sanctus odo prim⁹ abbas cluniacē. in dño obdormiuit.

Iste iohānes
pini tempore
venato: fuit. ⁊
torlubric⁹ fe-
minas p̄uigi

Iste iohānes
venato: fuit. ⁊
torlubric⁹ fe-
minas p̄uigi

Iste bndict⁹
a romāis elis-
gū cōtra leonē
⁊ ab otto dēpo-
nit. ⁊ in exiliū
apud saxonē
missus est ma-
lum principū
raro hz bonum
finē. Time eru-
ditus piculo al-
teri⁹. Sc̄itias
papas dimisit.
⁊ ad impatores accessit
tēpore sicut clare appret.

ce tenebat. quā ppter deposit⁹ fuit p̄ ottonē s; nō curauit. Tādē cū vxore cuius
dā se oblectās a diabolo in tpe pcuti. ⁊ sine p̄nia subito mori. Eya deus eter-
ne q̄ dispares sunt illi prioribz. D abyssus iudicioꝝ dei. quid inuestigabit ea
Nec fuit iste electus. sed p̄ p̄m suū intrusus. quoniam dines erat

Scisma. x. ecclesie fuit inter iohannē. xij. et leonē octauū. qz iohes cū ma-
le intrasset et p̄ius vixisset depositus fuit. et leo subrogatus obtinuit auxi-
lio imperatoris licet bis fugatus fuisset.

Baiolus vir sanctus q̄ fuit tertius abbas cluniacē. eximij feruoris et ab-
stinētie. et reparato: monastice discipline claret.

Wenzeslaus p̄nceps bohēmie de bono patre melior filius mar-
tyrisatur ab iniq̄ fratre suo. Iste vir sc̄t⁹ fuit hūilim⁹ ⁊ misericor-
dissimus.

Bruno archiepiscopus colonien. vir sanctus frater ottonis. q̄ claret in almania: vtrūq; gladi-
um strennue gubernando et sancti Pantaleonis monasterium fundauit in Colonia ⁊ epi-
scopo ducatum contulit. reliquijsq; pluribus ornat⁹.

Folium LXX.

Imperium transfertur ad almanos. Hic enim finis nominis ipsorum interpretatione dicuntur
 qsi oēs viri in armis viqz strenuissimi. catholice fidei seruētissimi defensores. Al ei. lingua co
 lum oēs. et man vir soqat. inde almani. i. omnes viri. Nec potest infelix homo informari. vt il
 li scopulū declinet. in quo tot iam vidit etiam potentes periclitatos.
 Donstrum in italia mulier habens duo capita. et cetera membra vsqz ad vmbelicum. vna cō
 medente vl dormiente. alia qnqz neutru faciebat. diu vixerūt et pariter tandem obierunt.

Eduinus rex anglie qui oēs mona
 chos expulz a regno z scū dūstanū

Ergarus rex anglie pene om
 nī anno monasteriū fundauit

iii.
 berenga
 ri. a. xi

primus
 Otto. a.
 nis. xij

in flandria trusit. z mī eius dē scū me
 ritis ab infēlis liberatur.

Iste berengarius magna tiras. mī
 depremebat italiaz. quare dñs pa
 pa z alij romani vocauerūt ottonē
 vt liberaret eos. qz z factum est. Et
 capto p vi berengario. bis exulauit
 eū. z relicta Lotharij sibi vxore ac
 cepit. quam tyrannus incarceratione

velut alter karolus ecclesie dei defensor sollicitus z promo
 tor singularis. ob quod meruit dignitatem imperialem.
 Multos infideles conuertit. Benedictum papam inua
 sozem ecclesie duxit secum ad saxoniam. ibiqz moritur i ex
 ilio. Omnibus tandem pacatis obiit plenus bonis ope
 ribz diuitijs et glia ditissimus. et ple digna. sepultus mag
 deburg in ecclesia sancti mauricii. quā p̄ciose fundauit.

VI. QLXIII.

VI. QLXXII.

vii.
 Leo an
 i. m. iij

iobes. xi
 ij. a. vij
 m. xi. d.

bndict
 vi. ano
 i. m. vi.

bon^o vl
 don^o a.
 i. m. vi.

Bōifa.
 vij m. vi
 dieb. x.

○○○○QLXIII.

○○○○QLXXIII.

Iste leo cōmuni voto eligē
 deposito iohāne. hic statuit
 vt null^o pp fieret sine cōsen
 su impatoris ppter maliciā
 romanorū qui suos irru
 debāt. Hic oēs domos
 sacras ecclesie a Justiniano
 z karolo alijs. ottoni cōces
 sit z suis successoribz. vt ita
 liā ab inuasoribz defederet

Iste iohānes
 graue inuidiā
 passus fuit a
 roanis capr^o
 et erul factus
 Sed otto durissime hanc ptulit nobili
 bus occisis. z quibusdā in exiliū missis
 Nota qz hic occidunt sicut in primitiua
 ecclesia. sed nō fiunt martyres vlti. par
 pena sed dispar causa.

Iste bndict^o capr^o fuit. z
 i castro xi āgeli strāgla
 tus. et iste bon^o q alio no
 mine don^o parum sed it
 mine don^o parum sed it

Iste bonifaci^o p rōa
 xos strāgulato bndcō
 in papā eligē. z dep^o
 data ecclia fugit i cō
 stantinopoli post reuer
 sus iohāni diacō car
 dinali oculos eruit. z
 ipse deinde subito ex
 tinctus est.

Sanctus O dō ep̄s cātuariē. z sanctus bruno
 Colonien. transferunt corpora sanctorum. Eli
 sy. Patrocli Priuati. Gregorij cuz baculo sancti
 Petri de roma ad coloniam.
 Oualdus reuerendus vingoziē ep̄scop^o post
 eboraci archiep̄scopus Ramasie monasterium
 fundauit.

Ecclia magdeburgen. glōse extruitur z do
 tatur per ottonē primū. Et archiep̄scop^o
 eius sit primas almanie. Et nota qz tēpore
 ottonis tertij fuit in ea quidam archiep̄scopus
 noie Udo. q per beatam virginē promor^o
 fuit. sed p ppter malā vitā horribiliter dā
 nat^o ē. vñ cella de ludo. qz satis lusi vdo.

25 ij

Sexta etas Christus

Ungaria incipit hoc tempore ad fidem conuerti. ubi primo predicauit uir dei adalbertus epus
pragen. Adalbertus claruit uir sanctus natione bobemus. et p^m epus pragensis. reuclate deo
panonia uenies sc^m stephanu. regē ungarū cū m^{lt} baptisauit. deinde bolonos i fide cōfirma
uit. tādē pruthēis in inferiori almasie regōe pē mare cōmorātibz p^dicās. ibi martyrio coronat⁹ ē
Stephanus p^m rex ungarie christianus uir sanctus fuit. et sūt grā magnā in pplo barba
ro. et idolatrie cultui hucusqz dedito. **A**nnona pluuit de celo. et pisciculi parui in albonia.

Karolina stirps enicitur de regno francie et comes
parisiensis arripuit regnum circa hec tempora.

Imperatores

.ij.
Otto
ānis. ix

Iste otto fuit filius ottonis pmi per oia fidelis et strennu
us defensor ecclie. pla bella cōtra infideles hūit. sz i ultimo.

penē totū exercitiū amisi in calabria. Ipse ra
mē dum tota mente sanctū petrum inuoca
ser mirabiliter liberatus fuit. Ipse habuit fi
liā imperatoris Constantinopolitani de sã
guine romanoꝝ in vxore. et fuit cozonar
a benedicto septimo. Moritur rome in ec
clesia sancti petri honorifice sepultus.

omnia imperij et nomine dignus iuxta patris
nam probitatem. Fidelissimus ecclesie fuit. m^{lt}
ta bella prospere gessit. deo et sanctis devotus
extitit. reliquijs sanctorum maximam reuerentiam
exhibuit &c. Tandem post multos labores ro-
me vitam finiuit.

Anno mundi

VI^{ty}.αLXXIII.

VI^{ty}.αΧαIII

Фаре.

viñ. be
nedi. ā.
E. m. vi.

·xiiij.
Johes
·m.iiij.

.xv.
Johes
m.iiij.

xvi. 30
han.ā.
x.m.x.d

वि.सं.

v. Bre/
goni⁹.ā.
ū.m.vi

bānes
men.vi

Anno christi.

ἸΑΑΑΑΛXXIII.

ῥααααχαπ.

Iste benedictus
coronauit ortho
nē. ij. et fecit capi
plures romano/
rum cōgregauit
etiam cōcilium re
menſe cōtra regē
frācie vbi gilber
tus nigromanti
cus depōſit. ⁊ ru
dolſus reſtituit
in gradū pſtinu

Hoz p^m in castro san
cti ageh fame afflic^t per
su. mēses defecit ⁊ mori
tur. ⁊ alter paz fugiuit
Iste iohannes
fuit in armis e
rud^{us} ⁊ ples li
bros coposuit.
Dunc crescit^{us}
p^ricius intantū afflic^t q^{uod} v^{er}bē exuerit. ⁊
p impatore nūcios mitteret. q^{uod} audietes
romani ipm renocāt. ⁊ vsq^{ue} ad terrā pro
strati veniā petūt. Jā enī aliquotānis q^{uod}
p^rti fuerūt ludū almāoz. Vilis cōdōr^{is} ho
minū. solle obedire: nisi cū nō pōt resistē
re. Tandē pace facta rome mortuus est

Iste Gregorius factus fuit papa ad instantiam impatoris ottonis tertij. vir venerabilis et ipius ottonis consanguineus. Discretus fuerat aetate brunneus. cum papa sedisset. et iam impator ab orbere cessisset placentinus intrudit a crescentio consule propter pecuniam et iohes. viij. vocat. et factus est scisma diebus paucis. Nam impator reuersus crescentium cepit. et capite truncavit iohannem ante anapapa ex oculari. et ceteris membris mutila

ri fecit nihil ei in uatibus ducatus suis. Quia enim fecit quod non debuit, passus est quod meruit. Et nota quod iste Gregorius cum otone predicto ordinauit electores imperij in almania, qui deinceps permanserunt usque nunc, nec potuerunt franci aut alij infringere. **C**omitatus sabaudie

in clarissimus oritur ex nobilissima duci saxonie sanguine qui etiam hoc tempore imperium tenebant. Ubi primū beroldus vir in armis strenuus, multis tyrānis expulsis dominare cepit

Folium LXXI.

Electores imperij post ottonē tertium instituti fuerunt. nō ppter aliquā culpā saxonū. sed ad p̄ca-
uendū pericula futurā. Hi sunt septem principes in almania potentissimi. Primi tres sp̄iales
scz archiep̄i Maguntinū. Treueren. Colonien. Et tres seculares. scz Palatinus q̄ est comes
reni. Marchio brandeburgen. dux saxonū. Rex bohemoz est mediator rē. Unū habent p̄sus in
speculo vincen. Maguntinensis. Treueris. colonien. Alii qdā dicūt hac occasiōe ad
la mltas pēnas amisit. et i fine tot

Quilibet imperij sit cancellarius horum
Et palatinus dapifer. dux portator ensis.
Marchio p̄positus camer. p̄sca na bohem. Hi statuūt dñm cūctis p̄sca sūmūz
primus
henricus
annis. xx

Billa virgo prudentissima soror henrici imperatoris. post nupsit sc̄to stephano re
gi vngarie. et multum iuuat ad plenam conuersationem vngarie.

Heribertus archiep̄s coloniē. vir sanctus clarus habetur. Iste henricus vir iustus fu
it dux banarie et concorditer electus ppter legalem et sanctā famā quā habuit. Hūit sorore eque
virtuosā quā sc̄to stephano regē vngaroz dedit. et totā vngariā ad plenā fidē pducit. Uxor eius
fuit sc̄ta kunegundis. cū q̄ in virginitate pmanēs celebrē vitā duxit. Plura bella tā in almania
q̄ in italia p̄ rebelis iuste et p̄spe cōfecit. eccl̄ias q̄ plurimas et monasteria fundauit. et magnifice
dotauit. Tandē brō fine q̄euit. sepultus in eccl̄ia bambergē. quā fundauit. et cathedrale fecit
fieri. miraculis choruscans. In vita sancti Laurentij exemplum ponitur de ipso et vxore.

VI. CCLIII.

ii.
Siluest.
ster. an.

Ballicus
iiij. m. i. d. viij.

xvij
Johes
m. v. d.

xxvi.

xix.
Johes
anis. v

Romanus.

MIII.

Iste siluester factus est papa auxilio diaboli cui oma
gium fecit. ut cuncta ei ad votum succederent. dictus fuit
gilbertus. et grām regis francie inimicus sibi procurauit
vnde factus est archiep̄scopus remensis. tamē electus
statim fuit per concilium iubente b̄ndictō septimo. Dein
de gratiam imperatoris acquisiuit. et fit ep̄scopus ratiēne. post papa. sed finem solitum cito ha
buit. v̄puta qui sp̄en suam fallacibus demonibus commisit. Speratur tamen de eius salua
tione propter certa iudicia sepulchri ipsius et penitentiam quam in fine fecit grauissimā mē
bris abscessis et auibz datis.

Isti duo iohānes post se mutuo
federunt. et primus parum p̄fuit
alter annis quinqz. sepulti apud
sanctum Petrum.

Adelboldus ep̄scopus traiectensis hoc tempore clarus habetur
Fulbertus ep̄scopus carnotensis similiter.

Elphegus ep̄scopus cantuariensis qui post martyrisatur a danis.
Ddilo vir sanctus elyniace. successor sancti Dauid. Hic diem animarum instituit post fes
tum omniū sanctorū tpe Johannis. xvij. quod postea per totam eccl̄iā approbatum est.

Federicus abbas eduen. vir clarus habetur.

Berhardus ep̄s cameracen. martyrisatur ab vngaris ligat⁹ sup bigā de mōte currit
Berigerus abbas lobien. Et albo abbas floziacen. et plures ali.

Translatio gloriosa sanctorū martyrum Londoaldi
Adriani Amancij facta fuit gaudui hoc tempore.

D 3

Sexta etas Christus

Ierusalem iterū capitur a saracenīs permittente deo. et gl'iosum sepulchrū dñi ab infidelibus possideretur. Et iudei multis in locis metuentes baptisantur.

Luna in sanguinē versa apparuit. et terrē motus magnus. faccula ardēns et fulgur instar turris cecidit cū maximo splendore. Sequitur fames valida. In lothringia fonticulus aq̄ in sanguinē versus est. et multa signa circa hec tēp'a cōtigerūt. Mortalitas fuit maxima penē totum orbem: vt septientū redio adhuc viui spū trahentes obruent cū mortuis. Siccitas magna et ardor sequitur.

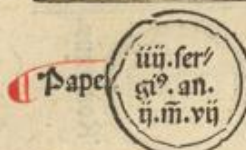
Symeon vir sanctus syracensis monachus claret treuer. Snoto epus Leodiensis spiritus apic et scientie claruit.

Imperatores.

Exhoritantes qdā fuerūt circa hec tempora q̄ p totū annū saltabāt ppter petm insolentie. qz in vigilia natiuitatis xpi in cimiterio qdam chorifando impediēbant quondā sacerdotē in pma missa: quā deuote faciebat. s3 qz nolebāt cessare: maledixit eos cū imprecatōe dicens Utinā sic p annū saltaret. Et factū ē. fuerunt tandem a brō berebbero absoluti. et quidā eoz valde penituerunt. ita vt sancti effecti fuerūt. et miracul' claruerūt. Scdm qdam origi in villa saxonie in ecclesia sancti magni. et filia sacerdotis cuiusdā auulsis brachijs saltauit. Fuit at numero. x. iij. gruz tres seie erāt oēs breuiter obierūt. **S**ancta kungundis vxor henrici impatoris et pgo ppetua claret parib' bonis. postea monasteriū ingressa. obiit miraculis choruscans. Henricus rex vngarie virgo cū sponsa sua obiit miraculis choruscans. fuitqz fili' sancti stephani regis.

VI. CCCXIII. Anno mundi

VI. CCCXIII.

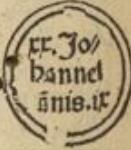

Zusculanus

xi. dieb. xxi.

Romanus

CCCXIII. Anno christi.

CCCXIII.

Iste sergius fuit scē vices et exemplar cōuersa tōis. sepult' i eccl'a. s. petri

Iste benedictus habuit scisma maximū. quia eiectus fuit: qdā aliter subrogatus. Dunc post mortē vidit.

Iste Johannes habuit bellum cum romanis.

et qz nilomin' speraret de misericordia dei. et nihil sibi prodesset qd pro se factum esset. qz de rapinis fuit. misitqz eū ad iohannē papam. vt de tali theca sūmā pecunie acciperet. et paup' b daret. quod ipse fideliter implens episcopatu' cessit. et timore percussus sibi prouidens in futurum monasterium intrauit.

Scisma. xij. ecclesie fuit inter benedictum octauum et quendā alium intrusum. sed post benedictus obtinuit. eiectio iterum intruso

Robertus rex francie composuit sequētis am. Scilicet p'p' as. no. rē. et rñsoria. D iuda et hierlm et c. Cornelius centurio rē. cū notis et alla. Eripe me rē. Ipse fuit vir misericordiarum.

Rogerus episcopus beluacensis. tot' inclitus claret.

Durād' eps leodiē. obscuro genere nat' **A**lbertus sanctus episcopus mercū.

Albanus doctor insignis et deuot' maximusqz astronom' claret. Nic innenit errorem paruū in calculatione ptolomei quo ad mediū motū lune vicz q in. ij. clt. annis lunaribus deficit vna dies. et in quibusdam alijs filr. Excusat autē tantū virum q hoc nō prouenerit ei ob defectum ingenij. sed ob penuraz temporis. maxime quo ad motū octane sperere. ad quem longum tempus requiritur. Eius theorica et cōpot' sunt optima. **A**lbertus abbas gemelatenis.

Folium LXXII.

Tempus effeminatū incepit circa annos dñi. M. in q̄ fides xp̄iana valde cepit deficere et declinare a p̄stina virilitate. vt patet in p̄phetia sciē hildegardis. Et in mltis regionibz xp̄ianitatis. nec sacra nec ecclesiastici ritus seruabant. augurijs et maleficijs intendentes. et erat sacerdos sicut p̄pls. S; mificos dñs cōtra hec mala itē p̄les ap̄licos viros suscitauit. q̄ hāc ariditate bonis exēplis et p̄dicatōibz irrigaret dñō coopante et sermonē cōfirmate seq̄ntibz signis. et mlti ordies maxio feruore succreuerūt. vt piculesū tps illustraret de q̄bz p̄ cōseq̄nter fit mētio. Et qz iā sepe hñdī rēformatōes facte fuerūt p̄ter sp̄e. et seq̄ntibz future sūt. iō fatuū ē de terminare q̄ atēps tūc vltūcueniet p̄pter maliciā t̄pis qd pleriqz attētauerūt q̄s

i. Con-
radus
an. xx.

oēs sefellisua op̄inio euāgelica derisit sanxio. et ipsa t̄pis reprobaui expientia
Horum errorum immensū et numerus.

Iste Conradus fuit dux de frāconia q̄ ē ps almanie. Dic mltas leges edidit et pacē districtissime truarē sub pena capis iustia. s; comes lu pold⁹ accusat⁹ de terra sua fugit. cupiēs magis rusticane viuere q̄ so- lenititer mori. cū fili⁹ mirabilr ad imperiū puenit nutu diuino cō tra voluntatem conradi. accepta filia eius in vxorem.

Egelmoius archiepiscopus cantuariensis misit brachium sancti Augustini in anglia. Eius epistolare habetur.

Gyilhelm⁹ dimonēsis
Richard⁹ virdunē
Popo stabulensis.
Helyas coloniēsis.
Ostertus leodicēsis.
Stephan⁹ leodunen.
Dioēs abbates vene-
rabilis hec t̄p̄a floruerūt

VI. CCCCXIII.

ix. Bñ-
dictus
an. xij.

Tusculanus

iq. Sil-
vester
d. xxi.

vi. Gre-
gori⁹. a.
ij. m. vi.

Almanns

ij. Cle-
mens. m.
ix. d. vij

CCCCXIII.

Iste Bñdictus fuit nepos bene- dicti octauit⁹ lubricus. et adeo damnatus apparuit cuidā i spe cie mōstrgosa et horribili. caput et cauda erāt asinina. reliquū cor- pus sicut v̄sus et alr. Noli expa- nescere. scio me hoīem fuisse si- cut tu es. sed sic me represento si- cut olim existens infelix papa bestialiter vixi. Tpe eius scisma scādaloſū nimis fuit. qz ipe iect⁹ erat. et itē restituit⁹ et itē eieci⁹

Iste silvester electus fuit expul- so bñdicto. s; ecōtra eiecit⁹ bene- dict⁹ restituit⁹. q̄ itē eieci⁹ gre- gori⁹ substituit⁹. Qui cū esset ru- dis l̄raz. alrēz papā ad eccliaſti- ca officia exequēda secū cōsecrari fecit. Qd cū mltis nō place- ret tertius superinducit⁹. qui solus vices duoz adimpleret dimicantibz inter se. henricus supueniens omnes deposuit et clementē secundū substituit⁹. a q̄ statim se coronari fecit. pmittentibz romanis sine ipi⁹ cōsensu se nunqz papā electu- rōs. et sic qnqz cedētibz sece⁹ instituit⁹. Vēz de isto gregorio guilber⁹ dī q̄ fuit vir sc̄tū. et cōtra henricū bellū bñit. et ra- pro res sc̄i petri exiit. et cum magno miraculo sit sepult⁹.

Iste clemēs dicit⁹ fuit an- sindeger⁹ bāgerēsis ep̄s q̄ fact⁹ fuit papa p̄ impato- rē p̄pter vnionē recupan- dā. vt iā dictū est supra.

Scisma. xiiij. ecclie fuit scādaloſum et cōfusione plenū fuit inter benedictū. ix. et alios. v̄ p̄tz infra. Lā fuit mala vita benedicti aut iniquus introitus. Dic uocat p̄tolomeus q̄ fast⁹ sūmoz rū pontificū habuit semp malū exitum. et fuit occasio. et est causa multoz scismatū. notabile ē Fulbertus carnotē. ep̄s in infirmitate visitat⁹ a brā p̄gine et de ei⁹ lacte sc̄tissimo recreat⁹. Deila auguriatix in anglia fuit. quam demon de ecclesia extraxit horribiliter.

Sexta etas Christus

Corpus gigantis rome inuenitur in mēse magnitudinis incorruptū cū lucerna q̄ nō poterat flari cingui. Statua marmorea erat in apulia. cui⁹ caput ostendit. thesaurū subtiliter.

Monstrum due mulieres in gallia omnia membra singula vsq; ad umbilicum et diuisim operabantur. vna mortua. alia supuicit. triennio mortuam portans.

Palumbus presbyter rome fuit nigromanticus. cōtra quē diabolus orauit et obiit. Sanctus Leobaldus vir notabilis de francia reclusus heremita b̄ tempore claruit.

Karolus meritorū regis fuit martirisat a mamera. Edmūd⁹ rex vir itūg. a danis martyrisat⁹ est.

impatores

.ij.
Henri
ā. xvij

Iste henricus fuit gener conradi. in silua nat⁹. et bis ad occidentū tradit⁹. s; tñ deo ptegente il

lesus euasit adhuc puer. Lū at impator eēt effect⁹ in loco natiuit⁹ sue nobile mōasteriū edifi-
cauit. qd vsq; hodie vsania notatū est. Uide pulchrā histo. in cro. martini ⁊ vincentij. Dic oēs
ioculatores a curia sua remouit. ⁊ q̄ his dari cōsueuerāt paupib; erogauit. Dic victorios⁹ fuit
et italia intrās Pandulphū cāpanie principē cepit. Abbatē fuldē. sedauit. q̄ tūc potentissim⁹
fuit. bochoniensib; atq; exercitu eiusdē impatoris se mutuo interficientib; in ecclia magunt.
in die sancto penibecostes. diabolo in aere vociferāte et cantante. Tūc diē bellicosū fecisti quē
etiā increpauit. Bardo vir sanctus archiepus Maguntinē. clar. et.

VI. 00XLIII. Anno mundi.

VI. 00LIII.

Pape

.ij. Da/
mas⁹. s.
xxij.

it. Leo
ā. m. ij
dic. v.

Almanus.

.ij. Vi/
ctor. ā. ij
m. ij.

Almanus.

0XLIII. Anno christi.

0LIII.

Iste damasus fuit inuasor ecclesie subito defunctus est et statim romani perierūt sibi dari pontificē sed nō tentō
nicū siue almanū. ad hoc em nō poterāt inclinari ex ma-
la consuetudine indurati. Tūc istū leonē virum sanctus
ad hoc inclinauit vt papatū acciperet. s; postea de hoc fecit
consciā ⁊ resignauit. ⁊ denuo est electus. Dic tpm in spē
leprosi nocte in lecto suo collocis: mane ipm nō inuenit
Tandem post landabilem vitā sancta morte potitus mi-
raculis claret. Ipse multa scripsit et fecit. Erat antea eps
tulē. et audiuit angelos dicentes. Ego cogito cogitatio-
nes pacis et nō afflictionis dicit dominus.

Iste Victor vir bonus ⁊ venera-
bil timore impietati factus ē papa. sic
em disposita fuit aplica sedes b̄ tpe
q̄ sancti viri duplici timore se sub-
traherēt. s; diuino et hūano. q; tā
o officio se idōgnos arbitrabant
et terānidē romanorū quodidie sup-
stinere teduit. S; cōpellēte impa-
tore q̄ dā nibilomin⁹ acceſſerant si-
militer duplici timore. timebāt em
deū offendere sic vocati. etiā offen-
sam pncipis. Iste idē victor mltos

semoniacos deposuit in cōcilio florentino et etiam fornicarios De plalitate bñficioz q̄ circa
hec tpa nimis inualuisse vident. et deinceps cōtinuata. multūq; dolenda ambitōne platorum
et symoniaca labe. q̄ plurima scripta sanctorū patrum habentur detestantia abusiones istas.
Et nota q̄ facile inuenti sunt pauperes clerici et doctores qui pluralitatem bñficioz. et poma-
pā ecclesiasticorū reprehēderūt. donec offerret se occasio participandi. qua excepta cōiter aua-
ricia excecavit eos. Feri de qdā mgro magne lſature q̄ valde fortiter disputauit cōtra diu-

Folium LXXII.

Et clus magnus annorū finit hoc tpe. s. anno dñi. D. lxxij. cōtinēs annos. dccc. q̄ ad rōem om
nem pascalis compēti utilis est. 7 ab euo in euū in semetipm sine errore renouitur. 7 sequenti
anno cicl' magnus q̄noz. dccc. a natiuitate domini exactus incepit. in cuius fine erit labor
et dolor. ut quidam dicunt terminabitur anno domini. D. dccc.

Edwardus vir sanctus rex anglie claret spiritu prophetie. nec repperi plures aliq̄s reges in
aliquo regno ita iustos et sanctos q̄ in anglia.

Mathildis comitissa triumphatrix inclita normannos expugnat. et impatore debellat pro
ecclesia gloriose laborauit. 7 tandem totū suū patrimonium super altare sancti petri obtulit

Berengarius epus turonensis erronee dogmatizauit de sacramento altaris. 7 post informa
tus retractauit. et sancte uite fuit. s. discipulos cōuētere nequiuit. Et sequit̄ heresis magna
q̄ satis afflicta ecclesiam longo tpe. Ipse negat verū corpus et sanguinē christi esse in sacramē
to. sed figura nū. Vide de con. di. ij. Ego berengari' rē.

Elburga virgo sancta filia Edwardi regis

Edgitha edgari regis filia virgo sancta claret.

Mathildis virgo sancta et abbatissa fuit.

Lanfrancus episcopus cantuarien. magister ancelmi

scripsit librum p modum dialogi de sacramento et alia.

Petrus damianus doctor granissim
me autoritat' 7 religios' valde claret

Ancelmus vir sc̄tis eps cātuarien.

doctor excellēs et brē p̄gini deuot'.

Adrianus cronographus 7 monas

chus fuldensis vir clarissim' habet.

VI. CCLXIII.

Almanus ex lothoringia.

.xxvij.

Burgundus.

.vi. dieb. xxvi.

CLXIII.

Iste Stephanus parū superuixit. et
seq̄ns bñdict' cū p vīm papatum
rapuisset. 7. ix. mēibz sedisset.

Iste Nicolaus conciliū celebrauit contra Ber
gariū q̄ errore deceptus contra fidem dogmatizauit. s.
plene correptus reuocauit. ut patet de con. di. ij. Ego ber
engarius. In eodem concilio factum est decretum de ele
ctione pape. In nomine domini. di. xxxij.

Cias p̄latoz et festū corz quasi omnino sic viuere nō liceret rē. Hec cū nūciata dño pape
fuissent: plausibiliter respondit. Demus ei bonam preposituram. et hec et illa beneficia. et bene
pacatus erit. Factum est ita. Et ecce protinus sententiam mutauit dicens. Nūq̄ intellexi ma
teriam hanc preter modo. Quippe qui de inope diues: de contemptibili repente gloriosus ap
paruerat. Hos bñs hieronym' velut pestes quas dā contagiosas vitandos pronunciat. Dis
pic quidē notabile verbū. Qui habet vñū beneficium cōpetens: et eo legitime vitur: recto cal
le ad patriam tendit. qui vñū sup̄ addit. vno oculo conscientie priuatur. Qui aliqd̄ adhuc pl
acceptat: etiā altero lumine priuatus totaliter excecatur. et deiceps q̄ poterit coaceruat. Hāc ma
ledictionem insatiabilis auaricie olim p̄signabat iheroboā rex israel. q̄ licet diuinit' ad regnū
puenerat statim tñ a cultu dei recessit. Fecitq̄ duos vitulos aureos ne populus israel ad tem
plū dñi ascenderet. Factū aut̄ est h̄ verbū in p̄c̄m: ita ut oēs seq̄ntes reges hūc cultum sacrile
gū obseruarent in destructōe regni. Ita de ecclesiastico statu timendū esse viri sancti cōiter as
seuerant. 7 iā in plibz mūdi p̄tibz cōpletū cernim'. Clerici q̄ nihil possidere deberēt p̄ter ratioa
bilem cōpetentiā. neq̄ de se temporalibus intromittere. omnia possidere. oīa volunt gubē.

Sexta etas Christi

Gotfridus de bulion dux lothoringie victor gloriatus pro ecclesia velut alter Karolus vndique dimicat. tandem hierusalem cepit facit ibi rex. Dabitur fratre eque victoriosum balduinum nomine qui ei in regno successit. et erat totus inclitus. miraculosa bella gessit.

Finitur successio regum anglie. Et wilhelmus dux normannorum interfecto araldo regnat pro eo. de quo fit mentio in historia conceptionis beate Marie.

Parisius horribile factum contigit de quodam magistro magni nominis. qui ter exclamando dixit se damnatum. quia propter multi solennes viri seculo abrenunciaverunt. et diuersas religiones instituentes celebre nomen posteris reliquerunt et exemplum.

Imperatores.

Dures infinite conueniunt quedam potenter circumvallantes quodam conuiuio. et non poterant abigi donec deuorassent eum. Idem cuidam principi polonie contigit. Virum valde

Syracusana ciuitas magnum terremotum sustinuit. et maior ecclesia cecidit dnica die oibz oppressis exceptis quattuor miraculose.

Ursarius presul sanctus ecclesiam sancti petri fundauit. ipsq ibi reuelante in flandria.

Daurillius episcopus rothomagensis.

Scisma. xv. ecclesie fuit inter alexandrum et co-
dulum episcopum parmensem. sed alexander obtinuit licet imperator contradiceret iudicio concilij. et maior pars fuit secum. Diu stetit.

Anno mundi

VI. M. CCLXXIII.

Pape

Mediolanensi.

ij. alexander. a. xi. m. vi. d.

.xxv.

Anno christi

M. CCLXXIII.

Iste alexander fuit vir sanctus. et statuit ut nullus missam audiat presbyteri quem scit habere concubinam sub pena excommunicationis. ut patet. xxxij. di. Preter hoc. Et habuit scisma cum quodam codulo. sed postea se purganit in mantua coras concilio de symonia. et codulus tanquam symoniacus et inuasor repudiatur.

Suare. Idcirco ut beatus bernhardus dicit. quod ordine nullum seruat. illuc properant. ubi semper pueris horror inhabitat. Olim pharisei contra auaricia disputante dominum deridebant. et insanum iudicabant. sed nunc dominus subsannat eos. Laueas lector qui multa occupas beneficia ne idem facias. neque eadem patiaris. Deus non irridetur sed que seminauerit homo. hec et metet. Noli sequi consuetudinem periculosam. noli te per papam dispensationem excusare. Ad oculum vides quod vituli aurei adorantur. sed ceteri mactantur. Sed que necessitas que reuerentia est in hoc deo exhibita. quod de numero ministrorum eius prope modum medietas est rescata. Si enim cuilibet beneficio promitteretur dari suus possessor. numerus seruorum dei esset duplex. qui modo est simplex. Sequere consilium eorum quod deo iam in celestibus coniuncti sunt. ne cum vitulis aureis eterno igni coheris. Quid prodest ultra prohibitos beneficiorum titulos coadunare. quando etiam simplices coiter videmus in frugali honestate amplius abundare.

Ordo gradimorum. inchoat hunc tempore sancti viri stephani nobilis auernorum stipite progeniti.

Ordo canonicus cepit florere in beluacensi ecclesia quod primo ab apostolis. postea a beato Augustino regulariter institutus sub magistro yuone proposito post cornoteum. episcopo

Folium LXXIII

Solita pericula cōtigērūt circa hec tpa. scz inundatio aquarū nimia cū dāno immenso. Aues domesticę siluaticę fiuēs pestilentie maxime. Et plures sacri igni cōsumpti sūt exesis carnibz. z membris instar carbonū. Terremōtus in anglia. vt edificia eminus resiliērēt. z furor ventoz q. dc. domos laudonie cōfregit. Fames et ictus fulgurū vltra modū zc. Et fons sanguinis. xv. diebus emanauit. Et diabol⁹ palā locutus est omnibz in pago quodam visibilibz apparendo. **Translatio sancti Nicolai** de mirrea ad barrēses. z corpus sancti Clementis pūmi epī mensis inuentū est meris. qūgn episcopi ibi ordinauerūt. et. x. peregrini occisi sūt hierusalem per arabes.

Arnulphus abbas sanctus. post archiepiscopus lugdunū. ordinem regularis vite instituit. Lono ep̄s Treuerorū. cui⁹ p̄e multa corpora martyrū inueniunt. q̄s olim rictionarius occidit. **Hugo** vir sanctissime et castissime vite claruit. ep̄s gratiopolitan⁹. q̄ in lūz. annis nullius femine faciem vidit. vna paupculz excepta. quis quotidie pluribz cōciliū et auxiliū dederit. cōfessiones etiā recipiendo. Hic sancti cartusiani p̄positi p̄cipuus cooperatoz fuit. et postea etiāz habitam a sancto Brunone sumpsit. insignegz exemplum prebuit.

Scisma. xvi. fuit inter Gregoriū septimū et archiep̄um rauenneñ. Causa fuit tyrannidis imperatoris. et dissensio quorundam ep̄oz. Maius fuit omnibus ante habitis. et durauit vsq. ad vrbānum secundum.

VI. CCLXXXIII.

Cluniacen.

m. i. d. iij.

DLXXXIII.

Iste Gregorius fuit vir sanctus et multas psecutiones pro iusticia perpeffus est. Hic antea dicebatur Hildebrandus p̄ior cluniacen. et fuit legatus in gallia. et dure processit contra symoniacos. Quendam etiā ep̄um miraculose vicit de simonia. qz nō potuit cōradicere spūi s̄cto. Factus papa sinodū celebrauit. in qua contra eos simili zelo processit. et cōtra p̄sbyteros vrozatos amonendo eos a diuino officio. **Fuerunt enim** tempora satis arida. Et quia iusticie rigorē n̄sus est tenere solito modo contra eum multi insurrexerunt. et p̄mo cinthius p̄fecti filius eum cepit cum primā missam in nocte natiuitatis celebraret. et in turri sua ponit. sed romani turrim destruunt. et papam liberant. et cinthium extra urbem eiciunt. Deinde impatore excoicauit ppter discidium. qui post veniens ad ip̄m. z plūbus diebus nudis pedibz super glaciem stās. vix absolutōem impetravit. Sed imperatoz nō p̄seuerauit i hūi obediētia quā cepit q̄mo i wormacia cū p̄fē cōciliū celebrādo aliū loco.

Dido cartusienſium sanctissimus incepit hoc tempore per Brunonem virū sanctum. natōne almanum de Colonia. Agrippina magistrum in theologia. cum sex alijs venerabilibz viris i diocesi gratianopolitanen. Hic ordo teste beato bernhardo inter omnes ecclesiasticos ordies p̄matum tenet. nō ratione temporis. s̄ rigorositatis. Unde ip̄e vocat eum speciosissimam colūnam ecclesie. Verum quia propter nimiam abſtinentiam paucis portabilis erat. et ne diu paruus maneret postea ab ecclesia moderatus fuit. nec vnq̄a sancto proposito cecidit singularis ter a spiritu sancto p̄seruatus vsq. bodie.

Sexta etas Christus

Terra sancta hoc tpe ex magna pte recuperata est. et hierusalē et sepulchrū dñi gl'iosū cū antiochia et alijs ciuitatibz mltis de manibz saracenoz. Credūt trāsfretasse vltra. cc. xpianozum. Quāt' aut' zelus fuerit in oī p'p'o ad h' op' p'ficiendū. et quō ex oī statu senes et iuuenes. diuites et paupes cōfluerēt nemine pellēte. vir alijs sine lachrymis aut dicere vel audire posset. Pas sagiū istud fuit brē p'ginis Marie q' mirabiliter ducit et protegit p'pugnatores suos sicut ostē sū fuit in visioe. Principes fuerūt plures. i. godefredus de b'ulion. q' etiam leonem interfecit. et fratres ei' eustachius et balduinus. boenlandus dux apulie. Hugo frater regis frācie. et plures aliq. qui pro fide se discrimini dantes et gl'iose vicerunt.

Impatores.

iij. Hen
ric. an.
xlvij.

et nomen eternū sibi acq'sierūt. in omnibz magnifice a dño delectati. Vñ de h'istoriam in speculo Vincentij.

Iste henric' videtur fuisse homo multū inquietus et satis astringit virū sanctū gregozium. vii. papā. et p'mo quidā veniā petēs absolutōem meruit. s'z nō p'seruant. quoniam de nouo quēdā antipapā cōtra eū tāq' idolū erexit. et iterū eū Gregori' excoicauit. et electores imperij dūces sa ronie p' ipso elegerūt. quē henric' cruento bello supauit. et tūc romā veniēs eū antipapā suo gre goriū et cardinales p'sequitur. s'z statim robertus rex apulie eū fugauit. et papā cū cardinalibz liberauit. Fuit nīhil omin' vir elemosynis dedit' et sexagesies et bis acie collata dimicauit. tā dem miserabili morte vitā finiuit in carcere a proprio filio detentus. Sicut fecit factū est ei.

Anno mundi

VI. m. ccc. xliij.

Pipe

iij. Vi.
ctor. a. i.
m. iij. d.

Abbas cassiū.

iiij.

ij. Ur
ban. a.
m. iij.

Eluniacē.

iiij.

Anno christi

m. ccc. xliij.

Iste victor per somniū vidit deū sue dignatōi in solitudine carthusie habitaculū construētem. et dicitur q' spū ritu p'phetie pollebat fuit extinc' p venenum in calice missum.

Iste vrbanus antea dictus est odo. et fuit monachus eluniacē. multum laborauit in ecclesia dei. regem francie excommunicauit propter adulterium. Conciliū primo celebrauit apud clarū montem. in quo statuit horas beate marie dici quotidie. et in sabbato solenniter officij fieri. Dicit q' b' beata virgo sibi in carth'ica reuelauit. Aliud conciliū turonis celebrauit pro recuperāda terra sancta. et puocauit populū occidentalē ad transfretādum q' tunc in lancea dñi triumphauit. Hic habuit magistrum bruno nē pedagogū q' fuit prior cartusie quem etiā latere suo sociauit in papatum. et multum profectum in ecclesia fecerunt.

Odo cisterciē. incepit per robertum abbatem et albericum successorē eius. et videtur quasi secundarij reformatores ordinis sancti benedicti cuius regulā habent. et multas curiositates et abusiones abdicarunt. et simpliciter scōm sanctā simplicem regulā viuere ceperūt. et mirabiliter in breui tpe creuerūt in omnibz. habuit viros sanctissimos et plures numero.

Sui eligi fecit ab episcopis. et sit scisma longo tēpore. Insuper adhuc in castro sancti angeli ab imperatore videlicet henrico tercio cum cardinalibz incarceratur. sed per regentem apulie liberatur. Tandem in apulia moritur miraculis choruscans.

Solum. LXXV

Soles duo apparuerunt. terremotus magnus fuit. stella per diem fulguravit. In italia pluit sanguis. In antiochia terra absorbitur plura edificia. et porcellus nascitur cum capite humano. Pullus nascitur quadrupes. Et mulier quedam Enica fuit monstrum: ante sicut homo: retro facies canis. et cetera membra. Lancea domini reperta est in antiochia a quodam rustico. cui beatus andreas apparuit et locum ostendit. et quidam percurrendo ignem. cum ea totum exercitum lenificauit: eo quod in hunc lederetur. sicut dominus sibi apparens mandauerat.

Deilmandus episcopus laudunensis clarus habetur

iii.
Henri
a. xv.

Lothum ciuitas hispanie nobilissima tollit hoc tpe de manibus saracenorum per adelfonsum regem. octauo anno obsessionis.

Iste henricus satis excessiuus fuit in quibusdam. et primo erga patrem suum quem cepit et in carcere eum mori fecit. Etiam contra pontifices romanos eo quod deberet resignare inuestituram episcoporum et abbatum. et nollet sicut nec pater eius. Tandem ad cor rediens obediuit. et multa damna ecclesiarum illata fideliter restituit. Moritur tandem sine prole iusto dei iudicio. quod patrem suum debonestauit. Quod valde sepe contigit alijs similibus. Sepultus est in ecclesia spirensi prope rhenum cum alijs regibus. in cuius epitaphio versus iste fuit inscriptus. Filius hic. pater hic. auus hic. proauus tacet istic.

v. m. cccc. iii.

Tasc
ii.
Pascal
a. xvij.
m. v. d.
vii.

cccc. iii.

Iste pascalis diligenter laborauit pro ecclesia et impatores et reges. super resignatione inuestiture episcoporum et abbatum. et satis profecit. Multa etiam perpessus est a falsis fratribus. etiam imperatorem cepit cum cardinalibus. et per duos menses tenuit in visculis scisma habuit. In omnibus tamen triumphauit. et gloriosum et pacificum finem habuit. Sepultus romae in ecclesia sancti saluatoris. Et ecclesia rectissime patitur lune que crescit et decrescit. et quasi deficere videtur. sed in ad plenum reuertitur propter illuminationem solis eterni qui est christus dominus sponsus eius.

Scisma. xvij. ecclesie fuit inter pascalem. ii. et tres platos. scilicet albertum. arnolfum. et theodericum. qui fauore imperatoris creperunt se. sed mala morte perierunt. et pascalis obtinuit. quod iuste electus fuit. et deus fuit pro eo. Hugo carnotensis episcopus abbreviando compilauit decretum apostolicum post Isidorum. et per eum hugo catalaunensis. post quem gratianus.

Ordo cistellensis inceptit sub herdingo abbate. Et nota quod non eorum ordines incepterunt. Hugo cluniacensis abbas vir sanctus et pietatis visceribus totus affluens. reuelatione diuina templum monasterij cluniacensis. virtute dei non arte virili venustissime ampliavit: sicut hactenus cernitur. Hic multorum monasteriorum pater extitit. qui tunc in diuersis mundi partibus construebantur. et ecclesie cluniacensis sub iacebantur propter famam sanctitatis sanctorum monachorum qui tunc ibidem conseruabantur. Hic etiam inclitissimos habuit discipulos inter quos vdalricus monachus ad almaniam pro reformatione regularis vite directus miraculis claruit. Monasterium Rubemontis fundat ab incolis loci illius. et per wilerium comitem gracie donatur.

A

Sexta etas Christus.

Tytus capitur a christianis. et leodiū multis plagis atterit. terremotus etc. Et baldwinus rex hierusalē capitur. Accies in celo apparuerūt. Vosa suspenditur. et alia multa monstra fuerunt. que forte tartarorum tyrannidem prope futuram signarunt. Ventus maximus fuit et turres ac edificia subruit.

Wilhelmus rex anglie pessimus obijt deo percussus. quia nullum cōuentum fieri permisit. Petrus alfonus doctor notabilis fuit iude^{us} natus. s; puerus postea scripsit aliq̃ eleganter.

Extra romā in monasterio sancti laurentij monachus quidā admirans quo etc. cingulo soluto audiuit. Sic pōnit christus clauso p̃odire sepulchro

Imperatores.

Malachias vir sanctus archieps hibernie claret. qui totam illam gentē reformauit. Eius vitā bñs Bernardus scripsit.

Dugo de sancto victore claret parisijs. natione germanus de saxonis. doctor magnus. q̃ alter Augustinus dicebatur tempore suo. Sanctus gerhardus bituricens. eps et sanctus Anselmus landunice ciuitatis episcopus. qui glosas interlineares in psalmis ordinauit.

Bernardus incipit clarescere adhuc iuuenis. qui post intrauit ordinem cisterciens. Deinde factus abbas claramuallem fundauit. Hic creuit in doctorem magnū et apostolicū virū. tot miracula fecit. et tantū bonorem habuit et similis ei in his nunq̃ creditur fuisse. Vide vitā ei^{us} etc. Pater. clx. monasterioz fuit. et velut alter moyses habitus est ubiq̃.

Anno mundi

VI° MCCCXIII

VI° MCCCXIII

Pape.

ij.
gelasius
a. ij. d. v

Lampanus

ij. calix
t^o a. vii
x. dig.

Burgundus.

Anno christi

MCCCXIII

MCCCXIII

Iste gelasius timore henrici impatoris cum cardinalibus gaciam accessit. et deinde per mareuenicē in burgundiā. apud cluniacū mortu^{us} ē et seplius. Idem impator scisma cōtra eum fecit erigendo quendā bñdictum hispanū. qd̃ etiaz postea cum calixto continuatum est.

Scisma. xviij. ecclesie fuit hoc tpe. qz bñdictus quidā fauore impatoris erexit se contra gelasium et etiam contra calixtum consequenter. sed miserabiliter periit. et qui iuste electi fuerunt. obtinuerūt more solito.

Ordo templarioz incepit hoc tpe. qui prius alibi vsi sunt mantellis. post rubeam crucē suppositā portauerūt. et hugo et ganfredus fuerūt primi fundatores ei^{us}. et bñs bernardus regulā composuit.

Ordo premonstraten. incepit per virum dei notbertum. Ricardus de sancto victore pietate plenus. et doctor floridissimus claret.

Iste calixtus fuit fili^{us} comitis burgundie. et electus fuit in locū gelasii. et dū rediret romā. p̃tensū bñdictū cepit equitare ante se fecit supra mulaz ignominiose. ita vt versa facie cauda pro freno vteret. et vsq̃ ad urbē ageret. vbi trusus fuit carcerem. Et papa cum impatore paces fecit. Hic dolose synodū celebravit in q̃ dā nauti fictos quosdā religiosos. q̃ ples beates secrete et publice seminabant cōtra sacra et bona ecclesiaz. Fecit libellum de miraculis sancti iacobi. Statuit etiā bñficia karoli descriptā a bñ Turpino re. mensi archiepo. fundauit monasterium boniuallis cistercij ordinis.

Stephanus vir venerabilis abbas cistercij tertius. qui beatū Bernardū cum fratribus suis ad ordinem suscepit.

Solium. LXXXVI.

Tartari pmissione dīna circa hec tpa montē exisse putant. in quo clausi fuerūt in magna miseria et fame. qz nimis multiplicati erāt. Dēs viliis et sterilib. et plagarūt post mundū oīa subijcientes. iuxta illud moysi. In gente stulta irritabo illos. Hic valde quō illi q maxima sciuit tute fuerūt. nō armis: s; pellicis et baculis oīa pster nūt. et dñant vniuersis. Hec indicia tua et omine. Sic olim assiri. medi. et persi. greci. romani. gothi. hūni et wandali. saraceni. et arabes. bulgari. affricani. franci. almani. turci. hispani. et flagella iracundie tue fuerunt. quilibet i tpe suo. eo q homo noluerit obedire tibi.

Siccitas magna fuit vt flumina lac⁹ fōtes. putei siccarēt. ignis i terra subtrās biennio n̄ potuit extingui aq. et fuit plaga horribil. et qdā mlier. iij. masculos peperit

Lothari⁹
an. viij

¶ Hic Lotharius fuit dux saxonie. et erat vir bonus et fidelis ecclesie. et coronatus ab Innocentio. q. quē etiā fideliter iuuit p̄ra Petri leonis. Hic bñ Bernardū in maxima reuerentia habuit. et alios viros religiosos. quoz etiā meritis magnas victorias se gloriabatur obtinuisse. et precipue contra Rogerium inuasorem regni ceciliū quem fugauit. et alium substituit de commissione domini pape.

¶ Petrus abelardus insignis fuit doctor. sed in heresim cadens: ab Innocentio p̄demnat. Hic precium redemptionis euacuit. Sethelo vir sanctus in diocesi treueren. fuit. qui etiam puinali tempore in medijs nimbibus totaliter nudus incescit.

¶ Richardus de sancto Victore. pietate plenus et doctor floridissimus claret.

VI. 000XXXIII

bono⁹
q. a. viij
q. d. viij

Bononiensis.

Innoce⁹
tius. q.
a. xiiij.

Romanus
m. viij. d. viij.

000XXXIII

¶ Hic bononius in grām recepit rogeriū et inuestiuit eū in ducatu apulie facto homagio q fuit rex sicilie: et magna post p̄fide fec. hic duos p̄iarchas deposuit ad leginē. et venetiū q: repit eos fauisse scismaticis. Hic tandem rome. sepultus in ecclesia lateranen. et idez rogerius post ab Innocentio remouetur. quia sibi contrarius fuit.

Dido sancti Johannis baptiste hierosolymitani inchoatur b tpe venerabili raymūdo viro opibus misericordie dedito. et valde creuit. Hi vō ueni se pauperibus fuituros

et tales suo latere sociavit. Hic bñit scisma per septem annos contra Petrum leonis qui se anacletum nominauit. et per vi papatum rapuit a diutius a suis amicis. quod videns Innocentius cum duobus gallicis fugit in galliam. vbi fuit gloriose susceptus a beato Bernardo. qui tunc oēs reges et p̄ncipes in manibus suis habuit. et prouocauit eos vt reducerent doctum papam ad sedem suam. et plura de eo narrantur in vita sancti Bernardi. Tandem pacatis omnibus. et horribiliter dīno iudicio aduersarijs cōsumptis. pacifice et vtilr ecclesie p̄cedit. Sepelitur in laterano gloriose plen⁹ opib. sanctitatis et.

Udalricus p̄i sanctus narde almannus de ratispana vtile vas in domo domini positus. consummateq; religionis monach⁹ cluniacen. multis clavis miraculis a sancto Hugoe ad scholasticorum fines directus. primo monasteriū mōis rotgeri quod a Berne. opido quasi duobus miliarib⁹ distat. dono Lutoldi derūngen nobilis viri fundauit. et secundum in nigra silua vbi nunc quiescit. Hic primū almanie monasterijs consuetudines cluniacen. ecclesie inuēxit.

¶ Hic

Sexta etas Christus.

Johannes de tpibz morit. q. vixerat .ccclxi. annis. fuit enī armiger Karoli. et vlt. ad hec tpa du-
rauit. ¶ Passagiu magnū p̄ saracenos factū est. Lothari⁹ et Ludouicus cruce suscepērunt. et
bñs Bernardus diuino doctus spū cruce p̄dicando p̄les puocauit. s. nō p̄git sicut spera-
bant. q. greci volū magnū fecerūt cū calce farina mixta intoxicantes exercitum.

¶ Visiones rondali facte sunt in hibernia horribiles etc. ¶ Roger⁹ rex sicilie grecos vasaui-
¶ Visiones sancte Elisabeth hoc tempore fuerūt. vlt. Constingopolim. et ludouicū regem
francie a vinolis liberauit.

Impatores

ij. Con-
radus
an. xv.

¶ Visiones scē hildegardis virgis et p̄betie plime fuerūt apud treueri

¶ Johannes de pinto scripsit libru lingua gallicana per
modum visionis. mandauit dictum.

¶ Iste Conradus fidelis et inclitus p̄nceps fuit. et q. hoc tpe fuit bonū regimē in ecclē-
siastico statu. id principes prompte obediebant p̄pter exemplaritatē p̄latorum. Cū iste rex si-
gnatus erat cruce a bñs Bernhar do. et transfretauit cū mltis. et miraculosa bella gessit p̄p̄ila-
tione domini xpiani in terra scā. passus est etiā magna dispendia p̄pter delicta grecor. ¶ Ludo-
uicus pius rex fracie claruit q. magna p̄ fide fecit. et a bñs Bernardo cruce signat. et vltra mare
transiēs capt⁹ fuit. et mltia mala passus. mltaq. p̄lia gloriose gessit. Et henric⁹ frater eius monach⁹
efficitur. post ep̄iscop⁹. ¶ E dilla q̄oli dicebat rages medor sp̄ inimicor sancta b tpe destruit

Anno mundi

VI. CCCXLIII.

Pape

ij. Ele-
stin⁹. m.
v. d. r.

ij. Luci⁹
m. xi. d.
iiij.

ij. enge-
ni⁹. a. v.
m. iiij. d. xx.

Anno christi

MCXLIII.

¶ Sc̄ma. xix. ecclē fuit iter inocenti⁹. ij. et petrū
leonis p̄pter discordiā eligenti⁹. Et inocenti⁹
obtinuit. q. maior ps erat secū. et bñs bern.
p̄ septe annos laborauit p̄ vnione foriter.

¶ Iste duo parū p̄fuerūt
q. ambo in pestilētia ob-
ierunt. Et sepulti in ec-
clesia lateranen.

¶ Iste Eugenius an-
te fuit monach⁹ bñ
bernardi i clauual
et missus ab eo ro-
mā cū alijs p̄ instau

ratione monasterij sancti Anastasij. et ibi abbas efficit. et nō lōge post ex inspatō in papā ele-
ctus est. Hic cū esset simplex. deus cū mirabili gratia et eloq̄ntia pfudit. beati seriam bernar-
dus illū solennē libru de p̄sideratōe ad cū scripsit. Romani aut solito more seruescētes sedi-
onē faciūt. q. p̄pter vir sc̄tis dedit locū ire. et in gallijs veniens pristinu locū dilecte clareuallif
hūiliter benigne q. visitauit. Alloquit fr̄es nō sine lacrymis m̄cor p̄tine et tā p̄licbre deus iā
p̄dire. m̄iscens sermonibz suulla corde suspiria hortat. et solat. et se inter eos fr̄em et sociū. nō
dñm vel m̄gm̄rē. Rem difficilē agens diuersar. in vno hōie p̄p̄teratē exhibēs p̄sonaz. sagmē-
ta circūferebant et puluinaria. lectus eius pallijs optus cortina ambiebat purpurea. s. si res
uolueres opimēta inuenires lanceis p̄p̄losa stramina et paleas p̄globatas. Homo in facie de-
vider in corde. Ipe vero bona coram deo et hominibus prouidebat eternū omnibz monachis
et pontificibz exemplum relinq̄ns. Demū valedicens fratribz citā multis lacrymis solit⁹
inqueridintibz reddit. romāq. reuersus gloriose suscipit clamantibz vniuers. Bñdictus q. venit i
nomine dñi Obijt tandē in magna sanctitate suis meritis illustrando romā miraculis plu-
ribz. sepultus in basilica sancti Petri. Moritur statim etiā beatus bernardus eodē anno.

Solum. LXXVII.

pestilentia sacri ignis. Et puer quidam liberatus ab igne. omne historiam mundi. textu eu-
gelij. actus apostolorum. et. tanquam in libro legeret aliud pronunciauit. Hugo de sancto victo-
re doctor insignis hoc tempore moritur. Qui cum iam in extremis laboranti fratres hostia sum-
plices pro corpore domini darent. eo quod cibum retinere non posset. Ille per spiritum cognoscens dicit. Hic
realiter vult deus fratres quare me deludere voluistis. Quibus stupentibus et verum corpus christi afferentibus. il-
le videns quod recipere non valeret. eleuatis in celum manibus sic orauit. Ascendat filius ad patrem. et
spiritus ad dominum quem fecit illi. Et iter hec verba spiritum
exalauit. et corpus dominicum ibidem disparuit.

pro Fredericus
a. xxiiij

Petrus tharenthasienensis episcopus
pus integerrime religionis.

Guilhelmus puer in anglia crucifigit a inde-
is in die sancto pasceus. Et erat tunc puer ibi
dem qui vidit infernum.

Scientia similem non habuit. Et nota quod huiusmodi comparationes sunt cum moderamine accipien-
de non simpliciter. sicut solet dici de salomone. Potest enim esse quod aliquis simplex miles in aliquo nego-
cio ita magnifice se habeat quod vere dici potest de eo quod nunquam simile habuerit in illo. sed non in
omnibus. Verum iste idem Fredericus in vno crimine glorie sue intulit quod cum alexandro papa altitricauit
et per fas scismaticos fouebat longo tempore. Vixit tamen per penituit. et veniam petens. crucem pro satisfactione su-
scipiens ultra mare iuit. et post magnos triumphos in quadam fluuio submersus fuit improuise.

VI. CCCC. LIII.

Romanus

iiij. ana-
stasius
a. ij. m.

iiij. d. xxiiij.

DCCLIII

Iste Anastasius fuit ab-
bas sancti rufi valentinensis diocesis. primo quidem in cardinalem. et post in papam assumi-
tur. Hic destruxit palatium nouum apud sanctam mariam rotundam. Moritur. sepeliturque in laterano.

Bratianus monachus hoc tempore decre-
tum compilauit. et ab eugenio papa. iij. ap-
probatur ut ipse sit episcopus in tuscia inclusi-
ua. unde oriundus fuit.

Petrus libardus episcopus parisiensis. frater gra-
tiani libri in duos edidit. et glosas psaltes-
rum. et eplaz. et plura alia.

Petrus comestor frater gratiani et petri
lumbardi historiam scolasticam compo-
suit et alia.

Comes muriensis factus est humilim-
conuersus in cartusia.

Theobaldus comes campanie vir to-
tus misericors.

Hugo solienensis scripsit librum de castro aie.

Iste wilhelmus heremita sanctissimus circa hec
tempora claruit. qui olim dux aquitanie fuit. et co-
mes pictauiensis. Hic primum totius discipulus fuit.
Ad quem cum beatus Bernardus ut cum reconciliaretur directus fuisset. et ille modis omnibus re-
conciliari rennueret. vir dei ad altare celebraturus
accessit ipso duce tanquam ex communicato preforibus
expectante. Cum autem pax domini reddidit. cor-
pus dominicum super patenam ponit. et secum tol-
lit. atque ignea facie et flammis oculis foris egredi-
tur dicens ad ducem. Rogauimus te inquit. et spre-
uisti nos. Ecce ad te processit virginis filius. qui est
dominus ecclesie quem tu persequeris. Statim
velut alter paulus tremens cecidit. qui post lo-
rica super nudo vestitur.

A iiij

Sexta etas Christus.

Sol obscuratus fuit hoc tempore. fames magna facta est. Terremotus insuper maximus fuit. Antiochia cum tripoli et damasco ceciderunt. lxx. hominum submergunt. et mare retro gradum versus sum est. Tres lune apparuerunt in celo. et in medio signum sancte crucis. Et tres soles visi sunt. Et statim post iterum sol obscuratus fuit ab hora sexta usque ad horam nonam.

Visio horrenda facta est episcopo lingonen. a quodam heremita tam defuncto. dicens quod. lxx. hominum decesserant secum: inter quos beatus Bernardus statim euolasset. tres in purgatorium descenderant. omnes alij in inferno perpetuo cruciandi submersi fuerunt.

Bohemia fit regnum. antea ducatus fuit.

Imperatores

Norwegia que est inferior regio almanie conuertitur ad fidem. ubi primum predicavit Adrianus legatus et cardinalis albanensis. et postea papa.

Sanctus thomas cantuariensis archiepiscopus martyrisatus hoc tempore in anglia pro ecclesia. in ecclesia in loco sancto. et in tempore sacro. in eam manus sacerdotum et religiosorum. et ad cuius exequias dum clerus pro introitu misse Requiem recitaret. inciperet. statim angelorum choros stantes voces cantantium interrumpunt. martyris missam intonant. Letabitur iustus. Dic multis claret miraculis. Et henricus rex anglie misit solennes ambasciatores. et excusauit se de nece eius. et crucem suscepit post triennium. Sanctus vero thomas non longe post canonizatus ab alexandro.

Anno mundi

Pape.

iii.

Adria

n. a. v.

Anglicus

Anno christi

Iste adrianus natione anglicus fuit episcopus albanensis. vir magnanimus. et uerbi dei cum zelo predicator egregius. Regem sicilie et romanos compescuit. cum censuris. ipse ante legatus fuit in norwegia. et gentem illam barbaricam puerit et instituit. Post electus in papam officium suum honorificauit. Et dicitur quod primus papa fuit qui cum curia in urbe veteri moram contraxit. Hic fecit gyronem in radicanano. et turribus munivit. et multa parauit a comitibus circa locum sancte Eustachie. Sepultus in uaticano.

Heresis waldensium seu pauperum de lugduno incepit cuius inuentor fuit waldensis ciuis lugdunensis. Qui cum diues esset relictis omnibus paupertatem euangelicam seruare uoluit et scribi fecit aliquos libros biblie in uulgari cum nonnullis sanctorum auctoritatibus. quoniam sane intelligens suo inflatus seu suorum apostolorum officium usurpauit predicando ubique. et suos ad predicandum mittendo errores plebem seminauit. Boni autem responderunt deo magis obediendum quam hominibus. platos et clericos aspernando. Tandem per multos excommunicati sunt. et expulsi a patria. et post in concilio heretici denunciati sunt. Et sancti in grande malum. et laqueum magnum simplicibus et deuotis personis scandalum inmensum. et uiam hodie ceteris finis.

Olim sancta fides catholica per potentes principes. per argutos philosophos. per subiles hereticos. ac ceteros viros spectabiles impugnata fuerat. diebus autem istis per uilissimos et idiotas ac laicos pauperrimos extitit non modice tribulata. Quasi dicat ecclesia. Jam utique debeo assis-

Solium. LXXVIII.

Almani qui apud Tusculanum pro imperatore morebantur. romanos apud montem por-
rum inuadunt. et tota nocte usque ad vesperras occidunt ut nunquam ex romanis tot milia occidi
legantur. licet tempore Hannibalis tot occisi sint. ut tres copiosos anulos quos de digitis pro-
cerorum occisorum idem Hannibal errabi fecit carthaginem destinauerit. Hic multi apud
sanctum Stephanum et sanctum Laurentium sepulti sunt. et habent hoc epitaphium. Mille des-
cem decies sex decies quoque scilicet.

Sanctus Richardus fuit hoc tempore qui a iudeis
martyrisatus fuit parisiis. et iudei expellunt a regno.

Corpora sanctorum trium regum hoc tempore transferuntur de mediolano ad Coloniam agrippi-
nam per venerabilem Raynoldum archiepiscopum Coloniensem. Fuerunt namque hec corpora sa-
cratissima primo per Helenam Constantini matrem rapta. et de India ad Constantinopolim perducta
que postea eustorgius episcopus mediolanum transtulit. ubi usque ad hec tempora permanserunt.
Sed cum Fredericus imperator quasi cum innumerabili almanorum exercitu mediolanum ob-
sedasset et tandem cepisset predictus archiepiscopus qui tunc in comitatu imperatoris erat ea-
dem corpora vis magnis precibus impetravit. et ad Coloniam secum perduxit. et ex tunc Colo-
nia floruit.

Sanctus Bernardus canonisatur per Alexan-
driam. et propter concursum populi prohibuit cum abbas ne plura miracula faceret. et obediuit morti.

VI° M^o CCLXIII

VI° M^o CCLXIII.

M^o CCLXIII

M^o CCLXIII.

Iste Alexander vir strenuus fuit. et habuit longum scisma. xvij. annorum. et quattuor
scismaticos vicis successu et excommunicauit eos. qui omnes mala morte perierunt. Pre-
ualuit etiam contra imperatorem. et ad unionem reuocauit. Duo concilia celebravit. vnu tu-
ronis aliud in urbe. Tandem omnibus non sine graui labore compositis. pater qui aduersus
talem regem dimicauit gloriose romam reuertitur. et eos qui propter perseuerantiam electi fuerunt
restituit. Moritur post sepultus cum patribus suis in pace christi. Item idem papa ordinem car-
thusiensem confirmavit cum prescriptione omnium cardinalium. suscipiens eum sub protectione
sancti Petri. et sua dando privilegia aliqua quibus Lucius et alij numero. x. plurima addi-
derunt. et monasteria extruxerunt.

Scisma. xx. ecclesie grande fuit inter alexandrum et quatuor scismaticos. sed alexander ob-
tinuit. Duravit annis. xvij.
Ordo wilhelmitarum a sancto wilhelmo heremita olim duce aquilegiensi nomen et ordinem
traxit. Eius discipulus fuit sanctus albertus heremita qui ordinem istum educavit.

Nolite. si nec isti a tribulatione cessant. qui vita ipsa videbantur indigni. quorum conuersatio
deo et hominibus odibilis est qui ad nihil quod est valent. nisi quod metuntur in celare ut
sic efficacius nocent. Fuerunt nihilominus postea quidam subtilissimi heretici qui istam he-
resim waldensium defendere conabantur. et plura regna et populos deceperunt cum quibus
tandem miserabiliter exterminati perierunt.

A. iiii

Sexta etas Christus.

Bertholdus dux de zeringen filius conradi imperatoris olim secundi. qui dominabit ab argentine. ciuitate vsq; vallesien. multas munitiones et opida fundauit contra insolentias rannoz qui hoc tempore vulgum opprimebant. Edificateq; Friburgo in bursaudia fm frisburg in nochlandia contra sabaudos opidum inexpugnabile extruxit anno dni. Mclxxx. et post duodecim annos

Leodium capitur. depredatur. vastatur. ac mulieres et virgines opprimunt. Religiose tamen ac timore mirabiliter liberate fuerunt. nec alicuius pollutionis contagium passe sunt. sic dominus ostendit sancte marie de oegnes. vide in vita ipsius.

Imperatores

Iherusalem iterum pmittente deo capitur a saracenis. et gloriosum sepulchrum cum sancta cruce propter peccata christianorum. et precipue luxurie et crapule. Nam rarus erat in monasterijs: rariorq; in seculis loque non morbus luxurie infecisset. Et quia tota terra sordescere facinoribus. id proiecit dominus populum suum. inducens multas tribulationes super ipsam. ut vel sic ad eum contritus rediret.

Passagium grande oritur hoc tempore. quod factum fuit tempore clementis iij. et frederici imperatoris: crucem accepit. et multi principes cum eo. et factus est concursus maximus. sed pauperum profecerunt. nec aliquid recuperauerunt preter solum achos.

Sancta alpiadis pigo sanctissima claret: que humiliter nata sub nuce erat: in terra senonens. cibo spiritali utebatur: sed nullo corporali. tamen venusta facie. multas habuit reuelationes.

Anno mundi

VI^{mo} MCCCXXXIII

Pape

Tuscanus
vii.

Lumbardus
xxvi.

Anno christi. MCLXXXIII

Iste lucius fuit eps ostien. qui post verone moritur habens tale epitaphium. Luca dedit lucem tibi luci pontificatus. Ostia papatus: roma. verona mori. Imo verona dedit verum tibi vivere roma. Exiliu. curas ostia. luca mori. Pulcri versus quasi quoddam apologeticum.

Sanctus Bertoldus carmelici montis heremico ab aymerico antiocheno patriarcha in portum assignatus fama celebrior multis innotescit. Dic inter cetera preclare sue sanctitatis indicia. a nimis quod plurimum fratrum quas saracenorum absumpsit gladius cum corona martyrii ab angelis in celum deferri vidit. Abbas ioachim fuit qui plurima predicet et scripsit. et in quibusdam errauit. ut patet in principio decretalium. Sciscitantibus etiam principibus an ire deberet ad terram sanctam. respondit non. quia tempus nondum aduenisset.

Sanctus Dugo eps linconien. ordinis carthusien. in anglia innumeris claret miraculis hoc tempore.

Sanctus Anselmus episcopus blesien. ordinis carthusiensium claret bona vita.

Solium. LXXIX.

Prodigia magna apparuerunt inter clarum montem et pendium. quod lapides quadrangulares ad quatuor tantum ouorum cadebant. et fulgura crematoria villas. et cornu in rostris carbonis ignes oportuit incen-
dentes domos ac villas. et multis locis fulminis perierunt. Vide in speculo Vincentii.

Regnum tartarorum incepit et creuit valde. et vix hodie est maius in vrbis. et fecerunt
plagam in mundo maximam.

Liunia regio septentrionalis magna conuertitur ad christum pro parte.

Henricus fuit filius friderici. et accepit constantiam filiam regis
sicilie in uxorem. occasione cuius subiungunt sibi totum regnum

Henricus
fuit
filius
friderici
et accepit
constantiam
filiam regis
sicilie in uxorem.

philippus
fuit
filius
friderici
et accepit
constantiam
filiam regis
sicilie in uxorem.

apulie fugatis illis qui illud tenebant.

Scisma oritur post mortem henrici. Nam quidam
elegerunt philippum ducem sue sue fratre eiusdem henrici. Alii ottonem filium ducis saxonie. Et facta
est altercatio magnarum bellarum in almania. Tandem otto preualuit. quod papa Innocentius tenuit cum
eo. philippus enim statim post pacem quam cum ottone fecit interfectus est dolose a lantgrauio. et sic
otto obtinuit. et romam veniens ab innocentio coronatur contra filium multorum et voluntatem
Et versa est benedictio in maledictionem. quod eodem die fracto iuramento ecclesiam tyrannizare stol-
lidissime cepit. quare statim excommunicatur et deponitur. et tandem in contumacia moritur.

VI. CCC. XLIII.

Ele-
stinus
fuit
papa
tertio.

Romanus.

Ele-
stinus
fuit
papa
tertio.

Romanus
vixit dies xi.

CCC. XLIII.

Ille clemens ordinavit monasterium extra murum
quod dicitur sancti laurentij. et quedam alia edificia
Eius tempore factum est passagium magnum contradicens
te abbate joachim. quia nondum venisset tempus.

Ille celestinus in die sancto pasce co-
ronatur. et die sequenti coronatur be-
ricum imperatorem. Ipse etiam fecit si-
cri palatium apud sanctum Petrum.

Ordo iberonorum dominorum incepit circa hec tempora in prusia
sub Celestino papa tertio. Orum habuit ex ordine sancti Johannis
hierosolymitani.

Ordo sancte trinitatis circa idem tempus incepit.

Berna ciuitas imperialis condita anno domini. M. cxi.
Berchtoldus namque dux de czeringe inclitissimus
tam pluribus monasterijs ac munitionibus edi-
ficatis. denuo hunc locum nemoque vastitate conde-
sum. humanis habitationibus actum plustras.
vrsu quemdam venustissimum arte venatoria
ibidem cepit. a quo predicto loco nomen imposu-
it. Nam vrsus lingua tentonica. ber. sonat. Et
hec ciuitas robustissimos viros tamque vrsos enu-
trire consuevit. que pre ceteris confederatis iusti-
rie zelatores multorum tyrannorum colla dei salute cal-
carunt.

Sexta etas Christi.

Constantinopolis recuperat a christianis. Et balduinus comes flandrie impator ibi efficit
¶ Rex predicatur quinq; vicibus. et hoc in aere ostensum fuit. quia crucez diuersoz colo
rū quinq; numero i aere patet resplenduit.
Cruce signati plures gloriosissime euolarunt. Et quidam diuinitus punitus fuit eo qd crucez
predicare noluit. ¶ Rex apud chistianis bellum intulit. et fugatus est. Perieruntq; am
plius q. c. saracenoz
¶ Postea circa hoc tna leguntur miracula glorioza: et plime reuela

Nota q̄ circa hec r̄pa legunt̄ miracula gl̄iosa: ⁊ plime reuela
tōes facte sunt de iniq̄s mercantijs ⁊ viuris. Et in vita san̄

Imperatores.

iiij.
Quib
an.ij.

gonia. et vir demones abegerunt. Et tunc dominus noster aduenit. et funeris officium adimpleuit. nec
in propter hec penas purgatorij euasit. Maritus cum eius mercator fuit. et quidam per fraudem acquisi
erat. Quosdam etiam de familia duci louanie hospicio ceperat. qui de iniuste acquisitis in eius domo
multa expendebant. de quibus nondum perfecte restitutionem fecerant. Iam autem huiusmodi sancte uidue purgatorij
ignibus exurebat. Flora lector gratiam prudentiam dei. Quia hec mulier erat in statu mutabilitatis. ne
ex reuerentia dolorum vel timor in peccatum decideret. solata est a beata yagine. a sancto petro. quando autem per mortem
tunc euasit peccatum amplius peccandi. iusticie rigore expressa est. Pena ei eius fuit dilata: non soluta.

Anno mundi

VI⁹ααααIII

Таре

iiij. Innocen-
tius. 3

Lampanus

κνίη. ιη. ii η. δ. κνίη.

Anno christi

ΦΑΙΛΙ

Itē Innocentius magnis laudibz extollit. qz vtilis valde fuit ecclesie dei. qd opa ei⁹ testatur. Nam fecit fieri hospitale sancti spūs. Et renouauit ecclesiā sancti Saluati. Composuit decreta les. ac libzū de miseria humana pditionis. et multa alia gliosa. Ipse coronauit ortoneū et etiā deū posuit. qz nō seruauit fidelitatē. hereses ples dānauit. scz albiensiu. cōtra quos crucē predicari fecit. Itē almerici. et libzū abbatis iochim ptra Petri lumbardū. Confirmauit scim Dugonē linconiensē carbusiē. ordinis. Tandē post plura bona pacē faciendū inter pīanos et ianucē. moritur apud parusiū. et ibidem sepelī. Hic pstituit qz vltra quartū gradum cō sanguinitatis licite matrimoniu p̄hatur. Item qz xpiani nō seruianz iudeis in domibz vel in agris. Item qz iudei potēnt vestes quibus omni tpe cognoscantur. Et nō pmitant in diebus lamentationū prodire in publicū. imo fenestras et ianuās claudere compellātur. Nec nouas synagogas erigant. sed antiquas reficere possunt et non ampliāre.

p̄iarcha hierosolymitanus ordinem carmelitarum instituit in monte carmeli. ¶ Albertus

Dominicus hispanus vir sanctus apostolice perfectionis emulator. Virabili zelo persequitur hereticos. miraculis claret. Et ordinem predicatorum seu iacobitarum instituit.

Franciscus italicus vir incomparabilis scruoz ac sume pfectionis. paup'tatis euangelice exemplar plucidum: multis claret miraculis. Et ordinem minoz instituit.

Sancta Clara fulget virtutibus.

¶ Sancta Clara fulget virtutibus.

Solium. LXXX.

Pueri de almania. et amplius diabolica machinatio decepti cruce signati quasi deus per eos vellet recuperari terram sanctam secundum illud. Ex ore infantium et senum cum ad mare venissent a piratis dolose in navibus rapiunt quasi eos ad hierusalem ducere permittentibus. Vex multos submerserunt. et alios vendiderunt saracenis. Et sic patet quod de filiis in futurum faciendum sit si filius casus occurreret. Pastores pecorum sunt de hispania venientes cum turba gravi parvis venerunt. et omnia bona cleri vastarunt inuidia plebibus gratulantibus. Et cum etiam laicorum bona cepissent devorare statim expugnati fuerunt et pempti. Et sic patet quod diabolus etiam suas cruces predicavit.

ii. Fredericus
a. xxx.

Symon comes montis fortis velut aliter karolus mirabiliter triumphavit. Berencos huiusmodi fecit episcopos et abbates sanctos. precipue sanctum dionysium. Fugavit aliquos. et berencos cum paucis. puta viginti milibus catholicis.

pciliu late
raneu. in v.
be. mcccxxv.
platorum.

electus fuit Otto nonne ut eum expugnaret. quod et fecit. Et ex tunc incepit ecclesiam laniare. que excoicatur et deponitur per bononiu qui eum coronavit. et multa mala fecit. et contra maiorem diu permansit. et mortem puentis sine sacramentis proprio filio suffocavit. Sic itez multa exempla sunt de persecutoribus ecclesie quam miserabiliter perierunt. Ipe etiam filium suum henricum suffocavit. quapropter ab alio filio suo cum egrotaret suffocatus fuit tempore Innocentii pape quarti.

VI. 0000XIII

ii. Honorius
no. i. a.
pin. vi.

Romanus
die. xxviii.

000XIII

Iste Honorius multos honoravit. et canonizavit plures sanctos. Fredericum coronavit. et etiam deposuit propter rebellionem. Ecclesiam sancti laurentii extra muros. et basilicam que dicitur sancta seorsum renouavit. Decretales proposuit. ordinem predicatorum et minorum confirmavit. Tandem mortis et sepelitur rome in ecclesia beate Marie maioris.

Ordines quatuor medicamentorum. vicz predicatorum. minorum. augustini. et carmelitarum. confirmantur ab honorio re. preponunt in predicatoribus minoribus in litteris papalibus quia sex mensibus ante ipsos confirmati fuerunt.

Ludowicus filius regis cecilie. frater minorum sanctus hoc tempore clarus habetur.

Ordo cruciferorum circa hec tempora renouatus est per innocentium tertium anno pontificatus sui. iam defuncta heresi albigenarum per crucesignatos. Fecit beatus Quiriacus hierosolymitanus episcopus huius ordinis primicerium extitisse. statim postea quam sancta helena crucem invenit. Et in istius operis stata eundem quiriacum cum fratribus occidit. et sic longo tempore idem ordo abolutus fuit. Tempe autem Innocentius. iiii. apud lugdunum crevit. et privilegium dotatus est ab eodem.

Hierusalem destruitur usque ad solium excepto templo et civitate david. a corradino filio staphadin.

Guilhelmus episcopus niuernensis. vir sanctus et doctissimus clarus est. qui duo milia pauperum speciemis quotidie pascebat.

Stephanus sanctus pater et prior domus portarum ordinis carthusien. et post episcopus digensis.

Sexta etas Christi.

Lapis grandis cecidit in monasterio sancti gabrielis habens signum sancte crucis. et imaginem christi expressam. et desuper aureis litteris scriptum. Iesus nazarenus rex iudeorum. Et ecce illud inuenit. Frisia pene tota submergitur fluctibus marinis. in qua perierunt plus quam quatuordecim homines propter irreuerentiam factam sacramento a quodam pugile. sicut postea reuelauit beata virgo maria. Et constructa est ecclesia in eodem loco ubi hostie ceciderunt. et cessauit quasi statio.

Tartari deuastant horribiliter ungariam. et poloniam. et fit ingens terror in christianitate. Sed precibus sanctorum impediti sunt ne procederent.

Vacat imperium multo tempore post depositionem Frederici. et etiam post eius mortem. et Imperatores.

ideo plures anni scribuntur frederico. licet paucis iuste in ecclesie obedientia regnauerit. quod non statim alius in locum eius electus fuit.

Bons quidam maximus in burgundia inferiori diuiditur. et currit per multa miliaria et quingenta milia hominum suffosauit. et tandem ad alios montes accessit mirabiliter.

Decretales compilantur per raymundum ordinis predicatorum de mandato gregorii noni. et ad studia mittuntur.

Sancta Elisabeth filia regis ungarie. vidua omni virtute et sancta vita plenissima.

Thomas de aquino doctor sanctus clare.

Albertus magnus episcopus ratispan. de quo mira dicuntur.

Eustachius qui et Bonauentura doctor deuotus.

Alexander de halis doctor irrefragabilis.

Aliceni speculator omnem materiam sciibilem collegit.

Anno mundi VI^{mo} MCCCXXXIII

VI^{mo} MCCCXXXIII

Pape

Campanus.

Mediolanus

Anno christi MCCCXXXIII

MCCCXXXIII

Iste Gregorius plures canonisauit. et contra Fredericum potenter ecclesiam defendit. et romanos corruptos pecunia facta pcessione solenni a laterano usque ad sanctum petrum cum capitibus apostolorum mirabiliter reuocauit. ita: ut contra Fredericum pene omnes cruce signarent. Qua propter idem Fredericus ab urbe recessit longum.

Iste Celestinus vita et scientia laudabilis senex et ueridicus mortuus. Sepultus in ecclesia sancti petri. Fuit episcopus sabiniensis.

Ipseliberum decretalium per raymundum compilari fecit. Tandem plenus tribulationibus propter tyrannidem frederici et aliorum moriens migravit ad christum.

Sanctus angelus hierosolymitanus carmelita. uir sanctoribus adnumerandus. nobis sui vere speculum. uelut nubes imbrifera predicando circumque discurrens. innumeras christi lucris fecit animas: cui etiam tandem post plura miracula effusione proprie sanguinis mortis uice reddidit.

Sanctus Cirillus grecus mellisui carmeli prior doctorque. cum uite sanctitate. tum prope deo spiritu conspicuus. multa conscribit posteris profutura scilicet copiosis miraculis dei procurat. aliam. mundoque stupore.

Petrus de tharētasia postea papa. et plures alij. Hugo cardinalis qui totam biblicam possiduit.

Magister iordanus sanctus doctor mirabilis. Magister Adalricus discipulus alberti.

Magister Adalricus discipulus alberti. ubi quod diuina bonitas misit pro fidei defensione alioquin tota pene fides perisset propter hereticorum multipliciter et subtiliter filii et potentias.

Solim. LXXXI.

Jude? qdam in hispania apud theletu fodiendo iuenit lapide in; quo erat libervetustissimus in q scriptu erat. In tertio mudo fili? dei naseet de virgine maria. et pro salute hoim patiet. Et q liber deberet inueniri i q tpe scz feradi virgis castelle. Et statim inde? baptisat cu omi fami lia sua. **L**udonicus rex fracie vir scus. cruce accepit. et transfretauit mare. et capis. et multa de ipso laude digna scpta iuanies. **Q**uatinu qd dā sacrilegu de cessatōe euangelij xpi et euacuatiōe sacroz eccie an agnos dñi. **D**ecly. quod experientia temporis exulauit. pla talia ta liter mendosa reperis es facta et dicta.

Lantgrau? Bon? xpianus morit i turcia miracis clar? Peregrinus qdaz beate marie oc cigit clāon diocefi andegauensi. et statim cultellus homicid e nō cesauit stillare sāguine donec suspē dereur interfecto: iste

Edmundus archiepiscopus cantuariū. canonisatur ab Innocētiō. **P**etrus non? martyr ab hereticis occiditur. clarus mltis miraculis. **S**tanislaus eps cracomensis ab iniquo pncipe interfectus est.

Thuringie

Isti duo fuerūt electi ex mādato dñi pape cō tra fredericū successiue. s; n pualuerūt tyrāni dem eius supare. qz potens nimis erat. nec fuerūt corona ti morte preueniente. **A**ltimus hoz interfect? fuit a friso nibus. qui fuit antecomes holandie.

Holandie

willhel mus. ā ix. cōes

VI° XXXXLIII

VI° CCCCCXIII

Januensis

iii. In nocēti? ā. xi. m.

vi.

alexā? iii. an. vij. mē.

Lāpanus iii. d. iii.

XXXXLIII

XXXXLIII

Iste Innocentius plures canonisauit. Frederi cum ppr sententiam diffinitiuā deposuit et anas thematisauit tanqz hostem eccie. anno sui ponti ficatus aditus a Januensibz. Tandem mortuo frederico idem papa cum magno exercitu apuli am ingredit. Et post paululū neapoli moritur.

Sedes cardinalium diu vacue restaurantur depsonis ex diuersis mudi piboelectis p Inno. **F**reque foracenoz insul? frēs ordis deifere marie de carmelo trāsmarinis pibuz vbi in pti bus locis mltiplicati fuerāt. in cismarinis vene runt paulatine diuersas regiones orbis incolue runt teste Vincentio in speculo historiale.

Iste alexander qndā manfredū pseudo regem cicilie excomunicauit. Duos falsos li bros emendauit loqntes p mendacitates et euangelium christi. Moritur tandem **A**is terbij. et ibidem sepultus.

Martinus qui cronicam abbreviauit **A**lexander de villa dei ordinis minoz qui doctrinale compilauit vir sanctus ac theoz logie sacre professor claret.

Sancta Clara canonisatur ab Alexādro quarto circa annum domini. **D**ecliiij.

Contra pluralitatem beneficior facta est illa solennis disputatio Parisius anno domini. **D**cccxxvij. In qua determinatū est per sanctos doctores q nemo sine periculo peccati mor talis tenere p duo beneficia quozū alterum sufficeret ad sustentationem suam et. Et quidam quos auaricia excecavit aliter opinati fecerunt contrarium. Quos flegellum diuine iusticie horribiliter damnauit et puniuit. De hoc sunt plura scripta et exempla in di. **D**

Sexta etas Christus

Superiores almani q̄ swiceri vocant pauci q̄ dez nūero plēs nobiliū tyrānos q̄ eos iniustis exactionibz opprimebāt: suffulci suffragio de sinibz eoz potenter expugnant. 7 se deinceps fraterno federe globantes. multa bella admiratione digna ecclesias q̄ phanos ac viduas defen-

**Alpho-
sus**

dendo gesserunt. et nominati sunt in orbe.
Era alphonſi famoſiſſima apud aſtronomos. Et eſt anno chriſti. Mccli. Qd̄ no-
ta diligenter. quia ad multū deſeruit iſt aſtronomia.
Paſſagiū magnū factū eſt. in quo ſanctus Ludouicus rex frācie fuit. paz p̄fecit
Poſt longā imperij vacatōem. electores in duo ſe diuidentes hos du-

Impatores. a. xv. ſil' ſciſma.

**Richar-
dus**

os. videlicet Alphonſum regem caſtelle et leſionis et Richardum co-
miſe eoz nūbie frēm regis anglie elegerūt. Et fuit ſc̄ma aſis multis. tandē mor-
tuo richardo: alphonſus coram grego-
rio x. intuitu paſſus voluntarie ceſſit. o-
iuri ſi qd̄ haberet. Erat em̄ vir prudens
et maximus aſtronomus. eius tabule
famoſe ſunt quas fecit. quia compendioſe.

**cōciliū lug-
dunēſe. d.
epoz. 7. cl.
abbatū et**

Festum venerabilis ſacramēti inſtituitur
per vrbānum quartum cum indulgentijs.

Anno mundi

VI. 0000 L XII.

Pape.

**iiij. Ur-
ban⁹. a.
iiij. m. i.**

**Gallicus
dieb⁹. iiij.**

**iiij. Cle-
mēs. a.
iiij. m. ix.**

**Prouincialis.
diebus. xxx.**

**x. Gre-
gori⁹. a.
iiij. d. 8.**

Lumbardus

Anno christi

0000 L XIII

Iste Urbanus fugauit exercitū sara-
cenoz p̄ cruce ſignatos. quem manfre-
dus d̄cciam miſerat. 7 cōtulit regnū
ſicilie comiti prouincie q̄ fuit frater re-
gis francie. vt fugaret manfredum. tā-
dem moritur paruiſq̄ 7 ibidē ſepelitur
7 māfredus poſtea vita et r̄gno priuat
per Karolum.

Benedictum ſit dulce nomen dñi noſtri Jeſu xp̄i: et glorioſiſſime
virginis Marie matris ei⁹ in eternū 7 vltra Amen. Hos cū prole-
pia. Bñdicat p̄go maria Amen. Quiſq̄s hec legerit totiens quoti-
ens: habet tres annos indulgentiarum. quos clemens conceſſit
ob rogatum Ludouici ſancti regis francie ſolemniter.

Speculum hiſtoriale Vicenti⁹ hic ſinitur.

Inerſis locis rē. Dicit quidam doctor ſanctus q̄ medietas mini-
ſtroz dei eſt quaſi reſecata per hoc genus auaricie. q̄ vnus plura
bñſicia p̄mittit b̄ie. Sed q̄ vñ p̄r digne adminiſtrare. aut pro
prijs pro peccatis ſatiſſacere.

Iste clemens ſanctus fuit
7 p̄pheticō ſpū p̄dixit hoſtes
eccie tāq̄ ſumus perituros
vnde creditur q̄ deus eius
meritis tribulationes plu-
rimas extinxit. Sic habuit
antea vxorem et liberos.

Iste gregorius ſatis acci-
dentaliter venit ad papā
tū. q̄ cū eēt archidyaconus
leodiēſis. 7 inuſſet vlt-
tra mare cā deuotionis
ibidē ex̄ns in papā eligiſ-
ſus. Papatus mun⁹ tu-
lit archidyaconus vnus
hic prēm p̄m fecit cōcor-
dia fratrū. Verum hoc a
ſpū ſancto factū nō dubi-
um eſt. q̄ valde bñ ſe bñit:
nō itendens pecuniā lu-
cris: ſz elemoſynis paupe-
rū. Fecit etiā ordinatiōem
vnā q̄ nq̄ epoz cardinali⁹
q̄ plimū laudabilē. q̄ ho-
neſtas et valētes p̄ſonas
aſſumpſit. Dorit tandē arētij. ſepult⁹ ibidē honorifice.

Solium. LXXXII.

Piscis marinus in similitudine leonis captus fuit anno primo martini pape. et dabat planctus horribiles. et adductus in urbem veterem cunctis ostensus est. Quoniam monstrum hoc vulgo interpretante esset signum futuri discidium. Quod et factum est. quia statim post siciliam interfectis alienigenis: et fessis in materno vterere occisis. crudeliter ab obedientia karoli sui regis. et persequens ecclesie recessit. et petrum arroganter regem assumpsit. et multa mala secuta sunt. Et in urbe partialitas surrexit. quia vsini et hanibaldos cum multa sanguinis effusione pugnauerunt. Item et inter saracenos multa milia occisa fuerunt. Et ideo non mirum quod primoniū ecclesie patit solito more. quia

Rodol
phus. a.
xviij.

iste rodolphus fuit comes et habebat

tempus est ut iudicium inciperet ecclesia dei. Rex karolus non longe ante martinum obiit bene dispositis singulis. et deuote sacramentis. petrus vero inobediens filius infeliciter mortuus est ex vulnere quod in bello suscepit. sicut solent mori persecutores ecclesie. quia dux est fragili homini contra stimulum calcitrare.

burg. probus. et in armis strenuus et prudens electus apud basileam. Dico opidum priuicium. obsides auxilio benensium cepit.

Post alios quatuordecim annos per certos nobiles inimicos pacis bernardus puocatus bernam diu inaniter obsedit. Bernardus autem quidam quem secum ducebat cum iam ab obsidione recederet bernam suscipiens. ipsam domum minadam totum precepsu prophetico predicat. Tandem idem impator crucem suscepit pro terra sancta.

VI^oCCCCXXIII

VI^oCCCCXXIII

v. In
nocentius.
m. v. d. ij.

Lombardus

v. Adri
nus. m.
l. x. ix.

Japuenis

xvi.
Johes
m. viij.

Hispanus

iij. nico
la. a. i.
m. ix.

Romanus

iij. mar
tin. a.
iij. m. i.

Gallicus

MCCLXXIII

MCCLXXIII

Iste innocentius fuit de ordine predicatorum famosus doctor a teo vocatus petrus de thebasia moritur statim in romae. et sepultus est in laterano.

Iste adrianus fuit nepos inno centij quatuordecim et etiam moritur viderbi ibi sepelitur

Iste iohannes fuit sci entis diuersis famosus. sed moribus solus. oibit communis. Dico cum diceret diu victur se statim cum camera non corruit. et mortuus est. viderbi

Iste nicolaus magnificus fuit in edificijs extruendis bene rexit urbem diebus suis. et ordinatione cardinalium fecit anno primo pontificatus sui et secundo moritur. unde sequitur turbatio romanorum propter patriam vsinorum et hanibaldem. et homicidia bella que instructi contra perfidos iudeos et tribulationes. moritur parisijs. miraculis clarens.

Iste martinus fuit religiosorum amator. et pijs opibus valde inter. Dico excoicauit imperatorem constantinopolitano eo quod non redierat ad fidem se promissu iocilio lugdunensi. propter quod multa passus fuit. et tota ecclesia filius. filiter et petrum regem arroganter inuasore regni sicilie excoicauit. Tandem post multa

Jordanus thetonicus doctor solemnis et magister in ordine predicatorum clarus habetur et sanctus.

¶ ¶

Sexta etas Christus

Cometa visa est signum mali. quia plura secuta sunt afflictiona christianitatis. Tartari inuadunt regnum Constantinopolitanum. multasque terras imperij occupant stragem indicibiles de hominibus facientes.

¶ Tripolis capitura saracenis. et christianitatis nomen ibidem deletur. Achon illa fortissima et inexpugnabilis ciuitas capta a saldano et saracenis. propter discordiam vicinarum nationum in ea morantium. et deleta fuit. et sequenter sit terra sancta occupata a saracenis. propter nimiam peccata christianorum quae ibidem morebantur. Hoc etiam tempore christiani perdidit Pachone. xv. ciuitates nobiles. et duodecim castra occisis. ccc. christianorum. quod maxime euenit propter diuersum dominum.

¶ Imperatores minui. et regentes ciuitate non concordabant. et etiam propter scilicet crucem ignatorum.

Bellum maximum et graue inter sarracenos et pisanos. occasione insule corsice. Tandem maris pisani victi sunt et capti. plus quam sexcenti hominum qui interfecti sunt. et perdiderunt. xlviij. galeas exceptis alijs nauibus. et preter illas que submersae sunt in mari. Terremotus etiam magni fuerunt in tusciam. signantes mala quae ibidem secuta sunt.

Franciscus petrarcha poeta et heremita hoc tempore claret qui scripsit plura eleganti stilo.

Anno mundi

VI° MCCCCLXXXIII

Pape

iiij. Honorius
a. ij. d. i

Romanus

iiij. Nicolaus
a. ij. m. i

Lombardus.

v. Celestinus
a. ij. m. i
d. die. v

Anno christi.

MCCCCLXXXIII

¶ Iste honorius fuit homo temperatus: et magne discretionis libenter habens pacem nulli lesurus. hic presdicari fecit crucem contra peccatum inuasorem regni sicilie.

¶ Carmelite huius tempore dimissis mantellis varis cappas albas sumpserunt.

¶ Ordo celestinorum inchoatur per virum sanctum Celestinum. qui in papam electus est nunquam a proposito sancto cecidit usque hodie.

¶ Iste nicolaus fuit dictus frater hieronymus minorum generalis in ordine minorum qui licet bonus homo in se fuerat tamen multa infelicia ecclesie suo tempore acciderunt. Nam multa bella orta fuerunt in urbe ipsius. occasione quia nimis adhefit vni parti. Post hunc vacauit sedes annis. ij. mensibus. vi.

¶ Iste celestinus totus factus fuit et ob hoc cum pannis duos cum medio cardines concordari non possent ipsum tandem heremo vocantes eligerunt. et statim propter onus papatu re signauit. et ab eo dictus est ordo celestinorum. Canonizatus est per primum clemansem sub nomine sancti petri confessoris. cuius festum est. xiiii. kalend. Junij.

¶ Nicolaus de Lyra doctor theologie clarus habetur parisiis. Hic fuit indens natione. Lonerius autem valde profectus in ordine minorum. et scripsit super totam bibliam. et alia. Et fuit anno domini. MCCCXX. Vnde in libris suis. Alij dicunt quod fuit de brabantia de parentibus christianis sed ob paupertatem visitauit scholas iudeorum. et sic didicit linguam illam. Vel iste Nicolaus a iudeis informatus est in pueritia.

¶ Solium: LXXXIII.

Cometa apparuit. et sequitur statim bellum flandrie. vbi cecidit flos milicie gallicane. Anno dñi. Mcccij. Terremotus etiā magni fuit. vnt. nec ausi fuerūt homines manere in ciuitatibz et pp Bonifacius quiescebat in prato.

¶ Wernherus puer iancus rusticanus martyrisatur a iudeis. redescit in Beraco. Eodem tpe. scz āno dñi. Mcccxxvij. quidam alius puer nomie Rudolfus filius a pfidis iudeis is martyrisatus est i berna. q multis miraculis claruit. Iudei vero scelers hui? ppetratores a bernensibus iudicis sententia plectunt. Hac occasione Rudolphus impator beronā cū. xxx. impugnat? obsedit. sed tñ parum profecit.

Adulphus
an. vi.

¶ Iste Adulphus fuit comes de anaxone. et nō fuit coronatus per papā. qz obiit i bello quod cum altero duce austrie habuit.

¶ Nobilissima aconen. ciuitate a sarracenis destructa. demū deifere marie in carmelo monasteriū ad. iij. miligria ciuitati vicinum ab eisdem igne cremat. fratribus inuentis in eo pfidorūz gladiis trucidatis. et tunc prochdolor ordo carmelicus mellifluum locū ex toto perdidit i quo a tpe Delye et helizei pphetarum. ij. cccxi. annis perstitit.

¶ Sanctus Ludou. us olim rex francie canonizatur hoc tpe per Bonifacium papā octauū Alanus doctor vniuersalis claret in Burgondia. Hic ad tps penā taciturnitatis incurrit. coram pluribz eo q in pncipio sermonis diuinū auxiliū more solito nō inuocasset.

VI. MCCCXXXIII

vii Bo
nifa. i.
vignit

¶ Lanipanus.

xi. bñdi
dict. m.
vii. d.

¶ xvij.

MCCCXXXIII

¶ Iste bonifacius fuit vir in his que ad curiā pertinent experti-
entissimus. Et qz parem nō habuit prudētie sue vltra modū
in tāā arrogantiā crexit seipm. vt dñm totius mundi se di-
ceret tam in tpalibz qz spūalibz. Et multa magnifice fecit
que in fine miserabiliter defecerunt. Deditqz exemplū cūctis
prielatis ne alta saperent: sed forma facti gregis. magis stude-
rent amari a subditis qz timeri. Hic est de quo dz. qz intrauit
vt vulpes. vixit vt leo. et moritur vt canis et sepultus ē rome
Jubileus instituit a Bonifacio de centesimo in centesimūz
semp duraturus. Et fuit primus iubileus āno. Mccc.

¶ Liber sextus decretalium publicatur. et fuit missus ad stu-
dia vniuersalia per Bonifacium octauum.

¶ Festū quatuor doctorū. et quatuor euāgelistaz instituit. s. Hieros
n ymi. Augustini. Ambrosij. Gregorij.

¶ Scñs albertus detarpano carmelita siculus. vir meritis
signis. doctrina clarus. ac totius perfectionis exemplar. vij.
Idus Augusti migravit ad dñm.

¶ Iste Benedictus vir sanctus
fuit de ordine predicatorum et
parum su puxit et obiit parusqz
ibidē sepultus in ecclesia pdis
catorum miraculis choruscās
Hic subortum discidium inter
regem frācorum et Bonifaciū
sedauit. et puilegia restituit. et li-
bertates quibz rex priuatus erat.
et vacauit sedes per ānum seqn-
tem. et plus ppter discordiā car-
dinalium qui tunc fuerunt.

¶ Iohānes scotus doctor sub-
tilis claret.

¶ Iohānes Andree iurista ma-
ximus claret bononie. qui pla-
scripsit solenniter.

D iij

Sexta etas Christus

Rodus insula capitur de manibz iburcorz pños ordinis sancti iohis hierosolimitani. cū qñ
qñ a diacentibz. Et fuit bellatū ānis qñuor. et finaliter christiani obtinuerunt.

Teplarij destruunt subito miratibz vniuersi quō tāti dñi sic īspere pimus. mēf ordie pbur
rit pñius. Et āt publicata fuit q fuit vana pfessio cū ab negatōe pñe pñitione sup cruce in ob
probiu crucifigi. put pñes eoz pfessi fuerūt. Et stetit ordo iste ānis. Lxxiij.

Iste albertus fuit dux austrie filius Rudolphi pñi
cti. hic pñi a bonifacio reprobatus. dñi de ab eodē

Imperatores.

i. albertus
an
nis. x.

firmatus ppter regē frācie tūc inimicū ecclesie. cui
etiā alberto idē papa regnū frācie subiecit. sic z alia
regna. sed nihil pfuit. tandem occiditur a nepote suo.

vij.
Henri
a. v.

Locutus vi
ennēse in q
presedit
Clemens.

In isto concilio multa statuta fuerunt. p
salubri regimie ecclesie. et heresum extirpati
one. Et minores intra se tumulantes con
corda si fuerunt. ps vna dicta fuit spiritus
lium. alia vtiq non habuit hoc vocabulū.

Iste Henricus
fuit comes luzenburgens in
militaribus actis strenuissi
mus. pacē p terrā z aqm tene
re cupiuit victor gloriatus z bel
lator inuictus extitit. et fuit co
ronatus a Clemente quinto.
Tandem intorxi

Anno mundi

VI° III.

Pape

v. Cle
mens ā.
vij. mē

xxij. Jo
hannes
ā. xvij.

Anno christi.

MCCCIII

Iste clemēs fuit tante
prerogative in expedi
ēdis negocijs eccle: q
rūc plura fuerūt. vt eti
a z absens eligeret pñi
liū celebravit vienēse.
z libru. vij. decretaliū
q vugali clemētinarū
dñi pñari fecit. In qñ
tores dñi replarios misit
venetos supavit. regu
lā minoz declaravit.
Teplarios pñenavit
z ordinē scī iohannis
hierosolimitani evalo
tanit. Tandem pñ mī
ta q laudabiliter egit
monit. Sedes vaca
uit. ā. ij. mē. iij.

Iste iohannes totus gloriosus
fuit quo ad ea que in actiua vita exercenda sunt. constitutōes clemen
tinas publicauit. et ad vniuersalia studia reuēit: multos sanctos cano
nizauit. Episcopatus pingues diuisit. contra pluralitatē bñficiū mī
ra bona instituit. et hereticos pñes pñipuo zelo dñiuit zē. An autem
saluatus sit: an non. dominus etiam suis deuotissimis reuelare noluit.
Ipse etiam fundauit domum boni passus ordinis carthusiensis.
super durentiam prope auinionem.

Scisma. xxi. inter iohannē. xxij. z quendē Petru de carbario de or
dinē minoz. Causa fuit tyrannidis Ludouici. q scindere nitebat vni
onem ecclesie: eo q iohannes papa cū excomunicauit. iō istum petru
in idolum erexit. z veneratus est cū: sed nihil profecit. quia statim suc
cissum est. z petrus venit ad pedes iohannis: veniam petens: et obtinu
it. tamen fuit conseruatus vt hostis omnibus diebus.

Dulcius heresiarcha nouariensis cū margarita vxore sua hereti
ca et complicibus suis combusti fuerunt. sed prius membratim con
cisi fuerunt. Crux etiam tunc predicata fuit.

Berhardus de bononia ordinis magne marie de carmelo doctor parisijs sapiet doctrine op
pñione celebris post plurium libez z editōem. in auinionē vitam exiuit.

Folium. LXXXIII.

pauperes de lugduno qui se dixerunt de tercia regula Francisci tanq̃ heretici dñati sunt cō
busti p̃lio locis 7 vicibz. tñ suis articulis erroneis. Unus articulus fuit q̃ xps et apli nihil ba
buerūt in p̃rio vel cōi. 7 q̃ nullū ius habuerūt in bis que scriptura dicit eos habuisse zc.

Beguardi multi combusti sunt parisijs ppter heresim pauperū de lugduno. qz sub sp̃e bo
ni mala suscitare conabant. Et michael generalis fuit minoz cum sibi adberentibus probaz
tus hereticus. Numerus combustoz tam de ordine eoz q̃ alioz. cxiij.

Thomas de aquino doctor sanctus canonisatur. l. anno post obitū suum.

Ludovicus eps tholosanus filius regis Sicilie ordinis minoz canonisatur.

iiij. Lu
dovicus
a. xij.

Hic Ludovicus fuit dux bavarie et p̃tempit coronatōem. q̃ ppter ab eo deposti
tus est. 7 multo sibi labor et pericula successerūt. Nisus est etiam scindere vnita
tem ecclesie. 7 fredericū ducē austrie p̃ se electū vicē. In tribulatōe 7 p̃tūmācia vsqz ad finē du
xis p̃m̃sit. gr̃ade piclū aie sue repoznādo. Tandem Karolus contra eum eligitur q̃ p̃ualuit.
et Ludovicus de equo cadens subito moritur

Scams fuit sumendo eucharistiā. Nec legunt in libris 7 fama ferunt per quendā de ordine p̃
dicatoz scā. scz fr̃em bernhardū de mōre politiano zc. Sed tñ ordo excusatur de his p̃ quas dā
litteras testimoniales quas apud se habet. Cui plater requirat h̃mōi apud professores eiusdē
ordinis. et plene informabitur de his ad omnem copiam.

VI° DXXIII

VI° DXXIII

Clementis liber publicat. et ad studia vniversa
lia dirigitur per Johannē papam. cxiij.

xij. Bñ
dicit. a
vii. m̃ij

dic. xviij.

MDCCXXIII

MDCCXXIII

Declaratū ē p̃ iohānnē. xxiij. edicto perpetuo hereticū eē cēsen
dū asserere xpm et aplos nihil habuisse in p̃rio. nec in cōi. Itē
affirmare q̃ i xpo eiusqz aplis i bis q̃ eos habuisse sacra scri
ptura testat neqz ip̃is ṽtēdi p̃terierit nec illa donādi. ant ex
ipsis alia acquirēdi erroneum 7 hereticum idē papa iohā
nes declarauit.

Idē papa iohānes collegit de libris p̃ decessoz suoz ex or
dine b̃tissimi p̃ris b̃ndicti scōs canonisatos et p̃latos plures
numero comprehenduntur in sequentibus

¶ Mitra 7 diuicte xpi verna b̃ndicte. In celo s̃isti tot fratres p̃m̃uisti.

¶ Quicquid q̃nqz q̃nqz g̃ira milia q̃nqz. Ad te trāslatos p̃ oēs canonisatos

¶ Dape s̃it bis duodeni. cordiales bis milleni mundi ierarchia.

¶ Archiep̃sopi sunt septem milia creati. in fide catholica.

¶ Duodecim milia digni. pietateqz benigni. scribuntur ep̃i

¶ Ac milleni q̃nqz deni. abbates septuageni. cū quater numero.

¶ Q̃ plures sine mitra. resulcere inde citra. prelau ecclesie.

¶ Duo quot scimoniales. p̃forores. et sodales. degunt socialiter.

¶ Non est nostre s̃culat̃is. compensare dicta satis. ac stilo differere.

Sed quis alter confessorz. secum ducit. talem chorū. per celi palacia.

Hic b̃ndictus fuit monachus
mōasterij bolleñ. ord̃is cisterci
7 vocat iacob de furno ab isā
tia bone vite. 7 m̃gr i theologia
factus āt papa reformauit ordi
nē sc̃i b̃ndicti et cisterciē. q̃ ne
cesse fuit. In largiēdis b̃nficijs
dur⁹ fuit. 7 ne indignis p̃ferre
tur. decretale edidit. q̃ sic incipit

b̃ndictus de⁹ in vo
nis zc. 7 m̃ltos p̃ua
uit erat feruid⁹ fidei
cū seueritate zelatoz
rob⁹ h̃ m̃ltis minus
car⁹ tāte rigositate
fuit q̃ ṽtē p̃gnoscere
voluit cōsanguineos
suos. dicēs papā cō
sanguineos n̄ habere

D. iij

Sexta etas Christus.

Johānes Wandeuil doctor in medicinis ⁊ miles in armis: natōe anglicus fuit circa becca. Et mirabile peregrinationem quasi totius mundi p̄fecit. ⁊ scripsit eam tribus linguis. Astronomi maximi fuerunt parisijs hoc tēpore. vitz Johānes de Lignerijs. Johānes de saxonis. Johannes de muris. Et buridanus maximus p̄hs qui inuenit viā modernorum Imperatores

Uentus magnus fuit q̄ terras mouit ⁊ yndas et edificia plurima sibi puit. Sp̄s Buidonis multa reuelauit in ciuitate alexi circa romā. de hoc pulcher liber ē script⁹. Aquarū inundatio fuit maxima: nō ex pluuijs sed scaturientium mēre uenerum. Damna fecit finita in toto orbe.

Iste Karolus fuit dux Bobe mie vir prudēs et astut⁹. Hic in flu Clemen⁹ elect⁹ fuit. adhuc viuētie Ludouico contumace. Et quia humiliter benedictionem sancti Petri ac p̄petuam coronationem expetijt: more aliorū bonorum. id in omnib⁹ b̄ directus fuit ⁊ p̄ualuit p̄tra oēs aduersarios suos. Ip̄e mltā statuit. ⁊ p̄cipue legē fauorabilem p̄ psonis et rebus sp̄ialibus. q̄ adhuc karolina d̄r. Tandē moritur diuitijs plen⁹ et gr̄a. sepult⁹ p̄age. Bellū maximum inter philippū regē francie ⁊ Edwardū regē anglie fuit. Et tanta strages vi mare flādrense se aliquor diebus tinctū sanguine videret. Pestilentia grauissima fuit. ita q̄ vix vini sufficies bant ad sepeliendum mortuos. Item multe ville deserte diu manserunt.

iii.
Karol⁹
an. xxi.

Anno mundi

VI° DXXXIII

VI° DXXIII

Pape.

vi. Ele
mēs. a
L. m. vi.

Leomoniceñ.
diebus. xvi.

Anno christi

MCCCXXXIII

MCCCXLIII.

Iste Clemens fuit nomine et re totus virtuosus. multaq̄ per Benedictū rigorose facta m̄iti gavit. et quosdā priuatos restituit. Laudabilis fuit rigor seueritatis benedicti. sed m̄ito amabilior fuit benignitas clementis. Hic erat sermocinator egregius. ⁊ sermones multos collegit. Nullū incōsultū se abire p̄misit. Elect⁹ fuit anno xp̄i. Decēclij. vi in b̄ila quadā reperi.

Declaratum est p̄ b̄dictus q̄ anime sancte que nihil h̄nt purgabile p̄mo statū vt decedūt: faciē dei vident. aliter sentire aut dogmatizare est hereticum. Ordo nouorū militū Je su xp̄i in portigalia instituit per Johannē. xxij. contra saracenos. Iudei per totam almaniā fuerunt combusti. q̄ fontēs et puteos intorcarunt. sicut p̄les eorū cōfessi fuerunt id esse verum.

Anno Dcccxxxv. fundata est domus sancte barbare ordinis carthusien. in colonia agrippina. illo i loco vt pie credit: vbi olim b̄ns seuerinus sancti martini animam in celum deferri conspexit: angelico cū consensu.

Oderic⁹ vir sc̄tis de ordine minorum in asia ⁊ in india euangelisando discurre. miraculis claret. Et quatuor sancto rū martirū corpa sui ordinis de ciuitate hormas trāstulit p̄ mare ad superiorem indiam in ciuitatē carrā nō sine miraculis. Et descripsit peregrinationē suam. Ludolfus carthusien. p̄or argentineñ. qui vitā xp̄i compilauit egregie et alte. Vltitudo p̄ccz q̄ louppen castrū cum xxx^o. peditū. ⁊ Dcc. equitū obsederūt p̄ ij^o. swiceros fugantur. interfecti. iij^o pugnatoz. ⁊ tribus comitibus. Anno christi. Dcccxxxix.

Folium. LXXXV.

Portentū ignis in celo visum est. qđ a philosophis vocat candelā rotundā. Et eodem āno sur-
rexit. Deccli. cruci flagellatores. Dec secta pestifera surrexit in supiori alma nia z ad infes-
riorē descendit. demū ad ptes gallicanas. L. ōfugbat hmoi ex diuersis doctis z indoctis. nobi
libo z ignobilibus. Flagellabāt āt se cū flagellis nodosis eraculo insulis zē. z nisi pp phibuis-
set multa mala attēssent.

Sanctus yuo britz doctor iuris canonisat. qui fuit aduocatus pauperū et sancte vite. Hic
solus inter omnes iuristas modernos sanctus computatur.

Liliarandus cardinalis sci petri ad vincla patus denot? z amicus religiosoz. z pmoz bo-
noz fuit. Eliso flebilis facta. cuidā beremite in pntia dñi Innocēti pape. vi. dum adhuc car-

dinalis esset. vñ aiebat. Vñ aias in infernū descendere sicut nines densissimas. in purgatoriū
sicut niuem rarissimā: sed ad paradisum tm̄ tres vidi introire. scz illius epi. ac illius vidue rbo
mane. z illius poris carthusien. q omnia sic post reperit vera. z extunc maximā deuotiōem ex
ga viros religiosos hñt. z p̄cipue cluniacē. z carthusien. Dos em̄ duos ordines specialr pre
ceteris puilegiat. z ab omni p̄iarchaz archiepiscopoz epozum et quozūcūqz p̄ncipumzē.
iurisdictione. visitatōne. taxatione et q̄licūqz veratōe. exceptos eē decreuit sub anathematis
vinculo. eosqz sub sancti petri ac romane ecclesie protectione suscepit.

Sibertus de belre almanus. et Johannes wolffgram anglicus carmelici ordinis illustribus
cōnumerandi ad salutis scientiam verbis scriptisqz q̄ plures erudiunt.

VI. OLIII.

Leomoniceñ.

MOOOLIII

Jubileus mutat p clementem de quinq̄gesi-
mo i q̄nq̄gesimū ppter breuitatē bñane vite.

Idem clemēs monasteriū z ordinē clu-
niacē. multis z maximis puilegiis dotauit
et ab omnibus inq̄tudinibz exemplum sub
beatoz petri z pa uli ā postoloz tuitōne im-
perpetuum suscepit.

Johes de bachone carmelico theologie sa-
piētie canoniceqz scientie princeps parisi⁹
et demū per angliam clarus cognoscitur.

Buido de pirpiniaton ex pte generali car-
melici religiōis p̄mū maioriceñ. ac demum
cluniacē. p̄tiser doctor inter p̄cipuos cō-
mēdatus. et vt alter helias p domo dñi feri-
osus p̄ correctoriū iur. z alia q̄ plima vo-
lūina per cōmēdata libz z omnes hereses
scripsit. quem domino gallicano cardinali
albenensi pertinulauit.

Iste Innocentius fuit amator religiosorum z
fecit fabricari in regno francie propter sanctus
andream et opposito auinionis monasteriū or-
dinis carthusien. et mltā puilegia eidem sancto
ordini concessit. ibidemqz sepelitur. Fuit etiā ca-
nonista maximus.

Johāna regina francie virtuosa et humilima. et
vt pie credit sancta. obiit āno dñi. Deccliv.
Studiū brage instituitur et puilegiis dotat ab
Innocentio sexto. intuitu Karoli imperatoris.
Lector q̄dam Paulus noie negando beatā vir-
ginem conceptaz fuisse sine peccato originali. co-
rā toto clero et populo in eracunia cecidit et expi-
rauit smone n̄ dū finito. vt testat m̄r henric⁹ de
bassia. Quod factū plures terruit ihac materia
scribentes. Fantum est enī de secretis dei nimis
curiosus inuestigare.

Sexta etas Christus.

Terremotus maximi fuerunt p. diuersa loca. Et Basilea tota cecidit. **D**eccl. vi. cū multis castris in circuitu. Tūc homines velut bestie in siluis commorantur vix ciuitates intrare audent. Bella etiā plura et pestilentie et fames fuerunt. Terra in multis locis aqua albam et ferentē euomit que castra et loca fortia casui dedit. Tempora isuper periculosa propter hereses et sectas ples et supbia et iniquitas nimis inualuit. et populus curiosus et leuis nimis. **U**n in libro bre. brigite. te. i. ca. xlv. dicit q. fm rigorem iusticie mundus merito deberet perire. q. prior est tpe diluuij. sed precibus sanctorum misericordia parcat ei.

Imperatores.

Circa hec tempora pmissit Karol. q. tuor electoribz thelonia et regalia imperialia q. sita fuerunt in terris ipoz. Et surgit gradis disputatio. p. 2. nā vna positio pbare pte dicit q. h. nō liceat nec expediat sic exossare impioz. vt nullas vires p. aduersantes retineant. Alia ecōtra putat rationabiliter hoc factū. ne ipoz electorum regiones grauent. stante p. tūc tot pncipū violētia incursio ne. nihilq. curantiū de imperialiū fulminatōe pceptoz. Quare ergo ipi electores p. ceteris exacti onari deberēt. cū nō esset qui defenderet. aut manū adiutricē afflictiōbz porrigeret. **Q**ue aut ista rū firmior sit. videāt quoz interest. Quid vero de his Eneas poeta laureatus senserit i. hy. boy. hemoz plenius p. tnef. Hoc p. certo scim. q. siue sic siue alr. disputatio pcludat. mōs iste curz sū suū solita vāitate et instabilitate n. retrahet. Nil stabile sū sole cū cūera vāitatis biacet. vt sapiēs

Anno mundi

VI. DLXIII.

ait.

Pape

Anno christi

MDCCLXIII.

Iste vrbani fuit abbas massiliē. o. z. dinis sancti benedicti. decretor. doctor et scīs reputat. Fecit crucem predicari p. turcos. et passagiū ordiauit. Ad ipm beata brigitta fuit missa a christo p. confirmatione regule. Tandem intoxicatus obiit.

Constitutione in vinea publicat cōtra symoniacam prauitatem primo anno vrbani pape quinti. in vrbe apud sacrum Petrum.

Johannes derupescissa de ordine minoz multa p. dixit mox futura de duobz a. n. christis. et desolatiōe terraz et generali p. culatione cleri et reductione toti orbis ad fidē ppi. pluraq. alia a. n. annū dñi. Decclxx. que dixit sibi reuelata a dño Jesu. s. nō euenerūt. Et diu in viculis tenus grandia scripsit de futuris. Et nota q. pene ab initio fidei huiusmodi p. nosticatores fuerūt. et quotq. temp. determinatū p. dixerūt de huiusmodi archais que pater posuit in sua potestate decepti sunt. Ideo n. est huiusmodi reuelationibus amplius fidendum.

Brigitta vidua sanctissim. a d. regno sweecie clara habet. multas reuelatōes habuit informatiuas ad oēm statū eccie. et ordinē instituit. cui. ipa p. zōna est. Eius festum agitur. xxij. kl. Junij.

Ordo saluatoris q. n. vulgariter d. d. o. sancte brigitte bec tempora inclinat. cuius regulam ipse saluator met dictauit.

Katherina de senis virgo incomparabil. sanctitatis fuit. Cuius vitam scripsit mgr. Jordanus ordinis predicator. p. fessor eius. Obijt autāno Decclxxx. multū iustificauit p. rez vrbani. vi. dicēdo ipm eē rez papā Et de scismate p. phetisauit. Habuit etiā virginē secū sanctā Katherinaz filiā beate Brigitte. et alias ples vtriusq. sexus p. sonas venerabiles

Solum. LXXXVI.

Anglici cum britonibus et multis alijs populis barbaris plusquam. xl. alsacie. fungauicq; fines inuadunt. castra q; plima cu vrbibus vsq; ad soliu enertunt. virgines et mulieres violenter opprimunt. ecclesias cu monasterijs igni succendunt. Tandem post multas tyrānides cu bernesiū terminos sili deprecare attentassent: maxima multitudo cu duce eoz a bernē. Interfecti sunt. i fro wenzun. reliqui vero p swicerōs aggressi mirabiliter ceciderunt. āno xpi. Mccclxxv. in die sci Stephani protomartyris.

Secta chorisantium transiuit āno dñi. Mccclxxij. Et fuit rhenus magnus incomparabiliter.

wenze
laus. ā
ccij.

Bartoldus et baldus fuerunt hoc tempore maximi legiste.

Iste wenzelaus filius predicti Karoli regis bohemic. et adhuc p̄e viante electus est in regē cū adhuc puer esset. sed nō curauit de imperio: et iō post multas ammonitiōes deppositus fuit. Nobilem eius indolē libidinosa vita polluit. et fuit filius eius sine honore. Rīmīs cū degenerat a moribus et virtutibus sui genitoris. nec vnq; imperiali dyademate coronatus est. Paterna autē probitas in sigismundū fratrem eius transisse fertur. vt infra pater.

Petrus de casa ex priori generali carmelitarum ep̄s vasionē. ac hierosolimitanus patri archa virtutis forme doctrinēq; speculum clarius habetur. quem q̄plura miracula deo conregnare predicant.

VI. DLXXIII.

xi. Gregorius
an. viij.

Scisma pessimū oritur
quod durauit annis. xl.

Urbā sextus. ānis. xi.

Clemēs septimus. ānis. xv.

MCCCLXXIII.

Iste gregorius fuit dictus petrus de bella forte lemonienf. diocef. v. acon. cardinalis obiit romē in pace xpi. Post eum sequit tribulatio quas dñs beate brigitte postendit ppter pctā clerī.

Stigma christi mulier quedā in manib; et pedib; habuit. et morabat in oppido delphi holandia

Scisma. xxij. omnīū scismatum que ante fuerunt pessimum et subtilissimū. Adeo eū pple tum fuit: vt etiam doctissimi et consentiosi viri nō valerēt discutere cui esset magis adherendum. Et fuit continuatum p ānos. xl. cum grandi scandalo totius clerī: et grandi iactura animarū propter hereses et alia denia que tūc pullularūt: eo q; nō esset disciplina in ecclesia cōtra h̄mōi. Et ideo ab isto Urbano sexto vsq; ad martinū quintum. nescio quis fuit papa.

Alexandria egipti ciuitas opulentissima a christianis capitur.

Causa humane malicie a doctis viris multiplex assignatur. inter que nō minima est q; parentes filios nō educunt disciplinate: sed permittūt eos ad placitum delicijs affluere. Perulātia igitur cum ex cōsuetudine in naturam transierit. nec erubescere nec timere potest. Fitq; cernit dura donec paupertate. bellis. laboribus. et alijs tribulationibus innolescat attrita. Flagellū ergo sibi preparat qui filios non castigat.

Iste urbanus electus fuit in vrbe propter vim romanoz. sed cardinales h̄ metu fecerūt et n̄ ex aīo. Quia ppter fugientes ad ciuitatem fundoz dixerūt eū n̄ esse papā. et elegerūt loco eius dñm robertum de gebēnis eodē āno nō q̄ dicit clemēs. vii. et h̄ orit scisma pessimū

Sexta etas Christus.

Lupoldus dux austrie cū magno comitatu militaris exercitus nobiliū delusus pēlio pfe-
ratos q̄ swiceri vocant apud sempachū potenti p̄lio inuasit. Uerū illi licet pauci. i. dōc. deū
d̄ p̄ector est inuocātes. maximā hāc mltitudinē effugarūt ip̄o dūce intersecto. cū. viij. comitibz
cēt. militibz. iij. p̄gnatorz. 7 p̄libus nobilibz q̄ de austria. alfacia sungauiā. et brisgandia zc.
illuc ad pugnā p̄uocati erāt. De swiceris vero m̄. cxxij. intersecti sūt. anno dñi. Dccclxxvi.
die ix. mēf. Junij. Et post duos ānos nobiles qui remāserūt itoz cū. vi. p̄gnatorz reuertē-
tes p. ec. viros deglarona in fugam versi sūt. occisi. ij. cccc.

Henricus oyta sacre theologie professor famosus

Imperatores.

Henricus de bassia etiā doctor theologie fuerūt in viēna duo
Berhard⁹ groet claret scitate vite 7 scia. 7 in ceph congregatōem
fratrum in Dauentria. 7 p̄ura scripsit.

Johannes derusburch clarus habetur vir
admodū deuot⁹ 7 illūinat⁹. cōmtra sc̄p̄a in
teuthonico reliqt. Vincēti⁹ de valētia a-
lias de ferra vir sc̄us claret miraculis mltis.
Lanontiar⁹ ē p̄ a calixto. iij. qd̄ 7 sibi predi-
xit spū p̄phetico. bernardus discip̄s eius.

Iste Ropertus: alias
robertus dictus fuit dux bauarie. 7 comes pala-
tinus rheni vir iust⁹ et catholic⁹ coronat⁹ a bo-
nifacio. ix. Hic cū grādi exercitu almanoz intrā-
uit italiā 7 iohēz ducē galiasē. sed cū iactura gra-
ui redijt. dignus habitus vi pio iusticia patere

Rober-
tus an-
nis. ix.

Anno mundi

VI^mDLXXXIII

VI^mDXCIII.

Pape

Bonifa- cius nonus annis. xv.

Bādi- ctus. xiij. annis. xxi.

Anno christi

MCCCLXXXIII

MCCCLXXXIII

Iste Bonifacius eligi-
tur rome loco vrbani
dictus fuit petrus de
thomacellis. et conti-
nuatur scisma.

Festū visitatōis be-
ate marie instituitur ab
urbano. vi. fm formas
sacramēti eucharistie propter impetrandā vnionem meritis beate Marie perperne virginis.

Hereticis peruersa iohānis wicleff in anglia 7 iohānis hus in bohemia. Hieronymi d̄ pra-
ga pullulauit. 7 mltos infect. 7 sub habitu ouino lupinam feritatem abscondētes. totū ecclesi-
asticum statum subuertere nitebantur. Adiuuit eos temp⁹ pessimum ppter scandalosū scisma.

Hereticis ad amittendū pullulare cepit in bohemia. s̄z statim extincta ab hereticis fuit. s̄z hūllis.
Erat em̄ nimis grossa et inuerecunda. Nā nudi incedebant. 7 indifferēter cū feminis luxuria
bant. Sc̄us petr⁹ thome ex carmelita pacten. eps et p̄tarcha constantinopolitanus doctor
q̄ p̄celebris. summis regis signifer bellicosus post innumeras quas habuit nedum cū sp̄iali-
bus: sed et corporalibus crucis inimicis victorias. postq̄ p̄les p̄scriptos libros ac patrata mi-
racula in famagusta regni cipri ciuitate corpus exiuit in festo Epiphanie.

Iste benedictus fuit electus in auinione in locum clementis
et dicebatur petrus de luna. 7 perdurauit vsq̄ ad consiliū constan-
tiense. sed nec tunc quidem obedire voluit. sed semper permansit peri-
nar. 7 oritur tandem in regnō arogantie. in sūt cardinalibus suis q̄
statim alium loco sui eligerent. quod et fecerunt. 7 idollū eleuantes cle-
mentem octauum vocauerunt: sed tū nihil profecerunt.

Hereticis peruersa iohānis wicleff in anglia 7 iohānis hus in bohemia. Hieronymi d̄ pra-
ga pullulauit. 7 mltos infect. 7 sub habitu ouino lupinam feritatem abscondētes. totū ecclesi-
asticum statum subuertere nitebantur. Adiuuit eos temp⁹ pessimum ppter scandalosū scisma.

Hereticis ad amittendū pullulare cepit in bohemia. s̄z statim extincta ab hereticis fuit. s̄z hūllis.
Erat em̄ nimis grossa et inuerecunda. Nā nudi incedebant. 7 indifferēter cū feminis luxuria
bant. Sc̄us petr⁹ thome ex carmelita pacten. eps et p̄tarcha constantinopolitanus doctor
q̄ p̄celebris. summis regis signifer bellicosus post innumeras quas habuit nedum cū sp̄iali-
bus: sed et corporalibus crucis inimicis victorias. postq̄ p̄les p̄scriptos libros ac patrata mi-
racula in famagusta regni cipri ciuitate corpus exiuit in festo Epiphanie.

Solum. LXXXVII

Cometa apparuit qui v. ru appellat satis singularis cum comâ et radijs sursum erectis. capite deorsum pendente. in occidente trāsies p̄sus septentrionē. Hāc inter ceteras cometas: q̄ appa-
rere solent a stronimi pessima esse dicitur. S3 q̄ nō manet: s3 tpe respicere apparuit. id significat
cabat tarde euenire illa que cōterminat. ¶ Raro vidi p̄noscationes de influentijs celi fas-
cias veritate fulciri. Nā de futuris p̄tingentibz nō est deter minata veritas. ac sapia huius mū-
di stulticia est apud deū. vt Salomō et apla testant. In: up q̄ ex nihilo omnia creauit. ille pele-
cios suos amicos p̄ ea facillit̄ immutare. dicente p̄beta ps. ci. Opa manū tuaz sunt celi. et
sicut oporziū mutabis eos. et mutabunt. Et licet stelle et planeie causent generatōnes et coruz

p̄tiones in istis inferioribz. viz. q̄. p̄buticoz. nā h̄ se nō extendit ad actus et opa hoīm sicut sūt
p̄elia. dissensionēs. p̄ssuraz gentiū et. Ad italia cretū licet p̄ influentias celi hoīes aliqñ incli-
nentur. non tamē necessitantur. alias arbitrium hominis nō esset liberum. Ideo Ptolomeus
dicit. Vir sapiens dominabitur astris. scilicet resistendo influentie celestis.
¶ Frācia añ hec tpa diu i flore. h̄ in merore et p̄culatōe sui iuxta morē mutabilitatis t̄paliū. Et
notat q̄ frāci etiā extra p̄iam suam. scz in t̄burcia h̄ t̄pē miserabilissime ceciderunt in bello. q̄
noluerūt audire p̄ciliū sigismundi regi deuotissimi p̄pter arrogātia ipoz. et capr̄ fuit dux bur-
gundie. n̄terfecitq̄ plus q̄. xpianoz. āno dñi. Mcccxi. ¶ Ludouic⁹ dux aurelianē. s̄
regi frācie occisus est parisiis insidiose. āno xpi. Mcccxi. Et fuit occasio infinitoz maloz.

VI° OCT II.

Gregori⁹ us. xij. an. xij.

Johes xxiij. an. iij.

Innocē⁹ tius. vij. an. ij.

Alex⁹ .v. anno. i.

MCCCCIII

Iste Innocēti⁹ fuit electus **I**ste gregorius **I**ste alexander **I**ste Johānes suc-
rome in locū bonifacij. et dicebat aīca **I**ste electus rō **I**ste elect⁹ i p̄cilio **I**ste alexandro et
cosmarus de parusio. meloco inocē⁹ p̄lāo. dicebat p̄ **I**ste primū q̄dem bene
Johes bajestarij carmelita et doctor e **I**ste et vocabat **I**ste de cādā. et sic **I**ste inchoatū p̄vno
gregi⁹ multa scripsit. Petr⁹ de elia co **I**ste ante angelis **I**ste additū est scisma **I**ste ne. et fuit in p̄cilio
theologus ¶ Johes B̄rson discipul⁹ **I**ste coran⁹ cessit cō **I**ste scismati. q̄ tres ge **I**ste constantiensis. et ob
etiā doctor theol ogie claret parisi **I**ste stantie. rebāt se p̄ sūmis **I**ste tulit cessionem p̄
et trifarius cursus temporum repit q̄ se miro ordine alternat. et fm hunc **I**ste uatus: latenter fu
ois status. ois cōditio se gubernat. Primus ē abūdantie. scōs indigentie **I**ste gir: et n̄ nil profecit
terius t̄pantie. Lū em t̄paliū abēdantia aridet hoīes: sic fuit animosi **I**ste ei. capitur tandē
et grandia attentant. prolesq̄ futuri sublimis delicate et p̄pōse educunt. **I**ste et sic cessauit coas
Sequit et his facillit̄ discordia qñ nullus alteri cedere didicit. donec **I**ste ctus: factus iterū
apte bella cuncta ad paup̄atē deducāt. Indigētes igit effecti prudentiaz **I**ste cardinalis: sepul
addiscim⁹ moleste expti qd̄ nō vt volum⁹: s3 vt p̄mī. timur opamur. t̄pate **I**ste tus florentie.
deinceps viuere ac meretriciose solemus. Generat deniq̄ t̄pantia diuitias. **I**ste
ō itez vt p̄us animā timidū reddūt. et in circuitu sempit̄r instabilitatē ābulare cogunt. Juxta
cōe iat̄ puerbiū. Diuitie parūt aīositates. aīositas bella. bella paup̄atē. paup̄tas mediocritatē
mediocritas diuitias. diuitie itez aīosi. et. Hoc ē qd̄ ps. notat dicēs. In circuitu ip̄ ābulabāt

p

Sextaetas Christus.

¶ Cometa apparuit onno. Mcccviij. et statim post leodium cecidit. ¶ Interfectis Dñi pui
beni contra regem polonie bellantes superati sunt occisis. xx.

¶ Concilium pisanum in quo inchoata fuit materia de modo faciendo vnionis. duos em̃ de
posuit. et tertium substituit. et sic peius scisma factus ē. q̃ nō pualuit exequi bonum qd̃ creuit.

¶ Iste sigismundus rex vngarie et filius karoli vir christianissimus et hu
milimus. adeo deuotus: vt merito cononizari debuisset
in ita q̃runda pioꝝ votis. Sic afflicte ecclesie et pene de

Imperatores.

solate sua mirabili sapia et industria succurrit. nec in alt
q̃ sibi ac suis pepit: donec plena vnio fieret. Contra tur

chos. ix. bella habuit ubiq̃ triumphando
quid ultra. Que de constantino. theodo
sio. Karolo. otone. ceterisq̃ impatoꝝ
bus laude digna scribunt. huic secu re
p̃nt applicari. eligi. Mcccix. iam cum
vigi tiquattuor annis regnasset i vnga
ria. Coronatur ab eugenio.

¶ In h̃ sacrosancto concilio fides xp̃iana
que iā multis annis q̃si titubare vi
debat fortiter surrexit ibi scisma
peissimū. cl. a noꝝ terminatū ē. ibi he
reses dānate. et due heresiarchie. s.
Johannes hus. et Hieronymus
combusti fuerunt. et plura boꝝ

Pape

Romanus

Anno christi

MDCCCXIII

¶ Iste Martinus electus fuit per concilium constantiense. depositis
alijs contendenti q̃ diu scisma habuerunt. et sic rediit vnio diu. desiderata et necessaria pro fi
dei defensione. Sic fuit papa potentissimus. sup̃ oēs diuites. et rusticarius magnus. Plateas
et strates publicas secenas reddidit. Hereticos deleuit. et alta bona p̃stitit adiuuante sibi
inclito principe sigismundo. pro terra sancta recuperanda multos thesauros congregauit.

¶ Maxima multitudo auiū satis ignota in magnitudine quasi passeres de gallia venientes
prope bernam. spacium itineris ferme vnus miliarē theutonicum in longum. et quartam po
tem vnus miliarē in latum volando occupant. Et statim post sigismundus cum glorioso co
mitatu illic aduenit.

¶ Michael de angauis carmelita christianitatis luminare. post editionem multorum volumi
num terras liquit.

¶ Conscientia puta fm̃ timorem dei olim in prelatis rigens ecclesiā christi laudabiliter more vi
ta et exemplo erexit et prouexit. De hinc successu temporis cum iam ecclesia in temporalibus
abundare cepisset: oblita quodammodo de conscientia: scientia que inflare solet multos in eccle
sia p̃sidere fecit q̃ sacra scriptura diuersis p̃sutijs pallescentes. iusticias dñi rectas q̃ cor lentis
care p̃sueuerit p̃pter delicias carnis falsificare nō timebant. multas hereses seminabant. et plu

Folium. LXXXVIII.

Bohemia vastat atrociter per Sigismundū et p̄ncipes almanie ppter heresim husitica. et sit
it erup data et predicata contra eos.

simū miserabiliter supra modū vastatur per Henricū
regem anglie qui etiā nō valens q̄tos dies in delicijs sufferre postq̄ alios
afflictus nō sine grādi iactura suoz infelicissime morbo pessimo vitā finit
uit. Itē iohānes dux burgundie idē regnū eq̄lacerauit. et ipse etiā post oc
cidit. qd̄ fuit infinitoz maloz occasio. Tandē dñs cardinal' sancte crucis
ordinis carthusien'. pacis modum inter eos reperit. sed anglici noluerūt
recipere. sed burgundum tantum.

Regnum francie florentis
Johes dux burgū
die atrociter occidi
tur i p̄spectu regis
fracie: statim p̄ treu
gas initas. cū sacra

Conciliū legitime p̄gregatū p̄p̄ntat ecclesiā vniuersalē potestate habet
a t̄p̄o immediate. cui om̄is status etiā papal' obedire tenet in his que sūt
ad generalē reformatiōem ecclesie. scz in fide et moribz: tam capite q̄ in mē
bris. Itē q̄ deinceps p̄cilium de decēnio deberet celebrari. et p̄la alia bona.

mentū dignissim am
bo sūp̄sissent. et se
quunt multa mala
longo tempore.

Duo amantes in p̄sentia Sigismundi fatuo amore conglobati cum se ad libitū frui non
possent. horribili infirmitate percussī sunt ita vt mulier expiraret. vir etiā vitē curari poterat.
vñ apparet quātum sit hoc malum vitandum. q̄ nullo consilio acquiescere potest.

VI° DCCCXIII

Venetis.

iiij.
eugeni
us. xvi

DCCCXXXIII

Itē electus pacifice in vrbe mortuo martino. et indubitus papa habitus. scz postea breuiter ex
pulsus d. roma vt nudus fugeret. Itē a cōcilio basilien'. citatus et etiā depositus: scz nō curauit
et ob hoc itez scisma orit. qd̄ stetit vsq̄ ad mortem eius. Qui fauebant sibi multa laude digna
de eo dixerunt. Contra qui ei aduersabātur: plura enormia sibi imposuerunt et vt moris est.
Tamē q̄cqd̄ est aū susceptam dignitatem fuit vir abstracte vite. puta fraticella et bone fame.
Quod postea fertur fecisse diuino iudicio relinquo. Ipse etiā romā recuperauit adiutus a ve
netis. et maiorem obedientiam habuit.

Præ beneficia pingua per papā dispensando cumulabāt. Veruntamē aliqui licet pauci cō
scientia retinentes. p̄scientia pura et scientia sancta illuminati multos ad iusticiā erudiunt. q̄
iam quasi splendor firmamenti in eterna felicitate rutilare credunt. Sed heu nephandis his
xp̄ibus cō cū sci de conscientia gbras solum entia sponsam xp̄i gubernare videmus. p̄sonas
videlicet conscientia scientiaq̄ carentes. et velut entia insensibilia deū nec sanctos ei⁹ verētes
bñficia sup̄ bñficia sibi vsurgere. Et q̄ plus est videmus vilissimos quosq̄ laicos parrochias
et monasteria. et q̄ nephās est dicere oblationes altarioz amodiare. Hinc p̄monii xp̄isti sol
ministris eius deputatum et pauperibus distribuendū. in vsus deuenit tyrānoꝝ et meretri
cū ecclesie et monasteria sacra in loca deserta rediguntur. Hinc guerre mortifere. destructiōes
ciuitatū et regnoꝝ. mortes innocentium lamentabiles. et mala infinita nunc facta cernimus.
Quocōia ex pompa epōꝝ et insatiabili auaritia p̄latoꝝ in d̄stestanda processisse cernimus et.

p̄ ij

Sexta etas Christus

Tres soles visi sunt in celo. et sequit statim triplex regimē in ecclesia. s. Eugenij. Concilij. et neutralitatis. Vltra dicunt rē. Item ventus maximus fuit anno xpi. Mcccxxxij.

Lydia virgo sancta in holandia fuit et ibidem sepulta oppido. scydam. dicto. que mirabilis infirmitate diu repleta ubiq; patit. id est in toto corpore iuxta nomen suum.

Bernhardinus frater minor qui nouā reformatōem inchoauerat. et multa bona i ecclesia fecit. moritur miraculis fulgens innumeris.

Johānes de Capestrano frater minor discipulus bernardini statim post obitum eius p̄fuit reformationi noue. claret miraculis. Morit anno Mcccclvi. habita victoria cōtra thurcos.

Alber-
tus an-
no. i.

Iste abertus fuit dux austrie. et gener sigismundi. iō assumptus

fuit regē bobēie et ynarię ppter filiū. s. q. q. aliū heredē n̄ reli

cōcilij ba-
silien. i spū
scō legitime
p̄gregatū

In hoc p̄cilio multa bona instituta fuerit. p̄ reformatōe ecclesie in capite et in mēbris. Vñt p̄ncipiū gliosym: s. finē humilē ac tribulatōe plenū ppter scisma. Mirabil' rex euētus p̄ualu it conciliū constātin. tres papas eos deiciendo et q̄rtū istituēdo cū tot haberet aduersitates. et in nullo p̄firmatū fuisset. illud āt tāta auctoritate collectū et firmatū nec vñū potuit vel in modico reducere ad normā sui p̄positi. imo ecōtra p̄cessus. et impedit' fuit ab āno. Ibi debile p̄ncipiū et finis gloriosus. hie contra p̄cise.

Anno mundi **VI° MCCCXLII.**

Eugenius depositus fuit anno xpi. Mcccxxxix. die. x. mensis Julij. et felix eodē anno. xvij. Nouēbris. et oritur scisma vsq; ad annum. Mcccxlviij.

v
felix
an. ix.

de sabaudia

Anno christi **MCCCXXXIII**

Iste felix fuit dux sabaudie p̄nceps deuot' et senex. vidit filios filioz suoz. Dic cū iā celibē vitā duceret. electus est in papā a p̄cilio basilien. deposito eugenio. et fuit scisma iōgo tpe. et nō habuit magnā obediētiā. qz neutralitas subintravit. Tandē defuncto eugenio cessit nicolao ppter fauorē vnionis. factus legat' frācie. et cardinalis sabinianus. Dic monasteriū ripalen. pelacū lalsannen. magnifice instaurauit. ibiq; sepultus est in pace xpi.

Scisma. xxiij. in ter eugenij et felicez et durauit ānis. xvi. Causa fuit satis noua. nec an̄ hec tpa visa. qz p̄ciliū basilien. deposuit eugenij vnicū et indubitātū papā. iō qz nō seruaret decreta p̄ciliij constantien. vt dicebat nec obedire curauit concilio basilien. asserēs magis ecōtra debere fieri. vñ orit' grādis altricatio scribētū de hac materia p̄ et s. nec poterāt p̄cordare vsq; hodie. Nā vna ps die p̄ciliū ē supra papā. Alia ps econtra dicit nō. sed p̄p est sup̄ conciliū. De' super omnia benedictus det pacem suā in ecclesia sancta sponsa christi sp.

Ludouicus alaman di ep̄s arelateñ. cardinalis vir sancte vite ac mire patientie. singularisq; columna p̄ciliij basilien. cui diu precedit. multis chōruscat miraculis.

Prohibitū fuit in sacrosancto p̄cilio basilien. ne p̄ncipes seculares consules siue comitates rē. ecclesias et viros ecclesiasticos tallijs siue collectis rē. aggrauare p̄sumerēt sub anathemati viculo. Anno dñi. Mcccxlviij. xxi. mēf Augusti. Ludouic' p̄mogēit' regis frācie et dalphin' viennen. irauit p̄iam Alsacie cū mltitudine copiosa armatoz. Et tādē p̄iam a basilea vsq; argentiū. misabilr deuastauit. Et hac die. s. xv. augusti. an̄ basilea idē dalphin' p̄ualuit aduersus swien. et ceciderūt morē de ip̄is. q. xl. circa i domo leproz. p̄p sc̄m iacobū. ip̄amq; doz

Folium. LXXXIX.

Constantinopolis ciuitas imperialis capite ab infidelibus turcis tradita per quendam ianuensem. qui per triduum constituit a turco rex iuxta promissum. et die quarto decollatus. Et fit plangens in tota christianitate et timor gradis. Multa christiani trucidati sunt. et innumerabiles venditi. Imperator corpus iam mortuum decapitatum fuit ex liuore turci. et perijt pene totaliter fides in grecia.

Bella plurima in diuersis locis diu continuata. precipue in saxonia westphalia. flandria. prussia. sueuia. boehemia. et specialiter in anglia strages gradis.

¶ Iste Fredericus dux austrie electus fuit in regem almaniae. et diu distulit cononari a papa propter scisma. tandem facta unione a Nicolao cum magna gloria imperii.

iii.
Fredericus.
a.

periali dyademate extitit in urbe coronatus. Vir utique pacificus et quietus. et patientie singularis. nec odiens. Filiam quoque regis portugalie sumpsit in uxorem. Anno autem. Mcccclxxi. magna fecit puocationem principum in ratisspam propter incursionem turcorum. proponens eis quod si infra. xx. annos christianitas diminuta esset ad centum leucas. vel quasi. et mouit ut ad resistendum se pararent.

¶ Iste electus fuit franckfordie in regem almaniae. anno domini. Mcccclxxviii. die. xvij. martij. sed statim intoxicatus obiit. Alij dicunt quod pro fluxu ventris. vir utique totaliter virtuosus et adeo pius ut tota plebs diceret quod mundus eius presidentia non esset dignus. reliquit unum filium paruulum. cui simile contigit. et duas filias.

VI. MCCCXLIII.

VI. MCCCXLIII.

vi.
nicolaus.
an. viij.

Ianuenis.

iiij.
calixtus.
a. iij. m.

Libatalanus.

MCCCXLIII.

MCCCXLIII.

¶ Iste nicolaus de opido sarasana inter ianuam et lucanā ciuitatem electus in urbe anno. Mcccclvij. loco eugenij adhuc pendente scismate paulatim ubique obtinuit obedientiam mirantibus omnibus quod vir humilime nationis sic pualeret ducē sabaudie. qui fuit quasi affinis cunctis principibus christianitatis. et tamē dimissus ab omnibus. statim sequenti anno vnio redijt cedente felice. quod placuit domino per abiectionem mundi glorificare nomen suum. Hic fuit magister in theologia totus actiuus. et in preceptibus locuplex. multa diruta reedificauit. et gradum murum rome in circuitu palatii construxit. et totum murum rhomanum reintegrauit propter timorem turcorum. Hic ipse in urbe publicatus. Lux fulsit mundo. cessit felicis nicolao. videlicet anno. Mcccclx. ¶ Iohannes de capestrano frater minor discipulus Bernardini. statim post obitum eius presuit reformationi noue. claret miraculis. Moritur anno. Mcccclvi. habita victoria contra turcos.

¶ Iste calixtus vir valde seuer electus fuit anno domini. Mcccclv. et prius ifirmus. nec potuit zelum suum proficere. neque turcos precepit. in pedijente senio mortem preuenire. Moritur anno. Mcccclvij. ipse die sancti sicuti in quo festum transfigurationis domini instituit anno vnio elapso.

¶ Iubileus cum magna deuotione per totam christianitatem celebratur. et ingens multitudo ad limina sanctorum confluxit. Dominus etiam papa rosam in dominica Letare consecrato in limbo principum lantrauio bassietransmisit. multis virtutibus redimere. qui ab Elizabeth sancta matris sue fuit proles terra. Festum transfigurationis domini instituit a calixto pro gratia actione illius victoria miraculose fecit turcum in vngaria.

¶ Mures leprosum combusserunt et destruxerunt anno quo supra.

¶ iij

Sexta etas Christus

Victoria miraculosa celitus dat xpianis in vngaria tras danubius ibiurcu magnum. et perdidit milites. et fugit timore hostiu pcussus. cum nemo eu psequeret. Sola manus dei tenuit eu. In die sancti Simeonis. anno Mcccclvi. sanctus iohannes de capistrano pns fuit ibi. et puocavit plim trepidante ad psequendu ifideles fugientes. et acta e vltio magna. Dixerunt ei turci q ta im mensus numer armigeror inseqbant eos: q vix ausi fuerit respicere. et id fugissent relicti oib. Ipi fuerit sancti ageli. Pueri sci michael pegrinanti cu magno seruire p turmas via longa ad mare. et fit timor eorum: ne spūs neq agitare eos. ita stati cessauit ppter tediu itineris. et fame qua paretiebant. anno Mcccclvij. Et anno pcedenti fuit maximus terremotus in napoli. et perierunt. xl. boiui Imperatores

Libroz impssiois scia subtilissima oib scelis inaudita cu ea hec tpa reperit i Magutina. Nec est ars arnu. scia sciaz p cui celeritat exercitazdem thesauri desiderabil sapie et scie que oes boies p instinctu nature desiderat. qsi de pfundis latibulaz tenebris psiliq. mudi hunc i malo ligno positu dicit pariter et illuminat. Viri etem ifinita libroz q qndā arthenis vel parisi cetey riqz studiis sine bibliothecis sacris paucissimis qbusdā studiosis manifesta fuit p hac in omi tribu. pplo. natōe et lingua vbiqz diuulgat it aut verissime i pletum cernim illud qd dicit Prover. i. Sapia foris pdicat. in plateis dat vōcē suā. In capite turbar clamitat. in foribz portaz vbi pfert verba sua dices. Usqzquo puuli diligis ifantiā rē. Quāuis vero porcos spere magari tas sciamus. nihil in h prudentis ledit opinio. q minus oblatas pparat margaritas.

Anno mundi

VI^m DCLXIII

Pape.

ij.
Pius
an. vi.

Tuscus de senis

ij.
Paulus
an. vij.

Venetus

Anno christi

MCCCCLXIII

Iste pius electus est anno dñi. Mcccclvij. et vocabatur eneas vir eloquens et orator magnus. poetas laureat. impatoris ambassiator an fuit. et in palio basilien. notabile tractatu scripsit. pro auctoritate eius de. Ipe etiā cano nifauit sanctā katherinā de senis. Mcccclxi. hic passagiu ordinare cupiens cu ples ex almania venissent romā ipos cu bñdictōe remisit ad propria eo q nō suffecissent. et stati ipe post morit. anno dñi. Mcccclxij. die. xij. Augusti. Turci dolo qd et fraude obtinuerit bossenorum regnu et ducatu de spotis serue. et pla loca et regna in partibus orientis achaiā prouinciā. et insulā nubi lene. anno. Mcccclvij.

Iste paulus electus est anno domini Mcccclxij. et statim approbavit celebrationē festi pñtatis bñe virginis gliose sicut pius. Dicin signādis petitionibz maturus fuit. et iusticie tenax. qsi meli foret pauca pdonare et ea firmiter seruare. q pla signare et stati reuocare. Gran depalaciū pstruxit apud sanctū marcū an ppter idem morit anno. Mcccclxii. die xx. Julij.

Jubileus mutaf in fauorez animaz p paulū de. xxv. in. xxv. annū. vi qz abundat iniquitas. supabundet et gratia.

Reformatio magna multoz monasterioz in diuersis mundi pñbus fit. Et nota q huiusmodi reformationes crebro legunt facie. sz pene nulla remā sit. qn solito more p sucellum tps ad pñtinū relaberef languore post venerabiliū patrū morte.

Maguntia capitur anno. Mcccclxi. Johannes foreth prior generalis ac reformator clauelici ordinis vir sancte vite et singulariter christo fructiferus. postea qz carmelum totuz p. repperat anis andegauis obiit. vbi qplimis nunc choruscant miraculis.

Folium. XA.

Erubea ciuitas vulgo dicta nigropote capis ab infidelibus thurcis anno. Dcccclxx.
 ¶ Cometa apparuit in principio anni. Dcccclxxij. Circa festum Agnetis transiit super coloni-
 am in opposito libere. et caudam longā quasi graduū. xxx. misit ad occidentē. In festo beati Blasij
 venit in ariete. et misit caudā quasi ad plades versus orientē. vaga nimis erat alba quāq; et flam-
 mea crinitaq; valde. Sequuntur bella et epidimie in diuersis partibus. Et anno sequenti fuit estas
 feruētissima et siccitas inaudita et in quibusdā terris ignis sub terra succensus vsq; ad arenā
 fuit. ¶ Veremita quidam deus? in p̄b̄o swiceroꝝ ppe vnderwaldē in magna humilitate so-
 lo corpe dñico singulis mensibus refectus a. xv. annis et vltra absq; corporali cibo vixit.

¶ Karolus dux burgundie primū memoriale bellū cū rege francoꝝ hūit in loco dicto. amolieri.
 de q̄ fugatis hostib; nobilissime triumphauit. āno. Dcccclxx. Post duos isup ānos. dinant. et
 paulop? leodiū citates potētissimas totali destruxit. āno. dñi. lxxij. itrauit terrā gelrie. et ob-
 tūit eā totūq; ducatu lothūgie. Sicq; p̄ mltā bella victorios? sp̄ pmanēs: cū Rusciā sup rhe-
 nū q̄ si p̄ anni spaciū saniter obsediss; iandē potētī cū exercitu ad swiceroꝝ fines castra mouit
 vbi statū a. ij. aggressus ppe grādisonū cū graui dāno terga p̄tē. Eodē tñ āno rediēs de oppido
 moreti qd̄ obsidebat relicq; oib; potēter fugat? ē cū suis. occisus. xx. āno lxxvi. die. x. marty-
 rū. Nouissime i obsidiōe citat; Flācie a pfederat; atroci p̄lio trucidat? ē victoriosissime. anno
 lxxvij. v. mēf. Januarij. Epitaphiū ē editū tale extat. Tepignit pacēd nitq; q̄ctis in vita

VI. DCCCLXXIIII.

Januensis.

DCCCLXXXIIII

¶ Hic Calixtus an cardinalatum fuit generalis ordie mi-
 nor elect? āno dñi. Dcccclxxi. vocabat an frācis? de sauona ppe ianuā. bone fame et morum
 fuit et vocat? ad cardinalatū absq; scitu suo. Eodē āno orator Bern. iustinian? venetoz res-
 citauit corā eo. quare? abstulit xpianitati duo ipia. quoz regna. xx. puicias. z. cc. vrbes. pos-
 poliq; absq; numero vtriusq; ser. hortabatur quoq; vt ad resistendū se disposeret.
 ¶ Btius symō martyrisat in ciuitate tredētina āno. Dcccclxxv. die tertia an festū pasce vt fert
 Judei azimū eoz cū sanguie xpiano faciūt. tūc iudei an domū parētū suoz ifantē symonē im-
 mēse sue erat. xij. cepit. eūq; crucifigali tenebāt vt sanguinē vndiq; ex suo corpe traherent.
 ¶ Puella qdā stina noie in p̄b̄o westphalie in oppido qd̄ hāmo dr̄ apte ac verissime stigmata
 dñice passionis hūit in māibus et pedib; a clatere. virgo nouiter pueris. āno. Dcccclxxij.
 Post spaciū aut. xv. ebdomadaz circa festū venerabilis sacri. corā. xij. testib; oñdit ea. et p̄dixitq;
 post duas horas redirēt. qz tunc non inuenirent ea. et sic scū fuit. qz loca illa sanata erant.
 ¶ Puella monstz tēpestatis itac in veronēsi agro nascit? q̄ vñū tñ caput habet. s; duos pedes.
 dualq; vuluas hñs ex ipis ādab? vuluēs superfluitates emittebat. insup quoz brachia. s; duo
 grossiora q̄ p volūtate mouebat alia tenuiora z immobilia erāt. vētres etiā duos circa stomaz
 chū pūctos habebat. hāc pētes p̄ italiā circūferētes precia ab īspicientibus mendicabāt.
 Fuerit aq; iundatōes maxime. vēr? qz horribiles mltā edificia sbuertētes. āno. Dcccclxxi.
 ¶ Turci etiā terra mariq; cū potētī suo exercitu rhodū citatē obsidētes aggrediūt. offendētes
 ipam plagis inumer; bōbardoz muros destrūētes. z vndiq; alias muri ptes pscēdētes. z mlt
 tos varijs mōis accedētes. tñ ex vtraq; pte mlti mortui sūt. Demū ab obsidiōe destiterūt. illat;
 vtriq; pti dānis innumerabilibus. Deniq; ptes regis sicilie inuadēt: mltā loca deuastāt. hoies
 rapiūt. trucidātq; ac eoz bōa depdāt z immanissime clades fiunt. tādē acceperūt oratū cū
 p̄ iij

Sexta etas Christus

Iste Maximilianus archidux austrie. et dux burgundie. filius Frederici imperatoris tertij predicti. vir utriusque magne virtutis et prudentie insignitus. ac rei militaris scientia. non solum bellicosus laboribus a iuuetute peritus. fortunatus ac victoriosus. Quod ob virtutum suarum laudem archiepiscopi sacri imperij electores in regem romanorum unanimi corde. pre suo patri in frankfordia Anno domini MCCCCLXXXVI. elegerunt. Et paulo post in aquisgrana imperiali ciuitate coronauit et more sancto verum regem futurum imperatorem vixerunt. Duxitque in uxorem mariam filiam Karoli ducis burgundie. ex qua produxit Philippum burgundie ducem habuit quidem bella plurima. memorie digna. Secundo enim anno

Impatores.

primus
Maxi-
milia?

ducatus sui burgundie. per flandriam cum gallicis maximam habuit bellum. quod magna cum victoria francorum potentia superauit. In hac laudabili electione obiit in frankfordia illustris princeps elector albertus marchio brandeburgensis. senex ipse electionem. et sceptri imperialis administrationem deuote eregit. Obiit etiam ibidem venerabilis ac deuotus princeps comes iohannes de wedenberg episcopus augustensis: qui propter electionem ad frankfordiam venit. Item maximilianus romanorum rex deficientibus a se nequiter gadenfibus a burgensibus tamen etiam maiestatis sue iuramento deuinctus in vincula ductus est captusque ac partim trucidatis omnibus quibus apud maiestatem suam poscente illorum fide aliquid gratie aut nois fuit. **D**ic iaces Karole. iamque quiesce tibi. Reliquit filiam heredem unicam maximiliani uxorem. Que cum duos genuisset filios paulo post de equo lapsa. fractis cervicibus expirauit.

Anno mundi

VI° MCCCCLXXXIII

Pape

vii.
Inno-
centi^o. a.

Genuesis.

Anno christi.

MCCCCLXXXIII

Innocentius papa eius nois octauus. patria Genuesis. pre Aron ciborum familia mediocri sed honorata natus Johannes baptista antea vocatus post sicut pontifex et cardinali presbytero sancte Cecilie. hoc anno idibus Augusti pontifex creatus. **D**ic cum inter ceteros patres pauperior humaniorque haberetur propter ipsius humilitatem humanitatemque ac comitatum pontificatum munus obire promeruit. Ferebat etiam in rebus gerendis prudentissimum atque magnanimum eo quod Senis et in urbe legationis officium cum optime factus fuisset magnam sui regiminis et prudentie spem patribus dedit. Et apertum ecclesie thesaurum vniuersis christifidelibus in peccatorum suorum remissionem dispensauit liberalissime.

Mathias rex hungarorum emanibus diui Frederici romanorum cesaris subacta ditioni sue austria apud viennam rebus humanis feliciter exemptus est. anno MCCCXCV.

Conitatem archiepiscopum ipsius ciuitatis per medium secant et quasi omnes in urbe occiduntur pro fide. tamen constanter donec potuerunt agentes viriliter. et non sine thoracorum etiam aliquali strage multorum.

